

ΔΙΕΘΝΕΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Δημιουργία ηλεκτρονικής πύλης παρουσίασης δράσεων βιβλιοθηκών

Online portal presenting library events and
activities

Τριαντάφυλλος Τριανταφύλλου

Θεσσαλονίκη, Ιανουάριος 2021

ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Δημιουργία ηλεκτρονικής πύλης παρουσίασης δράσεων βιβλιοθηκών

**Online portal presenting library events and
activities**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Τριαντάφυλλος Τριανταφύλλου

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: Ηλίας Νίτσος

Θεσσαλονίκη, Ιανουάριος 2021

Περίληψη

Η παρούσα πτυχιακή εργασία στοχεύει στη δημιουργία ενός ιστοτόπου με τη χρήση του Συστήματος Διαχείρισης Περιεχομένου WordPress, όπου παρουσιάζονται δράσεις και προγράμματα διαφόρων τύπων βιβλιοθηκών. Πιο συγκεκριμένα, παρουσιάζονται συνοπτικά όλοι οι τύποι βιβλιοθηκών παραθέτοντας ορισμούς, στόχους και λειτουργίες τους. Έπειτα, γίνεται εκτενής αναφορά και ανάλυση διαφόρων δράσεων και προγραμμάτων βιβλιοθηκών, τόσο της Ελλάδας, όσο και του εξωτερικού. Επιπροσθέτως, παρουσιάζονται ορισμένοι τρόποι και διάφορα μέσα επικοινωνίας που χρησιμοποιούν οι βιβλιοθήκες, με σκοπό να προωθήσουν τις δράσεις και τα προγράμματά τους. Στο πλαίσιο της εργασίας δημιουργήθηκε ιστοτόπος παρουσίασης των δράσεων αυτών. Παρουσιάζονται γενικές πληροφορίες του συστήματος WordPress, όπου και κατασκευάστηκε η ιστοσελίδα, και έπειτα περιγράφεται αναλυτικά ο τρόπος υλοποίησης του παρόντος ιστοτόπου. Στον ιστοτόπο περιέχονται δράσεις και προγράμματα βιβλιοθηκών, καθώς επίσης εμφανίζονται και άλλα στοιχεία με τα οποία ενημερώνονται οι χρήστες.

Διεύθυνση ιστοσελίδας: <https://studwordpress.markup.gr/the-triant/>

Abstract

This thesis aims to create a website using the WordPress Content Management System, where actions and programs of different types of libraries are presented. In particular, all types of libraries are briefly presented, with definitions, objectives and functions. Then, there is extensive reference and analysis of various actions and libraries programs, both in Greece and abroad. In addition, some ways and various means of communication used by libraries are presented in order to promote their actions and programs. In the context of the work, a website of these actions was created. General WordPress information is presented, where the website was built, and then analytically described the mode of implementation of this site. The site contains actions and libraries programs, as well as other information are displayed with which users are updated.

URL of the website: <https://studwordpress.markup.gr/the-triant/>

Πίνακας Περιεχομένων

Περίληψη	i
Abstract	ii
1. Εισαγωγή.....	1
2. Είδη Βιβλιοθηκών.....	3
2.1 Ακαδημαϊκή Βιβλιοθήκη	5
2.2 Δράσεις και Προγράμματα Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών	8
2.2.1 Εκπαιδευτικά Προγράμματα	8
2.2.2 Κοινωνικές – Πολιτιστικές Εκδηλώσεις Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών	17
2.3 Δημόσια και Δημοτική Βιβλιοθήκη	22
2.4 Δράσεις και Προγράμματα Δημόσιων Βιβλιοθηκών	25
2.4.1 Εκπαιδευτικά Προγράμματα	26
2.4.2 Κοινωνικές – Πολιτιστικές Δράσεις Δημοτικών - Δημόσιων βιβλιοθηκών	38
2.5 Σχολική Βιβλιοθήκη	46
2.6 Δράσεις και Προγράμματα Σχολικών Βιβλιοθηκών.....	47
2.6.1 Μελέτη περίπτωσης της Σχολικής βιβλιοθήκης του 18ου Δημοτικού Σχολείου του Δήμου Σταυρούπολης	47
2.6.2 Εθνικό πορτογαλικό σχέδιο ανάγνωσης και πρόγραμμα δικτύου σχολικών βιβλιοθηκών	49
2.6.3 Προώθηση της Ανάγνωσης μέσω του Εθνικού Σχεδίου Ανάγνωσης.....	50
2.6.4 Πολιτιστικό και δημόσιο πρόγραμμα Σχολικών Βιβλιοθηκών στη πόλη Όσιγιεκ	50
2.7 Ειδική Βιβλιοθήκη	52
2.8 Δράσεις και Προγράμματα Ειδικών Βιβλιοθηκών	52
2.8.1 Εκπαιδευτικά Προγράμματα Ειδικών Βιβλιοθηκών	52
2.8.2 Πρόγραμμα Πληροφοριακής Παιδείας.....	54
2.8.3 Προγράμματα Προώθησης της Ανάγνωσης.....	55
2.8.4 Πολιτιστικές Δράσεις	56
3. Προώθηση και Προβολή Δραστηριοτήτων Βιβλιοθηκών	59
3.1 Κοινωνικά Δίκτυα	61
3.1.1 Facebook.....	61
3.1.2 Twitter	62
3.1.3 Instagram.....	63
3.1.4 YouTube.....	65
3.1.5 Pinterest.....	66
3.2 Ιστολόγια	67
3.3 Ιστοσελίδες βιβλιοθηκών	67
4. Μεθοδολογία και δημιουργία της ιστοσελίδας με τη χρήση του WordPress	70
4.1 Λίγα Λόγια για το Σύστημα WordPress.....	70

4.2 Σύνδεση και εμφάνιση αρχικής σελίδας	72
4.3 Θέματα	74
4.4 Προσθήκη Σελίδας.....	75
4.5 Προσθήκη άρθρων	76
4.6 Δημιουργία Μενού	80
4.7 Μικροεφαρμογές	82
4.8 Σύνδεσμοι.....	85
4.9 Πολυμέσα	87
4.10 Προσαρμογή	88
4.11 Εμφάνιση Τελικής Μορφής Ιστοτόπου.....	91
5. Συμπεράσματα και Προτάσεις.....	103
6. Βιβλιογραφία.....	105

1. Εισαγωγή

Βιβλιοθήκες όλου του κόσμου, διοργανώνουν διάφορες και ενδιαφέρουσες δράσεις για το κοινό τους, άλλες με εκπαιδευτικό περιεχόμενο και την προώθηση της γνώσης και άλλες με πολιτιστικό περιεχόμενο. Στις βιβλιοθήκες του εξωτερικού όμως, το κοινό δείχνει μεγαλύτερο ενδιαφέρον όσον αφορά την παρακολούθηση δράσεων, σε αντίθεση με τις ελληνικές βιβλιοθήκες όπου παρατηρείται μείωση κοινού. Αυτό συμβαίνει, διότι το κοινό δεν ενημερώνεται σωστά ή δεν γνωρίζει ότι πραγματοποιούνται δράσεις στον χώρο των βιβλιοθηκών των περιοχών τους (Χωρέμη, 2002). Στην παρούσα πτυχιακή εργασία έχει δημιουργηθεί ένας ιστότοπος όπου παρουσιάζονται ποικίλες δράσεις βιβλιοθηκών.

Οι βιβλιοθήκες έχουν επεκτείνει τον ρόλο τους τα τελευταία χρόνια και δεν αποτελούν μόνο ένα κτήριο όπου μπορεί να δανειστεί κάποιος βιβλία ή άλλο υλικό. Όλες οι βιβλιοθήκες πια, λόγω της εξέλιξης της τεχνολογίας και των απαιτήσεων των χρηστών τους, προσφέρουν στο κοινό διάφορες υπηρεσίες (Κατσαρού, 2007). Διοργανώνουν αρκετές εκπαιδευτικές, κοινωνικές και πολιτιστικές δράσεις και διάφορα προγράμματα για το κοινό τους, προσφέροντας ελεύθερη πρόσβαση σε όλους, σε όλα τα είδη της γνώσης. Λόγω της ραγδαίας ανάπτυξης της τεχνολογίας, όλο και περισσότεροι άνθρωποι ανεξαρτήτως ηλικίας, κάνουν χρήση του διαδικτύου για να ενημερωθούν για νέα και ειδήσεις. Οι βιβλιοθήκες, προκειμένου να προωθήσουν και να δημοσιεύσουν όλες τις πληροφορίες και δράσεις τους, χρησιμοποιούν το διαδίκτυο. Αυτό γίνεται είτε μέσα από παραδοσιακά είτε από ηλεκτρονικά μέσα που χρησιμοποιούν οι βιβλιοθήκες (Κατσαρού, 2007).

Σκοπός της πτυχιακής εργασίας είναι η δημιουργία ενός ιστοτόπου, όπου παρουσιάζονται διάφορες δράσεις και προγράμματα βιβλιοθηκών κάθε τύπου. Η δημιουργία του ιστοτόπου έγινε με το WordPress το οποίο είναι ένα δωρεάν σύστημα διαχείρισης περιεχομένου, εύχρηστο σύστημα και προσφέρει στο χρήστη αρκετές επιλογές επεξεργασίας.

Στα κεφάλαια που ακολουθούν παρουσιάζονται: στο κεφάλαιο 2: είδη βιβλιοθηκών, γενικές πληροφορίες όλων των τύπων βιβλιοθηκών και τους σκοπούς τους. Επιπλέον, παρουσιάζονται εκτενής πληροφορίες διαφόρων δράσεων και προγραμμάτων βιβλιοθηκών που προσφέρονται στο κοινό. Στο κεφάλαιο 3: προώθηση και προβολή δραστηριοτήτων βιβλιοθηκών, αναφέρονται τρόποι με τους οποίους οι βιβλιοθήκες προωθούν και προβάλλουν τις δράσεις και τα προγράμματα τους. Στο κεφάλαιο 4: μεθοδολογία και δημιουργία ιστοσελίδας με τη χρήση του WordPress, δίνονται αρχικά ορισμένες πληροφορίες για το σύστημα WordPress και έπειτα περιγράφονται τα βήματα που ακολουθήθηκαν για τη δημιουργία του ιστοτόπου. Τέλος, στο κεφάλαιο 5: συμπεράσματα και προτάσεις, γίνεται μια ανακεφαλαίωση όλης της εργασίας και στην συνέχεια γίνεται η παράθεση συμπερασμάτων και προτάσεων με σκοπό τη βελτίωση του τρόπου παρουσίασης δράσεων βιβλιοθηκών.

2. Είδη Βιβλιοθηκών

Οι βιβλιοθήκες χωρίζονται σε πέντε τύπους ανάλογα με τον τρόπο παροχής των υπηρεσιών στους αναγνώστες ('Βιβλιοθήκη', 2021). Έτσι προκύπτουν:

Ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες: Οι Ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες είναι οι βιβλιοθήκες που συνδέονται με ακαδημαϊκά ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης όπως κολέγια και πανεπιστήμια. Εξυπηρετούν κυρίως συγκεκριμένους ανθρώπους όπως φοιτητές, μαθητές, ερευνητές, καθηγητές, προσωπικό του ακαδημαϊκού ιδρύματος, καθώς και άλλων ακαδημαϊκών οργανισμών. Βρίσκονται συνήθως στους ίδιους χώρους των πανεπιστημίων. Οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες έχουν την δυνατότητα να κατηγοριοποιηθούν σε πανεπιστημιακές και κολεγιακές βιβλιοθήκες (LISBDNETWORK, 2016; 'Ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες στην Ελλάδα', 2021).

Σχολικές βιβλιοθήκες: Σχολικές βιβλιοθήκες συνηθίζουν να έχουν ορισμένα δημόσια σχολεία και κατά πολύ περισσότερο ιδιωτικά πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που απευθύνονται στους μαθητές. Ανήκουν στη σχολική κοινότητα, χωρίς ωστόσο να είναι λαϊκές ή δημοτικές. Στα κρατικά σχολεία, το κράτος χρηματοδοτεί τις βιβλιοθήκες, ενώ στα ιδιωτικά σχολεία την χρηματοδότηση αναλαμβάνει ο οργανισμός. Οι σχολικές βιβλιοθήκες πρέπει να στελεχώνονται από εκπαιδευτικούς και βιβλιοθηκονόμους. Με την ανάπτυξη της τεχνολογίας όμως, χρειάζονται πια και τεχνικοί υπολογιστών για την εξυπηρέτηση των χρηστών ('Σχολική βιβλιοθήκη', 2020).

Δημόσιες βιβλιοθήκες: Οι δημόσιες βιβλιοθήκες είναι αναπόσπαστο μέρος της κοινοτικής ζωής ως υποστηρικτές του γραμματισμού. Είναι προσβάσιμες σε όλους τους ανθρώπους χωρίς εξαιρέσεις και ανεξαιρέτως ηλικίας, προσφέροντας πολλές και διάφορες υπηρεσίες. "Είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός ο οποίος προορίζεται για κοινή χρήση, διότι υποστηρίζεται αποκλειστικά από δημόσιες δαπάνες". Στα περισσότερα έθνη υπάρχουν δημόσιες βιβλιοθήκες. Οι συλλογές που παρέχουν στο κοινό τους, περιέχουν γενικό υλικό σε όλες τις θεματικές κατηγορίες και όχι εξειδικευμένες συλλογές, καθώς απευθύνονται σε όλους τους πολίτες ('Δημόσια βιβλιοθήκη', 2021).

Ειδικές βιβλιοθήκες: Οι ειδικές βιβλιοθήκες εξυπηρετούν μια συγκεκριμένη ομάδα ανθρώπων όπως το προσωπικό και τα μέλη ενός επαγγελματικού ή ερευνητικού οργανισμού. Παραδείγματα ειδικών βιβλιοθηκών είναι βιβλιοθήκες σε μουσεία, νοσοκομειακές βιβλιοθήκες, εταιρικές αλλά και κυβερνητικές υπηρεσίες οι οποίες έχουν την δική τους βιβλιοθήκη για τις ανάγκες του προσωπικού που απασχολούν. Ασχολούνται σε μεγάλο βαθμό με τη μετάδοση πληροφοριών σε εξειδικευμένους χρήστες. Αυτές οι βιβλιοθήκες, χρηματοδοτούνται με εταιρικούς πόρους και επομένως θεωρούν τις συλλογές και τις υπηρεσίες τους προσβάσιμες αποκλειστικά μόνο σε όσους εργάζονται εκεί. Ορισμένες ειδικές βιβλιοθήκες είναι ανοικτές σε όλους (LISBDNETWORK, 2016; 'Ειδική βιβλιοθήκη', 2019).

Εθνικές βιβλιοθήκες: Είναι βιβλιοθήκες που ιδρύθηκαν από την κυβέρνηση της κάθε χώρας και εξυπηρετούν το κοινό, ως το σημαντικότερο αποθετήριο πληροφοριών για τη κάθε χώρα.

Χρηματοδοτούνται από το κράτος. Οι περισσότερες κυβερνήσεις χωρών έχουν την δική τους εθνική βιβλιοθήκη. Οι εθνικές βιβλιοθήκες, σπάνια επιτρέπουν στο κοινό να δανείζεται βιβλία σε αντίθεση με τις δημόσιες βιβλιοθήκες. Οι εθνικές βιβλιοθήκες, προσπαθούν κυρίως να συλλέξουν και να διατηρήσουν τη λογοτεχνία του έθνους. Με λίγα λόγια, έχουν ως σκοπό, να συγκεντρώσουν όλες τις εκδόσεις και τον πνευματικό πλούτο που εκδίδεται σε κάθε χώρα. Περιλαμβάνουν σπάνια, πολύτιμα ή σημαντικά έργα σχετικά με θέματα της εκάστοτε χώρας. Είναι προσβάσιμες σε όλους τους πολίτες χωρίς εξαιρέσεις, καθώς επίσης και σε επισκέπτες μιας άλλης χώρας. Μερικές από τις πιο σημαντικές και διάσημες εθνικές βιβλιοθήκες είναι η Βρετανική βιβλιοθήκη, η Εθνική βιβλιοθήκη της Γαλλίας και η βιβλιοθήκη του Κογκρέσου στις ΗΠΑ. Είναι σημαντικές λόγω της ποιότητας και του εύρους των συλλογών τους (LISBDNETWORK, 2016; 'Εθνική βιβλιοθήκη', 2020).

2.1 Ακαδημαϊκή Βιβλιοθήκη

“Σε κάθε Α.Ε.Ι, ιδρύεται μια ενιαία βιβλιοθήκη για την εξυπηρέτηση των σκοπών της έρευνας και της διδασκαλίας που λειτουργεί ως αυτοτελής και αποκεντρωμένη υπηρεσία και αποτελείται από α) την κεντρική βιβλιοθήκη του Α.Ε.Ι και β) τις βιβλιοθήκες τμημάτων”. [σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 7 του νόμου 1268/82, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την παράγραφο 5α’ του άρθρου 49 του νόμου 1404/83] (Συνέλλη & Χαρμπίλα, 1996). Σκοπός των πανεπιστημιακών βιβλιοθηκών είναι η υποστήριξη της διδασκαλίας και της έρευνας όπου πραγματοποιείται στο Α.Ε.Ι. Οι πανεπιστημιακές βιβλιοθήκες, οφείλουν να προσφέρουν υπηρεσίες πληροφόρησης με προστιθέμενη αξία στο ερευνητικό και επιστημονικό κοινό της, λόγω της απουσίας επιστημονικών ή ερευνητικών βιβλιοθηκών στην περιφέρεια, εκτός από τους χρήστες ενός πανεπιστημίου (Συνέλλη & Χαρμπίλα, 1996). Βασικός στόχος των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών είναι “να παρέχουν επιστημονικό υλικό (έντυπο και ηλεκτρονικό) για να καλύψουν τις πληροφοριακές ανάγκες των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας (φοιτητές, διδακτικό προσωπικό κ.λπ.)” (‘Ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες στην Ελλάδα’, 2021)

Οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες έχουν ως αποστολή “την έκφραση και εξωτερίκευση του γενικού έργου που πρόκειται να επιτελεσθεί από τη βιβλιοθήκη” (Βλάχου-Χαλκιόπουλου, 1996). Βιβλιοθήκες που λειτουργούν οργανωμένα, παρατηρείται πως η αποστολή τους δημοσιοποιείται σε όλους προς ενημέρωση της κοινότητας ή μέσω επίσημων ανακοινωμένων ετήσιων δελτίων. Η αποστολή προϋποθέτει πομπό και δέκτη. Πομπός είναι η βιβλιοθήκη και δέκτης κυρίως οι φοιτητές του πανεπιστημίου, οι καθηγητές ενός πανεπιστημίου και το υπαλληλικό προσωπικό κάθε βαθμίδας καθώς και οι ερευνητές που χρησιμοποιούν την βιβλιοθήκη για τα δικά τους ενδιαφέροντα πάνω στον τομέα που ασχολούνται. Αυτό πρέπει να ξεκαθαρίζεται από την αποστολή της εκάστοτε βιβλιοθήκης. Κάθε βιβλιοθήκη έχει την δυνατότητα να πραγματοποιεί αλλαγές όσον αφορά την αποστολή της, την οποία έχει ως υποχρέωση να την ανακοινώνει, ούτως ώστε το κοινό της να γνωρίζει για τυχόν τροποποιήσεις. (Βλάχου-Χαλκιόπουλου, 1996)

Οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες μέσω της σύνταξης της αποστολής τους, καθορίζουν τους στόχους που έχουν, καθώς επίσης και τις δραστηριότητες που πραγματοποιούν. Τα θέματα που καλύπτονται και το κατά πόσο μεγάλη ποικιλία έχει σε αυτά εξαρτάται από τα τμήματα σχολών που έχει ένα πανεπιστήμιο και τους τομείς στους οποίους ασχολείται. Ανακεφαλαιώνοντας λοιπόν, ένας ορισμός που δίνεται όσον αφορά την αποστολή μιας ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης είναι, “η υπέρτατη σκέψη για την επιλογή, απόκτηση και διατήρηση βιβλιακού υλικού και την διάδοση των αξιών που προκύπτουν από το υλικό στην πανεπιστημιακή κοινότητα προς ανάδειξη της επιστημονικής έρευνας”. (Βλάχου-Χαλκιόπουλου, 1996)

Όσον αφορά τις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες και τον εκπαιδευτικό τους ρόλο, λόγω της αύξησης των ηλεκτρονικών επιστημονικών πληροφοριών και των μεγάλων εξελίξεων πάνω στον τομέα της τεχνολογίας πραγματοποιούνται αρκετές αλλαγές. Οι νέες τεχνολογίες έχουν τροποποιήσει και διευρύνει

τον εκπαιδευτικό ρόλο των βιβλιοθηκών όπως φαίνεται από την χρήση του όρου της πληροφοριακής παιδείας. Το προσωπικό της βιβλιοθήκης επιβάλλεται να είναι εκπαιδευμένο, όσον αφορά τις νέες τεχνολογίες που προσφέρονται από την βιβλιοθήκη και την διαχείριση και επεξεργασία της μεγάλης ποσότητας πληροφοριών που είναι διαθέσιμες. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα το προσωπικό της βιβλιοθήκης να προσφέρει αργότερα βοήθεια στους χρήστες, όσον αφορά την εκπαιδευτική διαδικασία και οτιδήποτε άλλο χρειαστούν για να μπορούν έπειτα, να χρησιμοποιήσουν όλες τις δυνατότητες που τους προσφέρει η βιβλιοθήκη. Οι υπηρεσίες δεν μπορούν να αξιοποιηθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο χωρίς την αναγκαία εκπαίδευση και καθοδήγηση από την βιβλιοθήκη και το προσωπικό της. (Νικητάκης et al., 2006)

Ένας ορισμός που δίνεται για την πληροφοριακή παιδεία είναι “το σύνολο των δυνατοτήτων που πρέπει να έχει ο φοιτητής, ώστε να είναι σε θέση να χειρίζεται τα συστήματα διαχείρισης των πληροφοριών, να γνωρίζει τα κοινωνικά, οικονομικά, νομικά και ηθικά ζητήματα που περιβάλλουν την χρήση των πληροφοριών, να καθορίζει την έκταση των πληροφοριών που απαιτείται για την λύση του προβλήματος του, να έχει πρόσβαση στις αναγκαίες πληροφορίες αποτελεσματικά και αποδοτικά και τέλος, να αξιολογεί τις πληροφορίες για να μπορέσει να ολοκληρώσει αποτελεσματικά έναν συγκεκριμένο σκοπό”. (Νικητάκης et al., 2006)

Κάτι επίσης σημαντικό, είναι η ενημέρωση των χρηστών για τις υπηρεσίες και τις δράσεις των βιβλιοθηκών τους. Ένας τρόπος ενημέρωσης είναι η διάθεση έντυπων φυλλαδίων με τον κανονισμό λειτουργίας τους. Επιπλέον, οι χρήστες μιας βιβλιοθήκης ενημερώνονται με τους έντυπους οδηγούς. Αυτός ο τρόπος αποτελεί και τον πιο διαδεδομένο. Η βιβλιοθήκη με αυτόν τον τρόπο ενημερώνει τους χρήστες για τις υπηρεσίες που διαθέτει, καθώς επίσης και για τα προγράμματα που οργανώνονται στους χώρους της. Περισσότερο βοηθά τους χρήστες οι οποίοι δεν χρησιμοποιούν κάποιο ηλεκτρονικό μέσο (π.χ. ιστοσελίδα βιβλιοθήκης) ή κοινωνικό δίκτυο για να ενημερωθούν. Ένα αρνητικό όμως των έντυπων οδηγών μιας βιβλιοθήκης είναι πως δεν προσφέρουν πρακτική χρήση των υπηρεσιών τους στους χρήστες, αλλά παρέχονται μόνο βασικές οδηγίες χρήσης τους. Επιπλέον, έχουν μεγάλο κόστος παραγωγής και χρειάζεται αρκετός χρόνος για να ανανεωθεί το περιεχόμενό τους. Πλέον όμως με την εξέλιξη της τεχνολογίας και την ανάπτυξη και διάδοση του διαδικτύου και των κοινωνικών δικτύων, σχεδόν όλες οι βιβλιοθήκες διαθέτουν είτε μια ιστοσελίδα είτε έναν λογαριασμό σε κάποιο κοινωνικό δίκτυο όπου έχουν την δυνατότητα να ενημερώνονται οι χρήστες. (Νικητάκης et al., 2006)

Στη συνέχεια γίνεται μια συνοπτική αναφορά των κυριότερων δράσεων που οργανώνονται από τις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες. Οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες οργανώνουν διάφορα εκπαιδευτικά προγράμματα. Διοργανώνονται επίσης ξεναγήσεις στους χώρους των βιβλιοθηκών για τους χρήστες. Σκοπός των προγραμμάτων αυτών είναι να γνωρίσουν τι υπάρχει στους χώρους της βιβλιοθήκης και τι υπηρεσίες προσφέρονται από την βιβλιοθήκη. Με την ολοκλήρωση της ξεναγήσης, γίνονται και πιο εξειδικευμένα μαθήματα από βιβλιοθηκονόμους. Μέσα από αυτά τα μαθήματα οι χρήστες εξοικειώνονται με τις ηλεκτρονικές και άλλων ειδών υπηρεσίες που προσφέρονται από την βιβλιοθήκη.

Επίσης, πραγματοποιούνται διάφορα μαθήματα και εργαστήρια ενισχυτικής διδασκαλίας από βιβλιοθηκονόμους ή εθελοντές. Αυτά τα μαθήματα συμβάλλουν στο να αναπληρώσουν, να ενισχύσουν,

να καλύψουν μαθησιακά κενά ή να λύσουν απορίες και προβληματισμούς των χρηστών που δυσκολεύονται σε ένα μάθημα ή μια εργασία.

Εκτός από τα εκπαιδευτικά προγράμματα που διοργανώνονται από τις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες, πραγματοποιούνται και διάφορα σεμινάρια και διαλέξεις. Αναφορικά διοργανώνονται σεμινάρια και διαλέξεις πληροφοριακής παιδείας κυρίως. Το περιεχόμενο των διαλέξεων θα πρέπει να περιλαμβάνει την χρήση πληροφοριακών εργαλείων ανάκτησης πληροφοριών, καθορισμό φύσης και έκτασης της πληροφορίας καθώς και αξιολόγηση των πληροφοριών (Νικητάκης et al., 2006). Στο επόμενο κεφάλαιο γίνεται μια αναλυτική αναφορά διαφόρων δράσεων ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών.

Κάτι επίσης σημαντικό για μια ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη είναι το πως πρέπει να σχεδιάζει τα εκπαιδευτικά προγράμματα που προσφέρονται στους χρήστες της με βάση τις ανάγκες τους, δηλαδή με βάση τον κλάδο που ασχολούνται τα τμήματα ενός πανεπιστημίου, καθώς και από το μέγεθος και κατά πόσο μπορεί να το καλύψει η βιβλιοθήκη. Για το λόγο αυτό, μια ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη χρειάζεται να κατανοεί και να γνωρίζει που πρέπει να δοθεί βάση για να δημιουργηθεί ένα πρόγραμμα, ούτως ώστε να καλύψει τις ανάγκες των χρηστών του.

Υπάρχουν ορισμένοι τρόποι οι οποίοι αναφέρονται παρακάτω. Με ανώνυμα ερωτηματολόγια προς τους χρήστες με σκοπό να απαντηθούν αντικειμενικά. Επίσης, με συνεντεύξεις σε χρήστες. Επιπλέον, με συναντήσεις με διάφορους χρήστες ξεχωριστά, οι οποίες συνήθως έχουν δομημένη μορφή και παίζουν ιδιαίτερο ρόλο όταν πρέπει να εξαχθούν σοβαρές πληροφορίες (Τοράκη, 2007). Τέλος, με την παρατήρηση και την εμπειρία. Σε αυτή τη περίπτωση σημαντικό ρόλο έχει ο βιβλιοθηκονόμος ο οποίος μέσω της παρατήρησης συμβάλλει στο να δώσει πληροφορίες σε αρκετά θέματα όπως (π.χ. τι δυσκολίες αντιμετωπίζουν οι χρήστες σε διάφορα θέματα, αν ζητούν βοήθεια από τον βιβλιοθηκονόμο και αν ναι πόσο συχνά κ.α.) . Ανακεφαλαιώνοντας λοιπόν, μπορούν να βγουν χρήσιμα συμπεράσματα σύμφωνα με τα παραπάνω. Στο επόμενο κεφάλαιο γίνεται εκτενής αναφορά διαφόρων δράσεων και προγραμμάτων που οργανώνουν ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες όλου του κόσμου.

2.2 Δράσεις και Προγράμματα Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

“Η ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη αποτελεί την καρδιά ενός εκπαιδευτικού ιδρύματος (Κυρκούδης & Παπουτσή, 1999) . Οι βιβλιοθήκες ψάχνουν διάφορους τρόπους, ούτως ώστε να προσελκύσουν το κοινό να επισκεφθεί την βιβλιοθήκη.

Αρχικά, γίνεται μια περιληπτική αναφορά σε δράσεις, προγράμματα και εκδηλώσεις που διοργανώνονται από τις περισσότερες ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό. Οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες στα πλαίσια του ακαδημαϊκού – πολιτιστικού και εκπαιδευτικού της χαρακτήρα διοργανώνουν και φιλοξενούν συνέδρια, ημερίδες, συμπόσια. Εκδηλώσεις όπως εκθέσεις διάφορων ειδών (βιβλίου, ειδών τέχνης, ζωγραφικής), παρουσιάσεις βιβλίων, διάφορα εργαστήρια, διαλέξεις, εκπαιδευτικά σεμινάρια, εκπαιδευτικά προγράμματα, ενημερωτικές εκδηλώσεις, προβολές ταινιών, παραστάσεις θεατρικών έργων. Διάφορα αφιερώματα σε σημαντικές προσωπικότητες, ομιλίες, διάφορες καλλιτεχνικές και μουσικές εκδηλώσεις (π.χ. συναυλίες), διάφοροι διαγωνισμοί (π.χ. μικροαφηγήματος κ.λπ.), ενημερωτικές επισκέψεις κ.α. Όλες αυτές οι δράσεις πραγματοποιούνται σύμφωνα με τον κλάδο που ασχολείται το κάθε πανεπιστήμιο και τα τμήματα του. Στις επόμενες παραγράφους γίνεται αρχικά μια σύντομη αναφορά και ανάλυση της κάθε κατηγορίας δράσης (τι περιλαμβάνει κ.λπ.) που οργανώνει μια ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη και έπειτα με παραδείγματα γίνεται μια αναλυτική περιγραφή των δράσεων που πραγματοποιούν διάφορες βιβλιοθήκες.

2.2.1 Εκπαιδευτικά Προγράμματα

2.2.1.1 Εκπαιδευτικά Προγράμματα Πληροφοριακής Παιδείας

Οι περισσότερες ακαδημαϊκές αλλά και δημόσιες βιβλιοθήκες της Ελλάδας και του εξωτερικού πραγματοποιούν προγράμματα πληροφοριακής παιδείας που έχουν ως σκοπό την εκπαίδευση των χρηστών τους. Πλέον, με την εξέλιξη της τεχνολογίας, οι βιβλιοθήκες έχουν αναπτύξει νέες υπηρεσίες, καθώς επίσης έχουν αναπτυχθεί και νέοι τρόποι εύρεσης έντυπων αλλά και ηλεκτρονικών πληροφοριών και πηγών πληροφόρησης. Για το λόγο αυτό, απαιτείται η εκπαίδευση των χρηστών από τις βιβλιοθήκες, μέσω διάφορων προγραμμάτων πληροφοριακής παιδείας. Ένας ορισμός που δίνεται από την Αμερικάνικη Ένωση Βιβλιοθηκονόμων για την πληροφοριακή παιδεία είναι «η κατανόηση και απόκτηση του συνόλου των δυνατοτήτων που επιτρέπουν σε ένα άτομο να αναγνωρίζει πότε χρειάζεται κάποιες συγκεκριμένες πληροφορίες, καθώς επίσης και η ικανότητα να εντοπίζει, να αξιολογεί και να χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τις απαιτούμενες πληροφορίες». Έτσι σύμφωνα πάλι με την Ένωση, «τα άτομα που έχουν λάβει πληροφοριακή παιδεία είναι προετοιμασμένα για τη δια βίου μάθηση» (Βαρδακώστα & Vardakosta, 2006).

Έτσι, οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες σε όλο τον κόσμο οργανώνουν εκπαιδευτικά προγράμματα πληροφοριακής παιδείας για τους χρήστες τους. Η εκπαίδευση των χρηστών από τις βιβλιοθήκες με λίγα λόγια, είναι η παροχή προγραμμάτων εκπαίδευσης που ως σκοπό έχουν να εισαγάγουν τον χρήστη στην αποτελεσματικότερη, αποδοτικότερη και ανεξάρτητη χρήση των πηγών πληροφόρησης, καθώς επίσης και των νέων υπηρεσιών που παρέχονται από τη βιβλιοθήκη σύμφωνα με τον Fleming (1990) (Βαρδακώστα & Vardakosta, 2006). Με αυτό τον τρόπο, οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες παρέχουν στους χρήστες τους μια παρουσίαση των νέων υπηρεσιών τους, τρόπους αναζήτησης και εντοπισμού της πληροφορίας σε χρήστες που δεν γνωρίζουν πώς να αναζητήσουν πληροφορίες από πηγές της βιβλιοθήκης, που έχουν ως σκοπό την εξοικείωση τους και τέλος, διάφορα μαθήματα σε χρήστες προκειμένου να γνωρίσουν τον ηλεκτρονικό κατάλογο της βιβλιοθήκης και άλλες πηγές πληροφόρησης (όπως βάσεις δεδομένων κ.λπ.). Τέλος, τα εκπαιδευτικά προγράμματα εκπαίδευσης χρηστών προτείνεται να έχουν συνεργατική προσέγγιση για την καλύτερη εξυπηρέτηση των χρηστών σύμφωνα με τη βιβλιογραφία. Με λίγα λόγια, να υπάρχει συνεργασία μεταξύ βιβλιοθηκονόμων, εξειδικευμένου διδακτικού προσωπικού και πληροφορικών (Βαρδακώστα & Vardakosta, 2006).

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, εκπαιδευτικά προγράμματα πληροφοριακής παιδείας πραγματοποιούν οι περισσότερες ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες σε όλο τον κόσμο. Στη συνέχεια, γίνεται αναφορά ελληνικών ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών όπου πραγματοποιούν τέτοιου είδους προγράμματα. Πιο συγκεκριμένα, γίνεται αναφορά στη βιβλιοθήκη του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου (ΒΚΠ) και έπειτα, μια απλή αναφορά άλλων ελληνικών ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών όπου έχουν πραγματοποιήσει τέτοιου είδους δράσεις.(Βαρδακώστα & Vardakosta, 2006). Η βιβλιοθήκη ξεκίνησε να παρέχει οργανωμένα σεμινάρια για την εκπαίδευση των χρηστών από το 1998. Τα σεμινάρια πραγματοποιούνταν τότε μέσω μιας παρουσίασης που γινόταν στους χρήστες όπου μέσα από διαφάνειες ενημερώνονταν για τις συλλογές της βιβλιοθήκης, τις υπηρεσίες που προσφέρονταν κ.λπ. Επίσης, γινόταν μια εκτενής αναφορά στον ηλεκτρονικό κατάλογο που διέθετε η βιβλιοθήκη, όπου οι χρήστες μάθαιναν τους τρόπους που μπορεί κάποιος να αναζητήσει ένα βιβλίο κ.λπ. Στο τέλος του σεμιναρίου, δινόταν ένα φύλλο αξιολόγησης. Το έτος 2006 – 2007 η βιβλιοθήκη οργάνωσε 27 εκπαιδευτικά σεμινάρια για όλους τους χρήστες του Πανεπιστημίου. Τα σεμινάρια πραγματοποιούνται συνήθως στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους.

Παρόμοια προγράμματα πληροφοριακής εκπαίδευσης των χρηστών (κυρίως σεμινάρια σε πρωτοετείς και μεταπτυχιακούς φοιτητές), έχουν πραγματοποιήσει και οι βιβλιοθήκες των τμημάτων της Νομικής και της Φιλοσοφικής σχολής του ΕΚΠΑ (Στρακαντούνα et al., 2008). Προγράμματα εκπαίδευσης χρηστών στη βιβλιοθήκη του τμήματος της Νομικής, ξεκίνησαν από το 1995, όπου λόγω της εξέλιξης της τεχνολογίας οι βιβλιοθήκες άρχισαν να αυτοματοποιούνται και να κάνουν χρήση του διαδικτύου. Αντίστοιχα, τέτοια προγράμματα άρχισαν να οργανώνονται στη βιβλιοθήκη της Φιλοσοφικής σχολής από το 1998/99 και συνεχίζονται έως σήμερα. Αρχικά τα προγράμματα απευθύνονταν στους μεταπτυχιακούς φοιτητές και αργότερα σε πρωτοετείς.

Άλλα παραδείγματα ελληνικών ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών που έχουν πραγματοποιήσει προγράμματα πληροφοριακής παιδείας για την εκπαίδευση των χρηστών τους είναι επίσης η

βιβλιοθήκη του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (ΕΜΠ) (Κόκκινος et al., 2008) και η βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Πατρών (Τσάκωνας & Tsakonias, 2008) κ.α. Έτσι, οργανώνουν εκπαιδευτικά σεμινάρια, παρουσιάσεις και ξεναγήσεις στη βιβλιοθήκη σε πρωτοετείς, μεταπτυχιακούς φοιτητές και μέλη ΔΕΠ τα οποία πραγματοποιούνται κάθε χρόνο.

Όσον αφορά το περιεχόμενο των σεμιναρίων, αυτό είναι συνήθως σε μορφή παρουσίασης (ppt). Οι παρουσιάσεις γίνονται με συνδυασμό των μορφών παρουσίασης και διάλεξης. Συνήθως, τα σεμινάρια κρατούν δύο ώρες. Στο πρώτο μέρος των σεμιναρίων, πραγματοποιούνται παρουσιάσεις και ξεναγήσεις στους χώρους των βιβλιοθηκών. Ως σκοπό έχουν την εξοικείωση των χρηστών και την ενημέρωσή τους για τους κανόνες λειτουργίας και τους τρόπους οργάνωσης των βιβλιοθηκών κ.λπ., καθώς επίσης και την παρουσίαση του ιστοτόπου τους με μια εκτενή αναφορά για το τι περιέχουν κ.α. Στο δεύτερο μέρος, συζητιούνται και αναλύονται μέσω εργαστηρίων, όπου οι χρήστες κάνουν χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή, οι υπηρεσίες που προσφέρονται από τις βιβλιοθήκες (π.χ. τι προσφέρεται από τον κατάλογο OPAC, πύλες αναζήτησης κ.λπ.) , οι πηγές πληροφοριών και τρόποι αναζήτησης και αξιολόγησης της πληροφορίας (π.χ. βιβλιογραφικές εγγραφές του καταλόγου για τον εντοπισμό αργότερα του βιβλίου στο ράφι κ.λπ.). Με την ολοκλήρωση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων πληροφοριακής παιδείας, οι χρήστες μαθαίνουν πως να μπορούν να αξιοποιήσουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που τους προσφέρθηκαν στην υπόλοιπη ζωή τους.

2.2.1.2 Δραστηριότητες Προώθησης Ανάγνωσης

Μια αξιοσημείωτη εκπαιδευτική δράση που οργανώνουν οι περισσότερες ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες και όχι μόνο είναι οι δραστηριότητες προώθησης της ανάγνωσης. Οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες μεριμνούν για την προώθηση της ανάγνωσης η οποία αποτελεί προτεραιότητα τους. Διοργανώνονται ποικίλες δράσεις για τους χρήστες ανεξαρτήτως μορφωτικού επιπέδου και αναγνωστικών ενδιαφερόντων. Ως σκοπό έχει την διεύρυνση του αναγνωστικού κοινού και την καλλιέργεια της δια βίου αναγνωστικής προτίμησής τους (Ολένογλου & Μπάνου, 2008). Στόχοι μιας ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης για τον σχεδιασμό αναγνωστικής πολιτικής σύμφωνα με τους (Krolak, 2005. Banou et al, 2008) είναι (Ολένογλου & Μπάνου, 2008): η αύξηση των χρηστών – αναγνωστών της βιβλιοθήκης μέσα από τις δράσεις που πραγματοποιούνται, η προσέλκυση των χρηστών στους χώρους της βιβλιοθήκης, η ανάπτυξη των αναγνωστικών προτιμήσεων των αναγνωστών, η αύξηση των αναγνωστών στις δράσεις και σε άλλες συγκεκριμένες ομάδες (π.χ. άτομα με ειδικές ανάγκες κ.λπ.), πιο συχνή χρήση των συλλογών της βιβλιοθήκης και τέλος, η αύξηση των επισκέψεων στον ιστοτόπο της βιβλιοθήκης. Αναφορικά για την προώθηση της ανάγνωσης οργανώνονται συνήθως δράσεις όπως: συνέδρια, ημερίδες, σεμινάρια. Επίσης, πραγματοποιούνται εκθέσεις, βιβλιοπαρουσιάσεις, ομιλίες, συναυλίες, προβολές ταινιών, λέσχες ανάγνωσης κ.λπ. Μέσω τέτοιων δράσεων, μπορεί να υπάρξει κάποια συνεργασία με κάποια άλλη βιβλιοθήκη (ακαδημαϊκή, δημοτική), αλλά και με βιβλιοπωλεία,

μουσεία κ.λπ. Στη συνέχεια γίνεται αναφορά τέτοιων δράσεων από διάφορες ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες της Ελλάδας, αλλά και του εξωτερικού.

Η βιβλιοθήκη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης οργανώνει ανά τακτά χρονικά διαστήματα διάφορες δράσεις που προωθούν την ανάγνωση. Διοργανώνει διάφορες ημερίδες, ενημερωτικές εκδηλώσεις, συνέδρια, παρουσιάσεις, εκθέσεις κ.α. Στη συνέχεια αναφέρονται ορισμένα παραδείγματα. Το 2016, πραγματοποιήθηκε στη βιβλιοθήκη η παρουσίαση χειρόγραφων χαρτών Βιβλιοθήκης ΑΠΘ όπου πραγματοποιήθηκε και μια ομιλία ενημέρωσης (Παρουσίαση χειρόγραφων χαρτών Βιβλιοθήκης ΑΠΘ από τον ομότιμο καθηγητή Ε.Λιβιεράτο, 2016). Το 2018, οργάνωσε την ημερίδα με τίτλο: «Προσβασιμότητα και τεχνολογίες πληροφορικής» με αφορμή την παγκόσμια ημέρα Α.μεΑ (Ημερίδα, 2018). Το 2019, πραγματοποιήθηκε μια ενημερωτική εκδήλωση της IFLA για βιβλιοθηκονόμους (Ενημερωτική εκδήλωση IFLA, 2019). Τέλος, πραγματοποιήθηκε σε συνεργασία της βιβλιοθήκης και του Τελλόγλειου Ιδρύματος Τεχνών του ΑΠΘ το 2021, μια έκθεση Τεκμηρίων από τη Συλλογή Τρικόγλου του ΑΠΘ με τίτλο “Σύμβολα της Επανάστασης του 1821” (Έκθεση Τεκμηρίων από τη Συλλογή Τρικόγλου του ΑΠΘ ‘Σύμβολα της Επανάστασης του 1821’, 2021).

Η βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Πατρών πραγματοποιεί και αυτή ποικίλες δράσεις για τη προώθηση της ανάγνωσης. Έχει πραγματοποιήσει σε συνεργασία με το τμήμα Φιλολογίας έναν διαγωνισμό μικροαφηγήματος, όπου αφορά τη συγγραφή ενός μικροαφηγήματος έως 750 λέξεων (Διαγωνισμός μικροαφηγήματος – Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης, n.d.). Επιπροσθέτως, πραγματοποίησε μια ενημερωτική συνάντηση το 2019 με θέμα “Η εμπειρία των σπουδών στις ΗΠΑ και τα εκπαιδευτικά προγράμματα ανταλλαγής Fulbright” (Η εμπειρία των σπουδών στις ΗΠΑ και τα εκπαιδευτικά προγράμματα ανταλλαγής Fulbright – Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης, n.d.). Τέλος, πραγματοποίησε το 2018, μια προβολή ντοκιμαντέρ με τίτλο “Paywall: the business of scholarly communication” στο πλαίσιο της εβδομάδας ανοικτής πρόσβασης. Στο τέλος του ντοκιμαντέρ ακολούθησε συζήτηση (Paywall, 2018).

Άλλο ένα παράδειγμα ελληνικής ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης όπου διοργανώνει δραστηριότητες προώθησης της ανάγνωσης είναι η βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Πειραιώς. Η βιβλιοθήκη οργανώνει ημερίδες, συνέδρια, διαλέξεις, παρουσιάσεις, βιβλιοπαρουσιάσεις, σεμινάρια, εκθέσεις κ.α. Διοργάνωσε Α' κύκλο διαλέξεων οικονομικού περιεχομένου από το Δίκτυο Οικονομικών βιβλιοθηκών το 2016 με τίτλο «Διεθνές Περιβάλλον» (Α' Κύκλος Διαλέξεων Οικονομικού Περιεχομένου Από Το Δίκτυο Οικονομικών Βιβλιοθηκών - Διάλεξη 6/6/2016 | ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΝ. ΠΕΙΡΑΙΩΣ, 2016). Επιπλέον, η βιβλιοθήκη πραγματοποίησε το 2018 βιβλιοπαρουσιάσεις οικονομικού περιεχομένου από το Δίκτυο Οικονομικών βιβλιοθηκών (ΔΙ.Ο.ΒΙ) (Βιβλιοπαρουσιάσεις Οικονομικού Περιεχομένου 2018 Από Το Δίκτυο Οικονομικών Βιβλιοθηκών (ΔΙ.Ο.ΒΙ.) | ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΝ. ΠΕΙΡΑΙΩΣ).

Δράσεις προώθησης της ανάγνωσης πραγματοποιούν και ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες του εξωτερικού όμως. Πιο συγκεκριμένα, γίνεται μια εκτενής αναφορά δράσεων δύο Πανεπιστημιακών βιβλιοθηκών της Κίνας και στη συνέχεια, μια απλή αναφορά δράσεων από άλλες βιβλιοθήκες του εξωτερικού. Μια από αυτές είναι η βιβλιοθήκη Επιστημών και Τεχνολογίας του Πανεπιστημίου Huazhong (Liu et al., 2017). Η ανάγνωση είναι μία από τις πιο σημαντικές δραστηριότητες του

ανθρώπινου πολιτισμού. Έρευνες έχουν δείξει (Liu et al., 2017), ότι η Κίνα επικεντρώνεται στη σημασία της ανάγνωσης η οποία είναι η βασική έννοια των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης και είναι από τα πιο σημαντικά της θέματα. Για την οργάνωση και την πραγματοποίηση των δραστηριοτήτων προώθησης της ανάγνωσης η Ένωση Βιβλιοθηκών της Κίνας δημιούργησε μια επιτροπή. Οργανώθηκε μια ομάδα προώθησης της ανάγνωσης, αντλώντας την ιδέα διαχείρισης PDCA (ο κύκλος PDCA είναι “μια μέθοδος διαχείρισης ποιότητας βασισμένη στη διαχείριση ολικής ποιότητας”), για την επιτυχία ενός ενάρετου κύκλου προώθησης της ανάγνωσης. Στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Huazhong διοργανώνονται αρκετές δραστηριότητες ανάγνωσης, όπου προωθούν και τη βιβλιοθήκη. Τέτοιες δραστηριότητες πραγματοποιούνται από το 2015 ως το επίκεντρο εργασίας. Συμπεριλήφθηκαν επίσης στον στρατηγικό σχεδιασμό και το ετήσιο πρόγραμμα εργασίας της βιβλιοθήκης. Δημιουργήθηκε μια ομάδα προώθησης της ανάγνωσης από τα μέλη των διάφορων τμημάτων της βιβλιοθήκης. Ως σκοπό έχουν να δημιουργήσουν διάφορες δραστηριότητες προώθησης της ανάγνωσης για τους χρήστες της βιβλιοθήκης.

Ορισμένα παραδείγματα προώθησης ανάγνωσης που οργανώνονται μέσα στο χρόνο από την βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Huazhong (Liu et al., 2017) είναι: Θεματικές διαλέξεις, παρουσιάσεις και κριτικές βιβλίων, διάφορες εκθέσεις, διοργανώσεις ταινιών, συνέδρια και σεμινάρια από αποφοίτους στο “Live Library” κ.α. Χρησιμοποιήθηκαν διάφορα εργαλεία προώθησης όπως το WeChat (δημόσια υπηρεσία πλατφόρμας για κινητά), microblog κ.α. που είναι μέσα επικοινωνίας τα οποία έχουν την δυνατότητα να εμφανίζουν προτάσεις βιβλίων, προωθήσεις δραστηριοτήτων ανάγνωσης κ.λπ.

Επιπλέον, η βιβλιοθήκη έχει πραγματοποιήσει και την εξής πολιτιστική δραστηριότητα (Liu et al., 2017). Σε συνεργασία με την Yangtze River Daily, η οποία διοργανώνει και πραγματοποιεί φωτογραφικές εκθέσεις μεγάλη κλίμακας, εκθέσεις αποφοίτησης εργασιών φοιτητών και μια συνεργασία με το Διεθνές Γραφείο Ανταλλαγής το οποίο πραγματοποιεί πολιτιστικές δραστηριότητες για ξένους φοιτητές στη βιβλιοθήκη. Επιπροσθέτως, κάθε χρόνο διοργανώνονται συμπόσια για τους ομολόγους της βιβλιοθήκης σε ολόκληρη την επαρχία όπως π.χ. “Συνάντηση ανταλλαγής εμπειριών εκπαίδευσης πληροφοριακής παιδείας”, “Σεμινάριο ανταλλαγής περιπτώσεων καινοτομίας για την υπηρεσία Data Era” κ.α.

Μια αξιοσημείωτη δραστηριότητα προώθησης της ανάγνωσης που οργανώνεται επίσης από την βιβλιοθήκη είναι “ο Συνδυασμός κλασσικής και ψηφιακής ανάγνωσης” (Liu et al., 2017). Από τη βιβλιοθήκη συχνά προτιμάται η δράση που επικεντρώνεται στην κλασσική ανάγνωση και χρησιμοποιούνται προτεινόμενες λίστες βιβλίων. Ένα παράδειγμα ψηφιακής ανάγνωσης που αναφέρθηκε ήταν η πρόσκληση ενός καθηγητή και η αφήγηση του βιβλίου του προς τους χρήστες της βιβλιοθήκης.

Εκδηλώσεις προώθησης ανάγνωσης διοργανώνονται και από την βιβλιοθήκη του Heilongjiang Bayi Agricultural University (Li, 2018). Διοργανώνονται διαγωνισμοί βοήθειας ανάγνωσης, δραστηριότητα ανάγνωσης δασκάλου – μαθητή, θεματικές δραστηριότητες σε πέντε χρονικές περιόδους κάθε χρόνο κ.α. Κάποιες από τις δράσεις που πραγματοποιήθηκαν μέσα στην χρονιά ήταν: Δραστηριότητες ανάγνωσης πολιτιστικών φεστιβάλ τον Απρίλιο, δραστηριότητες που σχετίζονται με

όσους έχουν αποφοιτήσει τον Ιούνιο, δραστηριότητες ανάγνωσης τον Οκτώβριο και δραστηριότητες ανάγνωσης ημέρας κατά τις καλοκαιρινές διακοπές. Στις παραπάνω δραστηριότητες περιλαμβάνονται διάφορες υπο - δραστηριότητες για κάθε θέμα και το περιεχόμενο τους καθορίζεται από την τάση και τις αλλαγές που συμβαίνουν κάθε χρόνο στον κόσμο.

Επίσης, διοργανώνονται δραστηριότητες μια φορά τον μήνα όπως το Reading Salon και το Living Library. Πραγματοποιούνται προβολές κλασικών ταινιών, διαλέξεις και προτάσεις βιβλίων μία φορά την εβδομάδα για τους αναγνώστες. Όσον αφορά την δραστηριότητα του “Living Library” η επαρχία Heilongjiang πρωτοστάτησε τον Οκτώβριο του 2013. Μία δραστηριότητα που πραγματοποιήθηκε ήταν ο διαγωνισμός ερμηνείας κλασικών αριστουργημάτων. Η βιβλιοθήκη HLAU διοργάνωσε επίσης, την δραστηριότητα ανάγνωσης cosplay που πραγματοποιήθηκε το 2017. Σε αυτή τη δραστηριότητα ο συμμετέχων επιλέγει το αγαπημένο του βιβλίο και έναν χαρακτήρα μέσα από το βιβλίο και έπειτα παρουσιάζει το βιβλίο με αναπαράσταση (role play) του χαρακτήρα που επέλεξε. Στόχος της συγκεκριμένης δράσης ήταν οι χρήστες να κατανοήσουν και να γνωρίσουν το βιβλίο με έναν πιο ευχάριστο τρόπο.

Τέλος, μια δράση που οργάνωσε η βιβλιοθήκη ήταν η καθοδήγηση και βοήθεια καθηγητών σε παιδιά που είχαν δυσκολίες όσον αφορά την ανάγνωση. Στόχος της δράσης ήταν η ολοκλήρωση συγκεκριμένων εργασιών ανάγνωσης κάθε μέρα με την μορφή ομαδικής ανάγνωσης και έπειτα η βαθμολόγηση τους με συγκεκριμένα κριτήρια.

Επιπροσθέτως, γίνεται απλή αναφορά ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών του εξωτερικού όπου οργανώνουν δράσεις προώθησης της ανάγνωσης. Η βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κέιμπριτζ για παράδειγμα, έχει πραγματοποιήσει διάφορες δράσεις όπου προωθούν την ανάγνωση. Μια από αυτές ήταν η σειρά διαλέξεων με τίτλο «Χημικές Έλξεις», “Sandars Lectures 2017- 2018: Chemical Attractions”, από τον Dr. Peter Wothers. Σε κάθε διάλεξη που πραγματοποιήθηκε, ακολούθησε δεξίωση με ποτά (Harper, 2018a). Επιπλέον, οι βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου, πραγματοποιούν και φιλοξενούν στους χώρους τους ετήσιες διαλέξεις όπως: η διάλεξη «η Λογοτεχνία της Απελευθέρωσης», όπου είχε θέμα την πολιτική, πολιτιστική και καλλιτεχνική ζωή των χωρών που βρίσκονται υπό, ή προέρχονται από κατοχή (Zhu, 2021). Οι βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου Κέιμπριτζ, φιλοξένησαν το Really Popular Book Club, όπου πρόκειται για μια ομάδα ανάγνωσης. Μέσα από αυτή την εκδήλωση πραγματοποιούνται συζητήσεις πάνω σε ένα βιβλίο που γνωρίζουν όλοι οι παρευρισκόμενοι. Η συγκεκριμένη δράση πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά μέσω του Zoom Meetings (Harper, 2021).

Η βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου του Όσλο πραγματοποιεί ποικίλες δράσεις αυτής της κατηγορίας. Στις βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου πραγματοποιούνται ποικίλες διαλέξεις. Το 2018, πραγματοποιήθηκε η διάλεξη του Ben Still με τίτλο «Πώς να φτιάξετε ένα σύμπαν Lego» (Physics at the Library, 2018). Επιπλέον, το 2020 πραγματοποιήθηκε η διάλεξη του καθηγητή Clint Conrad με τίτλο «Η ιστορία της Γης για την αλλαγή της στάθμης της θάλασσας». Η εκδήλωση μεταδόθηκε ζωντανά μέσω διαδικτύου, καθώς επίσης ήταν ανοιχτή για όλους τους χρήστες και προσφερόταν καφές και σνακ στη βιβλιοθήκη Επιστημών όπου και πραγματοποιήθηκε (GEO-Wednesday, 2020). Επιπροσθέτως, πραγματοποιούνται διάφορες παρουσιάσεις βιβλίων. Το 2019 για παράδειγμα, πραγματοποιήθηκε η

παρουσίαση βιβλίου με τίτλο «Λογοτεχνικά οράματα της Μέσης Ανατολής» στη βιβλιοθήκη Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών. Το βιβλίο περιλαμβάνει περισσότερα από 40 κείμενα πεζογραφίας σύγχρονης αραβικής, τουρκικής, περσικής και εβραϊκής μυθοπλασίας που ρίχνουν φως στη σύγχρονη ζωή της Μέσης Ανατολής. Η εκδήλωση ήταν ανοιχτή για όλους τους χρήστες (Book Launch, 2019). Στη βιβλιοθήκη Επιστημών του Όσλο πραγματοποιήθηκε το 2018, μια βραδιά ομιλίας και ταινίας (Movie Night with Linguistics and Sci-Fi - University of Oslo Library, 2018). Τέλος, μια ενδιαφέρουσα εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στη βιβλιοθήκη Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου του Όσλο το 2018 ήταν, η δράση με τίτλο «Διαβάζοντας ανάμεσα στα ράφια», όπου μια ομάδα καλλιτεχνών διάβασε δυνατά στο κοινό μια ποικιλία κειμένων από όλο τον κόσμο σε εκατοντάδες διαφορετικές γλώσσες ανάμεσα στα ράφια. Η εκδήλωση ήταν ανοιχτή για όλους τους χρήστες (Reading between the Shelves - University of Oslo Library, 2018).

Αυτές και άλλες πολλές και διάφορες δράσεις υλοποιούν ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες τόσο της Ελλάδας όσο και βιβλιοθήκες του εξωτερικού, με σκοπό να προωθήσουν την ανάγνωση στους χρήστες τους.

2.2.1.3 Συμμετοχικές Δραστηριότητες

Οι βιβλιοθήκες προσπαθούν να προσελκύσουν με νέους τρόπους τους χρήστες τους. Ένας τρόπος είναι οι συμμετοχικές δραστηριότητες. Ως κύριο στόχο έχουν την προώθηση του αντίκτυπου τους στις κοινότητες τους. Πραγματοποιώντας δραστηριότητες τέτοιου τύπου προσελκύνονται χρήστες, καθώς παράλληλα ενθαρρύνεται η διεπιστημονική συνεργασία μεταξύ των πανεπιστημιούπολεων. Με την συμμετοχή των χρηστών σε συμμετοχικές δραστηριότητες βιβλιοθηκών, παρέχεται η δυνατότητα βοήθειας των χρηστών για τη δημιουργία καλών δεξιοτήτων, ώστε να επιλυθεί οποιοδήποτε πρόβλημα προκύψει από κάποιον χρήστη και να γίνουν δια βίου μαθητές και υποστηρικτές της βιβλιοθήκης (Lotts Megan, 2015). Στη συνέχεια γίνεται αναφορά τέτοιων δραστηριοτήτων μέσα από παραδείγματα.

Στις βιβλιοθήκες του πανεπιστημίου RU (Rutgers University Libraries) πραγματοποιούνται διάφορες συμμετοχικές δραστηριότητες (Lotts Megan, 2015). Διοργανώνονται δραστηριότητες με θέμα edible books, κατασκευή κάρτας κ.α.

Μια ενδιαφέρουσα δράση όπου γίνεται αναφορά είναι το πρόγραμμα με τίτλο “edible books” (βρώσιμα- φαγώσιμα βιβλία) (Lotts Megan, 2015). Βιβλιοθήκες από πολλές χώρες του κόσμου διοργανώνουν φεστιβάλ edible books. Με λίγα λόγια, όσον αφορά ένα φεστιβάλ edible books αυτό μπορεί να είναι ένα δημιουργικό, εκπαιδευτικό και διασκεδαστικό γεγονός που μπορεί να διοργανωθεί από οποιαδήποτε βιβλιοθήκη. Στο φεστιβάλ περιλαμβάνονται ομιλίες και συζητήσεις σχετικά με θέματα και ζητήματα της βιβλιοθήκης. Ένα παράδειγμα ενός φεστιβάλ edible book που διοργανώθηκε από την βιβλιοθήκη RU, περιελάμβανε μια συζήτηση για το παρελθόν, το μέλλον και το παρόν του βιβλίου και για το πώς μπορεί κάποιος να καταγράψει ένα edible book.

Για τον επιτυχή σχεδιασμό ενός festival edible book απαιτούνται πέντε κύρια καθήκοντα τα οποία πρέπει να αντιμετωπιστούν: η βιβλιοθήκη πρέπει να διαθέτει τον προαπαιτούμενο προϋπολογισμό για την δράση, την ύπαρξη κριτών, την προσφορά βραβείων στους νικητές, την ύπαρξη εθελοντών για οποιαδήποτε βοήθεια χρειαστεί το προσωπικό της βιβλιοθήκης την ημέρα της εκδήλωσης και τέλος, τη προώθηση της εκδήλωσης από την βιβλιοθήκη με τα σωστά μέσα. Ο προϋπολογισμός μιας τέτοιας εκδήλωσης εξαρτάται από πολλούς παράγοντες. Η εκδήλωση μπορεί να θεωρηθεί επιτυχής και με μικρό προϋπολογισμό σύμφωνα με ορισμένους τρόπους : τη συνεργασία με τοπικούς χορηγούς. Η βιβλιοθήκη, προσφέρει βραβεία στους νικητές της εκδήλωσης, καθώς επίσης προσφέρει και φαγητό ή ποτό. Επιπλέον, παρέχεται η χρήση των υπηρεσιών εκτύπωσης της βιβλιοθήκης. Ως σκοπό έχουν την δημιουργία έντυπων φυλλαδίων που θα προβάλλουν το πρόγραμμα της εκδήλωσης. Τέλος, με την χρήση των ηλεκτρονικών μέσων της κοινότητας πραγματοποιείται η διαφήμιση της εκδήλωσης χωρίς να απαιτείται κάποιο κόστος. Αναφορικά με τους κριτές, είναι σημαντικό να υπάρχουν καλοί διεπιστημονικοί συνεργάτες. Η ύπαρξη εθελοντών στις εκδηλώσεις είναι αρκετά σημαντική, διότι εκτός από την προσφορά των υπηρεσιών τους σε οτιδήποτε τους ζητηθεί, έχουν επίσης την δυνατότητα να αλληλεπιδρούν με τους χρήστες της πανεπιστημιακής κοινότητας. Τέλος, με την συνεργασία της βιβλιοθήκης με μια τάξη ή μια τοπική ομάδα της κοινότητας του πανεπιστημίου, πετυχαίνεται η εξασφάλιση ενός μεγάλου αριθμού συμμετεχόντων στην εκδήλωση.

Στη συνέχεια, γίνεται αναφορά της συμμετοχικής δράσης δημιουργίας κάρτας διακοπών που πραγματοποιήθηκε το φθινόπωρο του 2013 στη βιβλιοθήκη (Lotts Megan, 2015). Σε αυτή την δραστηριότητα δεν απαιτούνται πολλά χρήματα από την βιβλιοθήκη και για τον λόγο αυτό, μπορεί να πραγματοποιηθεί σε οποιαδήποτε από τις 27 βιβλιοθήκες και κέντρα του RU. Όσοι πήραν μέρος σε αυτή την εκδήλωση, είχαν την ευκαιρία να κατασκευάσουν και έπειτα να στείλουν μια κάρτα σε όποιον επιθυμούσαν. Η βιβλιοθήκη προσέφερε στους χρήστες δωρεάν καφέ, κάποιο σνακ και καραμέλες. Για την υλοποίηση της παραπάνω δράσης, αρχικά στάλθηκε ένα e-mail σε όλη τη σχολή και το προσωπικό της βιβλιοθήκης, ζητώντας δωρεές προμηθειών χειροτεχνίας όπως χαρτί, κόλλες, μαρκαδόρους κ.λπ. Τα μόνα έξοδα της βιβλιοθήκης RUL για την δράση ήταν: η αγορά γραμματοσήμων και η αγορά των σνακ, καθώς επίσης και η προσφορά καφέ από τις καφετιέρες της βιβλιοθήκης. Τέλος, και σε αυτή τη δράση προσλήφθηκαν εθελοντές μέσω της ηλεκτρονικής λίστας RUL με σκοπό να βοηθήσουν σε οτιδήποτε τους χρειαστεί η βιβλιοθήκη και το προσωπικό της, παράλληλα όμως και για την αλληλεπίδραση τους με τους συμμετέχοντες.

Επιπλέον, μια όχι και τόσο συνηθισμένη εκδήλωση όπου γίνεται αναφορά είναι η εκδήλωση με τίτλο «Polynomioigraphy (πολυνομιογραφία)» (Lotts Megan, 2015). Ένας ορισμός της Πολυνομιογραφίας είναι: “ οι αλγοριθμικές απεικονίσεις μια από τις πιο βασικές και θεμελιώδεις εργασίες στην επιστήμη και τα μαθηματικά: επίλυσης μιας πολυωνυμικής εξίσωσης”. (σύμφωνα με τον Bahman Kalantari). Είναι επίσης, ένα ψηφιακό μέσο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να ενθαρρύνει τη δημιουργικότητα, την τέχνη και την ανακάλυψη. Η βιβλιοθήκη Τέχνης και η βιβλιοθήκη Επιστημών και Ιατρικής διοργάνωσε πολυωνυμικές εκδηλώσεις παραγωγής για την ημέρα Rutgers, και τις ημέρες Scarlet Knight. Και για τις δύο εκδηλώσεις χρησιμοποιήθηκε το λογισμικό πολυγραμμογραφίας του Bahman Kalantari. Όσον

αφορά τη χρηματοδότηση για την διοργάνωση της εκδήλωσης, δεν υπήρχε κάποιο μεγάλο οικονομικό κόστος εκτός από κάποιες εκτυπώσεις και την αγορά μπισκότων. Και σε αυτή την εκδήλωση προσφερόταν δωρεάν καφές από την καφετιέρα της βιβλιοθήκης, καθώς επίσης προσλήφθηκαν εθελοντές από το RUL και το τμήμα Επιστημών Υπολογιστών της RU. Για την διοργάνωση της εκδήλωσης χρησιμοποιήθηκαν οι υπολογιστές της βιβλιοθήκης, στους οποίους φορτώθηκε το λογισμικό πριν τις εκδηλώσεις. Το RUL SCC δημιούργησε μια αφίσα μεγάλης κλίμακας και τοποθετήθηκε έξω από το μέρος όπου διοργανώνονταν οι εκδηλώσεις, ούτως ώστε να προσελκύσουν τους χρήστες να επισκεφθούν την βιβλιοθήκη και να χρησιμοποιήσουν το λογισμικό. Οι εκδηλώσεις αυτές επικεντρώθηκαν στις Επιστήμες των Τεχνών, των Επιστημών και των Μαθηματικών και πρόβαλλαν το έργο του Kalantari. Οι χρήστες στο τέλος, δημιούργησαν μια ψηφιακή πολυαναλογία που είχαν την δυνατότητα να μοιραστούν με άλλους.

Παρακάτω, γίνεται απλή αναφορά δύο ακόμα δράσεων που έχουν οργανώσει βιβλιοθήκες του εξωτερικού. Η πανεπιστημιακή βιβλιοθήκη του Κέιμπριτζ συμμετείχε το 2018, στη διεθνή εβδομάδα μουσείων, βιβλιοθηκών και αρχείων Colour Our Collections. Το #ColourOurCollections είναι ένα φεστιβάλ χρωματισμού μέσω κοινωνικής δικτύωσης που ξεκίνησε το 2016 από την The New York Academy Of Medicine Library. Μέσα από το πρόγραμμα αυτό, οι χρήστες της βιβλιοθήκης είχαν την δυνατότητα να χρωματίσουν επιλεγμένες εικόνες από συλλογές βιβλίων που επέλεξαν επιμελητές από ιδρύματα σε όλο τον κόσμο, με σκοπό να αλληλεπιδράσουν με έναν νέο τρόπο όσον αφορά τα βιβλία και χειρόγραφα της βιβλιοθήκης (Harper, 2018b).

Η βιβλιοθήκη Πληροφορικής του Πανεπιστημίου του Όσλο, πραγματοποίησε το 2019, μια «Εκδήλωση γραφής». Σε αυτή την εκδήλωση πραγματοποιήθηκαν διάφορες διαλέξεις που αφορούσαν την συγγραφή. Οι χρήστες, έλαβαν βοήθεια από μέντορες του Κέντρου Ακαδημαϊκής Γραφής (Writing Event - University of Oslo Library, 2019). Αυτά και άλλα πολλά προγράμματα τέτοιου είδους πραγματοποιούνται από πολλές βιβλιοθήκες του κόσμου.

2.2.2 Κοινωνικές – Πολιτιστικές Εκδηλώσεις Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

2.2.2.1 Εκδηλώσεις μεγάλης κλίμακας

Οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες τα τελευταία χρόνια, λόγω της εξέλιξης της τεχνολογίας, για να προσελκύσουν τους χρήστες τους να επισκεφθούν τη βιβλιοθήκη, πραγματοποιούν εκδηλώσεις με μη παραδοσιακούς τρόπους. Οι εκδηλώσεις μεγάλης κλίμακας απευθύνονται συνήθως σε παραπάνω από εκατό χρήστες. Για να πραγματοποιηθεί μια τέτοιου είδους εκδήλωση, απαιτείται η συνεργασία με άλλα τμήματα ή ομάδες του πανεπιστημίου, καθώς επίσης προωθούνται και διεπιστημονικές αλληλεπιδράσεις μεταξύ των συμμετεχόντων. Τέτοιες εκδηλώσεις σχεδιάζονται και πραγματοποιούνται λιγότερο, διότι απαιτούνται περισσότεροι πόροι και προϋπολογισμός από την βιβλιοθήκη, απ' ότι εκδηλώσεις που στοχεύουν σε μικρότερο κοινό, που πραγματοποιούνται πιο συχνά (π.χ. παρουσιάσεις, εργαστήρια, συνέδρια κ.α.). Συνήθως, ικανοποιούν τις κοινωνικές και εκπαιδευτικές – ακαδημαϊκές ανάγκες των χρηστών της βιβλιοθήκης (κυρίως των φοιτητών) (Demeter et al., 2018). Στη συνέχεια, γίνεται αναφορά τέτοιων εκδηλώσεων.

Ποικίλες ελληνικές ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες, πραγματοποιούν τέτοιου είδους δράσεις, όπου γίνεται συνοπτική αναφορά με παραδείγματα. Η βιβλιοθήκη του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης (Κυρκούδης & Παπουτσή, 1999) για παράδειγμα συνεργάζεται με πολιτιστικούς φορείς της Θράκης και τους τοπικούς δήμους, για την δημιουργία πολιτιστικών εκδηλώσεων και προγραμμάτων, κυρίως το καλοκαίρι. Επιπλέον, διοργανώνονται πολιτιστικές εκδηλώσεις όπως: θεματικές εκθέσεις βιβλίων και παρουσιάσεις βιβλίων. Επισκέπτονται την βιβλιοθήκη ποικίλοι καλλιτέχνες διοργανώνοντας καλλιτεχνικά προγράμματα (ζωγραφικής, αφηγήσεις και παρουσιάσεις βιβλίων) στα πολιτιστικά δρώμενα του τόπου και εκθέσεις με τα έργα τους.

Η βιβλιοθήκη Ανωτάτης Σχολής Καλών τεχνών διοργάνωσε στη βιβλιοθήκη της το 2014, το “Animated Shorts Festival”. Το φεστιβάλ είχε ως επίκεντρο την παρουσίαση ταινιών animation μικρού μήκους από την Ελλάδα και το εξωτερικό. Απευθυνόταν στο ευρύ κοινό και σε δημιουργούς. Περιελάμβανε παρουσιάσεις, προβολές, αφιερώματα και άλλες παράλληλες εκδηλώσεις (Βιβλιοθήκη Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών, 2014). Η βιβλιοθήκη διοργάνωσε επίσης το “Regarding Nicolas Calas” το 2016 (Βιβλιοθήκη Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών, 2016). Περιελάμβανε μια σειρά εκδηλώσεων όπως: ένα διεθνές συνέδριο, εικαστικές εγκαταστάσεις σύγχρονων Ελλήνων καλλιτεχνών και μια σειρά εργαστηρίων, όπου ήταν αφιερωμένη στον ποιητή και τεχνοκρικό. Όλες οι εκδηλώσεις ήταν ανοιχτές στο ευρύ κοινό. Τέλος, η βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης του Πανεπιστημίου Αιγαίου, πραγματοποίησε το 2018 την συναυλία Saman Project στο παράρτημα της βιβλιοθήκης Σάμου

όπου απευθυνόταν στο ευρύ κοινό (Συναυλία Saman Project Στο Παράρτημα Σάμου | Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Αιγαίου, 2018).

Εκδηλώσεις και δράσεις μεγάλης κλίμακας πραγματοποιούν και βιβλιοθήκες του εξωτερικού. Στις επόμενες παραγράφους γίνεται αναφορά τέτοιων δράσεων. Στη βιβλιοθήκη του Κρατικού Πανεπιστημίου της Φλόριντα, οργανώνονται διάφορες εκδηλώσεις μεγάλης κλίμακας (Demeter et al., 2018). Υπάρχει μια καθορισμένη μονάδα “Outreach” στο μεγαλύτερο τμήμα Υπηρεσιών Έρευνας και Μάθησης, όπου το προσωπικό όλου του τμήματος προσεγγίζει την μονάδα “Outreach”, ούτως ώστε να παρέχει βοήθεια στο προσωπικό, τον σχεδιασμό, και τον προϋπολογισμό όλων των δραστηριοτήτων της βιβλιοθήκης Strozier (η κύρια βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου).

Ένα παράδειγμα εκδήλωσης μεγάλης κλίμακας που οργανώνεται από τη βιβλιοθήκη του Κρατικού Πανεπιστημίου της Φλόριντα είναι τα Ερευνητικά Συμπόσια (Demeter et al., 2018). Στις βιβλιοθήκες FSU, συνήθως φιλοξενούνται και διοργανώνονται ένα συμπόσιο κατά την διάρκεια του φθινοπώρου και ένα κατά την διάρκεια της άνοιξης κάθε χρόνο. Σκοπός των συμποσίων ήταν το κάλεσμα όλων των τμημάτων του πανεπιστημίου και έπειτα η αναφορά τους για τις έρευνες ή τις δημοσιεύσεις τους που σχετίζονται με ένα ευρύ κεντρικό θέμα. Αρκετά από τα συμπόσια διοργανώνονται από το Scholars Commons, το τμήμα πτυχιούχων και διδακτικού προσωπικού των βιβλιοθηκών. Για την προσέλκυση των χρηστών του πανεπιστημίου, γίνονται προσπάθειες να φέρουν ομιλητές από ένα ευρύ φάσμα επιστημονικών κλάδων.

Όσον αφορά την οργάνωση ενός συμποσίου, το προσωπικό της βιβλιοθήκης επιλέγει το θέμα τις περισσότερες φορές. Από την άλλη πλευρά, εξαίρεση αποτελεί όταν κάποια σχολή έχει μια πρόταση ή ιδέα πάνω σε ένα συγκεκριμένο θέμα το οποίο προσπαθεί να αναπτύξει, ζητώντας μόνο την βοήθεια των βιβλιοθηκονόμων για την οργάνωση και πραγματοποίηση του συμποσίου στους χώρους της βιβλιοθήκης. Συνήθως, τα συμπόσια που πραγματοποιούνταν διαρκούσαν όλη την μέρα, εκτός από ορισμένες εξαιρέσεις όπου οι εκδηλώσεις διαρκούσαν μισή μέρα με τον σχεδιασμό να ποικίλλει ανάλογα με το θέμα.

Επιπροσθέτως, αναφορικά με τις μορφές των συμποσίων που πραγματοποιούνταν στη βιβλιοθήκη, η πιο συνηθισμένη μορφή ήταν μια σειρά ομιλιών από μία σχολή ή από προσκεκλημένους ομιλητές η οποία μόλις ολοκληρωνόταν υπήρχε χρόνος για ερωτήσεις από τους συμμετέχοντες πάνω στο θέμα που συζητούνταν. Στα ολοήμερα συμπόσια δεν υπάρχει περιορισμός όσον αφορά τους συμμετέχοντες. Έχουν την δυνατότητα να παρακολουθήσουν ολόκληρο το πρόγραμμα, ενώ άλλοι να παρακολουθήσουν μια μόνο παρουσίαση σχετικά με το θέμα που τους ενδιαφέρει. Κατά την διάρκεια του συμποσίου, υπάρχει η δυνατότητα διαλείμματος για φαγητό, καφέ κ.λπ. Παράλληλα, οι ομιλίες των συμποσίων μεταδίδονται πια και στο διαδίκτυο και οι συμμετέχοντες είναι πολύ περισσότεροι.

Τέλος, στις βιβλιοθήκες του FSU τα συμπόσια πραγματοποιούνταν στο Bradley Reading Room, όπου χρησιμοποιούνται / προορίζονται για μεταπτυχιακούς φοιτητές και διδακτικού προσωπικού χρήστες. Στον συγκεκριμένο χώρο, υπάρχει η δυνατότητα να προβούν σε αρκετές αλλαγές όπως (η τοποθέτηση καθισμάτων σε διαλέξεις, η οργάνωση μεμονωμένων παρουσιάσεων, η χρησιμοποίηση του

Διαδικτύου για την παρουσίαση θεμάτων που αναλύονται μέσω power point, προτζέκτορας κ.α., με σκοπό να κάνουν πιο ευχάριστη και άνετη την παρακολούθηση των χρηστών).

Μια επίσης αξιοσημείωτη εκπαιδευτική / κοινωνική εκδήλωση που οργανώνουν οι βιβλιοθήκες του FSU είναι οι μαραθώνιοι ανάγνωσης (Demeter et al., 2018). Η δημιουργία ενός μαραθωνίου ανάγνωσης, είναι η ανάγνωση ενός βιβλίου φωναχτά, για 24 ώρες ή παραπάνω. Η πραγματοποίηση τέτοιου είδους εκδηλώσεων αποτελεί έναν τρόπο για την προώθηση της ανάγνωσης και της έκθεσης των συμμετεχόντων στην λογοτεχνία, καθώς επίσης και για την προσέλκυση των συμμετεχόντων στη βιβλιοθήκη. Πραγματοποιήθηκαν πολλές ενδιαφέρουσες εκδηλώσεις τέτοιου είδους στις βιβλιοθήκες FSU. Ένα παράδειγμα ήταν: Ένα μέλος της αγγλικής σχολής προσέγγισε έναν βιβλιοθηκονόμο για την διοργάνωση μιας ανοιξιάτικης εκδήλωσης.

Στόχος της εκδήλωσης ήταν να κινήσουν το ενδιαφέρον των μαθητών της κοινότητας με την ανάγνωση του Herman Melville Moby Dick. Η βιβλιοθήκη επεδίωξε μια συνεργασία για την δημιουργία της εκδήλωσης. Το μέλος της αγγλικής σχολής επικοινωνήσε με την Αθλητική και την Ένωση Κυβερνητικών Φοιτητών (Student Government Association) για την πρόσληψη αναγνωστών. Οι αναγνώσεις πραγματοποιούνταν συνήθως στον κύριο όροφο της βιβλιοθήκης, έξω από την αίθουσα έκθεσης ειδικής συλλογής. Η εκδήλωση μεταδιδόταν και αυτή μέσω διαδικτύου για απομακρυσμένους χρήστες του πανεπιστημίου (πρώτη φορά το 2017). Στην εκδήλωση είχαν την δυνατότητα να συμμετάσχουν και φοιτητές των διευρυμένων / απομακρυσμένων πανεπιστημίων του FSU μέσω του Skype από διάφορες χώρες, σύμφωνα με τον Πρύτανη των βιβλιοθηκών.

Επιπροσθέτως, οι διευθυντές από τα διευρυμένα πανεπιστήμια του FSU και το αγγλικό τμήμα ήταν υπεύθυνοι για την επιλογή ενός βιβλίου για την εκδήλωση. Τέλος, ο προϋπολογισμός της συγκεκριμένης εκδήλωσης δεν ήταν μεγάλος (συνήθως 75 έως 100 δολάρια σύμφωνα με τη βιβλιοθήκη του FSU), ενώ επίσης προσφερόταν φαγητό κ.α. στους χρήστες από την βιβλιοθήκη.

Ένα ακόμη παράδειγμα μιας κοινωνικής εκδήλωσης που πραγματοποίησε επίσης η βιβλιοθήκη του FSU, ήταν η διοργάνωση μιας συγκέντρωσης/συνάντησης για αποφοίτους και μεταδιδακτορικούς μελετητές (Demeter et al., 2018). Η εκδήλωση αφορούσε την συγκέντρωση όλων των αποφοίτων και μεταδιδακτορικών φοιτητών του πανεπιστημίου, με κύριο σκοπό να συναντηθούν και να συζητήσουν για τα διάφορα θέματα που ασχολούνται. Η συγκεκριμένη ιδέα γεννήθηκε από μέλη του Συμβουλευτικού Συμβουλίου Αποφοίτων Βιβλιοθηκών. Έτσι, οι βιβλιοθηκονόμοι μαζί με την βοήθεια του Συμβουλίου οργάνωσαν την πρώτη συγκέντρωση το 2014.

Ο χώρος όπου πραγματοποιήθηκε η εκδήλωση ήταν το Bradley Reading Room. Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, η βιβλιοθήκη προσέφερε στους παρευρισκόμενους φαγητά και ποτά (προϋπολογισμός κοντά στα 1.000 δολάρια σύμφωνα με τη βιβλιοθήκη του FSU), καθώς επίσης παρείχε και μουσική. Λόγω των συζητήσεων όμως δεν χρειαζόταν και στις επόμενες εκδηλώσεις αποκλείστηκε. Σε αυτή την εκδήλωση είχαν παρευρεθεί 150 – 180 απόφοιτοι. Συζητήθηκαν αρκετά θέματα, ενώ παράλληλα και οι βιβλιοθηκονόμοι είχαν αλληλεπίδραση με τους φοιτητές και μοιράζονταν πληροφορίες σχετικά με τις βιβλιοθήκες. Τέλος, η πρώτη εκδήλωση συγκέντρωσης αποφοίτων στη

βιβλιοθήκη είχε στεφθεί με μεγάλη επιτυχία και αποφασίστηκε να διοργανωθούν και άλλες εκδηλώσεις τέτοιου είδους με λίγες προσαρμογές αυτή τη φορά.

Μια ενδιαφέρουσα εκδήλωση μεγάλης κλίμακας όπου γίνεται αναφορά στη συνέχεια και πραγματοποιήθηκε επίσης στη βιβλιοθήκη του FSU ήταν η εκδήλωση με τίτλο «Hachathon» (Demeter et al., 2018). Το Hachathon είναι ένας μαραθώνιος που βασίζεται στην τεχνολογία. Η πρώτη εκδήλωση πραγματοποιήθηκε το 2014 από το HackFSU. Το HackFSU είναι ένας εγγεγραμμένος φοιτητικός οργανισμός στο FSU όπου σχεδίασε την εκδήλωση αυτή σε συνεργασία με την βιβλιοθήκη. Οι Hackathon HackFSU είναι όλοι μέρος του Major League Hacking (επίσημο εθνικό πρωτάθλημα hackathon των μαθητών).

Στην εκδήλωση έμπειροι προγραμματιστές υπολογιστών, σχηματίζουν ομάδες και δημιουργούν λύσεις σε προβλήματα που βασίζονται στην τεχνολογία. Μέσα σε 24 ώρες, οι ομάδες με την βοήθεια μεντόρων και την οργάνωση εργαστηρίων / διαλέξεων, συνεργάζονται σε έργα που επιλέγονται από τους ίδιους με σκοπό να τα αναπτύξουν όσο το δυνατόν περισσότερο. Με την ολοκλήρωση της εκδήλωσης τα έργα κρίνονται σε μια έκθεση, από όλες τις ομάδες χάκερ. Όσον αφορά τώρα, την επιτυχία του πρώτου Hachathon, ήταν λίγο χαοτικό. Βελτιώνεται όμως προς το καλύτερο κάθε χρόνο.

Την πρώτη χρονιά είχαν δηλώσει συμμετοχή και εγγράφηκαν στο Hachathon παραπάνω από 12 πανεπιστήμια. Η βιβλιοθήκη Επιστημών Dirac ήταν η μόνη που κάλυπτε τις ανάγκες για τη συγκεκριμένη εκδήλωση όπου θα διαρκούσε 36 ώρες με πολλούς χώρους συγκέντρωσης, χώρους εργασίας, πρίζες και ασύρματη πρόσβαση στο διαδίκτυο. Το προσωπικό της βιβλιοθήκης συνεργάστηκε μαζί με τους διοργανωτές του HackFSU, ώστε να μπορέσει να πραγματοποιηθεί η εκδήλωση. Η βιβλιοθήκη προσέφερε φαγητό, δημιούργησε περίπτερα χορηγών, χώρους αποθήκευσης και χώρους ξεκούρασης για τους συμμετέχοντες. Συνεργάζονται με το Major League Hacking, πιθανούς χορηγούς και δωρητές για να εξασφαλίσουν την χρηματοδότηση για φαγητό, θέματα ασφαλείας, ενοικίαση εξοπλισμού κ.α. Λόγω του ακριβού εξοπλισμού υπήρχε ασφάλεια για τυχόν θέματα που μπορεί να προέκυπταν, διότι υπήρχαν φοιτητές και μαθητές από άλλα πανεπιστήμια και σχολεία. Στη βιβλιοθήκη Επιστημών Dirac έχουν φιλοξενηθεί τέσσερα Hachathons. Τέλος, στην εκδήλωση συμμετείχαν περίπου 400 μαθητές από αρκετά πανεπιστήμια και μέλη της τοπικής κοινότητας. Είχαν την δυνατότητα να μάθουν για την κωδικοποίηση και να αποκτήσουν δεξιότητες πάνω σε αυτόν τον τομέα καθώς και τη δυνατότητα να τσεκαριστούν / παρατηρηθούν από εταιρικούς χορηγούς που βρίσκονται στην εκδήλωση.

Επιπλέον, γίνεται συνοπτική αναφορά ορισμένων δράσεων ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών του εξωτερικού. Η βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου του Όσλο, πραγματοποίησε το 2017, μια σειρά εκδηλώσεων με τίτλο “MusicLab vol.1: Βιοφυσική Μουσική”, όπου μελετούν την επιστήμη της μουσικής από διαφορετικές οπτικές. Στην εκδήλωση πραγματοποιήθηκαν μουσικές παραστάσεις και εργαστήρια. Η εκδήλωση ήταν ανοιχτή για όλους, καθώς επίσης μεταδόθηκε και ζωντανά μέσω διαδικτύου (MusicLab Vol.1, 2017). Στη βιβλιοθήκη, διοργανώθηκε σε δορυφορική διάσκεψη του Όσλο το 2018, το ετήσιο συνέδριο Global Women in Data Science “WiDS Oslo Conference 2018”. Το συνέδριο πραγματοποιήθηκε στο Πανεπιστήμιο του Στάνφορντ και σε 100+ τοποθεσίες σε όλο τον κόσμο. Ως

στόχο είχε, να εμπνεύσει και να εκπαιδεύσει επιστήμονες δεδομένων σε όλο τον κόσμο και να υποστηρίξει και να αναδείξει τις γυναίκες στον τομέα (WiDS Oslo Conference 2018 - University of Oslo Library, 2018).

Η πανεπιστημιακή βιβλιοθήκη του Jönköping συμμετείχε το 2021 στο “JU Sustainability Festival”, όπου υπήρχε μια έκθεση βιβλίου για την Ατζέντα 2030 και τον ρόλο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Στο φεστιβάλ πραγματοποιήθηκαν ποικίλες εκδηλώσεις. Μερικές από αυτές πραγματοποιήθηκαν ψηφιακά, λόγω των περιορισμών Covid-19 (JU Sustainability Festival 2021, 2021). Στην πανεπιστημιακή βιβλιοθήκη του Κέιμπριτζ, πραγματοποιήθηκε το 2015, το “Cambridge Science Festival”, με διάφορες ομιλίες, εκθέσεις, εργαστήρια σε όλη την πόλη (Waldoch, 2015).

Η Πανεπιστημιακή βιβλιοθήκη του Newcastle πραγματοποιεί ποικίλες εκθέσεις όλο τον χρόνο σε όλες την πανεπιστημιούπολη, οι οποίες είναι ανοιχτές στο κοινό και έχουν ελεύθερη είσοδο (*Exhibitions - University Library - Newcastle University*, n.d.). Η πανεπιστημιακή βιβλιοθήκη του Jönköping στη Σουηδία πραγματοποίησε το 2021, την έκθεση γλυπτικής με τίτλο “Places and Spaces and the Places Inbetween”, στους χώρους της. Στην έκθεση παρουσιάστηκαν τα έργα μεταπτυχιακών φοιτητών του μαθήματος Σχεδιαστική Φιλοσοφία και Πρακτική στη Σχολή Μηχανικών (Sculpture Exhibition in the Library, 2021).

Ανακεφαλαιώνοντας, πραγματοποιούνται ποικίλου περιεχομένου εκδηλώσεις σε ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες τόσο της Ελλάδας, όσο και του εξωτερικού, όπου προσελκύουν πολλούς χρήστες να τις επισκεφθούν.

2.3 Δημόσια και Δημοτική Βιβλιοθήκη

Οι Δημόσιες / Δημοτικές βιβλιοθήκες απευθύνονται σε όλους τους πολίτες ανεξαρτήτως φύλου, ηλικίας, εθνικότητας, γλώσσας, θρησκείας ή κοινωνικής θέσεως και πιο συγκεκριμένα στους πολίτες μιας πόλης ή μιας περιοχής. Παρέχουν κυρίως δωρεάν υπηρεσίες προς τους χρήστες. Επίσης, αποτελούν ευθύνη των τοπικών και εθνικών αρχών και πρέπει να υποστηρίζονται από συγκεκριμένη νομοθεσία (UNESCO & Institutions (IFLA), 2009). Με λίγα λόγια “η βιβλιοθήκη λειτουργεί σαν εκπολιτιστικό, εκπαιδευτικό – μορφωτικό, πνευματικό και ψυχαγωγικό κέντρο” (Κορκίδη, 2003).

Δημόσιες βιβλιοθήκες έχουν οι περισσότερες χώρες του κόσμου και θεωρούνται βασική προϋπόθεση για έναν μορφωμένο πληθυσμό. Ως στόχο έχουν τη βελτίωση του επιπέδου των γνώσεων και των δεξιοτήτων του πληθυσμού μέσω της Δια Βίου μάθησης. Όπως αναφέρθηκε ήδη, οι δημόσιες βιβλιοθήκες απευθύνονται σε όλους τους πολίτες, διότι η συλλογή που παρέχεται σε αυτούς είναι γενικού περιεχομένου και εκτείνεται σε όλα τα θεματικά πεδία ή σε θέματα που ανταποκρίνονται στις ανάγκες των χρηστών. Δεν διαθέτουν εξειδικευμένο υλικό σε κάποιο θέμα που ενδεχομένως να μην ενδιαφέρονται όλοι οι χρήστες. Οι λειτουργίες που προσφέρονται στους χρήστες της βιβλιοθήκης, δεν διαφέρουν από τις άλλες βιβλιοθήκες. Επίσης, πολύ σημαντικό πια είναι πως οι περισσότερες δημόσιες ή δημοτικές βιβλιοθήκες παρέχουν στους χρήστες πρόσβαση στο διαδίκτυο (‘Δημόσια βιβλιοθήκη’, 2021).

Επιπροσθέτως, ένας ακόμη ορισμός που δίνεται είναι: “Η δημόσια βιβλιοθήκη είναι ένας δημοκρατικός θεσμός για την εκπαίδευση, τον πολιτισμό και την πληροφόρηση. Είναι μια έμπρακτη απόδειξη της πεποίθησης της δημοκρατίας στην καθολική εκπαίδευση που αποτελεί συνεχή και δια βίου διαδικασία για την εκτίμηση των επιτευγμάτων της ανθρωπότητας στον τομέα της γνώσης και του πολιτισμού. Είναι το κύριο μέσο με το οποίο η καταγραφή των σκέψεων και των ιδεών του ανθρώπου γίνονται προσιτές σε όλους δίχως περιορισμούς” (UNESCO & Institutions (IFLA), 2009).

Στις δημόσιες βιβλιοθήκες παρέχονται στους χρήστες πολλές υπηρεσίες. Σκοπό έχουν να καλύψουν τις ανάγκες των χρηστών που μπορεί να προκύψουν. Σύμφωνα με την IFLA αυτές είναι: Πρόσβαση των χρηστών σε οποιοδήποτε θέμα ενδιαφέρονται σε οποιαδήποτε μορφή (π.χ. βιβλία, περιοδικά, οπτικοακουστικό υλικό κ.λπ.), βοηθήματα για το δανεισμό βιβλίων (π.χ. ηλεκτρονικοί κατάλογοι για την αναζήτηση βιβλίων κλπ.), βοηθήματα για το πληροφοριακό υλικό και την ανάγνωση μέσα στη βιβλιοθήκη, υπηρεσίες ενημέρωσης από το προσωπικό της βιβλιοθήκης, παροχή πληροφοριών για διάφορα εκτός της βιβλιοθήκης και συμμετοχή του πολίτη στα κοινά (π.χ. προτάσεις για βιβλία, πληροφορίες για δημόσιες υπηρεσίες κλπ.), διάφορες δραστηριότητες (εκπαιδευτικού, κοινωνικού και πολιτιστικού περιεχομένου) για παιδιά και ενήλικους, υπηρεσίες σε εθνικές και γλωσσικές μειονότητες καθώς και για άτομα με ειδικές ανάγκες και τέλος, συνεργασίες με ιδρύματα άλλους φορείς (UNESCO & Institutions (IFLA), 2009).

Σε αυτό το σημείο, γίνεται μια αναφορά στις λαϊκές βιβλιοθήκες, με σκοπό να κατανοηθεί ο διαχωρισμός σε δημόσιες και δημοτικές βιβλιοθήκες. Ο ορισμός και η ταυτότητα της λαϊκής βιβλιοθήκης

αλλάζουν αντίστοιχα με τις αλλαγές που πραγματοποιούνται στην οικονομία, την πολιτική, την κοινωνία και την τεχνολογία. Οι λαϊκές βιβλιοθήκες λειτουργούν στις μέρες μας ως ανοιχτά πνευματικά, εκπαιδευτικά και εκπολιτιστικά κέντρα (Χωρέμη, 2002).

Οι λαϊκές βιβλιοθήκες διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες σύμφωνα με αυτόν τον διαχωρισμό: οι δημόσιες, οι δημοτικές και οι παιδικές βιβλιοθήκες. Υπάρχει μια διαφορά όμως μεταξύ των δημοτικών και των δημόσιων βιβλιοθηκών. Παρόλο που και οι δύο κατηγορίες βιβλιοθηκών έχουν τους ίδιους στόχους και αντιμετωπίζουν τα ίδια προβλήματα, παρέχουν παρόμοιες υπηρεσίες και απευθύνονται στο ίδιο κοινό. Οι δημόσιες βιβλιοθήκες, λόγω του νομικού και θεσμικού τους πλαισίου και της άμεσης εποπτείας τους από το Υπουργείο Παιδείας έχουν ορισμένα “προνόμια”. Από την άλλη πλευρά, οι δημοτικές βιβλιοθήκες δεν έχουν αυτά τα προνόμια και παραμένουν μακριά από τα νέα δίκτυα που έχουν αναπτυχθεί (Κορκίδη, 2003).

Έρευνες έχουν δείξει (Χωρέμη, 2002) πως οι χρήστες που επισκέπτονται συνήθως την βιβλιοθήκη είναι κυρίως άνθρωποι μέσης και ανώτερης μόρφωσης και κοινωνικής τάξης, καθώς επίσης και παιδιά κάτω των 14 ετών. Αντιθέτως, υπάρχει μια μερίδα ανθρώπων που δεν επισκέπτονται συχνά ή καθόλου την βιβλιοθήκη, διότι αισθάνονται πως δεν τους αφορά και δεν απευθύνεται σε αυτούς. Υπάρχει όμως και ένας μεγάλος αριθμός ανθρώπων που λόγω διάφορων προβλημάτων δεν επισκέπτονται την βιβλιοθήκη (π.χ. άτομα με ειδικές ανάγκες, φυλακισμένοι, κοινωνικά αποκλεισμένα άτομα κ.λπ.). Επομένως, οι βιβλιοθήκες ψάχνουν τρόπους επικοινωνίας με στόχο την ανάπτυξη των σχέσεων τους με τους ανθρώπους που ανήκουν στους φορείς της κοινότητας. Για τον λόγο αυτό, οι βιβλιοθήκες δημιουργούν και οργανώνουν διάφορα προγράμματα προσέγγισης που έχουν ως σκοπό να εξυπηρετήσουν και το απομακρυσμένο κοινό τους (Χωρέμη, 2002).

Ακολουθούν αναφορικά διάφορα προγράμματα προσέγγισης όπως: Οι Κινητές βιβλιοθήκες. Είναι εξοπλισμένα βιβλιοαυτοκίνητα, συνδεδεμένα με δορυφορική σύνδεση με το διαδίκτυο και τη δημόσια βιβλιοθήκη στην οποία ανήκουν και υποστηρίζουν την κατά κύριο λόγο εκπαίδευση, διότι οι περισσότερες επισκέψεις γίνονται σε σχολεία. Παράλληλα, εξυπηρετούν τις ανάγκες των κατοίκων απομακρυσμένων περιοχών, νοσοκομεία κλπ., βιβλιοθήκες σε κάθε γειτονιά, βιβλιοθήκες σε νοσοκομεία, φυλακές, γηροκομεία, παιδικές βιβλιοθήκες κ.λπ. (Χωρέμη, 2002)

Οι Δημόσιες βιβλιοθήκες δημιουργούν και οργανώνουν πολλές δράσεις και προγράμματα προσέγγισης για το κοινό τους. Απευθύνονται το καθένα σε διαφορετικές ομάδες της κοινότητας (π.χ. δράσεις για παιδιά, για ενήλικες, για άτομα με ειδικές ανάγκες κ.α.). Για την επίτευξη των δράσεων και των προγραμμάτων όμως, χρειάζεται να υπάρχει προγραμματισμός πριν την ανακοίνωση του προγράμματος ή της δράσης. Και αυτό, διότι χρειάζεται να γίνουν συζητήσεις, να προταθούν ιδέες, να καταλήξουν στο κοινό το οποίο θα απευθυνθούν, τον στόχο του προγράμματος και έπειτα μια αξιολόγηση του προγράμματος στην αρχή, τη μέση και το τέλος για τυχόν αλλαγές των παραπάνω. Οι δράσεις που οργανώνονται θα πρέπει να είναι πρωτότυπες και το προσωπικό που ασχολείται με το πρόγραμμα να είναι εκπαιδευμένο. Επίσης, είναι σημαντικό να υπάρχουν εθελοντές. Σκοπός τους είναι να βοηθήσουν το προσωπικό της βιβλιοθήκης για την επίτευξη των προγραμμάτων, χωρίς να υπάρξουν

προβλήματα. Για την δημιουργία, οργάνωση και επίτευξη των προγραμμάτων, οι βιβλιοθήκες χρειάζεται να έχουν τους ανάλογους οικονομικούς πόρους. Μια λύση είναι η εύρεση χορηγών. (Χωρέμη, 2002)

Επιπλέον, υπάρχουν παραρτήματα ή τμήματα παιδικών βιβλιοθηκών σε δημόσιες βιβλιοθήκες. Στη συνέχεια, γίνεται μια περιληπτική αναφορά όσον αφορά τις παιδικές βιβλιοθήκες (IFLA Libraries for Children and Young Adults, 2006; Ααρών & Aaron, 2009). Οι υπηρεσίες που προσφέρονται από τις παιδικές βιβλιοθήκες, επικεντρώνονται κυρίως στα παιδιά και τις οικογένειες, αλλά και σε όλους τους πολίτες γενικότερα. Ο κυριότερος στόχος τους είναι η ελεύθερη πρόσβαση στη γνώση με κάθε τρόπο (π.χ. έντυπα: βιβλία, περιοδικά κ.α., αλλά και ηλεκτρονικά μέσα από το διαδίκτυο). Ο μεγάλος στόχος όμως των παιδικών βιβλιοθηκών είναι η δημιουργία των αυριανών αναγνωστών και των μελλοντικών χρηστών και η κάλυψη των αναγκών τους. Για την επίτευξη του σκοπού τους, οι παιδικές βιβλιοθήκες πρέπει συνεχώς να ανταποκρίνονται στις κοινωνικές αλλαγές καθώς επίσης και στις τεχνολογικές εξελίξεις που συμβαίνουν, ούτως ώστε να είναι σε θέση να καλύψουν τις πληροφοριακές και ψυχαγωγικές ανάγκες των χρηστών. Επίσης, χρειάζεται να δημιουργήσουν έναν χώρο φιλόξενο, χαρούμενο, ανεξάρτητο και ήρεμο, ούτως ώστε να προσελκύσουν τους χρήστες να επισκεφθούν την βιβλιοθήκη. Να δημιουργήσουν γωνίες με συγκεκριμένες θεματικές κατηγορίες όσον αφορά τις ηλικίες. (Π.χ. μια γωνία που αφορά μικρές ηλικίες με παραμύθια κ.α. και μια γωνία για εφήβους με μυθιστορήματα, καθώς και χρήση Η/Υ).

Οι παιδικές βιβλιοθήκες έχουν την δυνατότητα να παρέχουν στα παιδιά δια βίου μάθηση και δεξιότητες γραμματισμού. Σκοπός τους είναι η συμμετοχή των παιδιών μετέπειτα στην κοινωνία. Επιπλέον, χρειάζεται να πραγματοποιούνται ξεναγήσεις στους χώρους των βιβλιοθηκών, κυρίως για όσους επισκέπτονται τις βιβλιοθήκες για πρώτη φορά. Αυτό γίνεται κυρίως, για να βοηθήσουν τους χρήστες να γνωρίσουν που βρίσκεται το υλικό που επιθυμούν και για την εξοικείωση τους με τους χώρους των βιβλιοθηκών. Οι παιδικές βιβλιοθήκες διοργανώνουν και παρέχουν διάφορες δράσεις και εκδηλώσεις όπως αφηγήσεις ιστοριών, δραστηριότητες που έχουν σχέση με τις υπηρεσίες και τους πόρους της βιβλιοθήκης, εκθέσεις, εργαστήρια κ.α., ώστε να επιτευχθούν τα παραπάνω (IFLA Libraries for Children and Young Adults, 2006; Ααρών & Aaron, 2009)

Παρακάτω γίνεται αναφορά ποικίλων δράσεων και προγραμμάτων που οργανώνονται από Δημόσιες ή Δημοτικές βιβλιοθήκες τόσο της Ελλάδας, όσο και του εξωτερικού που έχουν ως σκοπό την προσέλκυση του κοινού τους.

2.4 Δράσεις και Προγράμματα Δημόσιων Βιβλιοθηκών

Οι δημόσιες – δημοτικές βιβλιοθήκες έχουν εξελιχθεί σε εκπαιδευτικά κέντρα με την οργάνωση διάφορων εκπαιδευτικών και επιμορφωτικών προγραμμάτων, με την χρήση και του διαδικτύου με σκοπό να εξυπηρετούν τις ανάγκες των χρηστών, να βοηθούν στις εργασίες των χρηστών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης κ.λπ. Πραγματοποιούνται διάφορες συνεργασίες με εκπαιδευτικά ιδρύματα για την προώθηση της φιλαναγνωσίας με διάφορα προγράμματα (βιβλιοπαρουσιάσεις, ομιλίες κ.α.), διαλέξεις, την δημιουργία κοινωνικών δραστηριοτήτων όπως (διάφορες ομάδες ενασχόλησης κοινών ενδιαφερόντων) και την δημιουργία δραστηριοτήτων ψυχαγωγικού ενδιαφέροντος. Επιπλέον, οι δημοτικές βιβλιοθήκες έχουν εξελιχθεί και ως πολιτιστικά κέντρα με την οργάνωση δραστηριοτήτων πολιτιστικού περιεχομένου (διάφορες εκθέσεις, συναυλίες, παραστάσεις, συναντήσεις με συγγραφείς κ.α.) και μορφωτικές και εκδοτικές δραστηριότητες σχετικά με την ιστορία του τόπου. Οι εκδηλώσεις και τα προγράμματα που προσφέρονται στις δημόσιες βιβλιοθήκες συνήθως αφορούν και είναι ανοιχτά για όλους τους ανθρώπους κάθε ηλικίας χωρίς εξαιρέσεις.

Όσον αφορά τώρα, τις περισσότερες ελληνικές δημόσιες ή δημοτικές και παιδικές βιβλιοθήκες, διοργανώνουν παρόμοιες δράσεις. Στο σημείο αυτό, γίνεται μια συνοπτική αναφορά δράσεων όπου αναφέρονται αναλυτικά σε κατηγορίες στη συνέχεια των ενοτήτων. Πραγματοποιούνται εκδηλώσεις με στόχο τη διάδοση του βιβλίου, τη προώθηση της φιλαναγνωσίας για την ενδυνάμωση των αναγνωστικών συνηθειών στα παιδιά αλλά και σε ενήλικους όπως (παρουσιάσεις βιβλίων, αφηγήσεις ιστοριών, δημιουργία λέσχης ανάγνωσης κ.α.). Οργανώνονται συνεργασίες με σχολεία της περιοχής, ενώ παράλληλα παρέχονται εκπαιδευτικά προγράμματα και προγράμματα για παιδιά και διάφορες εκπαιδευτικές δραστηριότητες όπως (μαθήματα εκμάθησης γλωσσών, διαλέξεις κλπ.).

Επιπλέον, διοργανώνονται δραστηριότητες για μειονοτικές ομάδες, μετανάστες, πρόσφυγες, εργαστήρια εκμάθησης (Learning Labs), κοινωνικές εκδηλώσεις όπως (ημερίδες, αφιερώματα σε συγγραφείς και άλλους σημαντικούς ανθρώπους κ.λπ.), παραστάσεις θεάτρου και κουκλοθέατρο, συμμετοχή σε διεθνή προγράμματα, διάφορες εκθέσεις βιβλίου και τοπικά φεστιβάλ, σεμινάρια (π.χ. δημιουργικής γραφής) και διάφορα εργαστήρια (π.χ. φωτογραφίας, κατασκευές, ρομποτικής, εισαγωγικά μαθήματα κ.α.). Επιπροσθέτως, πραγματοποιούνται προβολές ταινιών, δραστηριότητες ελεύθερου χρόνου όπως (προγράμματα γυμναστικής κ.λπ.), συναυλίες και μουσικές εκδηλώσεις, διάφοροι διαγωνισμοί όπως (διαγωνισμός εκπαιδευτικής ρομποτικής, φωτογραφίας κ.λπ.) και διαδικτυακές εκδηλώσεις. Τέλος, πραγματοποιούνται πολιτιστικές εκδηλώσεις με κύριο λόγο την προβολή της τοπικής ιστορίας και πολιτισμού με διάφορες καινοτόμες δράσεις, με σκοπό την προσέλκυση επισκεπτών και τουριστών να επισκεφθούν την βιβλιοθήκη και να γνωρίσουν τον τόπο.

Για την επίτευξη των παραπάνω εκδηλώσεων η συνεργασία με άλλους οργανισμούς, πολιτιστικούς φορείς και ιδρύματα (π.χ. σχολεία) είναι απαραίτητη. Συνεργασίες επίσης, πραγματοποιούνται μεταξύ των βιβλιοθηκών, με οργανισμούς και συλλόγους για διάφορα εκπαιδευτικά

προγράμματα, όπου διαθέτουν έτοιμα πακέτα εκδηλώσεων που παρέχονται στην βιβλιοθήκη. Πραγματοποιούνται συνεργασίες και με πολιτιστικούς φορείς (π.χ. συνεργασίες με τον δήμο της περιοχής κ.λπ. Ανακεφαλαιώνοντας, παρακάτω γίνεται εκτενής αναφορά προγραμμάτων, δράσεων και εκδηλώσεων όπου αναφέρθηκαν.

2.4.1 Εκπαιδευτικά Προγράμματα

2.4.1.1 Προγράμματα Προσχολικής Παιδείας και Εκπαιδευτικά Προγράμματα για παιδιά και μεγάλους

Οι δημόσιες και δημοτικές βιβλιοθήκες πραγματοποιούν διάφορα εκπαιδευτικά προγράμματα. Υλοποιούνται ποικίλα προγράμματα, εργαστήρια και άλλου είδους δραστηριότητες που απευθύνονται σε παιδιά προσχολικής ηλικίας, μαθητές όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης αλλά και ενηλίκους στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης. Ως στόχο έχουν, την ανάπτυξη της φιλιαναγνωσίας και της δημιουργικότητας. Παρακάτω γίνεται μια συνοπτική αναφορά βιβλιοθηκών που οργανώνουν τέτοιου είδους προγράμματα με παραδείγματα.

Ένα ενδιαφέρον πρόγραμμα όπου γίνεται εκτενής αναφορά παρακάτω είναι οι παιδικές δραστηριότητες εκπαιδευτικού χαρακτήρα που διοργάνωσε η Δημοτική βιβλιοθήκη Γρεβενών στον χώρο της το 2016 και συγκεκριμένα σε δύο όμοιες ομαδικές δράσεις (Vanioti) & Krasaki), 2019). Οι δραστηριότητες επικεντρώνονταν κυρίως σε παιδιά των πρώτων τάξεων του δημοτικού σχολείου καθώς και σε παιδιά προσχολικής ηλικίας (5 έως 10 ετών). Η καθεμία είχε θέμα «Πολυχρωμοχαρτούπολη – Εργαστήρι για μικρούς αρχιτέκτονες». Στο πρώτο μέρος των δραστηριοτήτων, οργανώθηκε και δημιουργήθηκε μια ατμόσφαιρα διαλόγου και κλίματος συζήτησης και οικειότητας με τα παιδιά, με σκοπό τα παιδιά να γνωρίσουν όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες μπορούν θεωρητικά για την έννοια της πόλης και της αρχιτεκτονικής και να εξοικειωθούν με το αρχιτεκτονικού τύπου λεξιλόγιο. Έπειτα, προσπάθησαν να εκφράσουν τις προσωπικές τους ιδέες και απόψεις επάνω στις έννοιες της πόλης, του περιβάλλοντος, του χώρου και της αρχιτεκτονικής. Σύμφωνα με τα παραπάνω, ενθαρρύνεται η αλληλεπίδραση των παιδιών μεταξύ τους, καθώς και η διάθεση για παιχνίδι (π.χ. «Παιχνίδι αποκρυπτογράφησης των αρχιτεκτονικών λέξεων»).

Στο δεύτερο μέρος των δραστηριοτήτων πραγματοποιήθηκε η ομαδική δράση «Αρχιτεκτονικό Εργαστήρι» (Vanioti) & Krasaki), 2019). Μέσα από αυτό το εργαστήρι, τα παιδιά με ομαδική συνεργασία πραγματοποίησαν την δημιουργία της κατασκευής μιας φανταστικής πόλης πάνω σε μια μακέτα με υλικά τα οποία τους δόθηκαν (όπως κουτιά, είδη ζωγραφικής, χαρτόνια, κόλλες κ.λπ.) και με την βοήθεια των βιβλιοθηκονόμων οι οποίοι εξηγούν στα παιδιά πώς να πραγματοποιηθεί η κατασκευή.

Η βιβλιοθήκη του Δήμου Νέας Φιλαδέλφειας διοργανώνει διάφορα προγράμματα για παιδιά. Οργανώθηκε το πρόγραμμα «Παιδί και Βιβλιοθήκη» για παιδιά ηλικίας 6 -12 ετών (Χωρέμη, 2002). Το συγκεκριμένο πρόγραμμα ήταν από τα πιο συνηθισμένα, το οποίο έχει καθιερωθεί από τη βιβλιοθήκη. Στόχος του προγράμματος ήταν, η ξενάγηση και η γνωριμία των χώρων της βιβλιοθήκης και παράλληλα μέσα από προγράμματα φιλαναγνωσίας να αγαπήσουν το βιβλίο. Η βιβλιοθήκη καλούσε επίσης και συγγραφείς βιβλίων για να παρουσιάσουν και να αφηγηθούν το βιβλίο τους στα παιδιά και να συζητήσουν μαζί τους στο τέλος για τυχόν απορίες.

Διοργανώνονται επίσης, εκπαιδευτικά προγράμματα, επισκέψεις σε πολιτιστικούς χώρους, διαγωνισμοί φιλαναγνωσίας, μουσικά παιχνίδια με σκοπό το παιδί να έρθει σε επαφή με τη μουσική και να γνωρίσει τον κόσμο της, εκθέσεις βιβλίων, ομάδες ανάγνωσης για ενηλίκους και συζητήσεις πάνω σε βιβλία όπου έχουν διαβαστεί καθώς και βοήθεια σε σχολικές εργασίες. Τέλος, η βιβλιοθήκη συμμετείχε και στο πρόγραμμα του ΕΚΕΒΙ «Μ' ένα βιβλίο πετάω».

Επιπροσθέτως, γίνεται συνοπτική αναφορά ορισμένων ελληνικών δημοτικών – δημόσιων βιβλιοθηκών, που οργανώνουν εκπαιδευτικά προγράμματα και δράσεις. Η δημόσια βιβλιοθήκη της Βέροιας πραγματοποιεί ποικίλα εκπαιδευτικά προγράμματα και εργαστήρια. Πραγματοποίησε το 2017, το εργαστήριο «Οι έξι τελείες στο σύστημα Braille». Σκοπός του προγράμματος ήταν τα παιδιά να μάθουν τα γράμματα ενός ξεχωριστού αλφάβητου («Οι έξι τελείες στο σύστημα Braille», 2017). Επίσης, πραγματοποίησε το εργαστήριο με τίτλο «Τα αστέρια, σημεία στον ουρανό». Μέσα από το πρόγραμμα, τα παιδιά κατασκεύασαν ένα μίνι πλανητάριο («Τα αστέρια, σημεία στον ουρανό», 2017). Η δημόσια βιβλιοθήκη των Σερρών πραγματοποιεί τα τελευταία χρόνια το πρόγραμμα με τίτλο «Εργαστήρι Ορθοφωνίας για παιδιά δημοτικού» («Εργαστήρι Ορθοφωνίας για παιδιά δημοτικού», 2019). Σκοπός του εργαστηρίου ήταν, τα παιδιά να διδαχθούν στη σωστή εκφορά του προφορικού λόγου, στη σωστή προφορά των λέξεων και στον κατάλληλο τονισμό των φράσεων. Η βιβλιοθήκη Καλαμπάκας οργανώνει εκπαιδευτικά προγράμματα για μικρά παιδιά. Οργανώνουν εργαστήρια που περιέχουν δημιουργικές δραστηριότητες για παιδιά (εργαστήρια ζωγραφικής, κατασκευές, χειροτεχνίες, παιχνίδια κ.λπ.), καθώς και προγράμματα ρομποτικής (Vrousia, 2020). Η βιβλιοθήκη Καλαμπάκας τέλος, πραγματοποιεί τα τελευταία χρόνια μαθήματα αγγλικών για παιδιά μικρής ηλικίας. Μέσα από τα προγράμματα, τα παιδιά αποκτούν γνώσεις κυρίως της προφορικής γλώσσας αγγλικών, χρησιμοποιώντας οπτικοακουστικό υλικό (Vrousia, 2021).

Ορισμένα παραδείγματα εκπαιδευτικών προγραμμάτων που υλοποιούνται για ενήλικες ήταν: το πρόγραμμα «Γνωριμία με τον ηλεκτρονικό και τις υπηρεσίες του» της Δημόσιας βιβλιοθήκης Βέροιας (Γνωριμία με τον Ηλεκτρονικό Κατάλογο και τις υπηρεσίες του, 2020) και το πρόγραμμα «E-learning: Αγγλικά για αρχάριους» (E-learning, 2020). Η δημόσια βιβλιοθήκη Σερρών με το πρόγραμμα «Μαθήματα υπολογιστών για αρχάριους» (Μαθήματα υπολογιστών για αρχάριους, 2019) και τέλος, το παράδειγμα της δημόσιας βιβλιοθήκης της Δράμας με διάφορα εκπαιδευτικά προγράμματα και εργαστήρια δημιουργικής απασχόλησης (Λουλόπουλος, 2014). Αυτά και άλλα πολλά παρόμοια και άλλους είδους προγράμματα οργανώνονται από δημόσιες βιβλιοθήκες.

Ανακεφαλαιώνοντας, οι περισσότερες δημόσιες, δημοτικές βιβλιοθήκες τόσο της Ελλάδας όσο και του εξωτερικού, πραγματοποιούν ποικίλα εκπαιδευτικά προγράμματα και εργαστήρια για παιδιά και ενήλικες, που έχουν ως στόχο την ανάπτυξη της φιλαναγνωσίας και της δημιουργικότητας.

2.4.1.2 Προγράμματα Προσχολικής Παιδείας

Σε αυτή την ενότητα γίνεται αναφορά σε προγράμματα προσχολικής παιδείας. Μια από τις βασικές αποστολές των δημόσιων βιβλιοθηκών είναι να διασφαλίσουν ότι τα παιδιά προσχολικής ηλικίας λαμβάνουν υπηρεσίες και προγράμματα που έπειτα θα τα βοηθήσει να προετοιμαστούν στο να είναι έτοιμα για το σχολείο και να γίνουν δια βίου μαθητές. Για το λόγο αυτό, δίνεται ένας ορισμός για τον όρο «αναδυόμενος γραμματισμός», για την κατανόηση του ρόλου που παίζουν οι δημόσιες βιβλιοθήκες σχετικά με την ανάπτυξη του γραμματισμού των παιδιών μέσω των προγραμμάτων που προσφέρονται. Έτσι, “ο αναδυόμενος γραμματισμός αναφέρεται στις πρώιμες έννοιες γραμματισμού, δεξιότητες και θετικές στάσεις που αποτελούν το θεμέλιο για τα επόμενα επιτεύγματα ανάγνωσης και γραφής” (Henry, 2004) (Maclean, 2008) . Τα τελευταία χρόνια προσφέρονται προγράμματα προσχολικής παιδείας τα οποία στοχεύουν τόσο τους γονείς, όσο και τα παιδιά σε δημόσιες / δημοτικές βιβλιοθήκες. Στη συνέχεια, γίνεται αναλυτική παρουσίαση προγραμμάτων προσχολικής ηλικίας βιβλιοθηκών του εξωτερικού, καθώς και μια απλή αναφορά προγραμμάτων που υλοποιούνται από ελληνικές δημόσιες βιβλιοθήκες.

Ειδικότερα, γίνεται εκτενής αναφορά στις δημόσιες βιβλιοθήκες του Οντάριο. Συγκεκριμένα, σύμφωνα σε έρευνες που έχουν γίνει το 2011 σε προγράμματα προσχολικής παιδείας που προσφέρονται από δέκα βιβλιοθήκες του Οντάριο (1 αγροτική, 7 προαστιακές και 2 αστικές βιβλιοθήκες) (Peterson et al., 2012). Επίσης, γίνεται αναφορά για το πώς το προσωπικό των βιβλιοθηκών υποστηρίζει την πρώιμη παιδεία και την σχολική ετοιμότητα σε παιδιά 3 και 5 ετών. Έρευνες που έχουν γίνει κατά καιρούς σε 400 βιβλιοθήκες σε ολόκληρο τον Καναδά που οργανώνουν προγράμματα πρώιμου γραμματισμού, δείχνουν ότι οι περισσότερες βιβλιοθήκες υποστήριζαν το πρόγραμμα Every Child Ready to Read της Αμερικανικής Ένωσης Βιβλιοθηκών (American Library Association, ALA), (McKend 1) (Peterson et al., 2012). Το πρόγραμμα βασίζεται πάνω σε παραδοσιακά μαθήματα ιστοριών (ένα βιβλιοθηκονόμος αφηγείται ένα βιβλίο σε παιδιά που κάθονται σε μοκέτα). Στην ουσία, το πρόγραμμα αποτελούνταν από εργαστήρια όπου ενημερώνονταν οι γονείς για τον πρώιμο γραμματισμό και έπειτα, για τρόπους που μπορούν να πραγματοποιήσουν για να κάνουν τα παιδιά τους να γίνουν αναγνώστες. Αυτά τα προγράμματα επιδρούν σημαντικά στην ανάπτυξη του παιδικού γραμματισμού.

Έρευνες που πραγματοποιήθηκαν στις δημόσιες βιβλιοθήκες του Οντάριο (Peterson et al., 2012) δείχνουν ότι η ανάπτυξη των μικρών παιδιών σε δεξιότητες γνώσης / γραμματισμού σχετικά με κίνητρα αποτύπωσης, την φωνολογική επίγνωση (επιτυχία της ανάγνωσης και της γραφής), την ανάπτυξη λεξιλογίου (με δραστηριότητες γραμματισμού, π.χ. ακούγοντας μια ιστορία μαθαίνουν

καινούργιες λέξεις κ.λπ.), την γνώση των γραμμάτων, τις αφηγηματικές δεξιότητες και την επίγνωση αποτύπωσης έχουν “σημαντικές και αξιόπιστες σχέσεις με μελλοντικά αποτελέσματα ανάγνωσης” (Justice and Piasta 201). Είναι δεξιότητες που χρειάζεται να έχουν τα παιδιά πριν μάθουν να διαβάζουν. Τα παιδιά που συμμετείχαν στα προγράμματα γνώρισαν ένα νέο λεξιλόγιο και κατανόησαν αυτά που διαβάστηκαν από το προσωπικό της βιβλιοθήκης.

Με την έκφραση Κίνητρο Αποτύπωσης, εννοείται η εκμάθηση της ανάγνωσης μέσα από προγράμματα προσχολικής παιδείας. Με την έκφραση Φωνολογική επίγνωση, εννοείται η αναγνώριση των ήχων που συνθέτουν τις λέξεις, όπου περιλαμβάνονται η αναγνώριση των ποιημάτων και των συλλαβών καθώς και η ικανότητα ανάμειξης ήχων για την δημιουργία λέξεων και για τον διαχωρισμό ήχων σε λέξεις. Με την έκφραση Επίγνωση Αποτύπωσης, εννοείται η κατανόηση ότι η αποτύπωση έχει νόημα, ότι τα βιβλία περιέχουν γράμματα και λέξεις. Αυτό γίνεται μέσα από γλωσσικά παιχνίδια, παιδικά τραγούδια, ιστορίες κ.α. που πραγματοποιούν οι βιβλιοθήκες (Peterson et al., 2012).

Στόχος των προγραμμάτων προσχολικής παιδείας για τους γονείς ήταν, να έχουν ως αποτέλεσμα τη σχολική ετοιμότητα των παιδιών τους. Οι γονείς ελπίζουν ότι με την παρακολούθηση τέτοιων προγραμμάτων, τα παιδιά τους θα μάθουν να έρχονται σε επαφή και να αλληλεπιδρούν με άλλα παιδιά, καθώς και το πώς να συμπεριφέρονται σε μια ομαδική κατάσταση, να μάθουν να κάθονται να παρακολουθούν κ.λπ. Η βιβλιοθήκη ανέπτυξε ορισμένους στόχους σχολικής ετοιμότητας για τα παιδιά όπως καθημερινά προγράμματα μάθησης και ανάπτυξη δεξιοτήτων ακρόασης. Αναφέρονται ορισμένα παραδείγματα όπως: η απόκτηση κοινωνικών δεξιοτήτων, αλληλεπίδραση με άλλους, ανάπτυξη της ανάγνωσης με βιβλία.

Στόχος του προσωπικού της βιβλιοθήκης ήταν, τα παιδιά να αγαπήσουν τη βιβλιοθήκη. Η κύρια πηγή για το περιεχόμενο των προγραμμάτων τους ήταν έντυπο υλικό όπως: οι πηγές από το πρόγραμμα Every Child Ready to Read της ALA, οι συλλογές από παιδικά παραμύθια και τραγούδια, περιοδικά κ.α. Τα προγράμματα είχαν αντίκτυπο στη συμπεριφορά της παιδείας των παιδιών καθώς και στην επικοινωνία των γονέων με τα παιδιά στα σπίτια τους. Τα παιδιά αγάπησαν τα βιβλία και τις αφηγήσεις ιστοριών. Μέσα από τα προγράμματα αναπτύχθηκαν και επιδείχθηκαν οι κοινωνικές δεξιότητες τους, μεγαλύτερο ενδιαφέρον για γνώσεις λέξεων και γραμμάτων (του λεξιλογίου), των φωνητικών αντιλήψεων, την επίγνωση της αποτύπωσης καθώς και των αφηγηματικών αντιλήψεων και την επικοινωνία μεταξύ των γονέων με τα παιδιά τους.

Τέλος, τα προγράμματα ήταν άκρως επιτυχημένα στην ενίσχυση της σχολικής ετοιμότητας των παιδιών και στο ερέθισμα τους για ανάγνωση. Επίσης, παρέχονταν και νέοι τρόποι επικοινωνίας ανάμεσα στους γονείς και τα παιδιά σχετικά με την ανάγνωση βιβλίων στο σπίτι.

Η δημόσια βιβλιοθήκη Regina πραγματοποίησε και αυτή ένα διαδραστικό πρόγραμμα πρώιμης παιδείας με τίτλο “Mainly Mother Goose” για γονείς και παιδιά έως 24 μηνών (Graham & Gagnon, 2013). Μέσα σε διάστημα 8 έως 10 εβδομάδων πραγματοποιήθηκαν συνεδρίες της μισής ώρας με ποικίλες δραστηριότητες με τραγούδια, παιχνίδια, αφηγήσεις ιστοριών κ.λπ. Το πρόγραμμα αυτό είχε ως στόχο, να βοηθήσει τους γονείς να αναπτύξουν τις δεξιότητες γραμματισμού των παιδιών τους με

την βοήθεια των βιβλιοθηκονόμων. Αναφέρονται περιληπτικά ορισμένες πρώιμες δραστηριότητες ανάπτυξης δεξιοτήτων γραμματισμού που προσφέρονται από το συγκεκριμένο πρόγραμμα. Πραγματοποιήθηκαν δραστηριότητες όπως αφηγήσεις ιστοριών στο παιδί, τραγουδώντας στο παιδί, παρατηρώντας γράμματα σε αντικείμενα όπως παιχνίδια κ.α., μαθαίνοντας στο παιδί νέες λέξεις μιλώντας ή διαβάζοντας κ.α. δραστηριότητες.

Από την άλλη πλευρά, ελληνικές δημόσιες και δημοτικές βιβλιοθήκες πραγματοποιούν επίσης προγράμματα προσχολικής παιδείας. Στη συνέχεια, γίνεται μια συνοπτική αναφορά τέτοιων δράσεων από ελληνικές βιβλιοθήκες. Η δημόσια βιβλιοθήκη της Βέροιας, πραγματοποίησε το 2014 το πρόγραμμα με τίτλο «Η μαγική γωνιά» για παιδιά έως 2,5 ετών (Η μαγική γωνιά!, 2014). Επίσης, πραγματοποιήθηκε το πρόγραμμα «Που πήγαν τα αυγουλάκια», με αναγνώσεις βιβλίων και άλλα παιχνίδια και για παιδιά έως 3 ετών με τους συνοδούς τους (Που πήγαν τα αυγουλάκια;, 2014). Η δημόσια βιβλιοθήκη των Σερρών, πραγματοποίησε το 2019 μια Κουκλοθεατρική παράσταση για μαθητές προσχολικής ηλικίας και παιδιά πρώτης δημοτικού (Κουκλοθεατρική παράσταση, 2019). Τέλος, γίνεται συνοπτική αναφορά και στη παιδική βιβλιοθήκη του Δήμου Θεσσαλονίκης, όπου πραγματοποιούνται τέτοιου είδους προγράμματα. Τον Φεβρουάριο του 2020 πραγματοποίησε αφηγήσεις λαϊκών παραμυθιών, καλλιτεχνικές δραστηριότητες με κατασκευές, ζωγραφική, εκπαιδευτικά προγράμματα και διάφορα εργαστήρια (Φεβρουάριος 2020 - Πρόγραμμα εκδηλώσεων της Κεντρικής Παιδικής Βιβλιοθήκης, 2020).

2.4.1.3 Προγράμματα Κοινωνικής Ένταξης σε ευπαθείς ομάδες

Οι δημόσιες βιβλιοθήκες όπως αναφέρθηκε ήδη, παρέχουν ελεύθερη πρόσβαση και απευθύνονται σε όλους τους πολίτες ανεξαιρέτως φύλου, ηλικίας, εθνικότητας, γλώσσας, κοινωνικής θέσεως κ.λπ. Είναι η είσοδος σε μια ισότιμη κοινωνία της γνώσης για όλους. Μέσω της βιβλιοθήκης, η οποία μπορεί να αποτελέσει ιδανικό μέρος για τη κοινωνική και πολιτιστική ένταξη ευπαθών κοινωνικών ομάδων (π.χ. μετανάστες, πρόσφυγες, ανθρώπους με προβλήματα υγείας κ.α.), παρέχονται προγράμματα με διάφορες δραστηριότητες για την κοινωνική ένταξη αυτών των ομάδων. Αρκετές βιβλιοθήκες του εξωτερικού έχουν πραγματοποιήσει διάφορα προγράμματα τα τελευταία χρόνια για την κοινωνική ένταξη ευπαθών ομάδων που υπάρχουν στις κοινότητες τους (Romera-Iruela, 2008). Πραγματοποιούνται συνήθως μαθήματα εκμάθησης της γλώσσας, διάφορα εργαστήρια για παιδιά και ενήλικες, προγράμματα εκμάθησης χρήσης των νέων τεχνολογιών πληροφοριών, πολιτιστικά προγράμματα κ.λπ.

Στη συνέχεια, γίνεται ξεχωριστή αναφορά δράσεων και προγραμμάτων που διοργανώνουν δημόσιες βιβλιοθήκες της Δανίας και συγκεκριμένα σε πρωτοβουλίες που ανέλαβε ο Οργανισμός Βιβλιοθηκών της Δανίας (Danish Library Agency, DLA) για την κοινωνική ένταξη των μεταναστών και των προσφύγων στην κοινωνία (Schmidt, 2007). Όπως αναφέρει και η (Schmidt, 2007) “το 2002 ξεκίνησε ένα διετές εθνικό πρόγραμμα για τις εθνοτικές μειονότητες. Παράλληλα το 2003, η κυβέρνηση

της Δανίας ξεκίνησε ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα για την ένταξη, που περιελάμβανε ποικίλες δραστηριότητες. Μία από αυτές ήταν η καμπάνια που ξεκίνησαν οι βιβλιοθήκες για τη διαδικασία της ένταξης με τίτλο : «Δημόσιες βιβλιοθήκες, παράθυρο στην κοινωνία της Δανίας», όπου διήρκεσε τρία χρόνια από το 2003 έως το 2006”. Επίσης, το 2006 το Υπουργείο Μετανάστευσης μαζί με το Υπουργείο Πολιτισμού ξεκίνησαν από κοινού μια εκστρατεία με τίτλο: «Χρησιμοποιήστε τη βιβλιοθήκη σαν κέντρο ένταξης και κοινωνικοποίησης».

Για το λόγο αυτό, γίνεται αναφορά ορισμένων προγραμμάτων και δράσεων που πραγματοποιήσαν πολλές δημόσιες δανικές βιβλιοθήκες τα προηγούμενα χρόνια (Schmidt, 2007). Στις βιβλιοθήκες της Δανίας πραγματοποιήθηκαν προγράμματα όπως: Η βοήθεια του προσωπικού της βιβλιοθήκης σε μαθητές σχολείων με τις εργασίες και το διάβασμα τους. Για το πρόγραμμα ιδρύθηκαν 100 καφετέριες για μελέτη σε δημόσιες βιβλιοθήκες από το DLA και το Κέντρο Βιβλιοθηκών. Οι δημόσιες βιβλιοθήκες του Aarhus, διοργάνωσαν διάφορες δράσεις και προγράμματα που ενισχύουν την κοινωνική ένταξη των προσφύγων και των μεταναστών. Μερικές από τις δράσεις που πραγματοποιήθηκαν ήταν μαθήματα εκμάθησης της τεχνολογίας για ενήλικους και προγράμματα προφορικής ανάγνωσης για παιδιά.

Ένα τοπικό πρόγραμμα των δημοσίων βιβλιοθηκών του Aarhus που ξεκίνησε το 2015, ονομαζόταν «Κοινοτικό Κέντρο Gellerup» (βιβλιοθήκη, παρακλάδι των δημοσίων βιβλιοθηκών του Aarhus που βρίσκεται σε προάστιο). Μέσω του κοινοτικού κέντρου Gellerup, διοργανώθηκαν διάφορα προγράμματα. Πραγματοποιήθηκαν εκπαιδευτικά προγράμματα (όπως εργαστήρια που αφορούν την τεχνολογία και την εξοικείωση με το διαδίκτυο) και πολιτιστικά προγράμματα (όπως πληροφορίες για την κοινωνία της Δανίας, πρόσβαση σε δημόσιες πληροφορίες κ.λπ.). Επίσης, εκτός από τα διάφορα προγράμματα που διοργανώθηκαν από τις βιβλιοθήκες της Δανίας, πραγματοποιήθηκαν και δραστηριότητες από το Κέντρο υγείας με διάφορα σεμινάρια, διαλέξεις, ομιλίες, συνέδρια που αφορούσαν κυρίως τον γυναικείο πληθυσμό (π.χ. συμβουλές μαιευτικής, από οδοντογιατρό, συνεδρίες με θέματα που αφορούν τη διατροφή των παιδιών κ.α.).

Διοργανώθηκαν επίσης, μαθήματα εκμάθησης της τεχνολογίας (Schmidt, 2007). Η βιβλιοθήκη του Gellerup και του Halse δημιούργησαν ένα δεκαοκτάμηνο πρόγραμμα με ονομασία «Ενίσχυση της γνώσης της τεχνολογίας». Σκοπός του προγράμματος ήταν η εξοικείωση των μεταναστών και προσφύγων με την τεχνολογία των Η/Υ και το διαδίκτυο με την βοήθεια του προσωπικού των βιβλιοθηκών. Το πρόγραμμα απευθυνόταν κυρίως σε γυναίκες μετανάστες και πρόσφυγες.

Τέλος, ένα πρόγραμμα που οργάνωσε η βιβλιοθήκη του Gellerup και αναφέρθηκε περιληπτικά παραπάνω ήταν μια καφετέρια για μελέτη (ένα «καφέ μελέτης») με όνομα “Tusindfyrd” στα ελληνικά «Μαργαρίτα» . Σκοπός του προγράμματος ήταν, η εκμάθηση της Δανικής γλώσσας σε ανθρώπους ανεξαρτήτως ηλικίας που δεν κατάγονταν από την Δανία, από εθελοντές οι οποίοι προσέφεραν τις υπηρεσίες τους εθελοντικά και δωρεάν.

2.4.1.4 Προγράμματα Γυμναστικής και Σωματικής Δραστηριότητας

Οι δημόσιες βιβλιοθήκες τα τελευταία χρόνια προσφέρουν προγράμματα γυμναστικής και σωματικής δραστηριότητας στους χρήστες τους. Τέτοιου είδους προγράμματα προσφέρουν στους χρήστες επιλογές, ούτως ώστε να βελτιώσουν τον τρόπο ζωής τους μέσω αθλητικών δραστηριοτήτων. Τα προγράμματα πραγματοποιούνται συνήθως σε συνεργασία με αθλητικούς οργανισμούς (Korkidi et al., 2020). Με τον όρο Προγράμματα κινήσεων εννοείται σε αυτή την περίπτωση “τα προγράμματα που ασχολούνται με τη σωματική δραστηριότητα, δηλαδή την γυμναστική και τη φυσική κατάσταση των ανθρώπων” (Lenstra, 2017). Έρευνες έχουν δείξει ότι περίπου το 20-30 % των δημόσιων βιβλιοθηκών των ΗΠΑ πραγματοποιεί τέτοιου είδους δράσεις (Bertot et al., 2015) (Lenstra, 2017).

Παρακάτω, γίνεται μια συνοπτική αναφορά προγραμμάτων γυμναστικής από διάφορες χώρες του εξωτερικού αλλά και της Ελλάδας (Korkidi et al., 2020). Μια από τις μελέτες έχουν δείξει (Korkidi et al., 2020) πως ορισμένες ελληνικές δημοτικές/δημόσιες βιβλιοθήκες παρέχουν περιστασιακά προγράμματα γυμναστικής και σωματικής δραστηριότητας. Συνήθως, προσφέρονται τέτοιες δράσεις μέσω της καλοκαιρινής εκστρατείας ανάγνωσης και δημιουργικότητας σε συνεργασία με το Future Library και την Εθνική βιβλιοθήκη της Ελλάδας. Οργανώνονται προγράμματα όπως: γιόγκα για παιδιά, δραστηριότητες με χορό και κίνηση και άλλες δραστηριότητες όπως ποδόσφαιρο, μπάσκετ κ.α. Η βιβλιοθήκη Καλαμπάκας, πραγματοποίησε το πρόγραμμα με τίτλο «Αθλητισμός στα Μετέωρα», το 2015. Πραγματοποιήθηκε μια παρουσίαση (διάλεξη) όπου συζητήθηκαν διάφορα θέματα. Ως σκοπό είχε τα παιδιά του δημοτικού να μάθουν για όλα τα αθλήματα όπου μπορούν να προπονηθούν στα Μετέωρα (Αθλητισμός στα Μετέωρα, 2015). Η δημόσια βιβλιοθήκη της Βέροιας, πραγματοποίησε το 2014, το πρόγραμμα με τίτλο «Σουηδική Γυμναστική για όλους» (Σουηδική Γυμναστική για όλους!, 2014)

Από την άλλη πλευρά, οι δημόσιες βιβλιοθήκες του εξωτερικού πραγματοποιούν πιο συχνά τέτοιου είδους δράσεις (Korkidi et al., 2020). Η βιβλιοθήκη Hangzhou στην Κίνα, οργανώνει προγράμματα που συνδυάζουν το διάβασμα με τον αθλητισμό. Ένα πρόγραμμα με το σύνθημα ήταν “Ο αθλητισμός μας κρατά υγιείς και το διάβασμα βελτιώνει της ζωή μας”. Στην βιβλιοθήκη πραγματοποιούνται αθλήματα (όπως μίνι γκολφ, γιόγκα, τοξοβολία κ.λπ.) με την επίβλεψη επαγγελματιών προπονητών. Στη δημόσια βιβλιοθήκη Fisher του Γούντστοκ στον Καναδά, οργανώνονται προγράμματα πεζοπορίας και τρεξίματος. Η δημόσια βιβλιοθήκη Walton & Tipton Township στην Ιντιάνα, παρέχει το πρόγραμμα “Chair Yoga” από το 2016, όπου πραγματοποιείται στους χώρους της βιβλιοθήκης δύο φορές την εβδομάδα και είναι δωρεάν. Η βιβλιοθήκη Winnipeg στον Καναδά, πραγματοποίησε το πρόγραμμα με τίτλο “Κάντε μια βόλτα”. Μέσα από αυτό το πρόγραμμα οι συμμετέχοντες βγαίνουν έξω και κάνουν βόλτες σε ιστορικά και λογοτεχνικά σημεία και ονόματα δρόμων που αναφέρονται στην λογοτεχνία με την λέσχη ανάγνωσης. Σκοπός του προγράμματος ήταν, οι χρήστες να περπατήσουν και να γνωρίσουν ιστορικά γεγονότα της πόλης. Η Ρωσική Παιδική βιβλιοθήκη φιλοξένησε ένα τουρνουά βόλεϊ μεταξύ βιβλιοθηκονόμων και αναγνωστών.

Μια αξιoσημείωτη εκπαιδευτική - κοινωνική δράση που οργανώνουν οι Δημόσιες βιβλιοθήκες του Καναδά και της Αμερικής ήταν τα προγράμματα κινήσεων τα οποία αφορούσαν όλες τις ηλικιακές ομάδες (Lenstra, 2017). Μελέτες έχουν δείξει (Lenstra, 2017), ότι σε δημόσιες αλλά και ακαδημαϊκές και σχολικές βιβλιοθήκες «η πιο δημοφιλής δραστηριότητα παιχνιδιού που αναφέρθηκε το 2006 σε προγράμματα παιχνιδιών ήταν η σειρά Dance Dance Revolution με το 44 % των προγραμμάτων των βιβλιοθηκών να χρησιμοποιούν αυτή τη δραστηριότητα» (Nicholson, 2009, σελ. 209). Επίσης, σύμφωνα με έρευνες του 2014 (Lenstra, 2017), έχουν δείξει, ότι οργανώνονται συχνά προγράμματα γιόγκα και άλλα μαθήματα γυμναστικής. Διάφορες δημόσιες βιβλιοθήκες των ΗΠΑ διοργανώνουν προγράμματα και μαθήματα γυμναστικής όπως Zumba, Yoga, Tai Chi κ.λπ.. Τέτοιου είδους προγράμματα ήταν πιο συνηθισμένα στις προαστιακές παρά στις αγροτικές βιβλιοθήκες.

Γίνεται αναφορά σε μια μελέτη περίπτωσης που πραγματοποιήθηκε στις αρχές του 1990 και αφορά προγράμματα που σχετίζονται σε κινήσεις σε δημόσιες βιβλιοθήκες (Lenstra, 2017). Οργανώθηκε ένα πρόγραμμα με μαθήματα γυμναστικής για έφηβες κοπέλες. Σε αυτό το πρόγραμμα, δημόσιοι βιβλιοθηκονόμοι στο Κονέκτικατ συνεργάστηκαν με έναν τοπικό εκπαιδευτή aerobics για να δημιουργήσουν τα συγκεκριμένα μαθήματα γυμναστικής.

Παράλληλα γίνεται αναφορά σε περιπτώσιολογικές μελέτες που δημοσιεύθηκαν το 2015-2016 σχετικά με προγράμματα κινήσεων σε δημόσιες βιβλιοθήκες (Lenstra, 2017). Στη συνέχεια, γίνεται αναφορά, έπειτα από έρευνες στο πανεπιστήμιο της Ουάσιγκτον στο St. Louis στο Μισσούρι, όπου βιβλιοθηκονόμοι της επιστήμης υγείας συνεργάστηκαν με το τοπικό σύστημα δημόσιας βιβλιοθήκης όσον αφορά τις ανάγκες πληροφοριών για την υγεία. Έρευνες έδειξαν, ότι η “άσκηση” ήταν το θέμα που οι χρήστες της βιβλιοθήκης ήθελαν να παρακολουθήσουν περισσότερο (Engeszer et al., 2016, σελ. 64). Έτσι, προσφέρθηκαν στη Δημόσια βιβλιοθήκη του St. Louis, μια σειρά προγραμμάτων που αφορούσαν την σωματική δραστηριότητα όπως γιόγκα, ζούμπα και άλλες ασκήσεις γυμναστικής.

Έπειτα, γίνεται αναφορά στη δημόσια βιβλιοθήκη στην πόλη Farmville της Βόρειας Καρολίνας (Lenstra, 2017). Έρευνες έχουν δείξει, ότι η βιβλιοθήκη συνεργάστηκε με έναν καθηγητή της επιστήμης της πληροφορίας. Σκοπός ήταν, να οργανώσουν προγράμματα και υπηρεσίες που προωθούν τον υγιεινό τρόπο ζωής (Flaherty & Miller, 2016). Η βιβλιοθήκη παρατήρησε, ότι τα συγκεκριμένα προγράμματα που αφορούν την σωματική δραστηριότητα ενδιέφεραν τους χρήστες της, οπότε πραγματοποίησε έναν αγώνα 5 χιλιομέτρων και ένα μίλι περπάτημα / τρέξιμο την άνοιξη του 2015. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα πραγματοποιείται πια κάθε χρόνο από την βιβλιοθήκη με δικά της έξοδα.

Επιπροσθέτως, γίνεται μια συνοπτική αναφορά σε προγράμματα που αναπτύχθηκαν την άνοιξη του 2017 και σχετίζονται με ασκήσεις σωματικής δραστηριότητας που οργανώνονται σε 1.157 Δημόσιες βιβλιοθήκες της Αμερικής και του Καναδά (Lenstra, 2017). Έρευνες έδειξαν, ότι τα προγράμματα γιόγκα ήταν τα πιο συχνά προγράμματα που προσφέρονταν από τις περισσότερες δημόσιες βιβλιοθήκες. Ακολουθούσαν προγράμματα πρώιμης παιδείας, κηπουρικής, δραστηριότητες χορού και StoryWalks. Τα παραπάνω προγράμματα οργανώνονταν πιο συχνά σε αστικές και προαστιακές βιβλιοθήκες. Από την άλλη πλευρά, προγράμματα όπως τα StoryWalks, υπαίθριες δραστηριότητες, προκλήσεις γυμναστικής και άλλων ειδών σωματικές δραστηριότητες, όπου πραγματοποιούνταν έξω από την

βιβλιοθήκη ή που δεν χρειάζονταν τους χώρους της βιβλιοθήκης για κάποιο πρόγραμμα, οργανώνονταν και αναπτύσσονταν πιο συχνά σε πόλεις και αγροτικές περιοχές. Τα συγκεκριμένα προγράμματα κινήσεων ήταν για όλες τις ηλικίες χωρίς εξαιρέσεις.

Ανακεφαλαιώνοντας, προγράμματα που αφορούν την σωματική δραστηριότητα προσφέρονται και σε άλλες βιβλιοθήκες σε όλο τον κόσμο. Παρατηρείτε, πως σύμφωνα με τα αποτελέσματα που προέκυψαν σχετικά με τα προγράμματα που αφορούσαν κινήσεις στις βιβλιοθήκες, έφεραν νέους χρήστες και συνέβαλλαν στην ανάπτυξη της κοινότητας καθώς και την υγεία και την ευεξία (Lenstra, 2017).

2.4.1.5 Δίκτυο Future Library

Σε αυτό το σημείο γίνεται μια εκτενής αναφορά στο δίκτυο Future Library και τι είναι. Το Future Library είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός που εδρεύει στην Ελλάδα και είναι αφιερωμένος στην ενίσχυση της σημασίας των δημόσιων βιβλιοθηκών ως φορέων γνώσης, δημιουργικότητας και οργανισμών προώθησης αλληλεπίδρασης. Ιδρύθηκε το 2011, με την πρωτοβουλία και την οικονομική υποστήριξη του Πολιτιστικού Κέντρου Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος και έπειτα, το 2015 μέσω της Εθνικής βιβλιοθήκης της Ελλάδας που παίζει τον ρόλο του συντονιστή και του εκπαιδευτή και συμβάλει στην ανάπτυξη ενός βιώσιμου δικτύου δημόσιων και δημοτικών βιβλιοθηκών σε όλη την Ελλάδα. Έχει συνεργαστεί με πολλές βιβλιοθήκες και έχουν συν – αναπτύξει νέους χώρους και υπηρεσίες βιβλιοθηκών, όπως για παράδειγμα παιδικές βιβλιοθήκες, εξοπλισμό για τις βιβλιοθήκες, διάφορα εργαστήρια μέσων (media labs) για τους νέους, προγράμματα και εκστρατείες για την προώθηση της ανάγνωσης και της δημιουργικότητας. (*Homepage - Welcome to Future Library*, n.d.)

Πλέον οι περισσότερες ελληνικές δημόσιες και δημοτικές βιβλιοθήκες στην Ελλάδα συμμετέχουν στα εκπαιδευτικά προγράμματα που οργανώνονται από την Εθνική βιβλιοθήκη, μέσω του δικτύου Future Library.

Ειδικότερα, γίνεται αναφορά στην ετήσια καλοκαιρινή εκστρατεία του δικτύου Future Library (Λαμπρινή, 2013, 2014; Οι νέες σκέψεις διαμορφώνουν τη Βιβλιοθήκη του Μέλλοντος | LiFO, 2014). Μέσω της καλοκαιρινής εκστρατείας πραγματοποιούνται ποικίλες εκδηλώσεις σε πολλές βιβλιοθήκες με την συμμετοχή πολλών παιδιών και ενηλίκων. Κάθε χρόνο, η καλοκαιρινή εκστρατεία παρέχει ένα διαφορετικό θέμα / τίτλο πάνω στο οποίο αναπτύσσονται διάφορες βιωματικές δραστηριότητες, προγράμματα, παιχνίδια και εκδηλώσεις. Έτσι, οι βιβλιοθήκες διαμορφώνουν με την σειρά τους, η κάθε μία το δικό της πρόγραμμα με τις δικές της θεματικές και καινοτόμες δράσεις εντός και εκτός της βιβλιοθήκης. Μεταξύ άλλων, υλοποιήθηκαν και σχεδιάστηκαν ποικίλες νέες υπηρεσίες και δράσεις για όλους (όπως: μαθήματα υπολογιστών και κινέζικης γραφής, μαθήματα πλεξίματος, δράσεις ανάγνωσης, μουσικής, παιχνιδιού, πειραμάτων φυσικής, εικαστικών, θεατρικού παιχνιδιού, φυσικών επιστημών, φιλοσοφικών συζητήσεων και διάφορες άλλες δράσεις).

Ορισμένα θέματα και τίτλοι της καλοκαιρινής εκστρατείας που οργανώθηκαν ήταν το 2012 «Στις βιβλιοθήκες ο κόσμος είναι πολύχρωμος», όπου τα παιδιά γνώρισαν τα βασικά χρώματα, δημιούργησαν κατασκευές, παρακολούθησαν αφηγήσεις ιστοριών και άλλες διάφορες δραστηριότητες και εκδηλώσεις που οργανώθηκαν από τις βιβλιοθήκες που συμμετέχουν στην εκστρατεία (Λαμπρινή, 2013). Το 2014, η Καλοκαιρινή Εκστρατεία είχε θέμα «Ό,τι σκέφτεσαι, σκέψου το αντίθετο! – Οι αντίθετοι κόσμοι συναντιούνται στις βιβλιοθήκες», όπου αναπτύχθηκαν δράσεις με αντιθέσεις όπως για το ζεύγος κρύο – ζεστό, όπου οργανώθηκαν πειράματα φυσικής, για το ζεύγος παιδιά – ηλικιωμένοι, όπου οι ηλικιωμένοι αφηγήθηκαν ιστορίες στα παιδιά και έπειτα έπαιξαν διάφορα παιχνίδια της παιδικής τους ηλικίας κ.λπ. (Οι νέες σκέψεις διαμορφώνουν τη Βιβλιοθήκη του Μέλλοντος | LiFO, 2014). Το 2015, το κεντρικό σύνθημα και θέμα ήταν «Εδώ δεν είναι βιβλιοθήκη...» όπου πραγματοποιήθηκαν ποικίλες δράσεις κ.λπ.

Στόχος της Καλοκαιρινής Εκστρατείας ήταν, τα παιδιά να γνωρίσουν τον κόσμο των βιβλίων και να αγαπήσουν την ανάγνωση. Επίσης, η προσέλκυση των χρηστών στις βιβλιοθήκες να γίνει μέρος της καθημερινής τους δραστηριότητας, μέσω των δράσεων, των παιχνιδιών και των προγραμμάτων που εκδηλώνονται. Για την προετοιμασία των δράσεων απαιτούνται για αρχή η εκπαίδευση του προσωπικού των βιβλιοθηκών, μέσω εκπαιδευτικών σεμιναρίων που προσφέρονται από το Future Library. Έπειτα, πραγματοποιούνται συζητήσεις, για την ανταλλαγή γνώσεων και ιδεών, προβληματισμοί που μπορεί να προκύψουν και λύσεις, με σκοπό να σχεδιάσουν και να οργανώσουν την εκδήλωση της Καλοκαιρινής Εκστρατείας. Στη συνέχεια, οι βιβλιοθήκες που συμμετέχουν, εφοδιάζονται με τον εμπλουτισμό των συλλογών τους και τεχνολογικό εξοπλισμό που χρειάζονται με σκοπό να πραγματοποιηθούν οι δράσεις τους. Τέλος, απαιτούνται εθελοντές όπου προσφέρουν τις υπηρεσίες τους εθελοντικά για να στελεχώσουν και να βοηθήσουν να υλοποιηθούν τα προγράμματα. (Λαμπρινή, 2014; Οι νέες σκέψεις διαμορφώνουν τη Βιβλιοθήκη του Μέλλοντος | LiFO, 2014; Στις βιβλιοθήκες έχουμε... Θέμα!, 2018)

Ένα επίσης αξιοσημείωτο εκπαιδευτικό πρόγραμμα που οργανώθηκε από το Future Library για τις ελληνικές δημόσιες - δημοτικές βιβλιοθήκες ήταν, το πρόγραμμα με θέμα «Ταξίδι προς το Κέντρο Πολιτισμού του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος». Πραγματοποιήθηκαν εκδηλώσεις πολιτιστικού και εκπαιδευτικού χαρακτήρα όπως: μια παράσταση της «Όπερας της Βαλίτσας», μια εκπαιδευτική δράση με στόχο την ανίχνευση νέων λυρικών ταλέντων, ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Συλλέγω Εμπειρίες», ένα κινηματογραφικό εργαστήριο, την παρουσίαση της τέχνης της όπερας σε μαθητές σχολείων και τέλος, μια ξενάγηση στο κέντρο επισκεπτών και το εργοστάσιο του ΚΠΙΣΝ (Κεράστα & Kerasta, 2014; Λουλόπουλος, 2016).

Στη συνέχεια γίνεται αναφορά στο πρόγραμμα που δημιούργησε η Εθνική βιβλιοθήκη το 2018, με τίτλο «Στις βιβλιοθήκες κάθε μήνα... έχουμε θέμα», για τις βιβλιοθήκες του Δικτύου Ελληνικών Βιβλιοθηκών. Όσες βιβλιοθήκες συμμετέχουν σε αυτό το πρόγραμμα, τους παρέχεται υποστηρικτικό υλικό, ούτως ώστε να οργανώνουν κάθε μήνα τέσσερα εργαστήρια γύρω από ένα θέμα για παιδιά ή σχολικές τάξεις. Έχουν παρουσιαστεί θέματα όπως π.χ. τον Φεβρουάριο «οι μάσκες», τον Μάρτιο «η ποίηση» κ.λπ. (Δήμου, 2018).

Επιπλέον, γίνεται αναφορά στο πρόγραμμα που οργανώθηκε από την Εθνική βιβλιοθήκη και προτάθηκε στις βιβλιοθήκες του Δικτύου με τίτλο «Ήρωες ελάτε να γνωριστούμε», με αφορμή την παγκόσμια ημέρα βιβλίου (Δήμου, 2018). Μέσα από αυτή τη δράση, κάθε βιβλιοθήκη είχε την δυνατότητα να επιλέξει έναν ήρωα της παγκόσμιας παιδικής λογοτεχνίας (μια λίστα από 150 ήρωες που προέρχονται από 50 διαφορετικές χώρες του κόσμου) και έπειτα να οργανώσει ένα εργαστήριο, ούτως ώστε να γνωρίσουν τα παιδιά τον ήρωα που επιλέχθηκε. Στο τέλος, η Εθνική βιβλιοθήκη μέσα από την ιστοσελίδα του Δικτύου, παρουσίασε και σύστησε κάθε ήρωα που ασχολήθηκε η κάθε βιβλιοθήκη σε όλη την Ελλάδα.

Τέλος, γίνεται συνοπτική αναφορά σε ένα πρόγραμμα που αναπτύχθηκε τελευταία από την Εθνική βιβλιοθήκη της Ελλάδος, εξαιτίας της πανδημίας του Covid19 με τίτλο «Αλλάζω Σελίδα... από τη βιβλιοθήκη στο σπίτι». Πρόκειται για δράσεις δημιουργικής απασχόλησης, με επίκεντρο πάντα το βιβλίο για κάθε ηλικία και άνθρωπο (Αλλάζω Σελίδα?, 2020).

2.4.1.6 Δράσεις Κοινωνικών Καινοτομιών

Με την πάροδο των χρόνων οι βιβλιοθήκες συνεχίζουν να αναπτύσσονται και να αλλάζουν, πραγματοποιώντας νέες δημιουργικές και καινοτόμες υπηρεσίες και δραστηριότητες. Παρακάτω γίνεται αναφορά στο σχεδιασμό προγραμμάτων για την προώθηση των κοινωνικών καινοτομιών. Με τον όρο κοινωνικές καινοτομίες εννοείται (Zbiejczuk Suchá et al., 2021) οι «νέες ιδέες (προϊόντα, υπηρεσίες και μοντέλα) που ικανοποιούν ταυτόχρονα τις κοινωνικές ανάγκες και δημιουργούν νέες κοινωνικές σχέσεις ή συνεργασίες» (Grisolia & Ferragina, 2015). Ορισμένες δημόσιες/δημοτικές βιβλιοθήκες της Ελλάδας αλλά και του εξωτερικού υλοποιούν προγράμματα κοινωνικών καινοτομιών. Αρχικά, γίνεται μια συνοπτική αναφορά ορισμένων τέτοιων δράσεων από ελληνικές δημόσιες βιβλιοθήκες και στη συνέχεια, ένα παράδειγμα βιβλιοθήκης εξωτερικού με αναλυτική περιγραφή.

Η δημόσια βιβλιοθήκη της Βέροιας παρέχει στους χρήστες της το εργαστήριο δημιουργικότητας (Maker Space) όπου είναι ένας χώρος έμπνευσης και δημιουργικότητας όπου πραγματοποιούνται ποικίλες δράσεις. Ορισμένα προγράμματα που πραγματοποιήθηκαν ήταν: το εργαστήριο με τίτλο «Εισαγωγή στην δημιουργία 3D games με την Unity». Σκοπός του προγράμματος ήταν, η δημιουργία ενός τρισδιάστατου κόσμου και στη συνέχεια η δημιουργία ενός παιχνιδιού με τη βοήθεια της Game engine unity(Εισαγωγή στην δημιουργία 3D games με την Unity(Veria), 2019). Το πρόγραμμα με τίτλο «Γνωρίστε την τεχνολογία της 3D εκτύπωσης» (Γνωρίστε την τεχνολογία της 3D εκτύπωσης, 2019), ένα εργαστήριο ρομποτικής για παιδιά (Robotics Day. Εργαστήριο Ρομποτικής (LEGO WeDo2), 2019), καθώς και πολλά άλλα προγράμματα. Από την άλλη, η βιβλιοθήκη Καλαμπάκας πραγματοποίησε το 2015, την εκδήλωση «μια ημέρα παιχνιδιού XBOX ONE» για έφηβους (Ημέρα παιχνιδιού XBOX ONE, 2015). Τέλος, γίνεται αναφορά στη δημόσια βιβλιοθήκη Σπάρτης η οποία υλοποίησε το εργαστήριο LEGO MINDSTORM (www.nikiforos.edu.gr, 2018) και ένα εργαστήριο ρομποτικής (www.nikiforos.edu.gr, 2019).

Παρακάτω, γίνεται μια ξεχωριστή και εκτενής αναφορά τσέχικων δημόσιων βιβλιοθηκών, όπου πραγματοποιούν τέτοιου είδους δράσεις (Zbiejczuk Suchá et al., 2021). Έρευνες έχουν δείξει (Zbiejczuk Suchá et al., 2021), ότι προγράμματα που προωθούν τις κοινωνικές καινοτομίες κατηγοριοποιούνται για τις δραστηριότητες των βιβλιοθηκών σε πέντε κύριες ομάδες ανά τύπο και θέμα. Έτσι, πραγματοποιούνται εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Σύμφωνα με έρευνες (Zbiejczuk Suchá et al., 2021), έδειξαν πως δεν υπάρχουν πολλά παραδείγματα καινοτόμων εκπαιδευτικών πρακτικών. Οι βιβλιοθήκες περιλαμβάνουν όλου του τύπου τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης. Οργανώνουν εκπαιδευτικές διαλέξεις και μαθήματα. Επίσης, φιλοξενούν μαθήματα υπολογιστών, εκπαίδευση μνήμης, ιδιαίτερα μαθήματα, καθώς επίσης και ολοκληρωμένα μαθήματα κατάρτισης για ηλικιωμένους όπου πραγματοποιούνται συχνά.

Διοργανώνονται επίσης πολιτιστικές δραστηριότητες. Ορισμένες πολιτιστικές δραστηριότητες που πραγματοποιήθηκαν ήταν: η οργάνωση αναγνώσεων, παραστάσεις παραμυθιού για παιδιά, πολιτιστικές εκδηλώσεις για την προώθηση συγκεκριμένων θεμάτων (π.χ. ψυχική υγεία κ.λπ.), εκθέσεις μουσείων, τοπικά και θεματικά φεστιβάλ ταινιών κ.α. Οι τσέχικες δημόσιες βιβλιοθήκες διοργανώνουν επίσης και αθλητικές δραστηριότητες, ψυχαγωγικές δραστηριότητες και χόμπι. Οι βιβλιοθήκες, δεν πραγματοποιούν όμως τόσο συχνά ψυχαγωγικές δραστηριότητες. Μερικά παραδείγματα ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων που πραγματοποιήσαν ήταν: οι λέσχες υγείας, λέσχες δαντελοποιίας, λέσχες κηπουρικής, εργαστήρια ραπτικής και κλαμπ παιχνιδιών.

Επιπροσθέτως, οι τσέχικες βιβλιοθήκες υλοποιούν δραστηριότητες συνάντησης και σύνδεσης. Στις βιβλιοθήκες πραγματοποιούνται συναντήσεις και συζητήσεις όλων των ειδών ανθρώπων και ηλικιών χωρίς εξαιρέσεις για την σύνδεση διαφορετικών κοινωνικών ομάδων. Ορισμένα παραδείγματα τέτοιων δραστηριοτήτων που πραγματοποιήθηκαν από τις βιβλιοθήκες ήταν, πως είχαν ως στόχο την ένωση διαφορετικών ηλικιών ή ομάδων πληθυσμού (π.χ. ομιλίες σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με το ιστορικό τοποθεσίας μεταξύ γενεών, εορτασμούς σημαντικών επετείων του κράτους, φιλανθρωπικές εκδηλώσεις κ.α.).

Τελευταίος τύπος εκδηλώσεων που οργάνωσαν ήταν εκδηλώσεις “Χείρας βοήθειας σε μια συγκεκριμένη ομάδα ανθρώπων”. Μερικές βιβλιοθήκες είχαν την δυνατότητα να προσφέρουν κοινωνική φροντίδα, δημόσιες υπηρεσίες σε μια συγκεκριμένη ομάδα ανθρώπων. Οι βιβλιοθήκες που συμμετείχαν στην έρευνα είχαν μία βιβλιοθήκη εγγεγραμμένη ως πάροχο κοινωνικών υπηρεσιών. Έτσι, σύμφωνα με τα παραπάνω οι βιβλιοθήκες διοργάνωναν ορισμένες δραστηριότητες όπως για παράδειγμα: την παράδοση βιβλίων σε ηλικιωμένους σε απομακρυσμένες περιοχές και βιβλιοθεραπευτικές δραστηριότητες σε νοσοκομεία ή γηροκομεία.

Ορισμένες από τις παραπάνω δραστηριότητες που αναφέρθηκαν οργανώθηκαν από την βιβλιοθήκη όπου ήταν ο κύριος διοργανωτής (όπως εκπαιδευτικές, πολιτιστικές εκδηλώσεις). Σε άλλες, η βιβλιοθήκη φιλοξένησε την δραστηριότητα που δημιουργήθηκε από άλλο χρήστη της βιβλιοθήκης (π.χ. ψυχαγωγικές δραστηριότητες, αθλητικές δραστηριότητες). Τέλος, ορισμένες φορές διοργανώνονταν εκδηλώσεις με την συνεργασία και των δύο (π.χ. δραστηριότητες συνάντησης και σύνδεσης και δραστηριότητες παροχή βοήθειας σε μια συγκεκριμένη ομάδα ανθρώπων).

2.4.2 Κοινωνικές – Πολιτιστικές Δράσεις Δημοτικών - Δημόσιων βιβλιοθηκών

2.4.2.1 Πολιτιστικές Δράσεις

Οι δημόσιες βιβλιοθήκες λειτουργούν όμως και ως πολιτιστικά ιδρύματα. Σκοπός τους είναι να παρέχουν τις υπηρεσίες τους στις τοπικές κοινότητες, καλύπτοντας έτσι και τις πολιτιστικές ανάγκες των χρηστών τους. Επιπλέον, παρέχονται πολιτιστικά προγράμματα με σκοπό την ψυχαγωγία και την εκπαίδευση. Είναι μια θεμελιώδης λειτουργία τους. Παρέχουν ή συμμετέχουν σε ποικίλα πολιτιστικά, κοινωνικά προγράμματα και εκδηλώσεις στα οποία μπορούν να συμμετάσχουν όλοι ανεξαρτήτως ηλικίας. Σε αυτή την ενότητα γίνεται αναφορά πολιτιστικών δράσεων και εκδηλώσεων τόσο από βιβλιοθήκες της Ελλάδας, αλλά και από δύο βιβλιοθήκες εξωτερικού. Συγκεκριμένα ένα εκτενές παράδειγμα της δημόσιας βιβλιοθήκης της Λυών και δράσεις όπου έχει πραγματοποιήσει η Δημόσια βιβλιοθήκη Lawrence.

Η δημόσια βιβλιοθήκη της Βέροιας πραγματοποίησε μια εκδήλωση Stand Up Comedy Night το 2019 (Stand Up Comedy Night με τον Δημήτρη Χριστοφορίδη στη Δημόσια Βιβλιοθήκη της Βέροιας – Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας, 2019). Η δημοτική βιβλιοθήκη Αγίας Παρασκευής πραγματοποιεί τα τελευταία χρόνια «Πολιτιστικές συναντήσεις» με ποικίλες εκδηλώσεις όπως: μια έκθεση, μουσικές παραστάσεις, παρουσιάσεις βιβλίων, θέατρο για παιδιά και ενήλικους, κουκλοθέατρο κ.α. (Πολιτιστικές Συναντήσεις 2015, 2015). Η δημοτική βιβλιοθήκη της Καβάλας, υλοποίησε το πρόγραμμα «Γνωρίζω την Ιστορία του τόπου μου» για παιδιά ηλικίας 12-14 ετών. Ως σκοπό είχε τα παιδιά μέσα από βόλτες στην πόλη της Καβάλας, να γνωρίσουν σημεία ιστορικής σημασίας και να φωτογραφίσουν τα σημεία που τους άρεσαν («Γνωρίζω την Ιστορία του τόπου μου», 2020).

Επίσης, πραγματοποιούνται σε συνεργασία με άλλους φορείς και οργανισμούς διάφορα φεστιβάλ. Η δημόσια κεντρική βιβλιοθήκη Ναυπλίου σε συνεργασία με το Be there! Corfu Animation Festival, πραγματοποίησαν στην βιβλιοθήκη προβολές ταινιών μικρού και μεγάλου μήκους, εκπαιδευτικό σεμινάριο animation, εργαστήρια και θεματικά αφιερώματα (Προβολή animation και εργαστήριο – Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Ναυπλίου 'Ο Παλαμήδης', 2017). Πραγματοποιήθηκε στη βιβλιοθήκη επίσης, το BET project σε συνεργασία με άλλους φορείς. Υπήρχαν εκθέσεις φωτογραφίας, προβολή video και άλλες ενδιαφέρουσες δράσεις (Το BET project στη Βιβλιοθήκη Ναυπλίου – Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Ναυπλίου 'Ο Παλαμήδης', 2019).

Σε αρκετές δημόσιες/δημοτικές βιβλιοθήκες οργανώνονται διάφορες εκθέσεις θεματικού περιεχομένου είτε σε συνεργασία με άλλους φορείς (π.χ. μουσεία κ.λπ.) ,είτε όχι. Η Δημόσια βιβλιοθήκη Σερρών, οργάνωσε μια έκθεση ζωγραφικής με τίτλο «Μια Περιφέρεια... πολλές ομορφιές», το 2019

(Έκθεση ζωγραφικής, 2019). Άλλο ένα παράδειγμα είναι η δημόσια βιβλιοθήκη της Λάρισας, όπου πραγματοποίησε μια έκθεση εικαστικού βιβλίου με θέμα «Η δυσκολία να δείξεις βιβλία ως έργα τέχνης» (Έκθεση εικαστικού βιβλίου στη Βιβλιοθήκη με θέμα, 2018).

Διοργανώνονται επίσης διάφορες συναυλίες στους χώρους των βιβλιοθηκών. Στη βιβλιοθήκη Καλαμπάκας, το Μουσικό σχολείο Τρικάλων υλοποίησε την μουσική συναυλία με τίτλο «Αφήγηση με νότες» (Vrousia, 2019b). Στη δημόσια βιβλιοθήκη της Βέροιας, πραγματοποιήθηκε εορταστική συναυλία με τους Da Capo (ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ DA CAPO στη ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΒΕΡΟΙΑΣ, 2019).

Επιπροσθέτως, οργανώνονται εκδηλώσεις με αφιερώματα σε σημαντικούς ανθρώπους της τέχνης, συζητήσεις, παρουσιάσεις καθώς επίσης και προβολές ταινιών για παιδιά και ενήλικες. Η δημόσια βιβλιοθήκη Σερρών, πραγματοποίησε το 2019 μια εκδήλωση αφιέρωμα για τον Κώστα Αξελό, όπου προβλήθηκε ένα βίντεο και αργότερα ακολούθησαν ομιλίες («Εκδήλωση- Αφιέρωμα στο γαλλόφωνο στοχαστή Κώστα Αξελό», 2019). Στη βιβλιοθήκη, προβλήθηκε επίσης η ταινία «ΑΓΟΡΑ» (Προβολή της ταινίας 'ΑΓΟΡΑ' του Αλεχάντρο Αμενάμπαρ, 2019). Η βιβλιοθήκη Καλαμπάκας σε συνεργασία με τον δήμο Μετεώρων, πραγματοποίησε και αυτή δωρεάν προβολή της ταινίας «Πριν έρθεις εσύ» (Vrousia, 2019c).

Τέλος, διοργανώνονται σε συνεργασία με άλλους φορείς και οργανισμούς διάφορες θεατρικές παραστάσεις και παραστάσεις κουκλοθέατρου για παιδιά σε αρκετές βιβλιοθήκες. Η δημόσια βιβλιοθήκη της Λάρισας, πραγματοποίησε στους χώρους της θεατρική παράσταση με τίτλο «Αρκούδα» του Άντον Τσέχοφ, σε συνεργασία με το θεατρικό εργαστήρι Βανέσα Βραχνιάρη και την ομάδα ενηλίκων του εργαστηρίου (Θεατρική παράσταση στο αμφιθέατρο της Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης «Κων/νος Κούμας» – Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Λάρισας, 2019). Η βιβλιοθήκη Καλαμπάκας οργάνωσε θέατρο σκιών και παράσταση με μαριονέτες (tselalex, 2017).

Στη συνέχεια, γίνεται αναφορά εκδηλώσεων και προγραμμάτων δημόσιων βιβλιοθηκών του εξωτερικού. Στη Δημόσια βιβλιοθήκη Lawrence (Lawrence, 2004), έχουν πραγματοποιηθεί ποικίλες εκδηλώσεις. Διοργανώνεται κάθε χρόνο η εκδήλωση "Read Across Lawrence". Η συγκεκριμένη εκδήλωση, ήταν από κοινού έργο της Δημόσιας βιβλιοθήκης Lawrence, των δημόσιων σχολείων και των μελών της κοινότητας του Lawrence, όπου συγκεντρώνονται ως κοινότητα με σκοπό να διαβάσουν ένα βιβλίο και να εξερευνήσουν τα κύρια θέματα του, χρησιμοποιώντας την λογοτεχνία. Σκοπός ήταν, η εκκίνηση συνομιλιών και συζητήσεων μεταξύ της κοινότητας, σχετικά με σημαντικά και έγκαιρα θέματα αλλά και άλλων διαδραστικών προγραμμάτων.

Έχει πραγματοποιηθεί σειρά θεματικών συζητήσεων για βιβλία που έχουν επιλεγεί καθώς επίσης και επιλογή αναγνωρισμένων συγγραφέων και καθηγητών για την πραγματοποίηση της εκδήλωσης. Το 2004 για παράδειγμα, επιλέχτηκε για συζήτηση το βιβλίο "Wonderful Wizard of Oz" όπου συνδέεται με το Κάνσας . Διοργανώνονται παράλληλα αρκετές συζητήσεις που σχετίζονται με το βιβλίο που έχει επιλεγεί και οργανώνονται και διάφορες άλλες δραστηριότητες. Μια από αυτές ήταν η

δραστηριότητα “Dorothy on Trial” που ήταν ένα “θέατρο αναγνώστη” όπου συμμετέχουν παρευρισκόμενοι 11-18 ηλικιών.

Επιπλέον, διοργανώνονται διαγωνισμοί γραφής νέων. Τα βραβεία απονέμονται σε δύο κατηγορίες: την δημιουργική γραφή και την συγγραφή δοκιμίων. Ο νικητής του διαγωνισμού κέρδιζε ένα αντίγραφο του βιβλίου. Διοργανωνόταν μια έκθεση συλλεκτικών και αναμνηστικών αντικειμένων στη βιβλιοθήκη και στο Art Center που σχετιζόνταν με το βιβλίο “Wonderful Wizard of Oz”.

Υλοποιήθηκαν παράλληλα και άλλες ενδιαφέρουσες δράσεις και προγράμματα στη Δημόσια βιβλιοθήκη Lawrence. Μια από αυτές ήταν το ετήσιο Φεστιβάλ σοκολάτας για νέους που διοργανώνεται κάθε χρόνο τον Φεβρουάριο για ηλικίες 11 έως 18 χρονών. Στη συγκεκριμένη εκδήλωση, πραγματοποιήθηκαν δραστηριότητες γευσιγνωσίας για την σοκολάτα, διαγωνισμοί για γενικές γνώσεις της σοκολάτας. Τέλος, φιλοξενούνται εκθέσεις με μεγάλες ζωγραφιές, πίνακες από ντόπιους καλλιτέχνες τον Φεβρουάριο κ.α.

Στην Κεντρική βιβλιοθήκη της Δημόσιας Βιβλιοθήκης του Σιάτλ υλοποιούνται ποικίλα καλλιτεχνικά προγράμματα κάθε χρόνο. Υλοποιούνται επίσης ποικίλες εκθέσεις. Μια από αυτές ήταν η έκθεση με τίτλο “The Space Needle: A 21st Century View”, το 2019 (The Space Needle, 2019). Στη κεντρική βιβλιοθήκη της Δημόσιας βιβλιοθήκης του Σιάτλ διοργανώθηκε το 2019, μια συναυλία του Γυναικείου Μουσικού Συλλόγου. Η εκδήλωση αφορούσε κυρίως τους ενήλικες (Music and Performance Calendar, 2019). Στη δημόσια βιβλιοθήκη του Σιάτλ καθώς και στα παραρτήματα της, προβάλλονται δωρεάν ταινίες για όλες τις ηλικίες. Το 2020, για παράδειγμα, στο παράρτημα Magnolia πραγματοποιήθηκε η προβολή της ταινίας «Nocturna», η οποία ήταν για παιδιά και οικογένειες κυρίως, καθώς επίσης παρέχονταν και σνακ (Movies Calendar, n.d.).

Μια αξιοσημείωτη αναφορά γίνεται στην Δημόσια βιβλιοθήκη της Λυών η οποία αναγνωρίζεται ως σημαντικός πολιτιστικός φορέας (Mackiewicz, 2014). Αυτό συμβαίνει, διότι προγραμματίζονται πολιτιστικές δράσεις και εκδηλώσεις σε διάφορα θέματα και παρέχουν πρόσβαση στη γνώση πραγματοποιώντας εκδηλώσεις για τους πολίτες. Επομένως, η βιβλιοθήκη για την πραγματοποίηση τέτοιων εκδηλώσεων και δράσεων, ενισχύεται και βοηθάτε από πολυάριθμες συνεργασίες με πολιτιστικά ιδρύματα, πανεπιστήμια, εκδότες και ιδιωτικές εταιρίες. Έτσι, οργανώνονται σε όλα τα υποκαταστήματα της βιβλιοθήκης πολιτιστικές εκδηλώσεις και δράσεις με διάφορους τρόπους, με σκοπό την υποστήριξη της πρόσβασης στη γνώση.

Στην βιβλιοθήκη πραγματοποιούνται πάνω από 2.600 δραστηριότητες κάθε έτος. Η βάση ήταν μια μεγάλη έκθεση η οποία βρίσκεται στην κεντρική βιβλιοθήκη, όπου πραγματοποιούνται διάφορα προγράμματα πολιτιστικών εκδηλώσεων, τα οποία σχηματίζονται γύρω από ένα κεντρικό θέμα που οργανώνουν βιβλιοθηκονόμοι των τμημάτων και τα τοπικά παραρτήματα. Ορισμένες δράσεις και εκδηλώσεις που αναφέρονται συνοπτικά ήταν: δημόσιες συνομιλίες ή συνέδρια, άλλες εκθέσεις, συναντήσεις, εργαστήρια, παραστάσεις κ.α..

Μια εκδήλωση που υλοποιήθηκε στη βιβλιοθήκη το 2013, ανέπτυξε το θέμα «Νέα γενιά της αναψυχής, τέχνης και πολιτισμού». Έτσι, γίνεται αναφορά για την σύγχρονη τέχνη και πώς η τέχνη

προσελκύει τη νεολαία με αρκετούς τρόπους. Για την διοργάνωση αυτής της εκδήλωσης, συνεργάστηκαν βιβλιοθηκονόμοι και άλλοι συνεργάτες και δημιούργησαν μια έκθεση πάνω από 500m², όπου πραγματοποιήθηκαν 110 πολιτιστικές δραστηριότητες και πάνω από 100 επισκέψεις στην έκθεση.

Μια παρόμοια εκδήλωση που οργανώθηκε στην Δημόσια βιβλιοθήκη της Λυών είχε θέμα «Ένας ιστός καινοτομίας». Η συγκεκριμένη εκδήλωση, αφορούσε τις ρίζες των βιομηχανικών καινοτομιών στην περιοχή Rhône-Alpes. Μέσω αυτού του θέματος, ήθελαν να αποδείξουν πόσο σημαντική ήταν η βιομηχανική καινοτομία στην περιφερειακή ταυτότητα. Έτσι σχεδιάστηκε πάλι μια έκθεση, η οποία ήταν και η μεγαλύτερη που έγινε στη βιβλιοθήκη πάνω από 600m².

Τέλος, πραγματοποιήθηκε άλλη μια πολιτιστική εκδήλωση που οργάνωσε η βιβλιοθήκη της Λυών, όπου είχε ως επίκεντρο την υποδοχή των εκπροσώπων του συνεδρίου της IFLA με μια έκθεση Treasures. Έτσι παρουσιάστηκαν στην έκθεση τα 90 πιο πολύτιμα έγγραφα από τις διάφορες συλλογές της βιβλιοθήκης.

2.4.2.2 Προγράμματα Προώθησης της Ανάγνωσης

Για τα προγράμματα προώθησης της ανάγνωσης γίνεται εκτενής αναφορά παραπάνω σε προηγούμενο κεφαλαίο. Προγράμματα προώθησης της ανάγνωσης γίνονται με ποικίλους τρόπους. Ένας από τους σημαντικούς τρόπους, είναι οι λέσχες ανάγνωσης, όπου γίνεται αναλυτική περιγραφή. Στην συνέχεια, γίνεται απλή αναφορά με παραδείγματα σε άλλες δράσεις που προωθούν την ανάγνωση, τόσο σε βιβλιοθήκες της Ελλάδας αλλά και του εξωτερικού.

Μια αξιοσημείωτη κοινωνική / πολιτιστική δράση που οργανώνουν οι περισσότερες βιβλιοθήκες τόσο της Ελλάδας όσο και του εξωτερικού είναι οι «Λέσχες Ανάγνωσης». «Λέσχη Ανάγνωσης ονομάζεται μια ομάδα ανθρώπων που έχουν συμφωνήσει να συναντιούνται σε τακτά διαστήματα και να συζητούν για βιβλία που αποφάσισαν να διαβάσουν από κοινού» (*Εθνικό Κέντρο Βιβλίου / Λέσχες Ανάγνωσης*, n.d.). Η δράση αυτή παρακολουθείται και στηρίζεται από ανθρώπους που αγαπούν το βιβλίο και την ανάγνωση και επιθυμούν να μοιραστούν τις σκέψεις και τους προβληματισμούς τους πάνω στο βιβλίο που διάβασαν, κάνοντας διάλογο με τους γύρω τους. Είναι μια πολύ απλή και επιτυχής δραστηριότητα, όπου δεν απαιτείται κάποιο ιδιαίτερο κόστος για την δημιουργία της, καθώς επίσης δεν απαιτείται και αρκετός χρόνος για την δημιουργία της. Τα μόνα που χρειάζονται είναι ένας εθελοντής / συντονιστής όπου διαβάζει το βιβλίο που έχει επιλεγεί και έπειτα ακολουθεί συζήτηση, γίνονται κριτικές και ερωτήσεις σχετικά με το βιβλίο. Επιλέγονται διάφορα λογοτεχνικά είδη (όπως μυθιστόρημα, διήγημα κ.λπ.), ή μια συγκεκριμένη θεματολογία για ανάγνωση. Τέλος, απαιτείται ένας χώρος όπου θα πραγματοποιείται η συνάντηση. Ο ιδανικός αριθμός είναι έως 20 άτομα (Κιρπότην & Κιρποτιν, 2009).

Στις Λέσχες Ανάγνωσης, εκτός από την ανάγνωση βιβλίων, υπάρχουν και άλλες σχετικές δραστηριότητες με αναγνώσματα όπως (Κιρπότην & Κιρποτιν, 2009): προβολή ταινίας ή θεατρική παράσταση που βασίζονται σε βιβλίο, επίσκεψη έκθεσης ή πρόσκληση της βιβλιοθήκης σε συγγραφέα για την αφήγηση και έπειτα συζήτηση του έργου του. Τέλος, προτείνονται ορισμένοι τρόποι όπου

βοηθούν τη διαδικασία. Αρχικά, σημαντικό είναι να γνωριστούν όλοι οι παρευρισκόμενοι για να συσχετισθεί η ομάδα με τα μέλη της (π.χ. ασχολίες και επάγγελμα του καθενός, τι είδους βιβλία διαβάζουν κ.λπ.). Επιπροσθέτως, ο συντονιστής υποχρεούται να βάζει τάξη όταν ξεφεύγει η συζήτηση από το θέμα που αναλύεται, καθώς επίσης να υπάρχει σεβασμός μεταξύ τους. Τέλος, προσφέρεται ένα κέρασμα στους συμμετέχοντες όπως καφές ή φαγητό.

Συγκεκριμένα, γίνεται αναφορά στην Λέσχη Ανάγνωσης Ενηλίκων της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Ψυχικού (Κιρπότην & Κιρποτιν, 2009). Αυτή η δράση πραγματοποιείται σε μηνιαία βάση από την βιβλιοθήκη. Κάτι επίσης σημαντικό, είναι η ενημέρωση των χρηστών από την βιβλιοθήκη. Ένας τρόπος είναι μέσω e-mail. Έπειτα, γίνεται η επιλογή βιβλίων που ενδιαφέρουν τους περισσότερους χρήστες (γενικού ενδιαφέροντος όπως λογοτεχνικά, best –seller κλπ.) και ακολουθεί συζήτηση μεταξύ όλων των παρευρισκόμενων.

Η δημοτική βιβλιοθήκη των Σερρών οργανώνει τα τελευταία χρόνια και αυτή μια «Λέσχη ανάγνωσης δασκάλων». Η συγκεκριμένη λέσχη ανάγνωσης, απευθύνεται σε δασκάλους Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης («Λέσχη ανάγνωσης δασκάλων», 2019). Τέλος, άλλο ένα παράδειγμα δημοτικής βιβλιοθήκης που οργανώνει λέσχη ανάγνωσης για ενήλικες αλλά και έφηβους είναι η δημοτική βιβλιοθήκη Περιστερίου (Λέσχη Ανάγνωσης, n.d.)

Επιπλέον, πραγματοποιούνται από τις περισσότερες δημόσιες/δημοτικές βιβλιοθήκες παρουσιάσεις βιβλίων για παιδιά και ενήλικους με σκοπό να προωθήσουν την φιλιαναγνωσία. Συνήθως, μόλις ολοκληρωθεί η παρουσίαση πραγματοποιούνται συζητήσεις και διάφορες δραστηριότητες (πιο συχνά σε παιδιά). Ορισμένα παραδείγματα αναφέρονται στην συνέχεια. Η δημόσια βιβλιοθήκη των Σερρών πραγματοποιεί παρουσιάσεις βιβλίων (Παρουσίαση του βιβλίου «Γιατί πρόδωσα την πατρίδα μου» του Θεόδωρου Γρηγοριάδη., 2019). Η δημόσια βιβλιοθήκη της Βέροιας πραγματοποιεί και αυτή ποικίλες παρουσιάσεις βιβλίων για μικρούς και μεγάλους (Παρουσίαση του παραμυθιού της Σοφία Τσιάμη «Στάσου στο μπόι σου», 2018).

Πραγματοποιούνται διάφορες ομιλίες, διαλέξεις, ημερίδες και σεμινάρια από πολλές δημόσιες βιβλιοθήκες. Συγκεκριμένα, γίνεται αναφορά ορισμένων παραδειγμάτων βιβλιοθηκών που οργανώνουν τέτοιες δράσεις. Η δημόσια βιβλιοθήκη της Βέροιας, πραγματοποίησε την διάλεξη με τίτλο «Πως πετυχαίνεις» (Διάλεξη του κ. Στέφανου Ξενάκη με τίτλο «Πως πετυχαίνεις», 2018), η δημόσια βιβλιοθήκη Σερρών, την ομιλία με θέμα «Τι σχολείο θέλουμε;» (Ομιλία με θέμα, 2019) κ.λπ. Διοργανώθηκε επίσης στην βιβλιοθήκη των Σερρών, η ημερίδα με τίτλο «Προαγωγή ψυχικής υγείας και πρόληψη αυτοκτονιών» (Ημερίδα, 2019) και τέλος, η βιβλιοθήκη Καλαμπάκας, πραγματοποίησε το σεμινάριο επαγγελματικού προσανατολισμού (Vrousia, 2019a).

Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε από τη βιβλιοθήκη του Δήμου Νέας Φιλαδέλφειας μια εκδήλωση όπου προωθούσε τη φιλιαναγνωσία (Χωρέμη, 2002). Σκοπός της εκδήλωσης ήταν η πρόσκληση ηλικιωμένων ανθρώπων στη βιβλιοθήκη για την αφήγηση τοπικών ιστοριών στα παιδιά, αναμνήσεις από τον πόλεμο κ.λπ. Αυτές και άλλες πολλές ελληνικές δημόσιες βιβλιοθήκες υλοποιούν παρόμοια προγράμματα.

Δράσεις προώθησης της ανάγνωσης πραγματοποιούν όμως και ποικίλες δημόσιες βιβλιοθήκες του εξωτερικού. Στο σημείο αυτό, γίνεται μια σύντομη αναφορά των δράσεων που οργανώνουν οι βιβλιοθήκες ASEAN (βιβλιοθήκες από 6 χώρες: Brunei Darussalam, Ινδονησία, Μαλαισία, Φιλιππίνες, Σιγκαπούρη και Ταϊλάνδη), με σκοπό να προωθήσουν την ανάγνωση προς τους χρήστες τους (Sangkaeo, 1999). Η συνήθεια της ανάγνωσης πρέπει να αναπτυχθεί και να προωθηθεί από μικρή ηλικία.

Οι βιβλιοθήκες, οργανώνουν προγράμματα που βασίζονται στο βιβλίο όπως: «κάντε το βιβλίο διαθέσιμο : λίστες βιβλίων» . Πραγματοποιούνται επίσης ποικίλα προγράμματα ανάγνωσης όπου γίνεται αναφορά στην συνέχεια. Οργανώνονται κάμπινγκ ανάγνωσης. Το πρόγραμμα αυτό είχε ως στόχο, να εκθέσει τα παιδιά σε διάφορες δεξιότητες μέσω της ταχύτητας της ανάγνωσης και της δεξιότητας διαχείρισης πληροφοριών. Σε αυτό το πρόγραμμα, έχουν πραγματοποιηθεί δραστηριότητες με ντόπιους συγγραφείς, προβολές ταινιών, παρουσιάσεις κ.λπ..

Οργανώνονται επίσης διαγωνισμοί ανάγνωσης. Το υλικό που χρησιμοποιείται για τους διαγωνισμούς, επιλέγεται από Εθνικές Επιτροπές και είναι μια σειρά από βιβλία για την λογοτεχνία (πεζογραφία, ποίηση) και διαγωνισμούς κουίζ για διασκέδαση. Οι συμμετέχοντες χρειάζονται να αναπτύξουν και στη συνέχεια να παραδώσουν ορισμένες περιλήψεις βιβλίων.

Παράλληλα, οργανώνονται συζητήσεις βιβλίων που είναι μια δραστηριότητα που δεν απαιτείται μεγάλο κόστος για να πραγματοποιηθεί. Επιπροσθέτως, πραγματοποιούνται δραστηριότητες με θέμα “διαβάστε δυνατά / φωναχτά στα παιδιά” (π.χ. βιβλία ποίησης, βιβλία εικόνων, αφηγήσεις ιστοριών). Διοργανώνονται δραματικές δραστηριότητες. Με το όρο δραματικές δραστηριότητες εννοείται στην ουσία “η περιγραφή ενός θέματος που βασίζεται σε μια ιστορία ή σε ένα σημείο του βιβλίου και έπειτα με την συνεργασία των παιδιών και των ανθρώπων που έχουν αναλάβει την δραστηριότητα, παρουσιάζεται σε δραματική μορφή, με τα παιδιά να αναλαμβάνουν ρόλους κάποιου χαρακτήρα μέσα από το βιβλίο” (Sangkaeo, 1999).

Υλοποιούνται παραστάσεις κουκλοθέατρου με μαριονέτες. Η ιστορία βασίζεται σε μια ιστορία ενός βιβλίου. Τέλος, πραγματοποιούνται δραστηριότητες με κατασκευές από διάφορα υλικά που συνδέονται με τα βιβλία (π.χ. επιλογή ενός θέματος από κάποιο βιβλίο), εκπαιδευτικά παιχνίδια (όπως παιχνίδια με κάρτες, κυρίως με κάρτες που συνδέονται με παιδικά βιβλία και διαθέτουν τίτλους βιβλίων, χαρακτήρες και επιτραπέζια παιχνίδια) και νοητικά παιχνίδια που είναι παιχνίδια σκέψης (π.χ. γλωσσικά παιχνίδια).

Επιπροσθέτως, γίνεται αναφορά σε προγράμματα προώθησης της ανάγνωσης που διοργανώνονται σε δημόσιες βιβλιοθήκες στη Δυτική Βεγγάλη της Ινδίας (Bandyopadhyay et al., 2010). Ειδικότερα, γίνεται αναφορά συγκεκριμένα σε δραστηριότητες δημόσιων βιβλιοθηκών στις περιοχές Howrah (Χάουραχ), Kolkata (Καλκούτα) και South 24 Parganas, που προωθούν την ανάγνωση και επομένως την χρήση της βιβλιοθήκης. Έρευνες έχουν δείξει (Bandyopadhyay et al., 2010), ότι λόγω του ποσοστού αλφαριθμητισμού που είναι κάτω του 70 % και του ποσοστού των ανθρώπων που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας που είναι κοντά στο 30 %, παρατηρείται ότι η ανάγνωση δεν τραβά τον

ενδιαφέρον των ανθρώπων. Έτσι, η Ένωση Βιβλιοθηκών της Βεγγάλης (BLA) προκειμένου να αντιμετωπιστούν αυτού του είδους τα θέματα, υπέβαλε ένα σχέδιο δράσης. Ξεκίνησε το έργο «Ελάτε στη βιβλιοθήκη σας», παράλληλα με την οικονομική βοήθεια από το Ίδρυμα Βιβλιοθήκης Raja Rammohan Roy (RRRLF). Στόχος αυτού του έργου ήταν να φέρει ανθρώπους όλων των ηλικιών στην βιβλιοθήκη, είτε την χρησιμοποιούν είτε όχι, με σκοπό να ενθαρρύνει την ανάγνωση.

Στην περιοχή Howrah (Χάουραχ), γίνεται αναφορά στη Δημόσια βιβλιοθήκη του Shibpur και τη βιβλιοθήκη Friends Club (μια βιβλιοθήκη πόλης που χρηματοδοτείται από την κυβέρνηση). Στην περιοχή της Καλκούτα γίνεται αναφορά στη βιβλιοθήκη Granthasree και το Vivekananda Pathagar (βιβλιοθήκη πόλης που χρηματοδοτείται από την κυβέρνηση). Τέλος, στην περιοχή South 24 Parganas γίνεται αναφορά στη βιβλιοθήκη Barisha Sahitya Parishad (κυβερνητική βιβλιοθήκη) και τη βιβλιοθήκη Behala Town (κυβερνητική βιβλιοθήκη). Περιληπτικά παρουσιάζονται δράσεις και προγράμματα που οργανώνουν οι παραπάνω βιβλιοθήκες με σκοπό να προωθήσουν την ανάγνωση.

Για την προώθηση της ανάγνωσης πραγματοποιήθηκαν διάφορες δραστηριότητες από τις βιβλιοθήκες που αναφέρθηκαν. Ορισμένες από αυτές ήταν: διαγωνισμός ορθογραφίας ή απαγγελίας (π.χ. σε θέματα όπως «ο στόχος σας στη ζωή» κ.α.) ή ζωγραφικής και μουσικής, διάφορες αφηγήσεις ιστοριών, προγράμματα κουίζ, συναντήσεις με συγγραφείς / αναγνώστες. Διοργανώθηκαν επίσης, λογοτεχνικές συζητήσεις, συζητήσεις με γιατρούς, προγράμματα με συμβουλές για επαγγελματικό προσανατολισμό, προγράμματα που έχουν σχέση με την υγεία (π.χ. «γνωρίστε τους γιατρούς» συζήτηση με γιατρούς, για διάφορα θέματα με εστίαση σε πτυχές πρόληψης). Επιπλέον, οργανώθηκαν διάφορα παιχνίδια, προγράμματα χορού, εκθέσεις βιβλίων με πολλά πολιτιστικά προγράμματα να οργανώνονται κατά την διάρκεια της έκθεσης, προγράμματα επιστημονικής ευαισθητοποίησης, επιστημονικές εκθέσεις (όπως στο πείραμα του Oersted που σχετίζεται με την επίδραση του ηλεκτρισμού στον μαγνητισμό), εκθέσεις χειροτεχνίας κ.λπ.

Στις παραπάνω βιβλιοθήκες πραγματοποιήθηκε επίσης Διεθνής Ημέρα Μητρικής Γλώσσας, ηχογραφήσεις βιβλίων για άτομα με προβλήματα όρασης με διάφορα διηγήματα, φεστιβάλ (όπως η ημέρα λατρείας του Saraswati, η οποία ήταν η θεά της μάθησης). Τέλος, παρατηρείται ότι με την οργάνωση των παραπάνω προγραμμάτων είχε αυξηθεί ο κόσμος ο οποίος επισκέπτεται τις βιβλιοθήκες, με σκοπό να παρακολουθήσει τις συγκεκριμένες δραστηριότητες.

2.4.2.3 Εκδηλώσεις που σχετίζονται με ταξίδια

Τέτοιες εκδηλώσεις είναι πολιτιστικού και εκπαιδευτικού περιεχομένου. Αφορούν τον γενικό πληθυσμό και κυρίως τους ενήλικες (οι περισσότεροι που συμμετέχουν σε τέτοιου είδους εκδηλώσεις είναι οι γυναίκες σύμφωνα με έρευνες που διεξήχθησαν στη βιβλιοθήκη MKL). Παρακάτω γίνεται αναφορά σε μια περίεργη και όχι πολύ συνηθισμένη εκδήλωση που οργανώνει η βιβλιοθήκη της Λιουμπλιάνα MKL (Mestna knjižnica Ljubljana) και αφορά εκδηλώσεις που σχετίζονται με ταξίδια

(Pisanski & Švab, 2019). Η MKL είναι η μεγαλύτερη δημόσια βιβλιοθήκη της Σλοβενίας και το δίκτυο της MKL αποτελείται από 37 παραρτήματα βιβλιοθηκών.

Οι σλοβένικες βιβλιοθήκες διοργανώνουν πολύ συχνά εκδηλώσεις που σχετίζονται με ταξίδια. Τέτοιου είδους εκδηλώσεις όμως έχουν υψηλές τιμές. Έρευνες έχουν δείξει (Pisanski & Švab, 2019), ότι η βιβλιοθήκη του MKL διοργάνωσε αρκετές εκδηλώσεις τέτοιου είδους οι οποίες ήταν οι εκδηλώσεις με την μεγαλύτερη επισκεψιμότητα στη βιβλιοθήκη τα τελευταία χρόνια. Από την άλλη πλευρά, βιβλιοθήκες από όλον τον κόσμο δεν φιλοξενούν συχνά τέτοιου είδους εκδηλώσεις. “Τέτοιες εκδηλώσεις ενισχύουν την ιδέα της βιβλιοθήκης ως κέντρο κοινότητας και δια βίου μάθησης” (Pisanski & Švab, 2019).

Ένα παράδειγμα τέτοιας εκδήλωσης που οργανώθηκε από τη Δημόσια Βιβλιοθήκη της Σλοβενίας ήταν, η περιγραφή ενός ταξιδιού που πραγματοποίησε ένα άτομο ή ομάδα, περιγράφοντας τις εμπειρίες του μέσα από το ταξίδι. Διαφορετικά, πραγματοποιούνταν μια παρουσίαση δείχνοντας φωτογραφίες από το ταξίδι, καθώς και άλλα αντικείμενα που μπορεί να είχαν φέρει από το μέρος όπου ταξίδεψαν. Όπως αναφέρει και ο συγγραφέας (Pisanski & Švab, 2019), “αυτό περιγράφετε ως «travelogues», δηλαδή μια περιγραφή του ταξιδιού (ημερολόγιο ταξιδιού) συνήθως με τη μορφή αφήγησης, αλλά και άλλων μορφών όπως προβολών ταινιών και ταξιδιωτικών διαλέξεων”.

Διοργανώνονται επίσης εκδηλώσεις που επικεντρώνονται στον πολιτισμό μιας άλλης χώρας. Ένα παράδειγμα ήταν μια εκδήλωση με γαλλική κουζίνα και ταινίες, όπου είχε την δυνατότητα να προσελκύσει το ενδιαφέρον των παρευρισκόμενων, όπου στη συνέχεια ήθελαν να πραγματοποιήσουν ένα ταξίδι στη συγκεκριμένη χώρα (Pisanski & Švab, 2019). Διοργανώνονται επίσης εκδηλώσεις, με σκοπό να δώσουν ταξιδιωτικές συμβουλές χρήσιμες για ταξίδια. Δίνοντας ένα παράδειγμα, πραγματοποιήθηκαν ορισμένα προγράμματα που αφορούσαν τη βιβλιοθήκη 2.0, τα οποία προσέφεραν βοήθεια στους ηλικιωμένους μέσα από το διαδίκτυο να βρουν και να μοιραστούν πληροφορίες σχετικά με ταξίδια.

Για την επιλογή της εκδήλωσης, καθοριστικό ρόλο παίζουν οι οικονομικοί πόροι που διαθέτει η βιβλιοθήκη. Κάτι επίσης σημαντικό, είναι η ύπαρξη των παρουσιαστών για την εκδήλωση. Επιπροσθέτως, το μέγεθος της βιβλιοθήκης, η χωρητικότητα της καθώς και τα δημογραφικά στοιχεία των προσκεκλημένων. Όπως αναφέρει και το προσωπικό της βιβλιοθήκης (Pisanski & Švab, 2019), “οι συγκεκριμένες εκδηλώσεις δεν απαιτούν πολύ χρόνο για την οργάνωσή τους σε σχέση με άλλου είδους εκδηλώσεις”. Οι άνθρωποι που συμμετέχουν σε τέτοιου είδους εκδηλώσεις που σχετίζονται με ταξίδια, είχαν ως κίνητρο να κερδίσουν νέες γνώσεις, καθώς έχουν την δυνατότητα να γνωρίσουν νέα πράγματα σε διαφορετικούς τομείς (όπως για την ιστορία ενός τόπου, την γεωγραφία, τις συνήθειες των ανθρώπων, σχετικές πληροφορίες για το μέρος που παρουσιάζεται και σχεδιάζουν να πάνε στο μέλλον κ.λπ.). Συνήθως σε τέτοιου είδους εκδηλώσεις η ατμόσφαιρα ήταν χαλαρή.

Τέλος, οι εκδηλώσεις που σχετίζονται με ταξίδια, δεν διοργανώνονται με σκοπό να καλύψουν μόνο τις εκπαιδευτικές ανάγκες των συμμετεχόντων, αλλά και για πολιτιστικούς, ψυχαγωγικούς και κοινωνικούς παράγοντες. Ορισμένες φορές, εκδηλώσεις τέτοιου είδους παρέχονται από κερδοσκοπικές

εταιρίες (π.χ. ταξιδιωτικά γραφεία). Σκοπός τους ήταν να προωθήσουν τις υπηρεσίες τους, διότι βλέπουν τις δημόσιες βιβλιοθήκες ως έναν οικονομικό και φθινό μέρος.

2.5 Σχολική Βιβλιοθήκη

Οι Σχολικές βιβλιοθήκες βρίσκονται και λειτουργούν μέσα σε σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (δηλαδή, σε δημοτικά και γυμνάσια/λύκεια σχολεία). Οι βιβλιοθήκες που βρίσκονται στα κρατικά σχολεία (δημόσια), υπεύθυνος είναι το κράτος για την χρηματοδότηση τους, ενώ στα ιδιωτικά σχολεία, υπεύθυνος είναι ο ιδιοκτήτης οργανισμός. Οι σχολικές βιβλιοθήκες, είναι στελεχωμένες με βιβλιοθηκονόμους ή από εκπαιδευτικούς δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που απασχολούνται αποκλειστικά στις σχολικές βιβλιοθήκες ('Σχολική βιβλιοθήκη', 2020). Έρευνες έχουν δείξει (Κορκίδη, 2003), ότι ο θεσμός των σχολικών βιβλιοθηκών υπολειτουργεί και πως δεν υπάρχουν πολλές σχολικές βιβλιοθήκες στην Ελλάδα σε σχέση με το εξωτερικό, παρότι νομικά έχει θεσμοθετηθεί η λειτουργία σχολικών βιβλιοθηκών σε όλα τα σχολεία της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Οι δημοτικές βιβλιοθήκες υποκαθιστούν τις περισσότερες φορές τις σχολικές, όπου είναι ανύπαρκτες ή όπου υπάρχουν το επίπεδο τους είναι χαμηλό.

“Οι σχολικές βιβλιοθήκες είναι δυναμικά κέντρα μάθησης σε σχολεία της εποχής της πληροφορίας, με σχολικούς βιβλιοθηκονόμους ως πρωταρχικούς παράγοντες για τον σχεδιασμό σχολείων για μαθητές του 21ου αιώνα” (Kuhlthau, 2010). Επίσης, οι σχολικές βιβλιοθήκες είναι ισχυροί παράγοντες της μάθησης. Σκοπός τους είναι η εμπλοκή των μαθητών σε διαδικασίες πληροφόρησης, ούτως ώστε οι πληροφορίες αυτές να μετατραπούν σε γνώση και κατανόηση αυτών, καθώς και στην εξοικείωση τους με το βιβλίο. Οι σχολικές βιβλιοθήκες, παρέχουν βιβλία για ανάγνωση (λογοτεχνικά βιβλία κ.α.), καθώς και βιβλία που σχετίζονται με το πρόγραμμα σπουδών των παιδιών, με σκοπό την προώθηση της φιλαναγνωσίας και την αγάπη του παιδιού με το βιβλίο, πράγμα που αποτελεί πηγή πολλών πληροφοριών.

Οι σχολικές βιβλιοθήκες με λίγα λόγια, λειτουργούν ως χώροι συλλογής τεκμηρίων, ως χώροι μάθησης και ως χώροι ψυχαγωγίας για τα παιδιά. Αποδέκτης όλων των ενεργειών των σχολικών βιβλιοθηκών είναι η σχολική κοινότητα. Οι παραπάνω ενέργειες αξιολογούνται κυρίως από την ικανοποίηση των αναγκών αυτού του κοινού (Χαραλαμποπούλου, 2010). Οι σχολικές βιβλιοθήκες, παρέχουν την δυνατότητα βοήθειας στους μαθητές, ούτως ώστε να βρουν κατάλληλους πόρους και πληροφορίες σε διάφορα θέματα που τους ενδιαφέρουν, καθώς επίσης και πώς να τα βρουν μόνοι τους (ορισμένα παραδείγματα είναι: πώς να χρησιμοποιούν τους καταλόγους, πώς να χρησιμοποιούν τις

διάφορες πηγές πληροφοριών σε εργασίες που πραγματοποιούν, πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων κ.λπ.). Κάτι επίσης σημαντικό που προσφέρει η σχολική βιβλιοθήκη στους χρήστες της είναι, η σωστή ενημέρωση της ποιότητας των πληροφοριών και όχι της παραπληροφόρησης του διαδικτύου (Ααρών & Aaron, 2009).

Όσον αφορά τώρα τους εκπαιδευτικούς, ένας από τους στόχους τους είναι να αποκτήσουν και μια εναλλακτική προσέγγιση της διδασκαλίας τους. Η σωστή χρήση των σχολικών βιβλιοθηκών, συμβάλλει και ενισχύει την καλλιέργεια και ολοκλήρωση της προσωπικότητας του ανθρώπου. Τέλος, έρευνες έχουν δείξει, ότι η έρευνα πυροδοτεί τη μάθηση στους μαθητές και ότι η έρευνα μάθησης απαιτεί τη συνεργατική εμπειρία των βιβλιοθηκονόμων και των καθηγητών (Kuhlthau, 2010).

2.6 Δράσεις και Προγράμματα Σχολικών Βιβλιοθηκών

Στις σχολικές βιβλιοθήκες παρατηρείται, ότι οι πιο τακτικές δραστηριότητες που οργανώνονται είναι οι εκπαιδευτικές. Οι περισσότερες από αυτές εστιάζουν στην ανάγνωση και την ενθάρρυνση της χρήσης της βιβλιοθήκης. Επιπλέον, να κινήσουν τον ενδιαφέρον των παιδιών να ασχοληθούν με την ανάγνωση των διαθέσιμων βιβλίων. Με λίγα λόγια “οι κυριότεροι στόχοι των σχολικών βιβλιοθηκών είναι να παρέχουν μια βασική υποστήριξη για τη δια βίου μάθηση, να παρέχουν τον κατάλληλο χώρο, πρόσβαση σε πόρους, καθώς επίσης και δραστηριότητες και υπηρεσίες για την ενθάρρυνση της μάθησης των μαθητών, των εκπαιδευτικών και της κοινότητας” (IFLA, 2015). Έτσι, γίνεται μια συνοπτική αναφορά των κυριότερων δραστηριοτήτων που οργανώνονται σε σχολικές βιβλιοθήκες. Διοργανώνονται διάφορες δραστηριότητες αφήγησης και προγράμματα φιλαναγνωσίας (λέσχες ανάγνωσης κ.λπ.), διαλέξεις, εκπαιδευτικά και ψυχαγωγικά παιχνίδια, παρουσιάσεις και συναντήσεις με συγγραφείς. Επίσης, πραγματοποιούνται διάφορες εκθέσεις (όπως κάποια δημιουργία των παιδιών, εκθέσεις βιβλίων), προβολές ταινιών, εκδηλώσεις με μουσική και χορό, διάφορα εργαστήρια (π.χ. χειροτεχνίας, κουκλοθέατρο κ.α.), συναντήσεις και επιμορφώσεις. Επιπροσθέτως, οργανώνονται δραστηριότητες και εκδηλώσεις εκτός σχολείου όπως εκπαιδευτικές και ψυχαγωγικές εκδρομές, συνεργασίες με άλλα σχολεία για εκδηλώσεις και προγράμματα, θεατρικά δρώμενα (Παπανικολάου, 2019).

2.6.1 Μελέτη περίπτωσης της Σχολικής βιβλιοθήκης του 18ου Δημοτικού Σχολείου του Δήμου Σταυρούπολης

Παρακάτω γίνεται μια εκτενής αναφορά σε μια μελέτη περίπτωσης όπου ξεκίνησε το 2003-2004, σε μια βιβλιοθήκη ενός ελληνικού δημοτικού σχολείου σε μια εκπαιδευτικά υποβαθμισμένη περιοχή της Θεσσαλονίκης (Germanos et al., 2009). Στη συνέχεια, παρουσιάζονται οι όροι που απαιτούνται για την ίδρυση, την ανάπτυξη και τη λειτουργία μιας σχολικής βιβλιοθήκης, μέσω της συνεργασίας εκπαιδευτικών και του συλλόγου γονέων. Τα τελευταία χρόνια, “η ελληνική κυβέρνηση

επιχειρεί μια ριζική σχολική μεταρρύθμιση, καθώς το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα φαίνεται ξεπερασμένο. Οι απόπειρες μεταρρυθμίσεων ενθαρρύνουν κυρίως την εφαρμογή εκπαιδευτικών προσεγγίσεων που βασίζονται στην ενεργό συμμετοχή των μαθητών και σε συνεργατικές μορφές διδασκαλίας στην τάξη, ενώ ταυτόχρονα, δίνουν έμφαση στην προσέγγιση της γνώσης μέσω της χρήσης της σχολικής βιβλιοθήκης και εργαστηρίων” (Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Παιδαγωγικό Ινστιτούτο, 2003) (Germanos et al., 2009).

Αυτό το πρόγραμμα είχε τριπλό στόχο: την αναβάθμιση των βιβλιοθηκών που υπάρχουν, την ίδρυση νέων σχολικών βιβλιοθηκών, εφόσον υπήρχε μια διαθέσιμη τάξη στο σχολείο, την αποδοχή των εκπαιδευτικών και τέλος, την λειτουργική ενσωμάτωση των σχολικών βιβλιοθηκών στην καθημερινή εκπαιδευτική διαδικασία. Εργάστηκαν εθελοντές εκπαιδευτικοί από σχολεία της περιοχής για την υλοποίηση του προγράμματος. Ίδρυσαν και άρχισαν να λειτουργούν σχολικές βιβλιοθήκες και στα 23 σχολεία της περιοχής με ελάχιστα διαθέσιμα μέσα.

Η συγκεκριμένη μελέτη περίπτωσης αφορά τη βιβλιοθήκη που αναπτύχθηκε στο 18ο Δημοτικό Σχολείο του Δήμου Σταυρούπολης (Germanos et al., 2009). Το σχολείο, δημιούργησε με την βοήθεια και την συνεργασία εκπαιδευτικών και του συλλόγου γονέων μια βιβλιοθήκη, η οποία λειτουργούσε ως δανειστική από το 1996 και αναπτύσσεται αποκλειστικά από τους πόρους του σχολείου. Για να λειτουργήσει λοιπόν, η νέα βιβλιοθήκη το 2005-2006, ακολουθήθηκαν ορισμένα στάδια. Χρειάστηκε η συνεργασία των διευθυντών με τους δασκάλους του σχολείου. Πραγματοποιήθηκε διάλογος με τον σύλλογο γονέων. Με την βοήθεια του καθηγητή Δημήτρη Γερμανού που είχε ως σκοπό την αναμόρφωση της υπάρχουσας βιβλιοθήκης με τις σύγχρονες παιδαγωγικές οδηγίες του και την εκπαίδευση των δασκάλων, όσον αφορά την οργάνωση και την λειτουργία μιας σύγχρονης σχολικής βιβλιοθήκης. Έπειτα, από τις αλλαγές που πραγματοποιήθηκαν η βιβλιοθήκη εκτός από δανειστική μετατράπηκε και σε ένα σύγχρονο εκπαιδευτικό περιβάλλον η οποία λειτουργεί από δύο εκπαιδευτικούς – επόπτες.

Οι στόχοι με την δημιουργία της βιβλιοθήκης ήταν να θεωρείται εκτός από δανειστική βιβλιοθήκη και ένας χώρος διαβάσματος (ατομικής μελέτης, ομαδικής συζήτησης κλπ.) για τα παιδιά. Να παρέχεται έντυπη και ηλεκτρονική συλλογή (κυρίως λογοτεχνικά βιβλία στη συγκεκριμένη βιβλιοθήκη), που θα καλύπτει τα περισσότερα θέματα που τους ενδιαφέρουν. Να είναι μια ευρεία αίθουσα ένας χώρος δηλαδή, που θα βασίζεται στη συζήτηση ή να είναι μια τάξη όπου σε μια εκπαιδευτική διαδικασία (διεξαγωγή μαθημάτων) θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν όλους τους πόρους (διαδίκτυο, συλλογή βιβλίων κ.α.) της βιβλιοθήκης για την έρευνα τους. Επιπροσθέτως, να είναι ένα μέρος όπου θα μπορούν να πραγματοποιηθούν εκπαιδευτικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις (μειωμένη χρήση της βιβλιοθήκης για τέτοιου είδους εκδηλώσεις, λόγω έλλειψης εμπειρίας και εκπαίδευσης των καθηγητών).

Η λειτουργία της σχολικής βιβλιοθήκης συνέβαλε στην ανάπτυξη της αναγνωστικής συνείδησης και το ενδιαφέρον των παιδιών για ανάγνωση, τόσο για θέματα που τους ενδιέφεραν, όσο και για τα μαθήματα του σχολείου. Τέλος, σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας (Germanos et al., 2009), έδειξαν

ότι οι περισσότεροι από τους πρωταρχικούς στόχους είχαν επιτευχθεί και μετατράπηκε σε ένα σύγχρονο εκπαιδευτικό περιβάλλον.

2.6.2 Εθνικό πορτογαλικό σχέδιο ανάγνωσης και πρόγραμμα δικτύου σχολικών βιβλιοθηκών

Στη συνέχεια, γίνεται αναφορά σε μια συνεργασία μεταξύ του Εθνικού Πορτογαλικού Σχεδίου Ανάγνωσης και του Προγράμματος Δικτύου Σχολικών Βιβλιοθηκών, όπου ξεκίνησε το 1996 με κύριο στόχο την εγκατάσταση και ανάπτυξη βιβλιοθηκών σε κρατικά σχολεία σε κάθε επίπεδο. Επιπλέον, πόσο σημαντικό ρόλο παίζει στην προώθηση του γραμματισμού ανάγνωσης, ως βασική γραμμή για την ανάπτυξη όλων των ειδών άλλων ικανοτήτων παιδείας και την ενδυνάμωση του ρόλου των σχολικών βιβλιοθηκών και το συνεργατικό έργο μεταξύ της σχολικής κοινότητας και της σχολικής βιβλιοθήκης κάνοντας αναφορά σε ένα έργο, το οποίο δείχνει την σημασία αυτής της συνεργασίας (Martins & Marques, 2010).

Η ύπαρξη των σχολικών βιβλιοθηκών σε σχολεία είναι πολύ σημαντική, διότι εκτός από ότι παρέχει πρόσβαση σε πολλές πληροφορίες μέσα από την συλλογή της, βοηθά στο να αναπτύξουν τα παιδιά κίνητρα ανάγνωσης με αποτέλεσμα μεγαλύτερη συχνότητα ανάγνωσης. Για την οργάνωση και την λειτουργία των σχολικών βιβλιοθηκών, ακολουθούνται κάποιες αρχές. Από την ανάπτυξη τους, σύμφωνα σε μια προοπτική σχολικής κοινότητας και απαιτώντας αρχές άρθρωσης και δικτύωσης (π.χ. συλλογή που θα πρέπει να ενημερώνεται και να προσαρμόζεται σύμφωνα με τις ανάγκες των μαθητών όπως συλλογές λογοτεχνίας, σχετικά με τα προγράμματα σπουδών κ.λπ.). Μέσω ετήσιων εφαρμογών γινόταν η ενσωμάτωση των σχολείων στο πρόγραμμα Δικτύων σχολικών βιβλιοθηκών. Ο δήμος βοήθησε οικονομικά στην εγκατάσταση σχολικών βιβλιοθηκών σε δημοτικά σχολεία, καθώς επίσης και η δημόσια βιβλιοθήκη της περιοχής, όπου βοήθησε σε τεχνικό επίπεδο τα σχολεία, όπως με την οργάνωση της συλλογής και άλλα καθήκοντα.

Όσον αφορά τώρα, την Υποστηρικτική Υπηρεσία Σχολικών βιβλιοθηκών, προσέφερε δραστηριότητες προώθησης της ανάγνωσης εκτός από υπηρεσίες που αφορούν το τεχνικό έργο. Για να λειτουργήσει μια σχολική βιβλιοθήκη χρειαζόταν μια θέση δασκάλου – βιβλιοθηκονόμου, όπου θα είχε ικανοποιητική εκπαίδευση και εμπειρία στη βιβλιοθήκη.

Ο ρόλος του δασκάλου – βιβλιοθηκονόμου παίζει σημαντικό ρόλο και στην παιδαγωγική και πολιτιστική προώθηση, εκτός από τις υπηρεσίες που προσφέρονται στη βιβλιοθήκη με την συλλογή και την εξυπηρέτηση των παιδιών σε ότι χρειάζονται (π.χ. υποστήριξη και ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του Εθνικού Σχεδίου Ανάγνωσης). Οι δάσκαλοι – βιβλιοθηκονόμοι βοηθούν στην εγκατάσταση της βιβλιοθήκης, καθώς επίσης και στην λειτουργία και την διαχείριση της αργότερα. “Είναι υπεύθυνοι για την ενθάρρυνση δημοτικών ομάδων εργασίας σε συνεργασία με τη δημόσια βιβλιοθήκη, με σκοπό την ανάπτυξη έργων για την προώθηση της ανάγνωσης και του γραμματισμού” (Martins & Marques, 2010).

Το 2006, με πρωτοβουλία της κυβέρνησης που ήταν ευθύνη του Υπουργείου Παιδείας, του Υπουργείου Πολιτισμού και του Υπουργείου Κοινοβουλευτικών Υποθέσεων ξεκίνησε το Εθνικό Σχέδιο Ανάγνωσης. Ως σκοπό είχε την ανάπτυξη της ικανότητας του πληροφοριακού γραμματισμού και την προώθηση της γνώσης. Το Εθνικό Σχέδιο Ανάγνωσης, όσον αφορά την πορτογαλική πραγματικότητα “περιελάμβανε ένα σύνολο μελετών που θα επέτρεπαν την καλύτερη κατανόηση της πραγματικότητας, καθώς επίσης και την παρακολούθηση και αξιολόγηση της παρέμβασης” (Martins & Marques, 2010). Το Εθνικό Σχέδιο Ανάγνωσης, υποστηρίζεται από τον σημαντικό ρόλο που παίζουν οι σχολικές βιβλιοθήκες, σε σχολεία όλων των επιπέδων. Έτσι, το Εθνικό Σχέδιο Ανάγνωσης παρείχε προγράμματα και δράσεις σε σχολικές βιβλιοθήκες (και σε άλλους χώρους όπως στο πλαίσιο δημόσιων βιβλιοθηκών και άλλων κοινοτικών χώρων κ.α.) για την ενθάρρυνση και την προώθηση της ανάγνωσης.

2.6.3 Προώθηση της Ανάγνωσης μέσω του Εθνικού Σχεδίου Ανάγνωσης

Παρακάτω, γίνεται αναφορά ενός πειραματικού έργου προώθησης της ανάγνωσης και παρουσιάζεται η συνεργασία του προγράμματος Δικτύου Σχολικών Βιβλιοθηκών με το Εθνικό Σχέδιο Ανάγνωσης (Martins & Marques, 2010). Το έργο το οποίο ήταν πρωτοβουλία της παραπάνω συνεργασίας ονομάζεται aLeR + (reading more and more) και είχε σχεδιαστεί σύμφωνα με το έργο Reading Connects από το National Trust Reading του Ηνωμένου Βασιλείου. Αυτό το έργο, είχε σημαντική επίδραση στην αύξηση της ικανότητας του πληροφοριακού γραμματισμού, στην προώθηση της ανάγνωσης και στην συνήθεια της ανάγνωσης από τα παιδιά του σχολείου.

Όσον αφορά τώρα, το έργο του Εθνικού Σχεδίου Ανάγνωσης και του Προγράμματος Δικτύων Σχολικών βιβλιοθηκών, ξεκίνησε σε δοκιμαστική βάση με οικονομική αλλά και τεχνική υποστήριξη των δύο προγραμμάτων σε 33 σχολεία διαφορετικών επιπέδων εκπαίδευσης το 2008-2009. Το aLeR+ είχε έξι βασικούς τομείς. Κάθε σχολείο επέλεγε σε ποιον τομέα ήθελε να εργαστεί σχετικά με την προώθηση της ανάγνωσης στη σχολική κοινότητα. Αυτοί ήταν: μια στρατηγική για όλα τα σχολεία, προώθηση ανάγνωσης, φεστιβάλ εορτασμού και ομάδες ενδιαφέροντος, σχολική βιβλιοθήκη, συμμετοχή σχολικής κοινότητας και οικογενειακή συμμετοχή. Κύριος στόχος αυτού του έργου ήταν, τα παιδιά να αγαπήσουν και να ευχαριστούν την ανάγνωση μέσα από τα προγράμματα των σπουδών αλλά και τις άλλες δραστηριότητες που διοργανώνονταν. Την προώθηση της ανάγνωσης που σχετίζεται με την λογοτεχνία, καθώς και τη συνεργασία με οικογένειες, ούτως ώστε να ενθαρρύνεται η ανάγνωση από το σπίτι.

2.6.4 Πολιτιστικό και δημόσιο πρόγραμμα Σχολικών Βιβλιοθηκών στη πόλη Όσιγιεκ

Σε αυτή την ενότητα γίνεται συνοπτική αναφορά ενός ξεχωριστού παραδείγματος σχολικών βιβλιοθηκών στη πόλη Όσιγιεκ, όπου πραγματοποιούν πολιτιστικά και δημόσια προγράμματα (Khattab

et al., 2019). Εκτός από τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες που οργανώνονται στις σχολικές βιβλιοθήκες στο Όσιγιεκ, πραγματοποιούνται και δραστηριότητες που ενθαρρύνουν την πολιτιστική και κοινωνική ευαισθητοποίηση. Σε κάθε χώρα, τα καθήκοντα και τα προγράμματα σπουδών μιας σχολικής βιβλιοθήκης είναι διαφορετικά, σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο της χώρας, αλλά όλες έχουν τον ίδιο στόχο. Στις κροατικές σχολικές βιβλιοθήκες πραγματοποιούνται και πολιτιστικά προγράμματα.

Σύμφωνα με έρευνες που έχουν γίνει (Khattab et al., 2019), δείχνουν ότι οι περισσότερες σχολικές βιβλιοθήκες στο Όσιγιεκ οργανώνουν τέτοιου είδους δράσεις, σύμφωνα με τις συστάσεις του Κροατικού Εθνικού Προτύπου Εκπαίδευσης (CNES) για τις σχολικές βιβλιοθήκες, είτε μεμονωμένα είτε και σε συνεργασία με άλλα πολιτιστικά ιδρύματα και φορείς (ορισμένα παραδείγματα είναι με άλλου τύπου βιβλιοθήκες, μουσεία, θέατρα κ.λπ.). Έτσι, διοργανώνονται διάφορες θεματικές εκθέσεις και προωθήσεις βιβλίων όπου είναι και οι πιο συνήθεις δράσεις. Επιπλέον, πραγματοποιούνται διαγωνισμοί και κουίζ, λογοτεχνικές συναντήσεις, συναντήσεις με συγγραφείς, προβολές ταινιών κ.α. Εκδηλώσεις όπως θεατρικές παραστάσεις και μουσικές ή χορευτικές παραστάσεις οργανώνονται πιο σπάνια.

Τέλος, ορισμένες σχολικές βιβλιοθήκες της Κροατίας, δεν έχουν την δυνατότητα να τηρήσουν τις συστάσεις του Προτύπου για την διοργάνωση πολιτιστικών και δημόσιων δραστηριοτήτων. Οι κυριότεροι λόγοι ήταν: λόγω έλλειψης οικονομικών πόρων, μη επαρκή αριθμό βιβλιοθηκονόμων στα σχολεία τους, μη επάρκεια χώρου για την πραγματοποίηση τέτοιων δράσεων και μη υποστήριξης τέτοιων δράσεων από το σχολείο.

2.7 Ειδική Βιβλιοθήκη

Όσον αφορά τις ειδικές βιβλιοθήκες, ένας ορισμός που δίνεται είναι: “η βιβλιοθήκη η οποία έχει δημιουργηθεί για να παρέχει πληροφόρηση σε συγκεκριμένα πεδία” (Γλωσσιώτης, 2009). Σε αυτό το πλαίσιο λοιπόν, ειδικές βιβλιοθήκες μπορεί να είναι είτε ακαδημαϊκές, ιατρικές, νομικές βιβλιοθήκες κλπ. είτε η βιβλιοθήκη μιας επιχείρησης ή ενός οργανισμού. Όταν μια ειδική βιβλιοθήκη δημιουργείται στα πλαίσια μιας επιχείρησης, ενός οργανισμού ή ιδρύματος, ως σκοπό έχει πρώτον την κάλυψη των πληροφοριακών αναγκών του φορέα που τις περιβάλλει. Το κοινό των ειδικών βιβλιοθηκών είναι περιορισμένο είτε στους εσωτερικούς χρήστες (προερχόμενοι από τον περιβάλλοντα οργανισμό), είτε σε μεμονωμένους εξωτερικούς χρήστες με ειδικά ενδιαφέροντα (Γλωσσιώτης, 2009). Οι ειδικές βιβλιοθήκες «διαχειρίζονται από ειδικούς σε ένα θέμα στο οποίο αφιερώνεται η βιβλιοθήκη», σε αντίθεση με τις παραδοσιακές βιβλιοθήκες που είναι «για τον αναγνώστη της ευγενικής λογοτεχνίας» (Dana, 1910) (Semertzaki, 2011). Οι συγκεκριμένες συλλογές που υπάρχουν και τα θέματα που καλύπτονται, καθώς και το συγκεκριμένο κοινό στο οποίο απευθύνονται οι ειδικές βιβλιοθήκες διακρίνεται από άλλους. Οι συλλογές των ειδικών βιβλιοθηκών περιέχουν διάφορες μορφές υλικών καθώς και έντυπα και «γκρίζα βιβλιογραφία», δηλαδή αδημοσίευτο εταιρικό υλικό (τεχνικά και ερευνητικά έγγραφα και εκθέσεις κ.α.) (Semertzaki, 2011).

2.8 Δράσεις και Προγράμματα Ειδικών Βιβλιοθηκών

Οι ειδικές βιβλιοθήκες τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, οργανώνουν και αυτές διάφορες εκδηλώσεις, προγράμματα και δράσεις. Παρακάτω γίνεται αναφορά ορισμένων κατηγοριών δράσεων που οργανώνουν. Διοργανώνονται εκδηλώσεις όπως συνέδρια, ομιλίες, σεμινάρια, διαλέξεις, ξεναγήσεις και παρουσιάσεις βιβλίων. Πραγματοποιούνται επίσης, εκπαιδευτικές και ερευνητικές δράσεις και προγράμματα για παιδιά αλλά και ενήλικες, εργαστήρια και διάφοροι διαγωνισμοί (π.χ. λογοτεχνικοί κ.λπ.). Παράλληλα, οργανώνονται και πολιτιστικές δράσεις όπως προγράμματα και εκδηλώσεις με αφιερώματα σε καταξιωμένους συγγραφείς / ανθρώπους, προβολές ταινιών, μουσικές παραστάσεις, διάφορες εκθέσεις, επισκέψεις σχολείων και άλλους οργανισμούς.

2.8.1 Εκπαιδευτικά Προγράμματα Ειδικών Βιβλιοθηκών

Ορισμένες ελληνικές ειδικές βιβλιοθήκες οργανώνουν διάφορα εκπαιδευτικά προγράμματα για τους χρήστες τους. Στη συνέχεια, γίνεται αναφορά εκπαιδευτικών προγραμμάτων που οργανώνουν ελληνικές ειδικές βιβλιοθήκες. Μια ελληνική ειδική βιβλιοθήκη όπου πραγματοποιεί από τα τέλη του 2000 διάφορα εκπαιδευτικά και άλλου είδους προγράμματα και δράσεις στους χώρους της είναι η βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Ευγενίδη (Μπρίντζη, 2009). Ένα αξιοσημείωτο εκπαιδευτικό πρόγραμμα

που οργάνωσε ήταν ένα πρόγραμμα εισαγωγικών μαθημάτων υπολογιστών. Σκοπός αυτών των προγραμμάτων ήταν η δια βίου κατάρτιση των πολιτών.

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα δημιουργήθηκε στις αρχές του 2004. Ήταν ένα εισαγωγικού χαρακτήρα πρόγραμμα για χρήστες με χωρίς ή ελάχιστη γνώση Η/Υ. Ως σκοπό είχε την αντιμετώπιση του τεχνολογικού αναλφαριθμισμού. Έτσι, το 2006 σε συνεργασία με την ECDL Hellas αντικαταστάθηκε το πρόγραμμα της βιβλιοθήκης με το ECDL equalskills για χρήστες της βιβλιοθήκης ηλικίας 40 ετών και άνω. Σε αυτές τις ηλικίες εντοπιζόταν το μεγαλύτερο πρόβλημα. Το ECDL equalskills είναι ένα εισαγωγικό πρόγραμμα εκμάθησης της χρήσης των Η/Υ και του διαδικτύου, το οποίο απευθύνεται κυρίως σε αρχάριους και ολοκληρώνεται σε 15 ώρες παρακολούθησης. Με την ολοκλήρωση του προγράμματος οι χρήστες αποκτούν μια επαφή με τους υπολογιστές και το διαδίκτυο. Επίσης, γνωρίζουν και έχουν την δυνατότητα να χρησιμοποιούν τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες της βιβλιοθήκης (ηλεκτρονικό κατάλογος κ.λπ.) και να διαβάζουν τις ηλεκτρονικές πηγές που υπάρχουν στο διαδίκτυο σήμερα.

Ένα παρόμοιο πρόγραμμα που πραγματοποίησε και πάλι η βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Ευγενίδου ήταν τα μαθήματα υπολογιστών για την πιστοποίηση μαθητριών από το Χατζηκυριάκειο Ίδρυμα (Μπρίντζη, 2009). Το συγκεκριμένο πρόγραμμα υπάρχει από το 2007 και πάλι σε συνεργασία με την ECDL Hellas. Το πρόγραμμα αυτό αφορούσε την εκπαίδευση οχτώ μαθητριών του Χατζηκυριακειού Ιδρύματος. Ως σκοπό είχε την πιστοποίησή τους σε όλες τις ενότητες του ECDL.

Επιπλέον, η Μουσική βιβλιοθήκη – Λίλιαν Βουδούρη έχει πραγματοποιήσει ποικίλα εκπαιδευτικά προγράμματα για παιδιά με διάφορα εργαστήρια με θέμα την μουσική (Εκπαιδευτικά Προγράμματα για παιδιά, 2018) και προγράμματα για σχολεία με επισκέψεις στους χώρους της βιβλιοθήκης με διάφορα εργαστήρια (Εκπαιδευτικά Προγράμματα για Σχολεία, 2018). Παρομοίως, η Γεννάδιος Βιβλιοθήκη, υλοποιεί ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα. Ως σκοπό έχουν να προωθήσουν τη μελέτη του ελληνικού κόσμου μετά το τέλος της αρχαιότητας (Educational Programs | American School of Classical Studies at Athens).

Εκπαιδευτικά προγράμματα όμως, οργανώνουν και ειδικές βιβλιοθήκες του εξωτερικού. Στη συνέχεια, γίνεται αναφορά στην ειδική βιβλιοθήκη του Μουσείου Ισλαμικής Τέχνης (MIA) και στις εκδηλώσεις και δραστηριότητες που έχει οργάνωσε (Parker-Leavy & Abdulrahman, 2018). Ο κύριος ρόλος μια βιβλιοθήκης μουσείου είναι “να εξυπηρετεί το προσωπικό του μουσείου, αλλά έχει επίσης ζωτικό ρόλο προς το κοινό” (Benedetti, 2007) (Parker-Leavy & Abdulrahman, 2018). Η συλλογή της βιβλιοθήκης εστιάζει στην Ισλαμική Τέχνη και περιλαμβάνει σπάνια βιβλία και χειρόγραφα. Το κοινό που επισκέπτεται συνήθως την συγκεκριμένη βιβλιοθήκη είναι: μαθητές σχολείων, ούτως ώστε να συμμετάσχουν στα προγράμματα της βιβλιοθήκης, τουρίστες με σκοπό να ρωτήσουν και να μάθουν για την τέχνη και τον πολιτισμό, ιδιωτικοί συλλέκτες, επιμελητές, εκπαιδευτικοί, ακαδημαϊκοί, καθώς και καλλιτέχνες οι οποίοι πραγματοποιούν έρευνες για την Ισλαμική τέχνη για την έμπνευση τους από ισλαμικά βιβλία τέχνης.

Η βιβλιοθήκη για την προσέλκυση του κοινού της να την επισκεφθεί, οργανώνει και πραγματοποιεί κατά μέσο όρο οκτώ εκδηλώσεις και δραστηριότητες ή προγράμματα το μήνα. Οι εκδηλώσεις οργανώνονται από το προσωπικό της βιβλιοθήκης ή ξεκινούν από τους επισκέπτες. Η βιβλιοθήκη, οργανώνει τα τελευταία χρόνια αρκετά εκπαιδευτικά προγράμματα που σχετίζονται με την Ισλαμική Τέχνη και τη συλλογή της γαστρονομίας όπως: διαδικτυακά ερευνητικά εργαστήρια, εργαστήριο των ψηφιοποιημένων αντίγραφων των χειρόγραφων της ΜΙΑ, για μαθητές σχολείων κ.λπ. Το εργαστήριο περιελάμβανε, εκπαίδευση για την χρήση ενός σπάνιου χειρόγραφου, την παρουσίαση διαφανειών χειρόγραφων και την εκπαίδευση σχετικά με τον τρόπο αναζήτησης στον ιστότοπο ψηφιοποίησης του QNL. Τέλος, για την πραγματοποίηση αυτών των προγραμμάτων η βιβλιοθήκη συνεργάστηκε με το Community Outreach, τα ακαδημαϊκά προγράμματα και τις ομάδες του εργαστηρίου τέχνης.

2.8.2 Πρόγραμμα Πληροφοριακής Παιδείας

Για τα προγράμματα πληροφοριακής παιδείας γίνεται αναφορά παραπάνω. Στην ενότητα αυτή γίνεται αναφορά τέτοιων δράσεων. Η βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Ευγενίδη, έχει πραγματοποιήσει ένα πρόγραμμα γνωριμίας των μαθητών με την βιβλιοθήκη (Μπρίντζη, 2009). Το συγκεκριμένο, ήταν ένα πιλοτικό πρόγραμμα πληροφοριακής παιδείας για παιδιά ηλικίας των 10 ετών και άνω σε συνεργασία με εκπαιδευτικούς από σχολεία (κυρίως της γύρω περιοχής).

Στο πρόγραμμα, καθηγητές αναθέτουν εργασίες τους μαθήματος στους μαθητές του σχολείου. Έπειτα, επισκέπτονται τη βιβλιοθήκη με σκοπό να την γνωρίσουν. Ακολούθως, μέσα από εργαστήρια, γνωρίζουν νέους τρόπους αναζήτησης στο έντυπο αλλά και το ηλεκτρονικό υλικό (διαδίκτυο) της βιβλιοθήκης. Οι βιβλιοθηκονόμοι με την σειρά τους, πραγματοποιούν μια ξενάγηση στους χώρους της βιβλιοθήκης στα παιδιά. Επίσης, συμβάλλουν στο να τους βοηθήσουν να μάθουν και να εξοικειωθούν με τους τρόπους αναζήτησης και στη συνέχεια στον εντοπισμό των πληροφοριών σε έντυπο, ηλεκτρονικό υλικό, αλλά και στο διαδίκτυο και τη βιβλιογραφία που χρειάζονται για τις εργασίες τους. Είτε στον χώρο της βιβλιοθήκης, είτε του σχολείου οι καθηγητές αργότερα, βοηθούν τα παιδιά να ολοκληρώσουν τις εργασίες τους με την επιλογή των πληροφοριών που χρειάζονται.

Αυτό το πρόγραμμα είχε ως στόχο, τα παιδιά να γνωρίσουν τι μπορεί να τους προσφέρει μια βιβλιοθήκη, να εξοικειωθούν με την ιδέα της βιβλιοθήκης και να καταλάβουν πόσο χρήσιμη είναι για αυτούς (π.χ. σε εργασίες τους, μαθαίνοντας να βρίσκουν μόνοι τους το υλικό που τους χρειάζεται κ.λπ.). Επιπροσθέτως, μαθαίνουν πώς να αξιοποιούν πολλαπλές πηγές γνώσεων και όχι μόνο γνώσεις από τα βιβλία του σχολείου και να καλλιεργούν την κριτική τους σκέψη. Τέλος, το πρόγραμμα βοήθησε να καταλάβουν τα παιδιά, ότι υπάρχουν και άλλοι τρόποι αναζήτησης και εντοπισμού πληροφοριών για τις εργασίες τους.

Έρευνες έχουν δείξει (Μπρίντζη, 2009), ότι τα περισσότερα παιδιά είτε δεν χρησιμοποιούν τις βιβλιοθήκες, είτε δεν έχουν καταλάβει την χρησιμότητα και το τι μπορεί να τους προσφέρει μια

βιβλιοθήκη. Κάτι επίσης σημαντικό είναι, πως τα περισσότερα σχολεία δεν έχουν μια σχολική βιβλιοθήκη. Για τον λόγο αυτό, τα περισσότερα παιδιά στις μέρες μας θεωρούν πως το διαδίκτυο είναι ο μόνος και καλύτερος τρόπος για την αναζήτηση πληροφοριών που χρειάζονται για τις εργασίες τους, χωρίς να γνωρίζουν όμως πώς να εντοπίσουν μια σωστή πληροφορία και πώς να καταλάβουν ότι είναι η σωστή (πώς να τις αξιολογούν). Τέλος, παρατηρείται έπειτα από έρευνες (Μπρίντζη, 2009), ότι στις περισσότερες χώρες του εξωτερικού η πληροφοριακή παιδεία υπάρχει σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες και έχει ενταχθεί στα προγράμματα σπουδών σε αντίθεση με την Ελλάδα που δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο.

Ένα παρόμοιο πρόγραμμα με το παραπάνω που οργανώνεται στη βιβλιοθήκη αφορούσε τους εκπαιδευτικούς (Μπρίντζη, 2009). Οι βιβλιοθηκονόμοι της βιβλιοθήκης του Ιδρύματος Ευγενίδου σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς του Γραφείου Δικτυακής Πύλης του ΥΠ.Ε.Π.Θ., οργανώνουν από το 2006 ένα πρόγραμμα πληροφοριακής παιδείας, όπου επισκέπτονται τον χώρο της βιβλιοθήκης περίπου 20 εκπαιδευτικοί σε κάθε πρόγραμμα που διοργανώνεται και τους παρουσιάζεται ένα σύντομο πρόγραμμα πληροφοριακής παιδείας. Μέσα από το πρόγραμμα, οι εκπαιδευτικοί ενημερώνονται για θέματα όπως: τα πολλά ήδη ηλεκτρονικών πηγών πληροφόρησης που προσφέρονται στο διαδίκτυο, πώς να χρησιμοποιούν σωστά το διαδίκτυο, καθώς και πώς να τα χρησιμοποιούν σωστά (π.χ. τον ηλεκτρονικό κατάλογο της βιβλιοθήκης, την θεματική εκπαιδευτική πύλη του ΥΠ.Ε.Π.Θ. κ.λπ.). Οργανώνεται μια πρακτική άσκηση, μαθαίνουν πώς να οργανώνουν σωστά μια βιβλιοθήκη και τέλος, πώς να ενημερώνονται για το θέμα της πληροφοριακής παιδείας και πόσο χρήσιμο και σημαντικό είναι για τους μαθητές τους. Σκοπός τους ήταν να γνωρίσουν πώς να διοργανώνουν και οι ίδιοι τέτοια προγράμματα.

2.8.3 Προγράμματα Προώθησης της Ανάγνωσης

Στην συνέχεια, γίνεται αναφορά ενός παραδείγματος προγράμματος προώθησης της ανάγνωσης από μια ελληνική ειδική βιβλιοθήκη και έπειτα, διάφορες δράσεις από μια ειδική βιβλιοθήκη του εξωτερικού. Η βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Ευγενίδου, έχει πραγματοποιήσει και προγράμματα προώθησης της ανάγνωσης. Το πρόγραμμα αυτό ήταν μια σειρά βιβλιοπαρουσιάσεων και βραδιών βιβλίου (Μπρίντζη, 2009). Η συγκεκριμένη εκδήλωση ξεκίνησε το 2004. Διοργανώθηκαν παρουσιάσεις επιστημονικών βιβλίων. Ως στόχο είχε το ευρύτερο κοινό να γνωρίσει το επιστημονικό αλλά κυρίως το ελληνικό επιστημονικό βιβλίο καθώς και τα θεματικά πεδία που παρουσιάζονται στα βιβλία. Αυτά τα προγράμματα ήταν στην ουσία ημερίδες, όπου μετά από κάθε παρουσίαση βιβλίου, διακεκριμένοι επιστήμονες πραγματοποιούσαν διαλέξεις. Επιπροσθέτως, διοργανώνονται από την βιβλιοθήκη από το 2007 βραδιές επιστημονικού βιβλίου. Πραγματοποιούνται δηλαδή, φιλικές, χαλαρές συναντήσεις με τον κάθε συγγραφέα που βρισκόταν εκείνη την στιγμή στην βιβλιοθήκη, με έναν μικρό αριθμό ανθρώπων που ήθελε να συζητήσει και να συνομιλήσει μαζί του.

Από την άλλη πλευρά, μια αξιοσημείωτη κοινωνική δράση όπου έχει διοργανώσει η ειδική βιβλιοθήκη του Μουσείου Ισλαμικής Τέχνης (MIA) ήταν η λέσχη βιβλίων Majils (Parker-Leavy & Abdulrahman, 2018). Αυτό το πρόγραμμα, διοργανώνεται και διευθύνεται από έναν βιβλιοθηκονόμο ο οποίος διαβάζει ένα βιβλίο, ετοιμάζει ερωτήσεις σχετικά με αυτό και έπειτα προωθεί την εκδήλωση. Στο πρόγραμμα, παρευρίσκεται κυρίως κόσμος που ενδιαφέρεται για τη τέχνη, καλλιτέχνες και επιμελητές εκθέσεων. Πραγματοποιείται ένας διάλογος που αφορά την τέχνη, μεταξύ του κοινού και του καλλιτέχνη στο βιβλίο που διαβάστηκε. Στο πρόγραμμα, επιμελητές του μουσείου έχουν την δυνατότητα να παρευρεθούν και να ακούσουν τα σχόλια και τις ερωτήσεις του κοινού που αφορούν την έκθεση τους και έπειτα να απαντήσουν στις ερωτήσεις που τους κάνουν. Συνήθως παρευρίσκονται κατά μέσο όρο δεκαπέντε μέλη ανά συγκέντρωση.

Επιπροσθέτως, η βιβλιοθήκη του Μουσείου Ισλαμικής Τέχνης διοργάνωσε και ένα πρόγραμμα αφήγησης ιστοριών για παιδιά «storytime» (Parker-Leavy & Abdulrahman, 2018). Η δραστηριότητα αφορούσε κυρίως τα παιδιά. Συνήθως, πραγματοποιείται αφήγηση για παιδιά στα Αγγλικά και τα Αραβικά, από έναν βιβλιοθηκονόμο. Έπειτα, η βιβλιοθήκη οργάνωνε διάφορες δραστηριότητες που έχουν σχέση με το βιβλίο που διαβάστηκε για να συμμετάσχουν τα παιδιά, τις οποίες προετοιμάζει ο βιβλιοθηκονόμος (όπως να γράψουν μια κριτική για το βιβλίο που διαβάστηκε, ζωγραφική κ.λπ.). Τέλος, η βιβλιοθήκη διοργανώνει ολόήμερες εκδηλώσεις “Open Days” για παιδιά (π.χ. «Διεθνής Ημέρα Βιβλίου», «Ημέρα ICOM»). Τέτοιου είδους εκδηλώσεις, περιλαμβάνουν διάφορες δραστηριότητες όπως αφηγήσεις ιστοριών, κουκλοθέατρο κ.α.. Προσελκύουν κυρίως οικογένειες και παιδιά να επισκεφθούν την βιβλιοθήκη.

2.8.4 Πολιτιστικές Δράσεις

Σε αυτή την ενότητα, γίνεται μια συνοπτική αναφορά διαφόρων πολιτιστικών δράσεων ελληνικών ειδικών βιβλιοθηκών και στη συνέχεια, μια εκτενής αναφορά δράσεων που οργανώνει μια ειδική βιβλιοθήκη του εξωτερικού. Αναφορικά, η Μουσική Βιβλιοθήκη –Λίλιαν Βουδούρη πραγματοποιεί ποικίλες εκδηλώσεις και πολιτιστικά προγράμματα. Γίνεται μια συνοπτική αναφορά ορισμένων εκδηλώσεων με παραδείγματα. Διοργανώθηκαν ποικίλες εκδηλώσεις για όλες τις ηλικίες στην «Ευρωπαϊκή γιορτή της Μουσικής». Περιληπτικά πραγματοποιήθηκε ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για παιδιά, μια συναυλία της Ορχήστρας Δωματίου και ένα σινεμά με διαχρονικά soundtracks του διεθνούς Ελληνικού κινηματογράφου από το “Cinema Paradiso Project” (Ευρωπαϊκή Γιορτή της Μουσικής, 2019). Πραγματοποιούνται επίσης, ποικίλες εκθέσεις. Ένα παράδειγμα είναι η έκθεση με τίτλο «Ανακαλύπτοντας τον Σκαλκώτα» σε συνεργασία της βιβλιοθήκης και του συλλόγου «Οι Φίλοι της Μουσικής» (Ανακαλύπτοντας τον Σκαλκώτα, 2019). Έχουν οργανωθεί ποικίλες θεατρικές παραστάσεις για παιδιά και ενήλικους (όπως η μουσικοθεατρική παράσταση (Σβήσε το φως!, 2018) κ.α.) και ποικίλες συναυλίες (π.χ. η συναυλία ταλαντούχων και τελειόφοιτων σπουδαστών Εθνικού Ωδείου Νέας Σμύρνης (Συναυλία ταλαντούχων και τελειόφοιτων σπουδαστών Εθνικού Ωδείου Νέας Σμύρνης, 2020) κ.λπ.).

Η Γεννάδιος βιβλιοθήκη οργανώνει επίσης διάφορα πολιτιστικά - δημόσια προγράμματα όπως: συναυλίες, κινηματογραφικές ή θεατρικές παραστάσεις σε συνεργασία με άλλους πολιτιστικούς φορείς (Concerts, Theatrical Plays, Films | American School of Classical Studies at Athens) και ποικίλες εκθέσεις (Exhibitions | American School of Classical Studies at Athens).

Παρακάτω γίνεται εκτενής αναφορά πολιτιστικών δράσεων μιας ειδικής βιβλιοθήκης του εξωτερικού. Συγκεκριμένα, γίνεται αναφορά στη πολιτιστική εκδήλωση με τίτλο «Συλλεκτική Λέσχη» (Parker-Leavy & Abdulrahman, 2018). Η βιβλιοθήκη του Μουσείου Ισλαμικής Τέχνης, το 2013 ίδρυσε το “Islamic Art Creators and Collectors Club”. Ως σκοπό είχε, να διαθέσει ένα χώρο για καλλιτέχνες, συλλέκτες κ.λπ. και για όσους αγαπούν την ισλαμική τέχνη και ήθελαν να μάθουν και να γνωρίσουν περισσότερα για τα ισλαμικά έργα τέχνης και τις ιδέες τους. Το πρόγραμμα οργανώνεται και διευθύνεται από τρία μέλη του προσωπικού. Στο πρόγραμμα αυτό, παρευρίσκονται κυρίως ιδιωτικοί συλλέκτες από το Κατάρ, καθώς μπορούν να ερευνήσουν και να παρουσιάσουν τα αντικείμενα στα οποία απασχολούνται και παράλληλα, να συζητήσουν και με άλλους συλλέκτες για τις συλλογές τους και ότι γνωρίζουν για αυτές. Τα τελευταία χρόνια όμως, παρευρίσκονται και παιδιά συλλέκτες, με σκοπό να παρουσιάσουν τις συλλογές τους. Ανάλογα με το θέμα στο οποίο ασχολούνται σε κάθε εκδήλωση που οργανώνεται, προσελκύουν κοντά στα 15- 30 άτομα, παράλληλα όμως μπορεί να υποστηριχτεί και διαδικτυακά.

Επιπλέον, γίνεται αναφορά στην εκδήλωση συλλογής γαστρονομίας που έχει οργανώσει η βιβλιοθήκη (Parker-Leavy & Abdulrahman, 2018). Το γεγονός ότι η βιβλιοθήκη του Μουσείου Ισλαμικής Τέχνης ασχολείται κυρίως με θέματα πάνω στην ισλαμική τέχνη, δεν σημαίνει πως δεν μπορεί να επεκταθεί και σε άλλα θέματα και πεδία. Η βιβλιοθήκη NMoQ έτσι, απέκτησε μια μεγάλη συλλογή παλαιών λατινικών και ιταλικών βιβλίων γαστρονομίας. Οι συγκεκριμένες εκδηλώσεις, οργανώνονται και διευθύνονται κατά περίπτωση από ένα μέλος του προσωπικού και έναν εθελοντή. Συνδέεται η τέχνη με τα τρόφιμα και έχει ως σκοπό να προσελκύσει και ένα άλλο είδος κοινού. Τέτοιες εκδηλώσεις προσελκύουν συνήθως από δέκα έως και πάνω από εξήντα άτομα. Δίνεται ένα παράδειγμα τέτοιας εκδήλωσης που οργάνωσε η βιβλιοθήκη σε συνεργασία με το εστιατόριο IDAM με τίτλο «Μια νύχτα πολιτισμού». Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε μέσα σε μια έκθεση τέχνης, όπου διοργανώθηκε μια ομιλία βιβλίων για το φαγητό και μια βραδιά ανάγνωσης και ανταλλαγής συνταγών.

Επιπροσθέτως, στη βιβλιοθήκη του Μουσείου Ισλαμικής Τέχνης διοργανώνονται διάφορες εκθέσεις (Parker-Leavy & Abdulrahman, 2018). Σκοπός της βιβλιοθήκης ήταν να παρουσιάσει στο κοινό σπάνια βιβλία, αντικείμενα μουσείων και έργα τέχνης. Για τον λόγο αυτό, εγκατέστησε εκθέσεις μουσείων στην αίθουσα ανάγνωσης της. Οι εκθέσεις αλλάζουν κάθε δύο μήνες. Συνήθως, προσελκύουν κατά μέσο όρο εξήντα άτομα την εβδομάδα. Τις εκθέσεις επισκέπτονται και σχολικές ομάδες, που έχουν ως σκοπό να γνωρίσουν την βιβλιοθήκη και τις συλλογές των μουσείων. Στο σημείο αυτό, γίνεται αναφορά μιας έκθεσης που διοργάνωσε η βιβλιοθήκη MIA. Η έκθεση ονομάστηκε “Fasting of the Heart and Soul”, δηλαδή «Νηστεία της καρδιάς και της ψυχής». Οργανώθηκε το 2018, από δύο βιβλιοθηκονόμους και δύο μέλη του επιμελητηρίου και αφορούσε το Ραμαζάνι. Παρουσιάστηκαν στην έκθεση Κορανικά χειρόγραφα και σπάνια Χαντίθ, που έχουν σχέση με την νηστεία. Επίσης,

περιλαμβάνονταν και μια βραδινή διάλεξη του Ραμαζανίου και προγραμματισμένες εκδρομές στην έκθεση.

3. Προώθηση και Προβολή Δραστηριοτήτων Βιβλιοθηκών

Κάθε βιβλιοθήκη χρειάζεται να προβάλλει και να προωθεί τις λειτουργίες της, καθώς και τις υπηρεσίες ή δραστηριότητες και εκδηλώσεις που διοργανώνει, ως αναπόσπαστο μέρος της οργάνωσης και της αποδοτικής λειτουργίας της. Πριν την εξέλιξη της τεχνολογίας, οι βιβλιοθήκες είχαν άλλους τρόπους και μέσα για να προωθήσουν τις υπηρεσίες και τις εκδηλώσεις ή δραστηριότητες που πραγματοποιούσαν. Σύμφωνα με έρευνες που διεξήχθησαν από την Elly Sufdiar το 2012 με τίτλο «Σχόλια χρηστών για την προώθηση της βιβλιοθήκης στη βιβλιοθήκη, τα αρχεία και την υπηρεσία τεκμηρίωσης της επαρχίας Riau», έχουν δείξει, ότι οι απόψεις των χρηστών για την προώθηση της βιβλιοθήκης, πρέπει να δημοσιεύεται με διαφημιστικές δραστηριότητες με την μορφή εκτυπώσεων όπως π.χ. περιοδικά, φυλλάδια, αφίσες και εφημερίδες (τοπικές και εθνικές) (Rismayeti & Sum, 2020).

Υπάρχουν διάφορες τεχνικές και εργαλεία, που μπορεί να χρησιμοποιήσει μια βιβλιοθήκη με σκοπό να προωθήσει τις υπηρεσίες, τις εκδηλώσεις και τις δραστηριότητες της. Τα μέσα προώθησης των δραστηριοτήτων των βιβλιοθηκών διακρίνονται και μπορούν να ταξινομηθούν σε έντυπα και ηλεκτρονικά. Έτσι, στα έντυπα μέσα έχουμε: Τα φυλλάδια (Rismayeti & Sum, 2020). Τα φυλλάδια, έχουν μορφή παρόμοια με δημοσιευμένων χαρτιών σελίδων και περιέχουν διάφορες πληροφορίες και γενικές οδηγίες, που έχουν σχέση με την βιβλιοθήκη. Περιέχουν επίσης πληροφορίες για την συλλογή της βιβλιοθήκης, τις υπηρεσίες που προσφέρει και τις εκδηλώσεις που διοργανώνει, καθώς και λίστες με ενδιαφέροντα αναγνωστικά υλικά κ.λπ.

Επιπλέον, ένα εργαλείο που μπορεί να χρησιμοποιήσει μια βιβλιοθήκη για να προωθήσει τις εκδηλώσεις της είναι οι αφίσες όπου συνήθως είναι ένα χαρτί μεγάλου μεγέθους π.χ. A3 ή το A2, που περιέχει γραφικούς χαρακτήρες και εικόνες (Rismayeti & Sum, 2020).

Στη συνέχεια, υπάρχει η εφημερίδα ή ένα περιοδικό, όπου δημοσιεύονται εκδηλώσεις που πρόκειται να πραγματοποιηθούν, το προφίλ της βιβλιοθήκης κ.λπ. (Rismayeti & Sum, 2020). Επιπροσθέτως, στα έντυπα μπορούν να συμπεριληφθούν και τα ενημερωτικά δελτία ή newsletters (αναφέρονται νέα σχετικά με τη βιβλιοθήκη, διοικητικά θέματα, θέματα γενικού ενδιαφέροντος π.χ. σεμινάρια, εκδηλώσεις, συνέδρια κλπ.), ανακοινώσεις ή δελτία τύπου (άρθρα που αναφέρουν τις λειτουργίες και τις υπηρεσίες της στα δελτία τύπου της βιβλιοθήκης), ετήσιες αναφορές, διαφημιστικά έντυπα (κυρίως σε ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες), όπου περιέχουν ανακοινώσεις και μοιράζονται σε φοιτητές την περίοδο της εγγραφής τους. Επίσης, τέτοιου είδους διαφημιστικά έντυπα αναρτώνται σε ειδικούς πίνακες ανακοινώσεων των τμημάτων, στο κυλικείο κ.λπ. (Yi, 2016; Σταυρόπουλος, 1997).

Άλλος ένας τρόπος όχι και τόσο συνηθισμένος όπου μια βιβλιοθήκη προβάλλει και προωθεί τις υπηρεσίες, τις λειτουργίες καθώς και τις εκδηλώσεις της, είναι η οργάνωση ενημερωτικών σεμιναρίων, ομιλιών και διαλέξεων. Τέτοιου είδους τρόποι, προτιμούνται κυρίως στις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες όπου πραγματοποιούνται σεμινάρια, ομιλίες και διαλέξεις στις πρώτες παραδόσεις μαθημάτων της νέας ακαδημαϊκής χρονιάς.

Από την άλλη μεριά, ως ηλεκτρονικά μέσα έχουμε την τηλεόραση, όπου απευθύνεται σε ένα μαζικό κοινό και χρησιμοποιείται για να προωθήσει κάποια υπηρεσία ή εκδήλωση και δραστηριότητα που πραγματοποιείται και θεωρείται ένα αποτελεσματικό μέσο (Rismayeti & Sum, 2020) και τέλος, το διαδίκτυο όπου γίνεται μια εκτενής αναφορά παρακάτω.

Με την εξέλιξη της τεχνολογίας τα τελευταία χρόνια, ο τρόπος επικοινωνίας των ανθρώπων έχει αλλάξει ριζικά όμως. Το ίδιο ισχύει και για τις βιβλιοθήκες οι οποίες πρέπει να αλλάξουν και να προσαρμοστούν στις νέες συνθήκες και ανάγκες των χρηστών. Οι βιβλιοθήκες, έχουν αλλάξει κατά πολύ τον τρόπο επικοινωνίας και προώθησης των υπηρεσιών και εκδηλώσεων που πραγματοποιούν στους χώρους τους. Για τον λόγο αυτό, οι περισσότεροι βιβλιοθηκονόμοι χρειάζεται να προσαρμοστούν στους νέους τρόπους χρήσης του διαδικτύου και στην ανάπτυξη της τεχνολογίας των πληροφοριών. Σκοπός τους ήταν να προωθήσουν, να παρέχουν γρήγορες ενημερώσεις για την βιβλιοθήκη σε χρήστες και να αυξήσουν την προβολή της βιβλιοθήκης τους, καθώς και τις υπηρεσίες και τις εκδηλώσεις που πραγματοποιούνταν. Οι βιβλιοθήκες χρησιμοποιούν πια μια μεγάλη ποικιλία νέων εργαλείων για τους παραπάνω λόγους. Αναφορικά, πολλές χρησιμοποιούν ιστολόγια (blogs), wikis (είναι μια δωρεάν διαδικτυακή εγκυκλοπαίδεια που περιέχει βασικές γνώσεις και ορισμό εννοιών), podcast, άμεσα μηνύματα (instant messaging), συστήματα διαχείρισης περιεχομένου ανοιχτού κώδικα όπως το WordPress, το Joomla, το Drupal κ.λπ. Οι περισσότερες όμως, χρησιμοποιούν πια διάφορα κοινωνικά δίκτυα όπως το Facebook, το Twitter, το Myspace κ.λπ. Άλλες βιβλιοθήκες χρησιμοποιούν υπηρεσίες συνομιλίας μέσω άμεσων μηνυμάτων όπως το Meebo για απαντήσεις σε ερωτήσεις αναφοράς (Rogers, 2009).

3.1 Κοινωνικά Δίκτυα

Πλέον, με την εξέλιξη της τεχνολογίας και την ανάπτυξη και διάδοση των κοινωνικών δικτύων, οι περισσότερες βιβλιοθήκες κάθε τύπου διαθέτουν κάποιο λογαριασμό. Μέσα από τα κοινωνικά δίκτυα, παρουσιάζεται ένας απλός τρόπος, όπου οι βιβλιοθήκες προωθούν και προβάλλουν τις δράσεις και τις εκδηλώσεις τους. Η κοινωνική δικτύωση τα τελευταία χρόνια έχει γίνει μια πολύ δημοφιλής δραστηριότητα στο διαδίκτυο. Όλο και περισσότεροι χρήστες χρησιμοποιούν διάφορα εργαλεία του Web 2.0. Σκοπός τους είναι να επικοινωνούν και να ενημερώνονται με διάφορες πληροφορίες από οπουδήποτε στον κόσμο.

Ένας ορισμός που δίνεται για τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (ή social media) είναι “η αναφορά στα μέσα αλληλεπίδρασης και επικοινωνίας ομάδων ανθρώπων μέσω διαδικτυακών κοινοτήτων. Είναι με λίγα λόγια, δραστηριότητες που ενσωματώνουν την τεχνολογία, την κοινωνική αλληλεπίδραση και την κατασκευή λέξεων, εικόνων, βίντεο και ήχου” (Rogers, 2009; ‘Μέσα κοινωνικής δικτύωσης’, 2021). Υπάρχουν διάφορες μορφές που εμφανίζονται στο διαδίκτυο όπως π.χ. το Facebook, το Twitter, το Instagram κ.α., όπου γίνεται εκτενής αναφορά με παραδείγματα παρακάτω.

Επιπροσθέτως, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης “αποτελούν την κοινωνική διάδραση μεταξύ ανθρώπων που δημιουργούν, μοιράζονται ή ανταλλάσσουν πληροφορίες και ιδέες μέσα σε εικονικές κοινότητες και δίκτυα” (‘Μέσα κοινωνικής δικτύωσης’, 2021). Το περιεχόμενο που επιλέγει η κάθε βιβλιοθήκη, σχετίζεται με το κοινό της, με σκοπό την καλύτερη παρουσίαση ποιοτικών και όχι ποσοτικών πληροφοριών. Οι περισσότερες βιβλιοθήκες όλων των τύπων στην Ελλάδα, αλλά περισσότερο στο εξωτερικό, λόγω της ραγδαίας εξέλιξης και εξάπλωσης της τεχνολογίας της πληροφορίας και των επικοινωνιών και του διαδικτύου, χρησιμοποιούν πια τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τις ιστοσελίδες τους. Ως σκοπό έχουν, να δημοσιεύσουν και να προωθήσουν τις υπηρεσίες τους, τις δράσεις και εκδηλώσεις που οργανώνουν, να αναρτήσουν νέα, ειδήσεις, νέες προσθήκες στη συλλογή τους, καθώς αποτελούν στις μέρες μας αναπόσπαστο κομμάτι των ανθρώπων. Παρακάτω, γίνεται εκτενής αναφορά διαφόρων κοινωνικών δικτύων όπου χρησιμοποιούν οι βιβλιοθήκες.

3.1.1 Facebook

Στο σημείο αυτό, γίνεται αναφορά στο Facebook ως εργαλείο προώθησης της βιβλιοθήκης. Το Facebook είναι ένα ευρέως γνωστό και διαδεδομένο κοινωνικό δίκτυο σε όλο τον κόσμο. Συγκεκριμένα γίνεται αναφορά στο παράδειγμα της Ινδονησίας και πώς χρησιμοποιούν εκεί η βιβλιοθήκες το συγκεκριμένο εργαλείο προώθησης (Irawati, 2012).

Το Facebook είναι “ένας ιστότοπος κοινωνικής δικτύωσης, όπου οποιοσδήποτε χρήστης έχει την δυνατότητα να δηλώσει ότι του αρέσει η σελίδα της βιβλιοθήκης, ενός οργανισμού κ.λπ.” (να γίνει θαυμαστής της σελίδας) (Irawati, 2012). Με αυτό τον τρόπο, μπορούν να παρακολουθήσουν τα νέα και τις δραστηριότητες της σελίδας, να μοιράζονται το περιεχόμενο της σελίδας (να κάνουν share), να προωθούν και να κοινοποιούν τις τάσεις και τα θέματα που αφορούν το κοινό. Τέλος, οι χρήστες έχουν την δυνατότητα να σχολιάζουν ή να κάνουν ερωτήσεις μέσω μηνυμάτων σε αναρτήσεις που ανεβαίνουν στη σελίδα και έπειτα να παίρνουν γρήγορα μια απάντηση, καθώς επίσης, υπάρχει και η ενεργή συνομιλία. Μέσω της σελίδας που δημιουργεί μια βιβλιοθήκη, οργανισμός κ.λπ., γίνονται δημοσιεύσεις, επισημάνσεις που αφορούν ειδήσεις που σχετίζονται με το κοινό, επερχόμενες εκδηλώσεις, δραστηριότητες, προγράμματα που πρόκειται να γίνουν ή έχουν πραγματοποιηθεί, καθώς επίσης και η δημοσίευση φωτογραφιών ή βίντεο που σχετίζονται με θέματα και εκδηλώσεις της βιβλιοθήκης (Irawati, 2012).

Έρευνες έχουν δείξει πως περίπου 43 εκατομμύρια άνθρωποι χρησιμοποιούν το Facebook στην Ινδονησία το 2012 (Irawati, 2012). Προτιμάται από τους χρήστες για τον λόγο ότι είναι πιο διαδραστικό. Τώρα, γίνεται μια αναφορά σε δύο βιβλιοθήκες της Ινδονησίας όπου χρησιμοποιούν το Facebook ως έναν τρόπο προώθησης και προβολής των υπηρεσιών, προγραμμάτων και εκδηλώσεων που οργανώνουν.

Η πρώτη βιβλιοθήκη όπου γίνεται αναφορά είναι η Εθνική βιβλιοθήκη της (Irawati, 2012). Εκεί ένας υπάλληλος δημιούργησε την σελίδα της βιβλιοθήκης. Μέσω της σελίδας της στο Facebook, η Εθνική βιβλιοθήκη της Ινδονησίας είχε την δυνατότητα να επικοινωνεί απευθείας με τους χρήστες, ούτως ώστε να παίρνουν γρήγορα απαντήσεις ή σχόλια για τυχόν θέματα που ενδιαφέρονται. Συνήθως, οι ερωτήσεις των χρηστών σχετίζονταν με τι υπηρεσίες παρέχονται από την βιβλιοθήκη, για την συλλογή της κ.λπ. Επιπλέον, η Εθνική βιβλιοθήκη της Ινδονησίας, μέσω του Facebook κοινοποιεί, προωθεί και προβάλλει τις δραστηριότητες και τις εκδηλώσεις που οργανώνει και πληροφορίες που σχετίζονται με τις υπηρεσίες που προσφέρονται και την συλλογή της.

Τέλος, γίνεται αναφορά στην ειδική Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Ιαπωνίας (Jakarta), που από το 2009 χρησιμοποιεί το κοινωνικό δίκτυο «Facebook» (Irawati, 2012). Η βιβλιοθήκη του Ιδρύματος της Ιαπωνίας, είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός που ειδικεύεται στην πολιτιστική ανταλλαγή μεταξύ Ιαπωνίας και Ινδονησίας. Διατηρεί ενεργή την κατάσταση της και ενημερώνει τους ακόλουθους της στο Facebook πολύ συχνά. Όπως και η παραπάνω βιβλιοθήκη, έτσι και αυτή προωθεί και παρέχει πληροφορίες σχετικά με δραστηριότητες και εκδηλώσεις που οργανώνονται, καθώς και πληροφορίες που σχετίζονται με τις συλλογές και τις υπηρεσίες που προσφέρονται από τη βιβλιοθήκη.

3.1.2 Twitter

Στη συνέχεια, γίνεται αναφορά του κοινωνικό δικτύου «Twitter» (Shulman et al., 2015). Όλο και περισσότερες βιβλιοθήκες έχουν αρχίσει να χρησιμοποιούν πλέον, τις νέες τεχνολογίες και τα κοινωνικά

δίκτυα. Σκοπός τους είναι να παρέχουν μια πιο βολική και αποτελεσματική εξυπηρέτηση στους χρήστες, για την προβολή και τη προώθηση των υπηρεσιών τους, των προγραμμάτων και εκδηλώσεων που οργανώνουν, καθώς και την διάδοση πληροφοριών.

Πια, το Twitter είναι μια από τις πιο διαδεδομένες και μελετημένες πλατφόρμες κοινωνικών δικτύων. “Είναι μια πλατφόρμα micro-blogging, όπου οι χρήστες μπορούν να στέλνουν γρήγορα και εύκολα ενημερώσεις, συνδέσμους για φωτογραφίες, βίντεο 140 χαρακτήρων, καθώς επίσης ο κάθε χρήστης έχει την δυνατότητα να απαντάει σε άλλους λογαριασμούς” (Shulman et al., 2015). Μέσω του twitter, οι χρήστες μπορούν να αλληλεπιδρούν μεταξύ τους σε πραγματικό χρόνο, καθώς επίσης υπάρχει η δυνατότητα κοινοποίησης για την διάδοση νέων, ανακοινώσεων στο κοινό.

Ο πρωταρχικός στόχος μιας βιβλιοθήκης που χρησιμοποιεί το Twitter, είναι η διάδοση και μετάδοση πληροφοριών σε θέματα που σχετίζονται με τη βιβλιοθήκη και την σύνδεση με τους χρήστες τους. Σύμφωνα με τον Suh et al. (2010) «το retweeting είναι ο βασικός μηχανισμός για τη διάδοση πληροφοριών στο Twitter» (Shulman et al., 2015).

Παράλληλα όμως, οι βιβλιοθήκες χρησιμοποιούν το Twitter και για την προώθηση τους, των ανακοινώσεων ή εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων που οργανώνουν, αλλά και για την προώθηση των υπηρεσιών τους και την συζήτηση των πόρων των βιβλιοθηκών. Τέλος, οι βιβλιοθήκες μέσω του Twitter, έχουν την δυνατότητα να απαντούν γρήγορα στις ερωτήσεις των ακολούθων, χρηστών είτε μέσω σχολίων, είτε μέσω γενικής συνομιλίας.

3.1.3 Instagram

Ένα κοινωνικό δίκτυο που έχει εμφανιστεί και χρησιμοποιείται τα τελευταία χρόνια αρκετά από πολλούς ανθρώπους είναι το Instagram. Παρακάτω, γίνεται αναφορά στη χρήση του Instagram και την προώθηση των μέσων ενημέρωσης της βιβλιοθήκης Pustakalana στο Bandung, στη Δυτική Ιάβα στην Ινδονησία (Azwar & Sulthonah, 2018).

Το Instagram είναι μια υπηρεσία διαδικτυακής, κινητής τηλεφωνίας. Προέρχεται από την λέξη «στιγμιαίος». Μια ερμηνεία που δίνεται για την χρήση της λέξης Instagram είναι «μια εφαρμογή για γρήγορη αποστολή πληροφοριών με την μορφή φωτογραφιών, διαχείρισης φωτογραφιών, εφαρμογών επεξεργασίας φωτογραφιών, κοινής χρήσης εφαρμογών ή κοινής χρήσης φωτογραφιών σε κοινωνική δικτύωση» (Azwar & Sulthonah, 2018). Περιορίζει την ανάρτηση σε μια εφαρμογή σε smartphone, ενώ επίσης ο χρήστης έχει πρόσβαση στο Instagram και μέσω του Ιστού, αλλά μόνο για προβολή εικόνων και βίντεο.

Έρευνες έχουν δείξει (Azwar & Sulthonah, 2018), πως η Ινδονησία είναι μια από τις χώρες που έχει συμβάλλει στον μεγαλύτερο αριθμό χρηστών στο Instagram, με βάση τα στοιχεία του Μαρτίου του 2015. Ότι περιέχεται και προωθείται από τον λογαριασμό Instagram της βιβλιοθήκης, είναι πληροφορίες

που έχουν σχέση με την βιβλιοθήκη. Με την χρήση του Instagram ως μέσο για την προώθηση της βιβλιοθήκης, υπάρχουν πια, πιο πολλοί άνθρωποι που γνωρίζουν την βιβλιοθήκη της Pustakalana.

Ο κύριος λόγος που η βιβλιοθήκη Pustakalana χρησιμοποιεί το Instagram, είναι για να προωθήσει τις δραστηριότητες και τις εκδηλώσεις της, άλλα όχι μόνο. Χρησιμοποιείται επίσης, για την ανταλλαγή πληροφοριών και επικοινωνίας μεταξύ του οργανισμού και των ακολούθων της στα μέσα ενημέρωσης. Ως σκοπό έχει, να προσφέρει πληροφορίες που έχουν σχέση με τις υπηρεσίες (π.χ. κανόνες της βιβλιοθήκης, πώς να εγγραφείτε στη βιβλιοθήκη κ.λπ.) και τα προϊόντα που παρέχονται από την βιβλιοθήκη. Με αυτόν τον τρόπο, δηλαδή, διευκολύνεται η επικοινωνία μεταξύ των χρηστών της βιβλιοθήκης και των βιβλιοθηκονόμων της Pustakalana.

Ο πιο συνηθισμένος τρόπος επικοινωνίας είναι η ανάρτηση φωτογραφιών ή βίντεο που έχουν μεταφορτωθεί από τον βιβλιοθηκονόμο. Έπειτα, δίνονται απαντήσεις από ακολούθους ή από μέλη της βιβλιοθήκης που ενδιαφέρονται για την οποιαδήποτε δραστηριότητα όπου έχει μεταφορτωθεί στον λογαριασμό Instagram της βιβλιοθήκης. Οι χρήστες, μπορούν να κάνουν ερωτήσεις κάτω από αναρτήσεις μέσω σχολίων, όπου ο διαχειριστής της σελίδας μπορεί να δώσει μια γρήγορη απάντηση, ενώ επίσης υπάρχει και η ενεργή, άμεση συνομιλία με χρήστες.

Ένα από τα οφέλη που έχει η βιβλιοθήκη Pustakalana χρησιμοποιώντας το κοινωνικό δίκτυο «Instagram», είναι ότι υπάρχει ένα ευρύτερο δίκτυο συνεργασίας μεταξύ της βιβλιοθήκης με άλλους οργανισμούς ή συγκεκριμένες ομάδες με παρόμοια ενδιαφέροντα και στόχους. Δίνεται ένα παράδειγμα στη συνέχεια. Η βιβλιοθήκη, πραγματοποιεί ορισμένες συνεργασίες με κοινότητες και οργανισμούς σε δραστηριότητες που οργανώνονται από τη βιβλιοθήκη, με σκοπό να προσελκύσουν το κοινό να παρευρεθεί σε αυτές (π.χ. κοινότητες που συνεργάζονται με τη βιβλιοθήκη είναι το Simpul Institute, Jejak Kecil κ.α.) (Azwar & Sulthonah, 2018).

Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, ο κύριος λόγος που η βιβλιοθήκη Pustakalana χρησιμοποιεί το Instagram είναι για την προώθηση των δραστηριοτήτων και των εκδηλώσεων της. Έτσι, για να μπορεί ο κάθε χρήστης να δει τι δραστηριότητες πραγματοποιούνται εκείνη την περίοδο στη βιβλιοθήκη ή τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων, η βιβλιοθήκη προσθέτει ορισμένα hashtag, ετικέτες και λεζάντες στην ανάρτηση που έκανε στο Instagram. Γίνεται αναφορά ορισμένων παραδειγμάτων. Προωθούνται διάφορες δραστηριότητες και εκδηλώσεις ή εργαστήρια για παιδιά και γονείς, σεμινάρια, αναγνώσεις βιβλίων ή αφηγήσεις παραμυθιών για την ενίσχυση του ενδιαφέροντος της ανάγνωσης για παιδιά, με προσπάσματα που ανεβαίνουν στον λογαριασμό Instagram της βιβλιοθήκης, που είναι να γίνουν ή πραγματοποιήθηκαν στην βιβλιοθήκη. Στόχος της βιβλιοθήκης είναι να προσελκύσει τους ακόλουθούς της και γενικά το ευρύ κοινό, να επισκεφθεί τη βιβλιοθήκη για να παρακολουθήσει την εκδήλωση, καθώς και να μάθει τι εκδηλώσεις, εργαστήρια κ.λπ. διοργανώνονται από τη βιβλιοθήκη. Τέλος, ανεβαίνουν και προωθούνται φωτογραφίες βιβλίων στο λογαριασμό του Instagram της βιβλιοθήκης (όπου περιλαμβάνουν πληροφορίες για βιβλία συλλογής, βιβλία προτάσεων, δημοφιλή βιβλία κ.α.) που ανήκουν στη βιβλιοθήκη.

Στο σημείο αυτό, γίνεται αναφορά σε βιβλιοθήκες της Ουκρανίας και την παρουσία τους στο χώρο του διαδικτύου, μέσω των κοινωνικών δικτύων (Davydova et al., 2019). Αρχικά, οι βιβλιοθήκες έκαναν χρήση ιστοτόπων, ιστολογίων και διαφημιστικών καρτών για την ενημέρωση των χρηστών τους για πληροφορίες της βιβλιοθήκης. Έπειτα, με την εξέλιξη της τεχνολογίας και την εμφάνιση των κοινωνικών δικτύων, οι βιβλιοθήκες της Ουκρανίας ξεκίνησαν να δημιουργούν κάποιο λογαριασμό. Πια, τα κοινωνικά δίκτυα είναι από τα κορυφαία κανάλια επικοινωνίας των βιβλιοθηκών στο ψηφιακό περιβάλλον.

Έρευνες έχουν δείξει, ότι οι βιβλιοθήκες της Ουκρανίας μέχρι το 2019, χρησιμοποιούσαν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης με ένα ποσοστό 61,5% (Davydova et al., 2019). Τα πιο δημοφιλή και χρησιμοποιούμενα κοινωνικά δίκτυα στην Ουκρανία ήταν το Facebook και το Instagram, ενώ το Twitter χρησιμοποιούταν λιγότερο. Επιπροσθέτως, υπήρχαν ορισμένες βιβλιοθήκες οι οποίες χρησιμοποιούσαν το YouTube, με στόχο να ανεβάζουν βίντεο σχετικά με τις υπηρεσίες, εκδηλώσεις και δραστηριότητες της βιβλιοθήκης.

Κατά κύριο λόγο, οι ουκρανικές βιβλιοθήκες χρησιμοποιούσαν τα κοινωνικά δίκτυα για τη συνεχή ενημέρωση του περιεχομένου των σελίδων των κοινωνικών δικτύων τους, με την διάθεση και ενημέρωση χρήσιμων και ενδιαφερόντων πληροφοριών για τις υπηρεσίες τους. Επίσης, για δημοσίευση και την ανακοίνωση επερχόμενων εκδηλώσεων (σεμινάρια, ομιλίες, διαλέξεις, διαγωνισμοί κλπ.), για τη δημοσίευση φωτογραφιών και βίντεο εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων που είχαν πραγματοποιηθεί, καθώς και για τη δημοσίευση νέων αποκτημάτων της βιβλιοθήκης. Με λίγα λόγια, η προώθηση μέσω ιστοτόπων κοινωνικών δικτύων, σχετιζόταν κυρίως με δραστηριότητες που πραγματοποιούνταν από τη βιβλιοθήκη, καθώς και τις υπηρεσίες που προσφέρονται και μπορεί να ενδιαφέρουν τους χρήστες.

3.1.4 YouTube

Ορισμένες βιβλιοθήκες χρησιμοποιούν επίσης το YouTube. Το YouTube, είναι ένας από τους κορυφαίους ιστοτόπους κοινής χρήσης βίντεο. Με τη χρήση του YouTube, ένα άτομο έχει την δυνατότητα να ανεβάζει, προβάλλει και μοιράζεται το βίντεο, όπου αργότερα μπορεί κάποιος να δει, να σχολιάσει και να αξιολογήσει αυτό που είδε στον ίδιο τον ιστότοπο ή που έχει ενσωματωθεί σε άλλους ιστοτόπους (π.χ. σε Facebook, Twitter κλπ.) (Search Results | Iowa State University Extension and Outreach, n.d.).

Γίνεται μια απλή αναφορά ορισμένων βιβλιοθηκών που χρησιμοποιούν το YouTube για την προβολή και προώθηση τους (Kenneway, 2007). Αυτές είναι η βιβλιοθήκη του Harper College στο Palatine του Ιλλινόις (από το 2007), η δημόσια βιβλιοθήκη Allen Country στο Fort Wayne της Ιντιάνα (από το 2006), η βιβλιοθήκη του Κογκρέσου των Ηνωμένων Πολιτειών (από το 2007), αλλά και η βιβλιοθήκη McCracken County στο Κεντάκι. Η συγκεκριμένη δημοσίευσε ένα σύντομο βίντεο που προωθούσε τις εκδηλώσεις και τις υπηρεσίες της (Rogers, 2009). Με αυτό τον τρόπο, οι βιβλιοθήκες προσπαθούν να προσελκύσουν το κοινό τους να επισκεφθεί την βιβλιοθήκη.

3.1.5 Pinterest

Παράλληλα, βιβλιοθήκες χρησιμοποιούν το Pinterest το οποίο είναι ένας ιστότοπος που έχει περιγραφεί ως «εργαλείο οπτικής ανακάλυψης», στο οποίο οι χρήστες έχουν την δυνατότητα να αποθηκεύουν ιδέες για έργα και ενδιαφέροντα με εικονικούς σελιδοδείκτες, όπου ονομάζονται «καρφίτσες» (Search Results | Iowa State University Extension and Outreach, n.d.). Οι χρήστες έχουν την δυνατότητα να εξατομικεύουν την εμπειρία τους χρησιμοποιώντας πολλαπλούς πίνακες και να κατηγοριοποιούν τα ενδιαφέροντα τους. Χρησιμοποιείται για την ανάρτηση και επισήμανση ειδήσεων, ανακοινώσεων, επερχόμενων δραστηριοτήτων και εκδηλώσεων. Υπάρχει και σε αυτό το κοινωνικό δίκτυο η δυνατότητα σχολίων σε αναρτήσεις από τους χρήστες και γρήγορη απάντηση από τους διαχειριστές, καθώς και ενεργή συνομιλία.

Στη συνέχεια, γίνεται μια αναφορά μιας έρευνας που πραγματοποιήθηκε από βιβλιοθηκονόμους του Πανεπιστημίου Purdue (Howard et al., 2018). Είναι ένα μεγάλο πανεπιστήμιο που βρίσκεται στο West Lafayette της Ιντιάνα. Ως σκοπό είχαν, να μάθουν ποιες πλατφόρμες κοινωνικών μέσων χρησιμοποιούν οι μαθητές, ποιες πλατφόρμες θα ήθελαν να χρησιμοποιήσει η βιβλιοθήκη και τέλος, τι περιεχόμενο θα ήθελαν να δουν από τη βιβλιοθήκη σε κάθε μια από τις πλατφόρμες που χρησιμοποιούσαν.

Είναι πολύ σημαντικό, οι βιβλιοθήκες να επικοινωνούν με τους χρήστες τους σχετικά με τις συλλογές, τις εκδηλώσεις και τις υπηρεσίες προσφέρουν. Οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες καθυστέρησαν να αποδεχθούν τα κοινωνικά μέσα ως ένα εργαλείο που θα μπορούσε να προωθήσει τις υπηρεσίες και τις εκδηλώσεις τους. Το πανεπιστήμιο Purdue αποτελείται από εννέα βιβλιοθήκες που εμφανίζονται στα κοινωνικά μέσα του Facebook, του Twitter και στο YouTube.

Έρευνες που πραγματοποιήθηκαν το 2017 δείχνουν, πως οι χρήστες που απάντησαν στην έρευνα, επισκέπτονται και χρησιμοποιούν συχνά τη βιβλιοθήκη (Howard et al., 2018). Οι πέντε πιο δημοφιλείς πλατφόρμες που χρησιμοποιούν περισσότερο οι χρήστες ήταν το Facebook που χρησιμοποιείται περισσότερο και έπειτα ακολουθούν το YouTube, το Snapchat, το Instagram και το Twitter με την λιγότερη χρήση από τους χρήστες. Συνήθως, οι χρήστες ξόδευαν λιγότερο ή περισσότερο χρόνο στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης κάνοντας διάφορες δραστηριότητες μερικές από τις οποίες ήταν: η παρακολούθηση βίντεο αλληλεπιδρώντας με φίλους και συγγενείς, συμμαθητές και καθηγητές, για κοινή χρήση φωτογραφιών, καθώς επίσης και για την ενημέρωσή τους σχετικά με νέα, ειδήσεις και δραστηριότητες, εκδηλώσεις που οργανώνονται από το πανεπιστήμιο, κάνοντας έρευνα κ.λπ.

Όσον αφορά τώρα την χρησιμοποίηση των κοινωνικών μέσων της βιβλιοθήκης, οι μαθητές και οι χρήστες ήταν θετικοί να ακολουθήσουν την βιβλιοθήκη σε κάποιο κοινωνικό δίκτυο. Οι βιβλιοθήκες πρέπει να χρησιμοποιούν το Facebook, το Instagram, το Twitter, το Snapchat και το YouTube, ως πλατφόρμες κοινωνικών μέσων ενημέρωσης, σύμφωνα με τους μαθητές. Μερικές απαντήσεις χρηστών της βιβλιοθήκης σχετικά με το τι περιεχόμενο θέλουν να βλέπουν στα κοινωνικά μέσα που χρησιμοποιεί

η βιβλιοθήκη ήταν: το περιεχόμενο να σχετίζεται με την ενημέρωση για τυχόν εκδηλώσεις, δραστηριότητες κ.λπ., τεχνικές και συμβουλές έρευνας, πώς να χρησιμοποιείτε πόρους και υπηρεσίες της βιβλιοθήκης, πληροφορίες πόρων της βιβλιοθήκης (π.χ. για τις συλλογή της βιβλιοθήκης, διαθεσιμότητα βιβλίων κλπ.), επαγγελματικές ειδήσεις και ειδήσεις και νέα της βιβλιοθήκης (Howard et al., 2018).

3.2 Ιστολογία

Ορισμένες βιβλιοθήκες χρησιμοποιούν ιστολόγια (weblogs, blogs) ως μέσο επικοινωνίας. Τα ιστολόγια είναι “μια ιστοσελίδα που παρέχει συνεχή ροή πληροφοριών και ενημερώσεων και η οποία περιέχει χρονολογημένες δημοσιεύσεις με τις πιο πρόσφατες να εμφανίζονται πρώτες” (Bhatt 2005, pp. 28-32) (Κατσαρού, 2007). Αυτοί που διαχειρίζονται, γράφουν και δημοσιεύουν posts τα οποία περιέχουν κείμενο, φωτογραφίες, βίντεο, γραφήματα και άλλα γραφικά και επιτρέπουν στους αναγνώστες να σχολιάζουν διάφορες αναρτήσεις και να αλληλεπιδρούν μεταξύ τους μέσω συνομιλίας, ονομάζονται bloggers. Ένας από τους πιο βασικούς λόγους που ορισμένες βιβλιοθήκες χρησιμοποιούν τα ιστολόγια είναι, διότι με αυτόν τον τρόπο ενημερώνουν, προωθούν πληροφορίες και επικοινωνούν με τους χρήστες για τυχόν δραστηριότητες και προγράμματα που πρόκειται να πραγματοποιηθούν, για τα νέα της βιβλιοθήκης, για καινούργιες υπηρεσίες, μοιράζονται πληροφορίες για ένα συγκεκριμένο θέμα ή ζήτημα κ.λπ. Για την δημιουργία ενός ιστολογίου υπάρχουν ορισμένες υπηρεσίες όπως το Blogger, WordPress κ.λπ. (Κατσαρού, 2007).

3.3 Ιστοσελίδες βιβλιοθηκών

Οι βιβλιοθήκες, χρησιμοποιούν και πιο παραδοσιακά μέσα με στόχο να προωθήσουν τις εκδηλώσεις και τα προγράμματα τους. Αυτά είναι μέσω του έντυπου υλικού όπως είναι τα φυλλάδια και οι αφίσες όπου γίνεται απλή αναφορά παραπάνω. Επίσης, ορισμένες βιβλιοθήκες παρέχουν ενημερωτικά δελτία, με σκοπό να ενημερώσουν για τα νέα της βιβλιοθήκης, καθώς και να παρουσιάσουν και προωθήσουν τις τρέχουσες εκδηλώσεις και υπηρεσίες τους. Οι συγκεκριμένοι τρόποι, δεν απαιτούν αρκετούς πόρους από την βιβλιοθήκη και είναι οικονομικά αποδοτικές.

Με την εξέλιξη της τεχνολογίας, σχεδόν όλες οι βιβλιοθήκες έχουν δημιουργήσει ιστοσελίδες. Με τη δημιουργία μιας καλής ιστοσελίδας, η βιβλιοθήκη αποκτά ένα χρήσιμο μέσο, τόσο για την ενημέρωση και την εξυπηρέτηση των χρηστών, όσο και για την αναγνωρισιμότητα της. Παράλληλα, με την δημιουργία μιας ιστοσελίδας η βιβλιοθήκη εκτός από την ενημέρωση των χρηστών της, έχει την δυνατότητα να αναδείξει την ίδια τη βιβλιοθήκη. Μια ιστοσελίδα, βοηθά στην συγκέντρωση, προώθηση και προβολή των υπηρεσιών και των πόρων, καθώς και των εκδηλώσεων και προγραμμάτων που πραγματοποιεί μια βιβλιοθήκη με μοναδικό τρόπο. Για το λόγο αυτό, είναι ένας άμεσος σύνδεσμος και

ένας τρόπος επικοινωνίας που παρέχεται μεταξύ των χρηστών και της βιβλιοθήκης. Επιπλέον, μέσω μιας ιστοσελίδας, η βιβλιοθήκη με μια ανάρτηση της ειδοποιεί και ανακοινώνει τους χρήστες για την διαθεσιμότητα ενός εργαστηρίου ή μιας δράσης με σχετικές πληροφορίες. Ένας ιστότοπος βιβλιοθήκης επίσης είναι “μια αναπαράσταση της βιβλιοθήκης και μια πύλη πρόσβασης σε υπηρεσίες, πόρους και δείχνει τις τιμές της βιβλιοθήκης” (Garoufallou et (2012), Khan and Bhatti (2012), Vasileiou and Rowley (2011)) (Υί, 2016).

Επιπροσθέτως, με την εξέλιξη της τεχνολογίας, βιβλιοθηκονόμοι σε αρκετές βιβλιοθήκες του κόσμου, δημιουργούν και χρησιμοποιούν ιστολόγια, wikis και podcasting και τα πιο γνωστά σε όλους μας μέσα κοινωνικής δικτύωσης που χρησιμοποιούνται από τις περισσότερες βιβλιοθήκες πλέον, όπου έγινε εκτενής αναφορά παραπάνω (Kennaway, 2007).

Στη συνέχεια, γίνεται αναφορά στην αναγνωστική πολιτική ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών και στους τρόπους με τους οποίους προσπαθούν να την προωθήσουν (Ολένογλου & Μπάνου, 2008). Με τον όρο «αναγνωστική πολιτική», εννοούνται “οι τρόποι προώθησης της ανάγνωσης ως απόλαυσης, ως δραστηριότητας, που λαμβάνει χώρα και στον ελεύθερο χρόνο” (Ολένογλου & Μπάνου, 2008). Στοχεύει κυρίως στους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές. Σκοπός της είναι να ενθαρρύνει και να προωθήσει την ανάγνωση, τη διεύρυνση του αναγνωστικού κοινού και την καλλιέργεια και διαμόρφωση των αναγνωστικών προτιμήσεων μέσω δράσεων και πρωτοβουλιών (Banou et al, 2008. Krolak, 2005) (Ολένογλου & Μπάνου, 2008).

Ορισμένα λοιπόν, από τα εργαλεία που χρησιμοποιούν οι βιβλιοθήκες με σκοπό να προωθήσουν την αναγνωστική πολιτική τους είναι: τα ενημερωτικά φυλλάδια, οι ξεναγήσεις στο χώρο των βιβλιοθηκών ή με έντυπους και ηλεκτρονικούς οδηγούς, με ιστολόγια (weblogs), με wikis και με social bookmarkets. Οι περισσότερες ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες πλέον, χρησιμοποιούν την ιστοσελίδα τους, με έναν από τους βασικούς σκοπούς της να είναι η ενημέρωση και προβολή των δραστηριοτήτων της αναγνωστικής πολιτικής της.

Ένας αρκετά γνωστός τρόπος επίσης για την ενημέρωση των δραστηριοτήτων των βιβλιοθηκών είναι με αποστολή μηνυμάτων με e-mail. Τα βιβλιοφιλικά ιστολόγια (bookblogs) είναι άλλος ένας τρόπος προώθησης των δραστηριοτήτων τους που χρησιμοποιούν (Ολένογλου & Μπάνου, 2008). Περιλαμβάνουν κείμενα και στοιχεία που έχουν σχέση με το βιβλίο, τις βιβλιοθήκες, την ανάγνωση κλπ. Μέσω αυτού του μέσου, οι βιβλιοθηκονόμοι μπορούν να ενημερώνουν για τις δραστηριότητες της βιβλιοθήκης επίσης. Τα βιβλιοφιλικά ιστολόγια παρέχουν την δυνατότητα διαλόγου μεταξύ χρηστών και υπαλλήλων της βιβλιοθήκης. Ορισμένες βιβλιοθήκες, χρησιμοποιούν τα βιβλιοφιλικά ιστολόγια, με σκοπό να προωθήσουν τις λέσχες ανάγνωσης που δημιούργησαν στο πλαίσιο της αναγνωστικής πολιτικής τους.

Οι σύγχρονες σχολικές βιβλιοθήκες, δεν έχουν πια ως κύριο μέλημα τους και στόχο μόνο την συλλογή και φύλαξη των βιβλίων τους. Αντιθέτως, είναι ένας πολυδύναμος πολιτιστικός οργανισμός, όπου διοργανώνει διάφορες δραστηριότητες. Μερικές από τις δραστηριότητες όπου μπορεί να παρακολουθήσει το κοινό της (η σχολική κοινότητα πρωτίστως και έπειτα η τοπική κοινωνία) και έχει

γίνει αναφορά στο προηγούμενο κεφάλαιο είναι εκθέσεις βιβλίων και εικαστικών έργων, συναντήσεις με συγγραφείς, διαλέξεις, συναυλίες, προβολές ταινιών, λέσχες ανάγνωσης κ.λπ. (Χαραλαμποπούλου, 2010).

Για τις δραστηριότητες και εκδηλώσεις που οργανώνουν, χρησιμοποιούν ορισμένα μέσα επικοινωνίας και εργαλεία, με σκοπό να τα προωθήσουν στο κοινό τους. Γίνεται περιληπτική αναφορά ορισμένων μέσων στη συνέχεια. Έτσι, χρησιμοποιούν είτε ένα ενημερωτικό ή διαφημιστικό υλικό, δηλαδή με έντυπο υλικό όπως αφίσες, σελιδοδείκτες κ.λπ. Με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης για να προβάλουν και να προωθήσουν τη σχολική βιβλιοθήκη και τις εκδηλώσεις της. Επίσης, εξαιτίας της εξέλιξης της τεχνολογίας οι σχολικές βιβλιοθήκες χρησιμοποιούν πια και αυτές τα ηλεκτρονικά μέσα και το διαδίκτυο, δημιουργώντας την ιστοσελίδα τους ή το ιστολόγιο τους, με σκοπό να προσφέρουν στο κοινό τους μια σαφή και πλήρη πληροφόρηση για τις δραστηριότητες τους και όχι μόνο. Τέλος, χρησιμοποιούν και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (Χαραλαμποπούλου, 2010).

Και οι ειδικές βιβλιοθήκες όμως, προωθούν και προβάλλουν τις βιβλιοθήκες και τις υπηρεσίες τους με τους παραπάνω τρόπους. Μια απλή αναφορά τέτοιων μέσων (Γλωσσιώτης, 2009) είναι: τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, ο πολίτης ενημερώνεται με δημοσιεύσεις σχετικών άρθρων και ειδήσεων, καθώς και με αναμετάδοση πληροφοριών για οποιαδήποτε εκδήλωση ή πρόγραμμα κλπ. διοργανώνεται από τη βιβλιοθήκη και μπορεί να κοινοποιήσει. Με φυλλάδια, πόστερς και άλλο υλικό διαφήμισης. Επιπλέον, μέσω της αρθρογραφίας, μπορεί μια ειδική βιβλιοθήκη να προωθήσει τις εκδηλώσεις της και να προσεγγίσει όλες τις κατηγορίες που την ενδιαφέρουν. Τέλος, μέσω ξεναγήσεων στη βιβλιοθήκη, αλλά κυρίως σε εσωτερικούς χρήστες των βιβλιοθηκών και στη διοίκηση του οργανισμού.

Ανακεφαλαιώνοντας, αυτά είναι μερικά από τα πιο αποτελεσματικά εργαλεία προώθησης που χρησιμοποιούν όλων των τύπων βιβλιοθήκες, για να προωθήσουν τα προγράμματα και τις δράσεις τους προς τους χρήστες.

4. Μεθοδολογία και δημιουργία της ιστοσελίδας με τη χρήση του WordPress

4.1 Λίγα Λόγια για το Σύστημα WordPress

Το WordPress κυκλοφόρησε για πρώτη φορά στις 27 Μαΐου 2003 από τον Matt Mullenweg ως παραλλαγή του b2/cafelog. Είναι ένα ελεύθερο ανοιχτού κώδικα λογισμικό, ένα σύγχρονο σύστημα διαδικτυακών δημοσιεύσεων και διαχείρισης περιεχομένου και βασίζεται στις γλώσσες PHP και MySQL ('WordPress', 2021). Με λίγα λόγια, είναι ένα λογισμικό το οποίο μπορεί να χρησιμοποιήσει κάποιος με σκοπό να δημιουργήσει έναν ιστότοπο ή ένα blog ή μια εφαρμογή. Είναι ένα απλό δικτυακό περιβάλλον, όπου μπορεί να χρησιμοποιήσει κάποιος για τη δημοσίευση και διαχείριση περιεχομένου του ιστοτόπου του όπως άρθρα, εικόνες, βίντεο κ.λπ. Χρησιμοποιείται και λειτουργεί κυρίως ως Σύστημα διαχείρισης περιεχομένου (ΣΔΠ ή CMS) ή ως εργαλείο ιστολογίων, ανάλογα με τις ανάγκες του καθενός. Το WordPress διατίθεται δωρεάν, καθώς επίσης η εγκατάσταση του πραγματοποιείται πολύ εύκολα και γρήγορα, χωρίς δυσκολίες (Κατασκευή Ιστοσελίδων WordPress, 2020; To WordPress, n.d.).

Είναι το πιο διαδεδομένο σύστημα και χρησιμοποιείται πια από πολλούς ανθρώπους, καθώς και οργανισμούς, επιχειρήσεις για την κατασκευή της ιστοσελίδας και των ιστολογίων τους. Όσοι χρησιμοποιούν το WordPress, δεν χρειάζεται να είναι ούτε σχεδιαστές ιστοσελίδων, ούτε προγραμματιστές, καθώς είναι αρκετά απλό στη χρήση του και δεν απαιτεί κάποια εξειδικευμένη γνώση.

Μερικά πλεονεκτήματα και χαρακτηριστικά του συστήματος WordPress εμφανίζονται παρακάτω (Κατασκευή Ιστοσελίδων WordPress, 2020):

- Όπως αναφέρθηκε και παραπάνω είναι δωρεάν.
- Εύκολη και γρήγορη εγκατάσταση και αρκετά απλό στη χρήση του.
- Δυνατότητα ενσωματωμένης διαχείρισης συνδέσμων όπου είναι φιλικό προς τις μηχανές αναζήτησης.
- Το περιβάλλον μέσα στο σύστημα WordPress είναι εύκολα διαχειρίσιμο για τον χρήστη.
- Υποστήριξη πολλών γλωσσών (είναι πολύγλωσσο και εύχρηστο εργαλείο).
- Μπορεί κάποιος να συνδεθεί και μέσω κινητών συσκευών.
- Δημιουργία σελίδων και άρθρων.
- Διαχείριση και επεξεργασία τεράστιας ποικιλίας θεμάτων
- Διαχείριση και δημιουργία επεξεργασίας μενού.

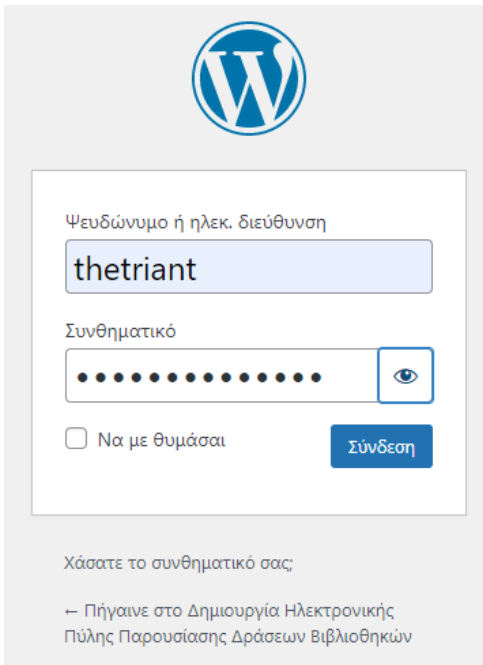
- Διαχείριση πολυμέσων (εικόνες, βίντεο κ.λπ.).
- Δυνατότητα διαχείρισης σχολίων.
- Δυνατότητα εγκατάστασης μικροεφαρμογών και προσθέτων.

Το WordPress είναι αρκετά εύχρηστο εργαλείο, χωρίς να χρειάζεται κάποια εξειδίκευση. Διαθέτει μια μεγάλη ποικιλία έτοιμων θεμάτων, όπου μπορεί να χρησιμοποιήσει κάποιος ανάλογα με αυτό που του φαίνεται πιο απλό και εύχρηστο. Επίσης, τα θέματα είναι εύκολο να προσαρμοστούν μέσω επεξεργασίας, ούτως ώστε να φαίνεται η ιστοσελίδα όπως επιθυμεί ο διαχειριστής. Δεν απαιτείται κάποια περίπλοκη διαδικασία για την δημιουργία σελίδων και άρθρων. Γίνεται με πολύ απλό τρόπο. Υπάρχει η δυνατότητα προσθήκης και αφαίρεσης σελίδας, καθώς και η δυνατότητα αλλαγής χρωμάτων της σελίδας κ.α. Επιπροσθέτως, υπάρχει η δυνατότητα δημιουργίας μενού, όπου κάνει την ιστοσελίδα πιο κατανοητή σχετικά με το περιεχόμενο της, για αυτόν που θα την επισκεφθεί. Υπάρχει η δυνατότητα διαχείρισης σχολίων, όπου ο διαχειριστής έχει την δυνατότητα να εγκρίνει, επεξεργαστεί και να διαγράψει κάποιο σχόλιο. Με τη διαχείριση πολυμέσων γίνεται αποτελεσματικότερη και πιο κατανοητή η δημιουργία μιας ιστοσελίδας. Τέλος, υπάρχει η δυνατότητα εγκατάστασης πρόσθετων και μικροεφαρμογών, όπου μπορούν να ενσωματωθούν πολύ εύκολα, είτε δωρεάν είτε επί πληρωμή, με σκοπό η ιστοσελίδα να γίνει πιο εύχρηστη και προσβάσιμη στους επισκέπτες (*Κατασκευή Ιστοσελίδων WordPress, 2020; Το WordPress, n.d.*).

Σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν, αυτός είναι ο λόγος που καταλήξαμε σε αυτό το σύστημα διαχείρισης περιεχομένου WordPress, ώστε να δημιουργήσουμε παρακάτω την ιστοσελίδα μας.

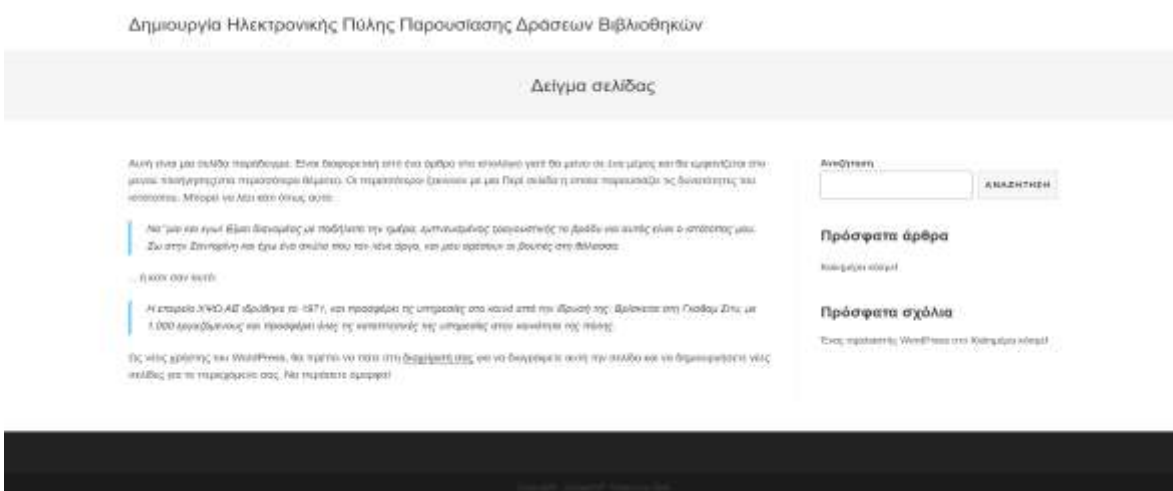
4.2 Σύνδεση και εμφάνιση αρχικής σελίδας

Αρχικά, ο χρήστης πρέπει να δημιουργήσει έναν λογαριασμό, προτού αρχίσει να επεξεργάζεται την ιστοσελίδα του, ούτως ώστε να κάνει σύνδεση με τα στοιχεία σύνδεσης του που έχει δημιουργήσει. Έπειτα, συνδέεται και έχει την δυνατότητα να αρχίσει με την επεξεργασία της ιστοσελίδας.

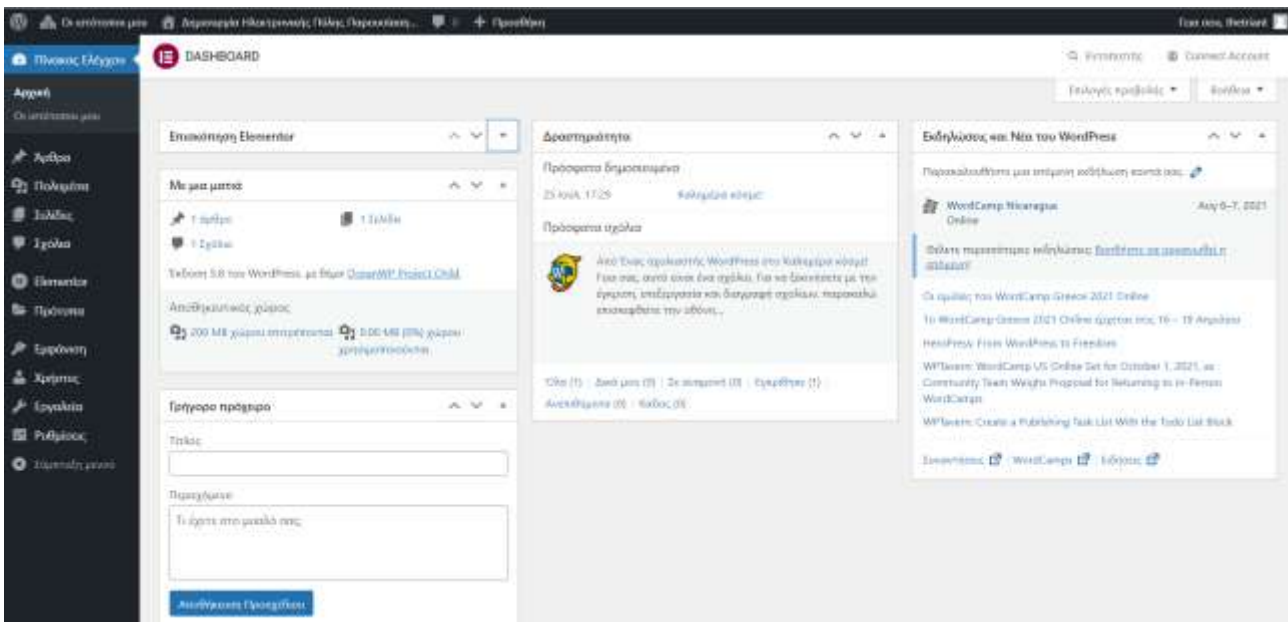
Εικόνα 1 Σύνδεση στο WordPress

Η αρχική κατάσταση της αρχικής σελίδας του ιστοτόπου, εμφανίζεται όπως στην φωτογραφία:

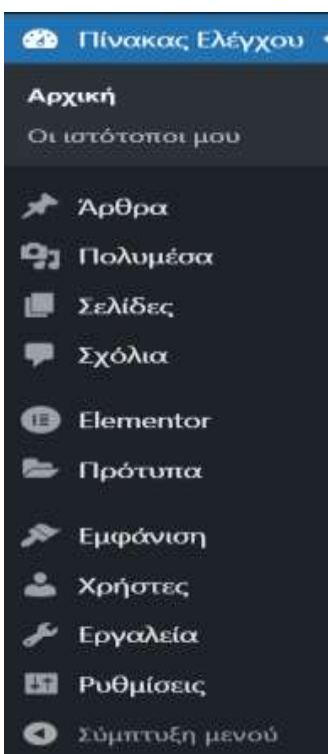

Εικόνα 2 Αρχική σελίδα ιστοσελίδας

Μόλις γίνει η σύνδεση στο WordPress, εμφανίζεται η κεντρική σελίδα διαχείρισης του site. Εμφανίζονται σύντομες πληροφορίες, επιλογές διαχείρισης από το πίνακα ελέγχου και μηνύματα προς το διαχειριστή της ιστοσελίδας. Η εμφάνιση της κεντρικής σελίδας διαχείρισης του site:

Εικόνα 3 Κεντρική σελίδα διαχείρισης μιας ιστοσελίδας

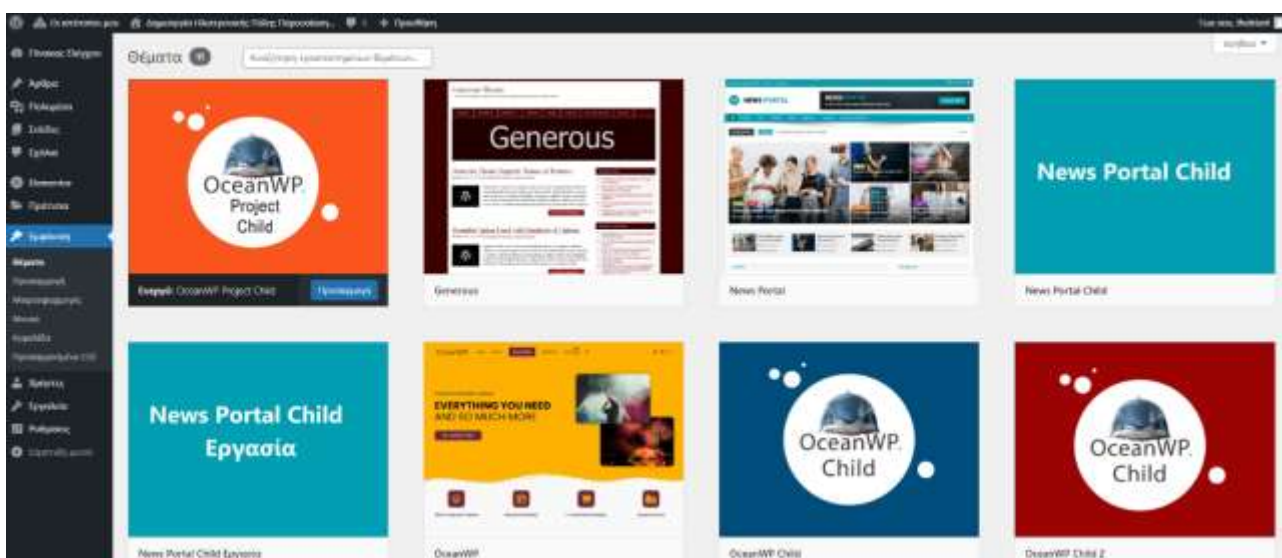

Εικόνα 4 Πίνακας Ελέγχου

Μέσω του πίνακα ελέγχου, ο χρήστης παρατηρεί τις βασικές επιλογές διαχείρισης που έχει. Ο χρήστης, έχει την δυνατότητα μέσα από τον πίνακα ελέγχου να πραγματοποιήσει αλλαγές στην ιστοσελίδα του. Μπορεί να προσθέσει σελίδες, άρθρα, πολυμέσα (εικόνες, βίντεο). Να επιλέξει ένα θέμα της αρεσκείας του, για την εμφάνιση της ιστοσελίδας του. Έχει την δυνατότητα να προσθέσει μικροεφαρμογές. Επιπλέον, μπορεί να διαχειρίζεται και να επεξεργάζεται τα σχόλια. Μέσω των ρυθμίσεων μπορεί να πραγματοποιήσει πολλές αλλαγές. Υπάρχει η δυνατότητα εγκατάστασης διάφορων προσθέτων με σκοπό να κάνει πιο εύχρηστη και λειτουργική την ιστοσελίδα. Τέλος, ο χρήστης μέσω του πίνακα ελέγχου, μπορεί να μεταφερθεί στην ιστοσελίδα.

4.3 Θέματα

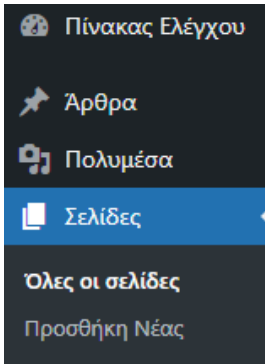
Μια από τις πρώτες επιλογές που κάνει ο χρήστης προκειμένου να αρχίσει να δημιουργεί την ιστοσελίδα του, είναι να επιλέξει ένα θέμα. Αυτό γίνεται μέσω του πίνακα ελέγχου στις βασικές επιλογές διαχείρισης. Επιλέγει την ενότητα Εμφάνιση και στη συνέχεια Θέματα. Μόλις μεταφερθεί στα θέματα, εμφανίζονται τα θέματα που είναι ήδη κατεβασμένα από το σύστημα WordPress, καθώς επίσης και αυτά που είναι ενεργοποιημένο. Ο χρήστης, έχει την δυνατότητα να κατεβάσει όσα θέματα θέλει από αυτά που υπάρχουν στο WordPress. Μόλις καταλήξει στο θέμα το οποίο θέλει να δουλέψει, θα πατήσει το κουμπί ενεργοποίηση. Πριν επιλέξει την ενεργοποίηση μπορεί να επιλέξει την προεπισκόπηση για να δει πως εμφανίζεται το θέμα. Σε αυτή την εργασία γίνεται ενεργοποίηση του θέματος OceanWP Project Child, όπου είναι ήδη ενεργοποιημένο.

Εικόνα 5 Προσθήκη και επιλογή θέματος

4.4 Προσθήκη Σελίδας

Όσον αφορά την δημιουργία και προσθήκη σελίδας στον ιστότοπο, ο χρήστης μεταφέρεται στον πίνακα ελέγχου, επιλέγοντας σελίδες και έπειτα προσθήκη νέας. Οι σελίδες χρησιμοποιούνται πιο συχνά με σκοπό να προσφέρουν γενικές πληροφορίες με διαχρονικό χαρακτήρα.

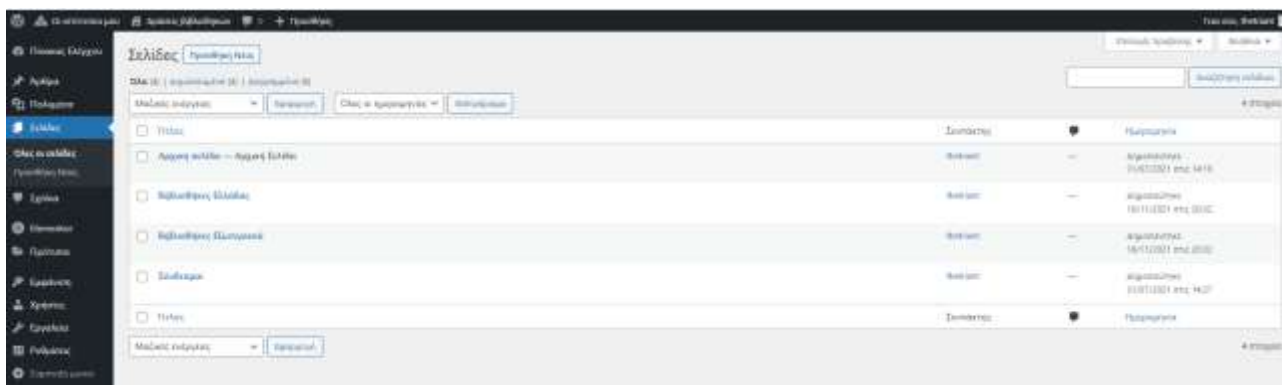
Εικόνα 6 Προσθήκη νέας σελίδας

Έπειτα, ο χρήστης μεταφέρεται στο πλαίσιο όπου θα δημιουργήσει την σελίδα. Αρχικά, μπορεί να δώσει έναν τίτλο στην σελίδα. Από κάτω υπάρχει ένα πλαίσιο όπου ο χρήστης μπορεί να γράψει το περιεχόμενο που θέλει να εμφανίζεται στη σελίδα του. Μπορεί να είναι ένα απλό κείμενο, να προσθέσει εικόνες, βίντεο, να δημιουργήσει ένα παράθεμα και άλλα διάφορα εργαλεία και πολυμέσα που του προσφέρει το WordPress. Όταν ολοκληρώσει ο χρήστης το περιεχόμενο της σελίδας του, επιλέγει πάνω δεξιά Δημοσίευση. Υπάρχει η δυνατότητα να δημιουργήσει όσες σελίδες θέλει και χρειάζεται.

Εικόνα 7 Επεξεργασία νέας σελίδας

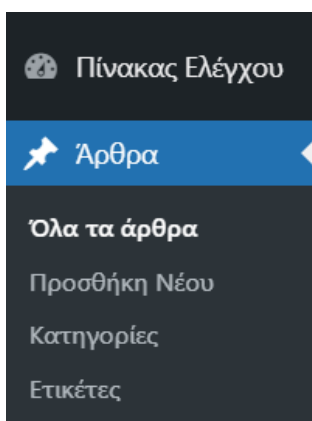
Από την επιλογή Σελίδες > Όλες οι σελίδες, ο χρήστης έχει την δυνατότητα να δει όλες τις σελίδες που έχει δημιουργήσει, καθώς επίσης να κάνει και επεξεργασία ή διαγραφή κάποιας σελίδας.

Εικόνα 8 Σύνολο Σελίδων

4.5 Προσθήκη άρθρων

Όσον αφορά την διαδικασία για την προσθήκη κάποιου άρθρου, αυτή είναι αρκετά παρόμοια με την διαδικασία που ακολουθήθηκε στην προσθήκη σελίδων. Τα άρθρα όμως διαφέρουν από τις σελίδες, διότι έχουν επίκαιρο χαρακτήρα και ημερομηνία δημοσίευσης. Για να δημιουργήσει και έπειτα να προσθέσει κάποιο άρθρο ο χρήστης στην ιστοσελίδα του, μεταφέρεται στον πίνακα Άρθρα > Νέο άρθρο.

Εικόνα 9 Προσθήκη Νέου Άρθρου

Μόλις ο χρήστης μεταφερθεί στην σελίδα Προσθήκη άρθρου, μπορεί να επεξεργαστεί το άρθρο του βάζοντας τον τίτλο που επιθυμεί και έπειτα να γράψει το κείμενο του έχοντας πολλές επιλογές,

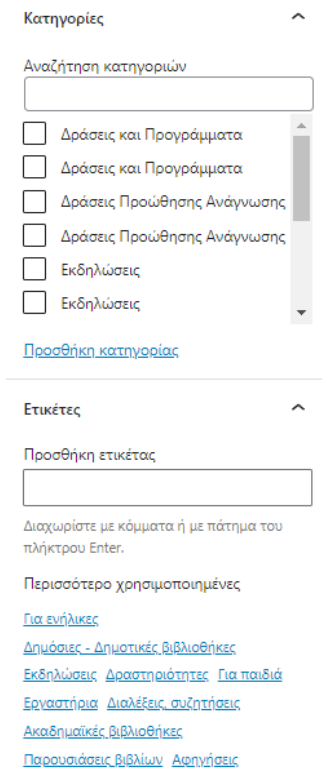
ένα συνθηματικό, ούτως ώστε να μπορούν να το δουν όσοι κατέχουν τον κωδικό (προστατευμένο με κωδικό). Επιπλέον, ο χρήστης έχει την δυνατότητα να αλλάξει την ημερομηνία δημοσίευσης του άρθρου από την επιλογή Δημοσίευση. Έχει την δυνατότητα επιλογής της μορφής του άρθρου (π.χ. κανονικό, βίντεο, ήχος κ.λπ.). Επιπροσθέτως, υπάρχει η επιλογή προσθήκης εικόνας στο άρθρο πατώντας την επιλογή χαρακτηριστική εικόνα, όπου η εικόνα θα εμφανίζεται στο πάνω μέρος του άρθρου και θα είναι μέρος του άρθρου. Τέλος, υπάρχει η δυνατότητα να επιτρέπονται τα σχόλια μέσω της επιλογής Συζήτηση.

The image shows a sidebar menu for editing an article. The 'Άρθρο' (Article) tab is selected. The menu items are:

- Κατάσταση & ορατότητα (Status & visibility) - expanded
 - Ορατότητα (Visibility) - Δημόσιο (Public)
 - Δημοσίευση (Publication) - Άμεσα (Immediately)
 - Μορφή άρθρου (Article format) - Κανονικό (Normal)
 - Μόνιμο στην κορυφή του ιστολόγιου (Permanent at the top of the blog)
 - Αναμένει έλεγχο (Awaiting moderation)
- Πρότυπο (Template) - dropdown
- Μόνιμος σύνδεσμος (Permanent link) - dropdown
- Κατηγορίες (Categories) - dropdown
- Ετικέτες (Tags) - dropdown
- Χαρακτηριστική εικόνα (Featured image) - dropdown
- Απόσπασμα (Excerpt) - dropdown
- Συζήτηση (Comments) - dropdown

Εικόνα 12 Επιλογές που δίνονται κατά την επεξεργασία του άρθρου

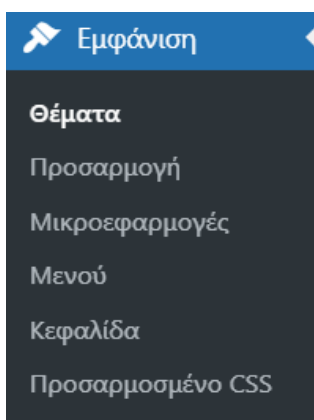
Ο χρήστης έχει την δυνατότητα μέσα από τον πίνακα ελέγχου να επιλέξει την επιλογή Άρθρα > Κατηγορίες, όπου μπορεί να δημιουργήσει και να επεξεργαστεί κάποια κατηγορία όπου θα ενταχθεί σε κάποιο άρθρο. Επίσης, έχει την δυνατότητα να δει όλες τις κατηγορίες που έχει δημιουργήσει. Η ίδια διαδρομή ισχύει και για τις ετικέτες. Τέλος, ο χρήστης έχει την δυνατότητα να δημιουργήσει κατηγορίες ή ετικέτες κατά την διάρκεια της επεξεργασίας του άρθρου του πατώντας κατηγορίες ή ετικέτες από τις επιλογές όπου εμφανίζονται δεξιά και να την προσθέσει.

Εικόνα 15 Κατηγορίες και Ετικέτες άρθρου

4.6 Δημιουργία Μενού

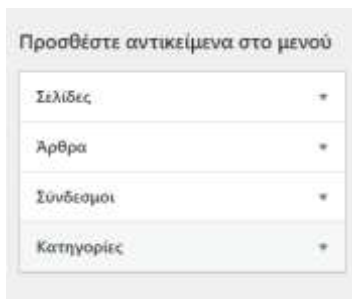
Μια βασική επιλογή που δίνεται στον χρήστη είναι η δημιουργία μενού. Για να δημιουργήσει ο χρήστης ένα μενού, κατευθύνεται στον πίνακα ελέγχου και έπειτα από την επιλογή Εμφάνιση > Μενού.

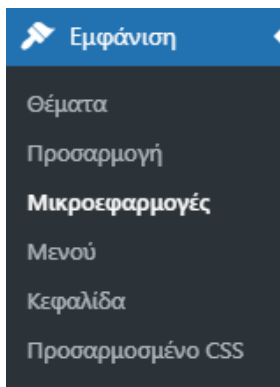
Εικόνα 16 Επιλογή Μενού

Έπειτα, εμφανίζεται αριστερά μια στήλη με τίτλο “προσθέστε αντικείμενα στο μενού”. Μόλις δημιουργήσει ο χρήστης τις σελίδες και τις κατηγορίες που θα περιέχει ο ιστότοπος, επιλέγει ποιες θα

εμφανίζονται στο κεντρικό μενού. Έχοντας επιλέξει τι θα εμφανίζεται στο μενού, μεταφέρεται δεξιά στη Δομή μενού. Εκεί ο χρήστης μπορεί να δώσει ένα όνομα στο μενού και να τοποθετήσει τις σελίδες του με όποια σειρά επιθυμεί. Έχει την δυνατότητα να επιλέξει ποιες θα είναι οι κύριες σελίδες του μενού και ποιες θα τοποθετήσει ως υποσελίδες των κύριων σελίδων. Τέλος, εμφανίζεται παρακάτω η επιλογή ρυθμίσεις μενού όπου ο χρήστης μπορεί να επιλέξει το σημείο όπου θα εμφανίζεται το μενού στην ιστοσελίδα. Μόλις ολοκληρώσει τα παραπάνω, επιλέγει αποθήκευση μενού για να δημοσιευθεί. Ο χρήστης, έχει την δυνατότητα να προσθέσει και να διαγράψει όσες σελίδες, κατηγορίες κ.λπ. θέλει στο μενού που έχει δημιουργήσει.

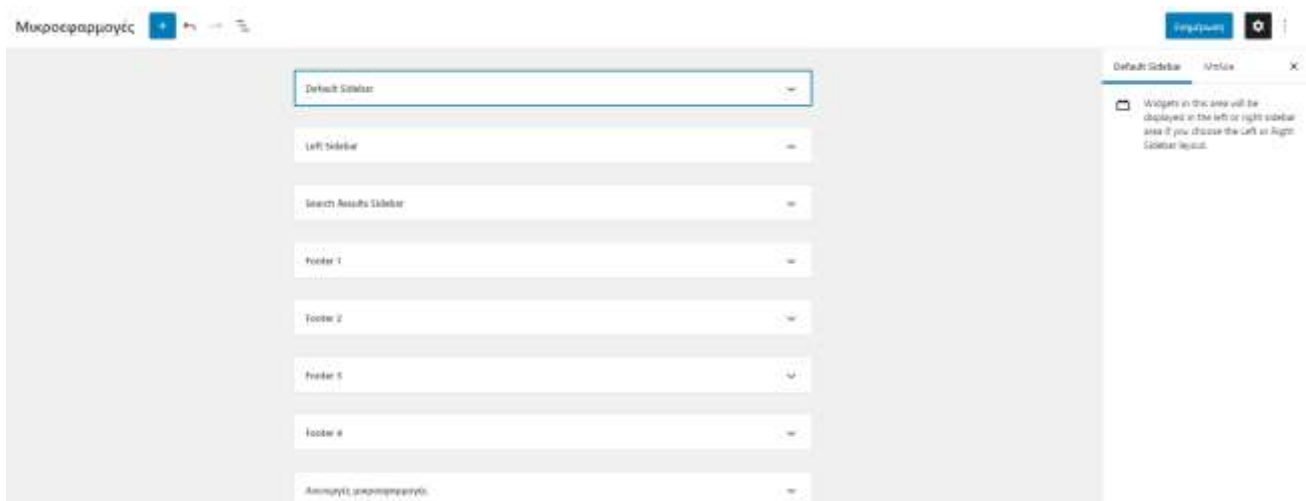

Εικόνα 17 Εισαγωγή σελίδων, κατηγοριών στο μενού

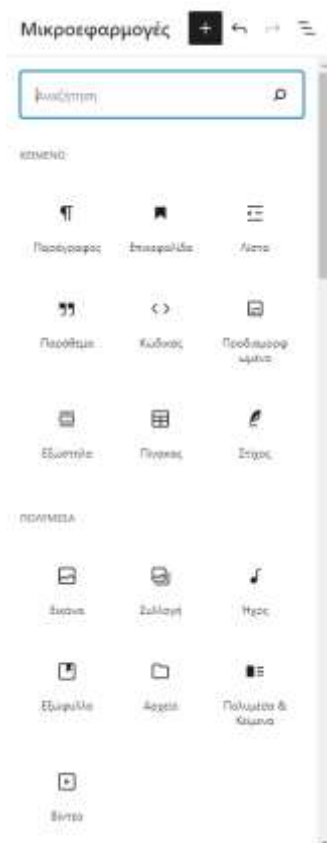

Εικόνα 19 Μικροεφαρμογές

Στη συνέχεια, ο χρήστης μπορεί να επιλέξει ποικίλες μικροεφαρμογές που του προσφέρει το WordPress και να τις τοποθετήσει σε ορισμένα σημεία που του δίνονται (Default Sidebar, Footer 1 κ.λπ.). Μόλις επιλέξει ποιες μικροεφαρμογές χρειάζεται και σε ποιο σημείο θέλει να εμφανίζονται πατάει Ενημέρωση.

Εικόνα 20 Τοποθέτηση μικροεφαρμογής στην ιστοσελίδα

Εικόνα 21 Διάφορες Μικροεφαρμογές

Στη συγκεκριμένη ιστοσελίδα έχει γίνει η προσθήκη 3 μικροεφαρμογών στο Default Sidebar (στην δεξιά πλευρά της ιστοσελίδας). Η πρώτη μικροεφαρμογή είναι τα εικονίδια κοινωνικής δικτύωσης του ιστοτόπου. Δεύτερη μικροεφαρμογή που εμφανίζεται είναι αυτή με τίτλο Επιλεγμένες Εκδηλώσεις, όπου εμφανίζονται με link. Πιο συγκεκριμένα, σε αυτή τη μικροεφαρμογή εμφανίζονται ορισμένες εκδηλώσεις/δράσεις, όπου ο χρήστης μπορεί να μεταφερθεί με ένα κλικ κατευθείαν στην συγκεκριμένη εκδήλωση/δράση. Η τρίτη μικροεφαρμογή είναι η προσθήκη βίντεο YouTube. Στο βίντεο, γίνεται προβολή μιας εκδήλωσης που έχει πραγματοποιηθεί.

Επιλεγμένες εκδηλώσεις

Εργαστήρια Φορποτικής

Θεατρική Παράσταση

Προγράμματα Γυμναστικής

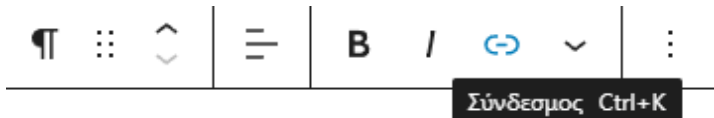
Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης

Εικόνα 22 Μικροεφαρμογές της ιστοσελίδας

4.8 Σύνδεσμοι

Στη σελίδα Σύνδεσμοι όπου υπάρχει στον ιστότοπο, δημιουργήθηκαν ορισμένοι σύνδεσμοι οι οποίοι παραπέμπουν σε άλλες ιστοσελίδες και συγκεκριμένα σε ιστοσελίδες βιβλιοθηκών που αναφέρθηκαν μέσα στα άρθρα. Συγκεκριμένα, πατώντας επεξεργασία σελίδας, ο χρήστης επιλέγει το κουτάκι που λέει σύνδεσμος. Έπειτα, βάζει τον σύνδεσμο του url όπου θέλει να εμφανίσει και τέλος πατάει enter για να προστεθεί το url στο κείμενο.

Εικόνα 23 Εισαγωγή συνδέσμου

Εικόνα 24 Δημιουργία και Επεξεργασία συνδέσμου στη σελίδα Σύνδεσμοι

Σύνδεσμοι

Παρακάτω εμφανίζονται ορισμένοι σύνδεσμοι ιστοσελίδων βιβλιοθηκών όπου αναφέρονταν στον ιστότοπο και παρουσιάστηκαν κάποιες δράσεις και εκδηλώσεις τους. Οι χρήστες έχουν την δυνατότητα μέσω των ιστοσελίδων, να ενημερώνονται για τις ποικίλες δράσεις και εκδηλώσεις που οργανώνουν συνεχώς. Μπορείτε να επισκεφθείτε τις ιστοσελίδες πατώντας πάνω στους συνδέσμούς.

Βιβλιοθήκες Ελλάδας

- [Εθνική Βιβλιοθήκη Ελλάδας](#)
- [Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης](#)
- [Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης Πανεπιστημίου Αιγαίου](#)
- [Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης Χαροκοπίου Πανεπιστημίου](#)
- [Βιβλιοθήκη Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών](#)
- [Δημόσια Κεντρική βιβλιοθήκη Βέροιας](#)
- [Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Σερρών](#)
- [Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Λάρισας](#)
- [Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Σπάρτης](#)
- [Δημοτική Βιβλιοθήκη Καβάλας "Βασίλης Βασιλικός"](#)
- [Δημοτική Κεντρική Βιβλιοθήκη Γρεβενών](#)
- [Βιβλιοθήκη Καλαμπόκας](#)
- [Ιστοσελίδα του Δήμου Νέας Φιλαδέλφειας – Νέας Χαλκηδόνας](#)
- [Ιστοσελίδα Ιδρύματος Ευγενίδου](#)

Βιβλιοθήκες Εξωτερικού

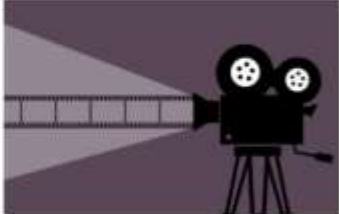
- [Βιβλιοθήκες Πανεπιστημίου Rutgers](#)
- [Βιβλιοθήκες Κρατικού Πανεπιστημίου Φλόριδα](#)
- [Δημόσια Βιβλιοθήκη Regina](#)
- [Δημόσια Βιβλιοθήκη Lawrence](#)
- [Δημόσια Βιβλιοθήκη Λουμπλάνια](#)
- [Δημόσια Βιβλιοθήκη Δανίας](#)
- [Βιβλιοθήκη Μουσείου Ιαπωνικής Τέχνης \(MIA\)](#)

Επιλεγμένες εκδηλώσεις

Εργαστήρια Ραμποτικής

Θεατρική Παράσταση

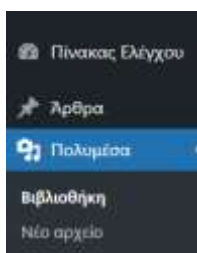
Προγράμματα Γυμναστικής

Εικόνα 25 Εμφάνιση συνδέσμων στον ιστότοπο

4.9 Πολυμέσα

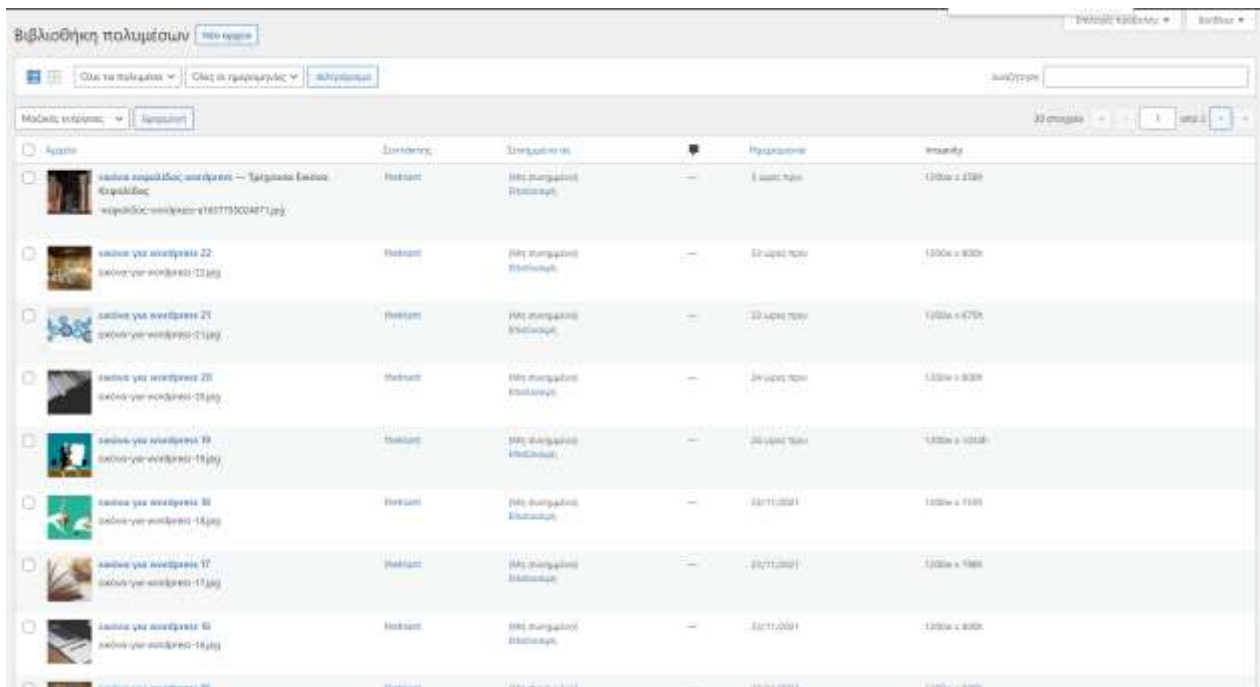
Το WordPress, προσφέρει στον χρήστη την επιλογή των πολυμέσων από τον πίνακα ελέγχου. Μέσω της επιλογής αυτής ο χρήστης μπορεί να προσθέσει κάποιο πολυμέσο στην ιστοσελίδα (π.χ. εικόνες, βίντεο, έγγραφα κ.λπ.). Οι εικόνες, τα βίντεο κ.λπ. που έχει προσθέσει ο χρήστης αποθηκεύονται στην βιβλιοθήκη πολυμέσων. Για να προσθέσει όμως κάποιο πολυμέσο, επιλέγει Νέο αρχείο για την μεταφόρτωση του. Μόλις επιλέξει το πολυμέσο που χρειάζεται μπορεί να το επεξεργαστεί.

Εικόνα 26 Πολυμέσα

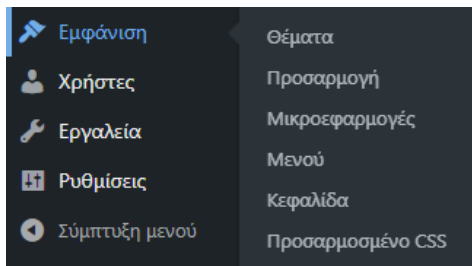
Εικόνα 27 Εισαγωγή Πολυμέσων

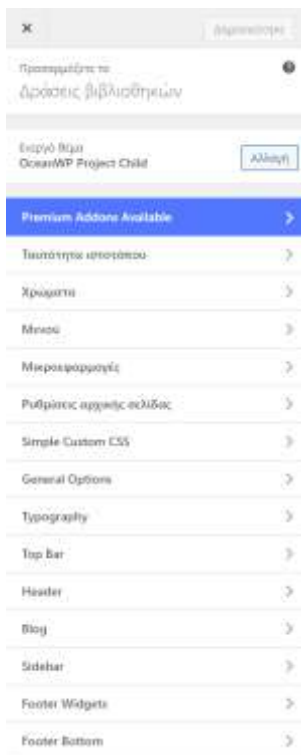
Εικόνα 28 Βιβλιοθήκη Πολυμέσων

4.10 Προσαρμογή

Ο χρήστης μπορεί να επεξεργαστεί τον ιστότοπο του κάνοντας ποικίλες αλλαγές, από τον πίνακα ελέγχου Εμφάνιση > Προσαρμογή.

Εικόνα 29 Προσαρμογή ιστοτόπου

Εικόνα 30 Επιλογές προσαρμογής

Ο χρήστης μπορεί να πραγματοποιήσει ποικίλες αλλαγές από την Προσαρμογή. Μπορεί να επεξεργαστεί την Ταυτότητα του ιστοτόπου του, δηλαδή να αλλάξει τον τίτλο του ιστοτόπου και τον υπότιτλο, καθώς επίσης να τοποθετήσει και εικονίδιο ιστοτόπου. Έχει την δυνατότητα να τοποθετήσει και λογότυπο (Logo) στον ιστότοπο. Επιπλέον, πατώντας στην επιλογή Header > Header Media και έπειτα τρέχουσα κεφαλίδα > προσθήκη νέας εικόνας, ο χρήστης έχει την δυνατότητα να επιλέξει προσθήκη νέας εικόνας για να προσθέσει ως κεφαλίδα. Έπειτα, μεταφέρεται σε ένα πλαίσιο στο οποίο πατάει Επιλογή αρχείων, ώστε να επιλέξει την εικόνα που θέλει να ανεβάσει. Μόλις επιλέξει το αρχείο, πραγματοποιεί τις αλλαγές που χρειάζεται (π.χ. περικοπή της εικόνας) και στη συνέχεια πατάει Δημοσίευση για να αποθηκευτούν οι αλλαγές και να φαίνονται στον ιστότοπο. Το ίδιο γίνεται σε όλες τις εικόνες που ο χρήστης θα προσθέσει.

Επιπροσθέτως, μπορεί να αλλάξει τα χρώματα της ιστοσελίδας και των γραμμάτων, την γραμματοσειρά, να διαχειριστεί το μενού και τις μικροεφαρμογές και να αλλάξει την εμφάνιση της αρχικής σελίδας (σε στατική ή να εμφανίζονται τα τελευταία άρθρα). Έχει την δυνατότητα να πραγματοποιήσει αλλαγές στο top bar και στο footer της ιστοσελίδας. Σε κάθε αλλαγή που γίνεται, ο χρήστης χρειάζεται να πατήσει δημοσίευση, ούτως ώστε να αποθηκευτούν οι αλλαγές που έχει πραγματοποιήσει. Ανακεφαλαιώνοντας, ο χρήστης έχει την δυνατότητα μέσω της επιλογής της Προσαρμογής να κάνει όσες αλλαγές χρειάζεται, ούτως ώστε να εμφανίζεται η ιστοσελίδα όπως ο ίδιος επιθυμεί στο τέλος.

Εικόνα 31 Επιλογή Logo

Εικόνα 32 Προσαρμογή Κεφαλίδας

4.11 Εμφάνιση Τελικής Μορφής Ιστοτόπου

Πνευματικό Έργο 2021 Γριαντοφύλλου Γριαντοφύλλου

ΑΡΧΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΛΛΑΔΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

Αρχική σελίδα

Πληροφορίες

Αυτή η ιστοσελίδα δημιουργήθηκε με κύριο σκοπό να παρουσιάσει ποικίλες δράσεις όλων των τύπων βιβλιοθηκών τόσο από βιβλιοθήκες της Ελλάδας, όσο και από βιβλιοθήκες τους εξωτερικού. Περιλαμβάνονται δράσεις, προγράμματα και άλλοι ειδικοί εκδηλώσεις που ανταποκρίνονται στις ενημερωτικές, εκπαιδευτικές, πολιτιστικές ανάγκες που αφορούν το κοινό το οποίο θα επισκεφθεί τον ιστότοπο.

Σχεδιά να προωθήσει την ανάγνωση, την προβολή της πολιτιστικής παράδοσης μια χώρας και τις εκπαιδευτικές ανάγκες μαθητών και φοιτητών. Απευθύνεται σε όλους τους πολίτες, όλων των ηλικιών, χωρίς εξαιρέσεις, οι οποίοι μπορούν να βρουν πληροφορίες για δράσεις και προγράμματα που έχουν πραγματοποιηθεί σε διάφορες βιβλιοθήκες. Επίσης, παρέχονται χρήσιμοι σύνδεσμοι όπου μπορεί κάποιος να βρει τους ιστοτόπους των βιβλιοθηκών όπου παρουσιάζονται οι διάφορες δράσεις τους.

Εκπαιδευτικά προγράμματα

- [Διαδραστικό πρόγραμμα Πρώτης Παιδείας](#)
- [Προγράμματα γυμναστικής](#)
- [Προγράμματα κοινωνικής ένταξης](#)
- [Διοργάνωση Συμμετοχικών Εκδηλώσεων των Βιβλιοθηκών του Πανεπιστημίου](#)
- [Rulgers](#)

Δράσεις

- [Πρόγραμμα αφήγησης ιστοριών για παιδιά](#)
- [Δράσεις προώθησης ανάγνωσης των βιβλιοθηκών του ASEAN](#)
- [Εκπαιδευτικά Προγράμματα προώθησης της ανάγνωσης](#)
- [Προγράμματα προώθησης ανάγνωσης](#)

Δημοφιλείς Ετικέτες

[Future Library](#) [Ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες](#) [Αφηγήσεις](#) [Αφιέρωμα](#) [Για ενήλικες](#) [Για παιδιά](#) [Δημόσιες – Δημοτικές βιβλιοθήκες](#) [Διαλέξεις, συζητήσεις](#) [Δραστηριότητες](#) [Ειδικές βιβλιοθήκες](#) [Εκδηλώσεις](#) [Εκθέσεις](#) [Εργαστήρια](#) [Παραστάσεις](#) [Παρουσιάσεις βιβλίων](#) [Προβολές](#) [Σεμινάρια](#) [Συνέδρα](#) [Συντάξεις](#)

Επιλεγμένες εκδηλώσεις

Εργαστήρια Φωτογραφίας

Θεατρική Παράσταση

Προγράμματα Γυμναστικής

Καλοκαιρινή Εκστρατεία Αν...

Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης

Facebook Instagram Twitter Pinterest

Copyright - OzeanWP Theme by Nick

Εικόνα 33 Αρχική Σελίδα

Βιβλιοθήκες Ελλάδας

Εκδηλώσεις

Βιβλιοθήκες κάθε τύπου στην Ελλάδα, πραγματοποιούν ποικίλες εκδηλώσεις. Στον ιστότοπο παρουσιάζονται εκδηλώσεις που έχουν πραγματοποιηθεί τα προηγούμενα χρόνια όπως: ομιλίες, συνέδρια, ημερίδες, φεστιβάλ, εκθέσεις και άλλοι ειδικοί τομείς του πολιτισμού γενικότερα.

Οι εκδηλώσεις που εμφανίζονται, έχουν πραγματοποιηθεί είτε σε συνεργασία με άλλους φορείς είτε όχι, καθώς επίσης ορισμένες έχουν φιλοξενήσει και εκδηλώσεις φορέων.

Δράσεις

Στον ιστότοπο επίσης εμφανίζονται ποικίλες δράσεις και εργαστήρια που έχουν οργανώσει βιβλιοθήκες για παιδιά και ενήλικες στους χώρους τους. Επιπλέον, παρουσιάζονται και εκπαιδευτικά προγράμματα που έχουν υλοποιηθεί από διάφορες βιβλιοθήκες της Ελλάδας.

Ως στόχο έχουν την εξοικείωση των χρηστών με την βιβλιοθήκη, το βιβλίο και την ανάγνωση, καθώς επίσης και την ενθάρρυνση τους για τα σύγχρονα μεθόδους έρευνας και εκπαίδευσης με τη χρήση νέων τεχνολογιών. Ορισμένα προγράμματα αφορούν παιδιά μικρής ηλικίας, ενώ άλλα αφορούν τους ενήλικες χρήστες, τα οποία είναι διαμορφωμένα ανάλογα με τις ανάγκες της κάθε ηλικιακής ομάδας.

Κάθε καλοκαίρι, κυρίως οι περισσότερες δημόσιες – δημοτικές βιβλιοθήκες της Ελλάδας συμμετέχουν στην καλοκαιρινή εκστρατεία ανάγνωσης που οργανώνει η Εθνική βιβλιοθήκη της Ελλάδας με ποικίλες δραστηριότητες.

Οι δράσεις και τα εκπαιδευτικά προγράμματα που έχουν οργανωθεί από τις βιβλιοθήκες προσφέρονται συνήθως δωρεάν. Ορισμένα προγράμματα και δράσεις πραγματοποιούνται επίσης, σε συνεργασία και με άλλους φορείς.

Επιλεγμένες εκδηλώσεις

Εργαστήριο Ραμποτικής

Θεατρική Παράσταση

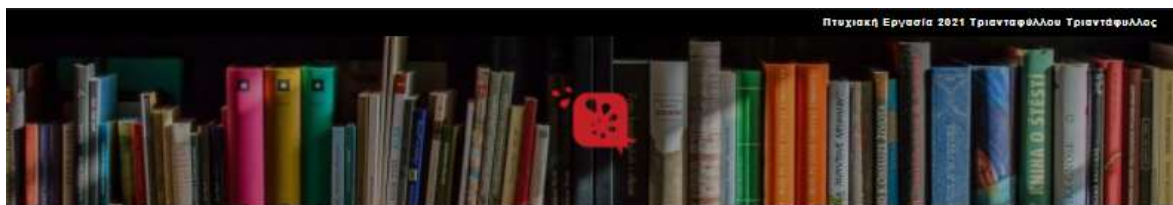
Προγράμματα Γυμναστικής

Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης

Εικόνα 34 Σελίδα "Βιβλιοθήκες Ελλάδας"

Πολιτιστικές Εκδηλώσεις

Θεατρική Παράσταση

Πηγή από: <https://pixabay.com/>

📄 thetriant · 🕒 8 Οκτωβρίου 2021 · 📁 Πολιτιστικές Εκδηλώσεις

Στη Δημόσια βιβλιοθήκη Λάρισας πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2019, η θεατρική παράσταση με τίτλο "Αρκούδα" του Άντον Τσέχωφ, από το θεατρικό εργαστήρι Βανέσα Βραχνιάρη και την ομάδα ενηλίκων του εργαστηρίου....

[Continue Reading >](#)

Προβολή ταινίας

Επιλεγμένες εκδηλώσεις

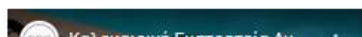
Εργαστήρια Ρομποτικής

Θεατρική Παράσταση

Προγράμματα Γυμναστικής

Εικόνα 35 Υπό σελίδα "Πολιτιστικές Εκδηλώσεις Βιβλιοθηκών Ελλάδας"

Εκδήλωση – Αφιέρωμα

thetrian1 - 8 Οκτωβρίου 2021 - Κοινωνικές Εκδηλώσεις

Η Δημόσια βιβλιοθήκη Σερρών πραγματοποίησε τον Απρίλιο του 2019, μια εκδήλωση - αφιέρωμα στο γαλλόφωνο στοχαστή Κώστα Αξελό. Η εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε με αφορμή τον εορτασμό της Γαλλοφωνίας, προβλήθηκε ένα σχετικό...

[Continue Reading >](#)

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα γυμναστικής

Επιλεγμένες εκδηλώσεις

Εργαστήρια Ρομποτικής

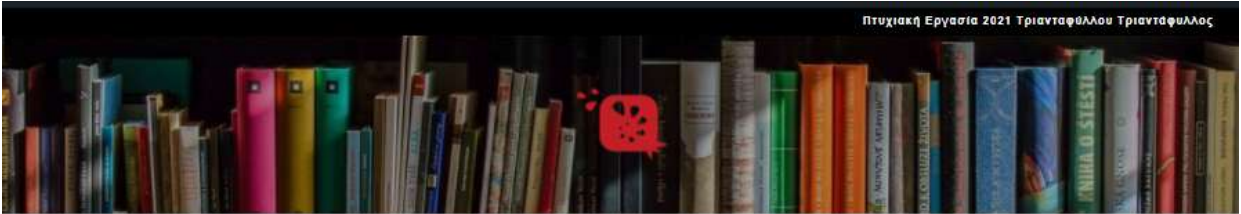
Θεατρική Παράσταση

Προγράμματα Γυμναστικής

Εικόνα 36 Υπό Σελίδα "Κοινωνικές Εκδηλώσεις Βιβλιοθηκών Ελλάδας"

Δράσεις Προώθησης Ανάγνωσης

Σεμινάριο επαγγελματικού προσανατολισμού

Πηγή από: <https://pixabay.com>

🔗 thetriant - 🕒 8 Οκτωβρίου 2021 - 📄 Δράσεις Προώθησης Ανάγνωσης

Η βιβλιοθήκη Καλαμπάκας, διοργάνωσε τον Μάρτιο του 2019, ένα σεμινάριο επαγγελματικού προσανατολισμού για μαθητές Λυκείου όπου επισκέφθηκαν την βιβλιοθήκη. Στο σεμινάριο, οι μαθητές γνώρισαν πως να συμπληρώσουν το μηχανογραφικό τους...

Επιλεγμένες εκδηλώσεις

Εργαστήρια Ρομποτικής

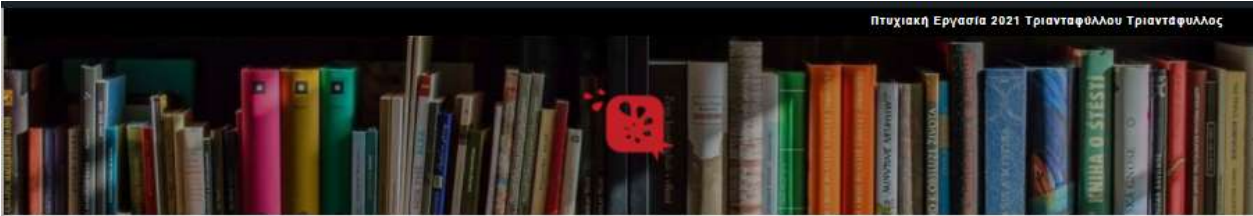
Θεατρική Παράσταση

Προγράμματα Γυμναστικής

Εικόνα 37 Υπό Σελίδα "Δράσεις Προώθησης Ανάγνωσης Βιβλιοθηκών Ελλάδας"

ΑΡΧΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

Εκπαιδευτικά Προγράμματα

Εργαστήρια Ρομποτικής

thetriant - 8 Οκτωβρίου 2021 - Εκπαιδευτικά Προγράμματα

Στη Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη της Σπάρτης πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών προγραμμάτων του Sparti TechLab, τα εργαστήρια ρομποτικής για παιδιά. Μέσα από τα προγράμματα, τα παιδιά γνώρισαν νέες έννοιες σχετικά...

Continue Reading >

Εισαγωγικά μαθήματα

Πηγή από: <https://pixabay.com>

thetriant - 8 Οκτωβρίου 2021 - Εκπαιδευτικά Προγράμματα

Η Δημόσια βιβλιοθήκη της Βέροιας πραγματοποίησε τα εισαγωγικά μαθήματα "Δημιουργία 3D games" με την Unity, το 2019. Στόχος των μαθημάτων ήταν οι χρήστες να δημιουργήσουν τον δικό τους τρισδιάστατο κόσμο...

Επιλεγμένες εκδηλώσεις

Εργαστήρια Ρομποτικής

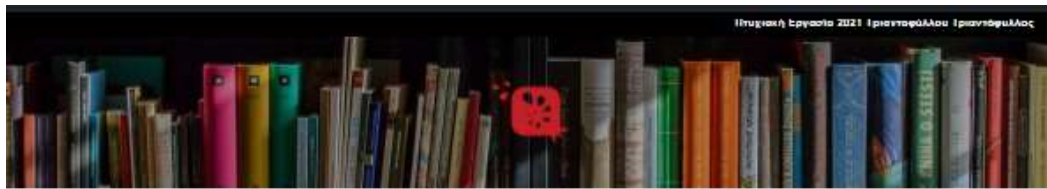
Θεατρική Παράσταση

Προγράμματα Γυμναστικής

Εικόνα 38 Υπό Σελίδα "Εκπαιδευτικά Προγράμματα Βιβλιοθηκών Ελλάδας"

ΑΥΓΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

Βιβλιοθήκες Εξωτερικού

Εκδηλώσεις

Στον ιστότοπο παρουσιάζονται διάφορες εκδηλώσεις διαφόρων τύπων βιβλιοθηκών του εξωτερικού, που έχουν πραγματοποιηθεί τα προηγούμενα χρόνια όπως, σελιές, συνέδρια, ημερίδες, φεστιβάλ, εκδόσεις και άλλου είδους ταμείς του πολιτισμού γενικότερα.

Οι εκδηλώσεις που εμφανίζονται έχουν πραγματοποιηθεί είτε σε συνεργασία με άλλους φορείς είτε όχι, καθώς επίσης ορισμένες έχουν φιλοξενηθεί και εκδηλώσεις φορέων.

Δράσεις

Στον ιστότοπο εμφανίζονται επίσης, πολλές δράσεις και εργαστήρια που έχουν οργανώσει βιβλιοθήκες για παιδιά και ενήλικες στους χώρους τους. Επιπλέον, παρουσιάζονται και εκπαιδευτικά προγράμματα που έχουν υλοποιηθεί από διάφορες βιβλιοθήκες του εξωτερικού. Ορισμένα προγράμματα αφορούν παιδιά μικρής ηλικίας, ενώ άλλα αφορούν τους ενήλικες χρήστες, τα οποία είναι διαμορφωμένα ανάλογα με τις ανάγκες της κάθε ηλικιακής ομάδας.

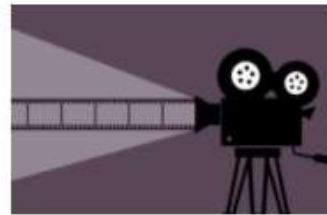
Οι δράσεις και τα εκπαιδευτικά προγράμματα που έχουν οργανωθεί από τις βιβλιοθήκες προσφέρονται συνήθως δωρεάν. Ορισμένα προγράμματα και δράσεις πραγματοποιούνται επίσης, σε συνεργασία και με άλλους φορείς.

Επιλεγμένες εκδηλώσεις

Εργαστήρια Ρομποτικής

Θεατρική Παράσταση

Προγράμματα Γυμναστικής

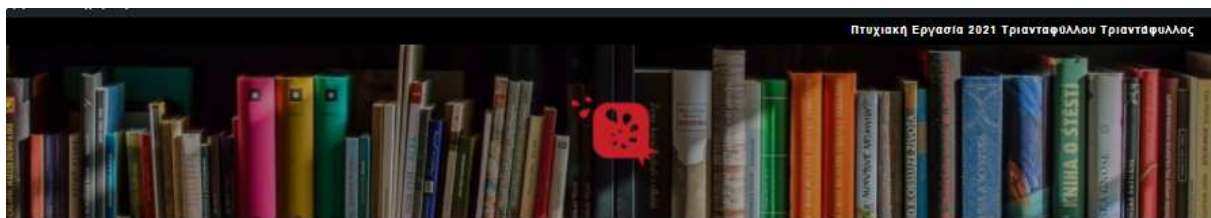

Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης

Copyright - QueenWP Theme by Nick

Εικόνα 39 Σελίδα "Βιβλιοθήκες Εξωτερικού"

Πολιτιστικές Εκδηλώσεις

Έκθεση τέχνης: “Νηστεία της καρδιάς και της ψυχής”

Πηγή από: <https://pixabay.com>

[thetrian](#) - 4 Αυγούστου 2021 - Κοινωνικές Εκδηλώσεις / Πολιτιστικές Εκδηλώσεις

Η βιβλιοθήκη του Μουσείου Ισλαμικής Τέχνης διοργανώνει στους χώρους της, ποικίλες εκθέσεις όπου αλλάζουν κάθε δύο μήνες. Μια από αυτές ήταν η έκθεση που οργανώθηκε το 2018 με τίτλο “Fasting...

[Continue Reading](#)

Ετήσια εκδήλωση “Read Across Lawrence”

[thetrian](#) - 4 Αυγούστου 2021 - Κοινωνικές Εκδηλώσεις / Πολιτιστικές Εκδηλώσεις

Η Δημόσια Βιβλιοθήκη Lawrence σε συνεργασία με δημοτικά σχολεία και μέλη της κοινότητας του

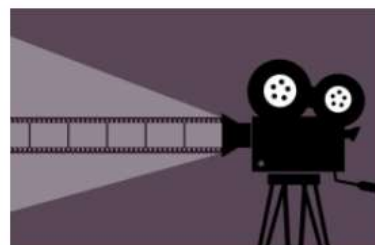
Εικόνα 40 Υπό Σελίδα “Πολιτιστικές Εκδηλώσεις Βιβλιοθηκών Εξωτερικού”

Επιλεγμένες εκδηλώσεις

Εργαστήρια Ρομποτικής

Θεατρική Παράσταση

Προγράμματα Γυμναστικής

Πτυχιακή Εργασία 2021 Τριανταφύλλου Τριαντάφυλλος

ΑΡΧΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

Κοινωνικές Εκδηλώσεις

Έκθεση τέχνης: “Νηστεία της καρδιάς και της ψυχής”

Πηγή από: <https://pixabay.com>

theTriant - 4 Αυγούστου 2021 - Κοινωνικές Εκδηλώσεις / Πολιτιστικές Εκδηλώσεις

Η βιβλιοθήκη του Μουσείου Ισλαμικής Τέχνης διοργανώνει στους χώρους της, ποικίλες εκθέσεις όπου αλλάζουν κάθε δύο μήνες. Μια από αυτές ήταν η έκθεση που οργανώθηκε το 2018 με τίτλο “Fasting...”

Continue Reading >

Επιλεγμένες εκδηλώσεις

Εργαστήρια Ρομποτικής

Θεατρική Παράσταση

Προγράμματα Γυμναστικής

Εικόνα 41 Υπό Σελίδα “Κοινωνικές Εκδηλώσεις Βιβλιοθηκών Εξωτερικού”

Πτυχιακή Εργασία 2021 Τριανταφύλλου Τριανταφύλλος

ΑΡΧΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

Δράσεις Προώθησης Ανάγνωσης

Πρόγραμμα αφήγησης ιστοριών για παιδιά

[thetriant](#) - 9 Οκτωβρίου 2021 - Δράσεις Προώθησης Ανάγνωσης

Η βιβλιοθήκη του Μουσείου Ισλαμικής Τέχνης, έχει διοργανώσει τα προηγούμενα χρόνια προγράμματα αφήγησης ιστοριών "Storytime", για παιδιά. Στα προγράμματα αυτά, ένας βιβλιοθηκονόμος αφηγείται στα παιδιά ένα βιβλίο, είτε στα αγγλικά...

[Continue Reading](#)

Δράσεις προώθησης ανάγνωσης των βιβλιοθηκών του ASEAN

Πηγή από: <https://pixabay.com>

[thetriant](#) - 4 Αυγούστου 2021 - Δράσεις Προώθησης Ανάγνωσης

Οι δημόσιες βιβλιοθήκες ASEAN (βιβλιοθήκες από 6 χώρες: της Ινδονησίας, της Μαλαισίας, της

Επιλεγμένες εκδηλώσεις

Εργαστήρια Ρομποτικής

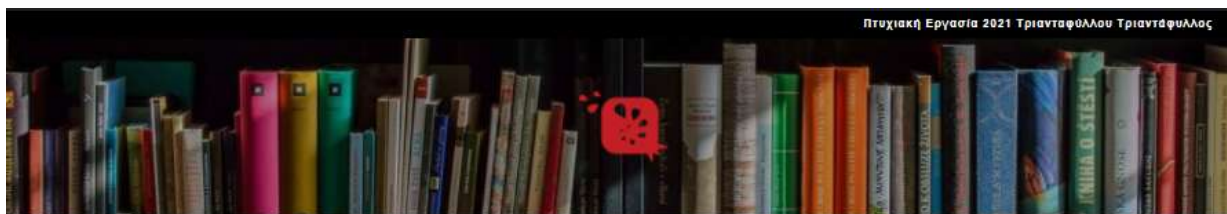
Θεατρική Παράσταση

Προγράμματα Γυμναστικής

Εικόνα 42 Υπό Σελίδα "Δράσεις Προώθησης Ανάγνωσης Βιβλιοθηκών Εξωτερικού"

Εκπαιδευτικά Προγράμματα

Διαδραστικό πρόγραμμα Πρώιμης Παιδείας

thetriant - 8 Οκτωβρίου 2021 - Εκπαιδευτικά Προγράμματα

Η Δημόσια βιβλιοθήκη Ρεγγίνα, πραγματοποίησε ένα διαδραστικό πρόγραμμα πρώιμης παιδείας με το τίτλο "Mainly Mother Goose". Το πρόγραμμα απευθυνόταν σε γονείς και παιδιά έως 24 μηνών. Πραγματοποιήθηκαν σε διάστημα 8...

Continue Reading >

Προγράμματα γυμναστικής

Πηγή από: <https://pixabay.com>

thetriant - 3 Αυγούστου 2021 - Εκπαιδευτικά Προγράμματα

Διοργανώνονται ποικίλα προγράμματα γυμναστικής σε δημόσιες βιβλιοθήκες της Αμερικής και του Καναδά τα οποία αφορούν όλες τις ηλικιακές ομάδες. Μερικές από τις δραστηριότητες που πραγματοποιούνται τις αμαρ από τις βιβλιοθήκες...

Επιλεγμένες εκδηλώσεις

Εργαστήρια Ρομποτικής

Θεατρική Παράσταση

Προγράμματα Γυμναστικής

Εικόνα 43 Υπό Σελίδα "Εκπαιδευτικά Προγράμματα Βιβλιοθηκών Εξωτερικού"

Σύνδεσμοι

Παρακάτω εμφανίζονται ορισμένοι σύνδεσμοι ιστοσελίδων βιβλιοθηκών όπου αναφέρονται στον ιστότοπο και παρουσιάζονται κάποιες δράσεις και εκδηλώσεις τους. Οι χρήστες έχουν την δυνατότητα μέσω των ιστοσελίδων να ενημερώνονται για τις ποικίλες δράσεις και εκδηλώσεις που οργανώνουν συνεχώς. Μπορείτε να επισκεφθείτε τις ιστοσελίδες πατώντας πάνω στους συνδέσμους.

Βιβλιοθήκες Ελλάδας

- [Εθνική Βιβλιοθήκη Ελλάδας](#)
- [Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης](#)
- [Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης Πανεπιστημίου Αιγαίου](#)
- [Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης Χαροκοπίου Πανεπιστημίου](#)
- [Βιβλιοθήκη Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών](#)
- [Δημόσια Κεντρική βιβλιοθήκη Θέραςας](#)
- [Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Σερρών](#)
- [Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Λάρισας](#)
- [Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Σπάρτης](#)
- [Δημοτική Βιβλιοθήκη Καβάλας "Βασιλίδης Βασιλικός"](#)
- [Δημοτική Κεντρική Βιβλιοθήκη Γραβιανών](#)
- [Βιβλιοθήκη Καλαμπόκας](#)
- [Ιστοσελίδα του Δήμου Νέας Φιλαδέλφειας – Νέας Χαλκηδόνος](#)
- [Ιστοσελίδα Ιδρύματος Ευγενιδου](#)

Βιβλιοθήκες Εξωτερικού

- [Βιβλιοθήκες Πανεπιστημίου Ράλγκες](#)
- [Βιβλιοθήκες Κρατικού Πανεπιστημίου Φλόριαντα](#)
- [Δημόσια Βιβλιοθήκη Regina](#)
- [Δημόσια Βιβλιοθήκη Llanelli](#)
- [Δημόσια Βιβλιοθήκη Λουμπλάννα](#)
- [Δημόσια Βιβλιοθήκη Δανίας](#)
- [Βιβλιοθήκη Μουσείου Καλαματικής Τέχνης \(ΜΑ\)](#)

Επιλεγμένες εκδηλώσεις

Εργαστήρια Ρομποτικής

Θεατρική Παράσταση

Προγράμματα Γυμναστικής

Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης

Εικόνα 44 Σελίδα "Σύνδεσμοι"

5. Συμπεράσματα και Προτάσεις

Πραγματοποιώντας και ολοκληρώνοντας το γραπτό κομμάτι, αλλά και τον σχεδιασμό της ιστοσελίδας, βγαίνουν τα τελικά συμπεράσματα της πτυχιακής εργασίας. Πλέον, οι περισσότερες βιβλιοθήκες όλων των τύπων τόσο της Ελλάδας αλλά και του εξωτερικού πραγματοποιούν ποικίλες εκδηλώσεις και δραστηριότητες στους χώρους τους. Πραγματοποιούν δράσεις εκπαιδευτικού, πολιτιστικού και κοινωνικού περιεχομένου, ορισμένες φορές σε συνεργασία και με άλλους φορείς για κάθε ηλικίας άνθρωπο.

Τα προηγούμενα χρόνια, οι βιβλιοθήκες πραγματοποιούσαν σε πολύ λιγότερο βαθμό προγράμματα και εκδηλώσεις. Η ενημέρωση των χρηστών όμως για τις εκδηλώσεις και τα προγράμματα που πραγματοποιούνταν ήταν σπάνια έως και καθόλου. Αυτό συνέβαινε, διότι οι βιβλιοθήκες δεν είχαν τα κατάλληλα μέσα για να προωθήσουν τις δράσεις τους σωστά, καθώς επίσης και για τον λόγο πως οι χρήστες δεν επισκέπτονταν την βιβλιοθήκη συχνά και δεν ενημερώνονταν για τις δράσεις των βιβλιοθηκών. Τα τελευταία χρόνια όμως, με την εξέλιξη της τεχνολογίας και κυρίως με την εμφάνιση του Διαδικτύου αυτό λύθηκε.

Η σημερινή εποχή έχει χαρακτηριστεί ως η εποχή της πληροφορίας. Το διαδίκτυο χρησιμοποιείται πλέον από την μεγαλύτερη πλειοψηφία των ανθρώπων καθημερινά για την ενημέρωση και πληροφόρηση τους. Για τον λόγο αυτό, οι βιβλιοθήκες έχουν εκσυγχρονιστεί και χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο για διάφορους σκοπούς.

Ένας από τους κύριους σκοπούς όπου χρησιμοποιούν το διαδίκτυο οι βιβλιοθήκες είναι για να προβάλλουν και να προωθήσουν τις υπηρεσίες, εκδηλώσεις και τις δράσεις που πραγματοποιούν ή έχουν πραγματοποιήσει. Οι βιβλιοθήκες πλέον έχουν δημιουργήσει είτε μια ιστοσελίδα, κάποιο κοινωνικό δίκτυο ή κάποιο άλλο εργαλείο στο διαδίκτυο. Μέσα από τις ιστοσελίδες και τα υπόλοιπα μέσα που χρησιμοποιούν ενημερώνουν τους χρήστες τους, καθώς και τους απομακρυσμένους χρήστες με φωτογραφίες, βίντεο, ημερομηνίες και άλλα στοιχεία των προγραμμάτων και των εκδηλώσεων τους.

Από την άλλη πλευρά όμως, το προσωπικό των βιβλιοθηκών χρειάζεται πλέον να διαθέτει ποικίλες γνώσεις πάνω σε πολλούς τομείς. Με την εξέλιξη της τεχνολογίας, απαιτείται να διαθέτει γνώσεις και στον τομέα της πληροφορικής. Για τον λόγο αυτό, το προσωπικό πρέπει να λαμβάνει την κατάλληλη εκπαίδευση για τη χρήση και την διαχείριση των ιστοσελίδων, των κοινωνικών δικτύων τους κ.λπ. που χρησιμοποιούν. Συνήθως πραγματοποιούνται σεμινάρια για την εκπαίδευση τους.

Έτσι, με την δημιουργία ιστοσελίδων, κοινωνικών δικτύων κ.λπ., οι χρήστες έχουν την δυνατότητα να ενημερώνονται για νέα, εκδηλώσεις και δράσεις που οργανώνονται πιο συχνά και πιο εύκολα απ' ό,τι τα προηγούμενα χρόνια, μέσω του διαδικτύου και των εργαλείων που χρησιμοποιούν οι βιβλιοθήκες. Επιπροσθέτως, με αυτόν τον τρόπο προσελκύονται και πληροφορούνται νέοι χρήστες, ούτως ώστε να επισκεφθούν μια βιβλιοθήκη για κάποια δράση που μπορεί να τους ενδιαφέρει.

Τέλος, μια πρόταση η οποία είναι χρήσιμη για όλες τις βιβλιοθήκες κάθε τύπου είναι πως πλέον όλες οι βιβλιοθήκες χρειάζεται να έχουν μια ιστοσελίδα ή κάποιο κοινωνικό δίκτυο στο διαδίκτυο. Και αυτό, διότι μέσω αυτών των μέσων οι βιβλιοθήκες μπορούν πλέον με εύκολο τρόπο να παρουσιάζουν, ενημερώνουν και να προσελκύουν όλους τους χρήστες να τις επισκεφθούν, να μάθουν τα νέα τους, τις υπηρεσίες τους, καθώς επίσης και τις ποικίλες εκδηλώσεις, δράσεις και προγράμματα που διοργανώνουν στην βιβλιοθήκη τους.

6. Βιβλιογραφία

Azwar, M., & Sulthonah, S. (2018). The Utilization of Instagram as a Media Promotion: The Case Study of Library in Indonesia. *Insaniyat: Journal of Islam and Humanities*, 2(2), 147–159.

Bandyopadhyay, R., Bose, B., & Sengupta, P. (2010). [PDF] ‘Come to your Library’: BLA Project for Promotion of Reading in West Bengal, India | Semantic Scholar. *Undefined*.

<https://www.semanticscholar.org/paper/%22Come-to-your-Library%22%3A-BLA-Project-for-Promotion-Bandyopadhyay-Bose/f1b2c3a9e21cd1096c50635f5aa12c4c41e197ea>

Book launch: Literary Visions of the Middle East - University of Oslo Library. (2019).

<https://www.ub.uio.no/english/courses-events/events/uhs/2019/literary-visions-middle-east.html>

Concerts, Theatrical Plays, Films | American School of Classical Studies at Athens. (n.d.).

Retrieved 29 September 2021, from <https://www.ascsa.edu.gr/research/gennadius-library/public-programs/concerts-theatrical-plays-films>

Davydova, I., Marina, O., Slianyk, A., & Syerov, Y. (2019). Social Networks in Developing the Internet Strategy for Libraries in Ukraine. *COAPSN*.

Demeter, M., Besara, R., Colvin, G., & Birmingham, B. (2018). Send in the crowds: Planning and benefiting from large-scale academic library events. *Marketing Libraries Journal*, 86–95.

Educational Programs | American School of Classical Studies at Athens. (n.d.). Retrieved 29 September 2021, from <https://www.ascsa.edu.gr/research/gennadius-library/educational-programs>

E-learning: Αγγλικά για αρχάριους. (2020, April 2).

<https://www.libver.gr/%CE%93%CE%B5%CE%B3%CE%BF%CE%BD%CF%8C%CF%82/elearning-%ce%b1%ce%b3%ce%b3%ce%bb%ce%b9%ce%ba%ce%ac-%ce%b3%ce%b9%ce%b1->

%ce%b1%cf%81%cf%87%ce%ac%cf%81%ce%b9%ce%bf%cf%85%cf%82/?instance_id=5188

Exhibitions | American School of Classical Studies at Athens. (n.d.). Retrieved 29 September 2021, from <https://www.ascsa.edu.gr/research/gennadius-library/public-programs/exhibitions>

Exhibitions—University Library—Newcastle University. (n.d.). Retrieved 19 November 2021, from <https://www.ncl.ac.uk/library/special-collections/exhibitions/>

GEO-Wednesday: Earth's History of Changing Sea Level - University of Oslo Library. (2020).

<https://www.ub.uio.no/english/courses-events/events/mednat/ureal/2020/200225geoonsdag.html>

Germanos, D., Gavrilidis-Spiridis, S., & Arvaniti, I. (2009). *School creates its own library—IKEE / Aristotle University of Thessaloniki—Library*. <http://ikee.lib.auth.gr/record/266971/files/>

Graham, S., & Gagnon, A. (2013). A Quasi-experimental Evaluation of an Early Literacy Program at the Regina Public Library / Évaluation quasi-expérimentale d'un programme d'alphabetisation des jeunes enfants à la bibliothèque publique de Regina. *Canadian Journal of Information and Library Science*, 37(2), 103–121.

<https://doi.org/10.1353/ils.2013.0013>

Harper, F. (2018a, January 23). *Sandars Lectures 2017-18: 'Chemical Attractions' by Dr Peter Wothers* [Text]. <https://www.lib.cam.ac.uk/news/sandars-lectures-2017-18-chemical-attractions-dr-peter-wothers>

Harper, F. (2018b, February 5). *University Library invites you to Color our Collections* [Text]. <https://www.lib.cam.ac.uk/news/university-library-invites-you-color-our-collections>

Harper, F. (2021, October 19). *The Really Popular Book Club: Pompeii with Caroline Shenton* [Text]. <https://www.lib.cam.ac.uk/whats/really-popular-book-club-pompeii-caroline-shenton>

Homepage—Welcome to Future Library. (n.d.). Retrieved 3 September 2021, from <https://www.futurelibrary.gr/>

Howard, H. A., Huber, S., Carter, L. V., & Moore, E. A. (2018). Academic Libraries on Social Media: Finding the Students and the Information They Want. *Information Technology and Libraries*, 37(1), 8–18. <https://doi.org/10.6017/ital.v37i1.10160>

- IFLA Libraries for Children and Young Adults. (2006). *The background text to the Guidelines for Children's Libraries Services*. <https://repository.ifla.org/handle/123456789/173>
- Irawati, I. (2012). *Social Networks for Library Promotion*. International Conference On Libraries (ICOL) 2012: Transformation To Humanize Libraries, Renaissance Hotel, Kota Bharu, Kelantan. <https://sites.google.com/site/usmicol2012/>
- JU Sustainability Festival 2021*. (2021). [Text]. <https://ju.se/en/collaboration/events-and-conferences/events/ju.se/en/collaboration/events-and-conferences/events/ju-sustainability-festival-2021.html>
- Kenneway, M. (2007). Marketing the library: Using technology to increase visibility, impact and reader engagement. *Serials: The Journal for The Serials Community*, 20, 92–97. <https://doi.org/10.1629/2092>
- Khattab, D., Grebović-Lendo, N., & Demiragić, A. (2019). *COMMUNITY ENGAGEMENT IN ACADEMIC LIBRARIES: WARBOOKPEDIA. BA INITIATIVE AT THE FACULTY OF PHILOSOPHY IN SARAJEVO*.
- Korkidi, M., Pantazi, D., Kaprinis, S., Perrea, A., Papaloukas, M., & Kipreos, G. (2020). *Promoting physical activity and quality of life for citizens through municipal libraries*.
- Kuhlthau, C. C. (2010). Guided inquiry: School libraries in the 21st century. *School Libraries Worldwide*, 17–27.
- Lawrence, R. A. (2004). *Lawrence Public Library Events, Information, and Services Lawrence Public Library Events, Information, and Services*.
- Lenstra, N. (2017). Movement-Based Programs in U.S. and Canadian Public Libraries: Evidence of Impacts from an Exploratory Survey. *Evidence Based Library and Information Practice*, 12(4), 214–232. <https://doi.org/10.18438/B8166D>
- Li, L. (2018). Research on the Innovation of Reading Promotion Service Model of University Library Based on Readers' Characteristics—Taking the Library of Heilongjiang Bayi Agricultural University (HLAU) as an Example. *Journal of Service Science and Management*, 11(4), 374–382. <https://doi.org/10.4236/jssm.2018.114026>

- LISBDNETWORK. (2016, June 28). Types of Libraries (Academic, Public, National & Special Library). *Library & Information Science Network*. <https://www.lisbdnetwork.com/types-libraries-academic-public-national-special-library/>
- Liu, X., Liu, C., Shi, L., Huang, J., Zhang, X., & Chen, M. (2017). *Reading Promotion Practice Based on PDCA Cycle At Huazhong University of Science and Technology Library*. 406–410. <https://doi.org/10.2991/mshsd-17.2018.78>
- Lotts Megan. (2015). Implementing a culture of creativity: Pop-up making spaces and participating events in academic libraries. *College & Research Libraries News*, 76(2), 72–75. <https://doi.org/10.7282/T3D2208V>
- Mackiewicz, E. (2014). *Programming cultural events in a network of libraries*. IFLA WLIC 2014, Lyon, France. <http://library.ifla.org/874/>
- Maclean, J. (2008). *Library preschool storytimes: Developing early literacy skills in children*. 13.
- Martins, A. B., & Marques, A. (2010). Promoting a Reading Culture in School Community: How to Engage Reading Activities Cross Curricula, Directors, Teachers, Students, Parents, Administrative Services, Local Authorities, Public Libraries and Other Partners--Relating a Project. In *International Association of School Librarianship*. International Association of School Librarianship. <https://eric.ed.gov/?id=ED518510>
- Movie night with linguistics and sci-fi—University of Oslo Library*. (2018). <https://www.ub.uio.no/english/courses-events/events/mednat/ureal/2018/180305arrival.html>
- Movies Calendar*. (n.d.). Retrieved 19 November 2021, from <https://www.spl.org/programs-and-services/arts-and-culture/movies/movies-calendar?trumbaEmbed=view%3Devent%26eventid%3D141824354>
- Music and Performance Calendar*. (2019). <https://www.spl.org/programs-and-services/arts-and-culture/arts-programs/music-and-performance/music-and-performance-calendar?trumbaEmbed=view%3Devent%26eventid%3D138665598>
- MusicLab vol. 1: Biophysical Music - University of Oslo Library*. (2017). <https://www.ub.uio.no/english/courses-events/events/mednat/ureal/inf/171123MusicLab.html>

- Parker-Leavy, S., & Abdulrahman, R. (2018). *Using library events, exhibitions and technology to inspire your art library visitors*. <http://library.ifla.org/2159/>
- Paywall: The Business of Scholarship – Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης*. (2018, October 24). <https://library.upatras.gr/event/paywall>
- Peterson, S. S., Jang, E., Jupiter, C., & Dunlop, M. (2012). Preschool Early Literacy Programs in Ontario Public Libraries. *Partnership: The Canadian Journal of Library and Information Practice and Research*, 7(2), Article 2. <https://doi.org/10.21083/partnership.v7i2.1961>
- Physics at the Library: Ben Still - How to Build a LEGO Universe - University of Oslo Library*. (2018). <https://www.ub.uio.no/english/courses-events/events/mednat/ureal/2018/180604lego.html>
- Pisanski, J., & Švab, K. (2019). The curious case of travel-related events in public libraries. *Libellarium: Journal for the Research of Writing, Books, and Cultural Heritage Institutions*, 11(1), Article 1. <https://doi.org/10.15291/libellarium.v1i1.314>
- Reading between the shelves—University of Oslo Library*. (2018). <https://www.ub.uio.no/english/courses-events/events/uhs/2018/reading-between-shelves.html>
- Rismayeti, & Sum, T. M. (2020). Convenience Environment in Library and Archives Service: Promotion Activities Evaluation in Pekanbaru. *IOP Conference Series: Earth and Environmental Science*, 469, 012071. <https://doi.org/10.1088/1755-1315/469/1/012071>
- Robotics Day. Εργαστήριο Ρομποτικής (LEGO WeDo2)*. (2019). https://www.libver.gr/%CE%93%CE%B5%CE%B3%CE%BF%CE%BD%CF%8C%CF%82/robotics%e2%80%afday-%e2%80%af%ce%b5%cf%81%ce%b3%ce%b1%cf%83%cf%84%ce%ae%cf%81%ce%b9%ce%bf-%cf%81%ce%bf%ce%bc%cf%80%ce%bf%cf%84%ce%b9%ce%ba%ce%ae%cf%82-lego%e2%80%afwedo2/?instance_id=4644
- Rogers, C. (2009). Social media, libraries, and Web 2.0: How American libraries are using new tools for public relations and to attract new users. *Undefined*.

<https://www.semanticscholar.org/paper/Social-media%2C-libraries%2C-and-Web-2.0-%3A-how-American-Rogers/1b528b85a26e852144a5f647dd728912379b8fb8>

Romera-Iruela, M.-J. (2008). *Overview of innovations at public libraries in Segovia province to meet the information needs of immigrants*. 17(4). <https://doi.org/10.3145/epi.2008.mar.04>

Sangkaeo, S. (1999). *Reading Habit Promotion in ASEAN Libraries*. For full text: <http://www.https://eric.ed.gov/?id=ED441496>

Schmidt, A.-M. (2007). Δημόσιες βιβλιοθήκες – Πύλες ενσωμάτωσης: Προγράμματα, πολιτικές και δράσεις στη Δανία. *Οι Βιβλιοθήκες - Σταυροδρόμι Πολιτισμών: υπηρεσίες για Διαφορετικές Ομάδες*. <http://lekythos.library.ucy.ac.cy/handle/10797/11492>

Sculpture exhibition in the library. (2021, October 18). [Text]. <https://ju.se/library/about-the-library/news/news-archive/ju.se/library/about-the-library/news/news-archive/2021-10-18-sculpture-exhibition-in-the-library.html>

Search Results | Iowa State University Extension and Outreach. (n.d.). Retrieved 29 September 2021, from https://www.extension.iastate.edu/content/google-search-results?as_q=Social%20media%20communications%20plan

Semertzaki, E. (2011). *Special Libraries as Knowledge Management Centres*. <https://doi.org/10.1533/9781780632667>

Shulman, J., Yep, J., & Tomé, D. (2015). Leveraging the Power of a Twitter Network for Library Promotion. *The Journal of Academic Librarianship*, 41(2), 178–185. <https://doi.org/10.1016/j.acalib.2014.12.004>

Stand Up Comedy Night με τον Δημήτρη Χριστοφορίδη στη Δημόσια Βιβλιοθήκη της Βέροιας – Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας. (2019). <https://www.libver.gr/stand-up-comedy-night-%ce%bc%ce%b5-%cf%84%ce%bf%ce%bd-%ce%b4%ce%b7%ce%bc%ce%ae%cf%84%cf%81%ce%b7-%cf%87%cf%81%ce%b9%cf%83%cf%84%ce%bf%cf%86%ce%bf%cf%81%ce%af%ce%b4%ce%b7-%cf%83%cf%84%ce%b7-%ce%b4/>

The Space Needle: A 21st Century View. (2019). <https://www.spl.org/programs-and-services/arts-and-culture/exhibits/the-space-needle-a-21st-century-view>

tselalex. (2017, May 8). *Θέατρο Σκιών και Παράσταση με Μαριονέτες* [Text]. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ.

<https://www.kalambakalibrary.org/el/%CE%B4%CF%81%CE%AC%CF%83%CE%B7/%CE%B8%CE%AD%CE%B1%CF%84%CF%81%CE%BF-%CF%83%CE%BA%CE%B9%CF%8E%CE%BD-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CF%80%CE%B1%CF%81%CE%AC%CF%83%CF%84%CE%B1%CF%83%CE%B7-%CE%BC%CE%B5-%CE%BC%CE%B1%CF%81%CE%B9%CE%BF%CE%BD%CE%AD%CF%84%CE%B5%CF%82>

UNESCO, & Institutions (IFLA), I. F. of L. A. and. (2009). *ΗΔιακήρυξητων IFLA/UNESCO γιατηΔημόσια Βιβλιοθήκη1994*. <https://repository.ifla.org/handle/123456789/182>

Vanioti), Δ. Β. (Despina, & Krasaki), Ε. Κ. (Eirini. (2019). Προσέγγιση του αστικού περιβάλλοντος από παιδιά σχολικής και προσχολικής ηλικίας Παρουσίαση παιδικών βιωματικών δράσεων: Η πόλη ως αντίληψη και ως δημιουργήμα της παιδικής ηλικίας. *Χώροι για το Παιδί ή Χώροι του Παιδιού;*, 1(0), 711–725. <https://doi.org/10.12681/χπ.1437>

Vrousia, E. (2019a, March 27). *Σεμινάριο Επαγγελματικού Προσανατολισμού* [Text]. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ.

<https://www.kalambakalibrary.org/el/%CE%B4%CF%81%CE%AC%CF%83%CE%B7/%CF%83%CE%B5%CE%BC%CE%B9%CE%BD%CE%AC%CF%81%CE%B9%CE%BF-%CE%B5%CF%80%CE%B1%CE%B3%CE%B3%CE%B5%CE%BB%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CF%8D-%CF%80%CF%81%CE%BF%CF%83%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CF%84%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CF%83%CE%BC%CE%BF%CF%8D-1>

Vrousia, E. (2019b, April 4). *Αφήγηση με Νότες από το Μουσικό Σχολείο Τρικάλων* [Text].

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ.

<https://www.kalambakalibrary.org/el/%CE%B8%CE%AD%CE%BC%CE%B1/%CE%B1%CF%86%CE%AE%CE%B3%CE%B7%CF%83%CE%B7-%CE%BC%CE%B5-%CE%BD%CF%8C%CF%84%CE%B5%CF%82-%CE%B1%CF%80%CF%8C->

%CF%84%CE%BF-%CE%BC%CE%BF%CF%85%CF%83%CE%B9%CE%BA%CF%8C-
%CF%83%CF%87%CE%BF%CE%BB%CE%B5%CE%AF%CE%BF-
%CF%84%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%AC%CE%BB%CF%89%CE%BD

Vrousia, E. (2019c, June 19). *Προβολή Ταινίας: Πριν Έρθεις Εσύ* [Text]. BIBΛΙΟΘΗΚΗ

ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ.

<https://www.kalambakalibrary.org/el/%CE%B4%CF%81%CE%AC%CF%83%CE%B7/%CF%80%CF%81%CE%BF%CE%B2%CE%BF%CE%BB%CE%AE-%CF%84%CE%B1%CE%B9%CE%BD%CE%AF%CE%B1%CF%82-%CF%80%CF%81%CE%B9%CE%BD-%CE%AD%CF%81%CE%B8%CE%B5%CE%B9%CF%82-%CE%B5%CF%83%CF%8D>

Vrousia, E. (2020, October 16). *Νέα Εκπαιδευτικά Προγράμματα για Μικρά Παιδιά* [Text].

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ.

<https://www.kalambakalibrary.org/el/%CE%B8%CE%AD%CE%BC%CE%B1/%CE%BD%CE%AD%CE%B1-%CE%B5%CE%BA%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B5%CF%85%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AC-%CF%80%CF%81%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%AC%CE%BC%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CF%81%CE%AC-%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B9%CE%AC>

Vrousia, E. (2021, August 24). *Μαθήματα Αγγλικών για Παιδιά Μικρής Ηλικίας* [Text].

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ.

<https://www.kalambakalibrary.org/el/%CE%B4%CF%81%CE%AC%CF%83%CE%B7/%CE%BC%CE%B1%CE%B8%CE%AE%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1-%CE%B1%CE%B3%CE%B3%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CF%8E%CE%BD-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B9%CE%AC-%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CF%81%CE%AE%CF%82-%CE%B7%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%AF%CE%B1%CF%82>

- Waldoch, L. (2015, February 9). *Cambridge Science Festival set to 'light up' Library collections* [Text]. <https://www.lib.cam.ac.uk/news/cambridge-science-festival-set-light-library-collections>
- WiDS Oslo Conference 2018—University of Oslo Library*. (2018). <https://www.ub.uio.no/english/courses-events/events/mednat/ureal/inf/180308WiDS.html>
- WordPress. (2021). In *Βικιπαίδεια*. <https://el.wikipedia.org/w/index.php?title=WordPress&oldid=9015314>
- Writing event—University of Oslo Library*. (2019). <https://www.ub.uio.no/english/courses-events/events/mednat/ureal/inf/190320writing.html>
- www.nikiforos.edu.gr. (2018). *LEGO MINDSTORM WORKSHOP*. <https://nikiforos.edu.gr/spartitechlab/workshops-spartitechlab/319-lego-mindstorm-workshop-01082018>
- www.nikiforos.edu.gr. (2019, March 23). *Εργαστήριο Ρομποτικής*. <https://nikiforos.edu.gr/spartitechlab/workshops-spartitechlab/334-ergastirio-rompotikis-savvato-23-martiou-2019>
- Yi, Z. (2016). Effective Techniques for the Promotion of Library Services and Resources. *Information Research: An International Electronic Journal*, 21(1). <https://eric.ed.gov/?id=EJ1094561>
- Zbiejczuk Suchá, L., Bartošová, E., Novotný, R., Bělehradová Svitáková, J., Štefek, T., & Víchová, E. (2021). Stimulators and barriers towards social innovations in public libraries: Qualitative research study. *Library & Information Science Research*, 43(1), 101068. <https://doi.org/10.1016/j.lisr.2020.101068>
- Zhu, L. (2021, April 22). *Liberation Literature Lecture* [Text]. <https://www.lib.cam.ac.uk/liberation>
- Α' Κύκλος Διαλέξεων Οικονομικού Περιεχομένου από το Δίκτυο Οικονομικών Βιβλιοθηκών— Διάλεξη 6/6/2016 | ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΝ. ΠΕΙΡΑΙΩΣ*. (2016, June 6). <https://www.lib.unipi.gr/node/263>

Ααρών, Μ., & Aaron, Μ. (2009). Δημοτικές Βιβλιοθήκες – Παιδικά Τμήματα. *Η δυναμική και οι προοπτικές των Δημοτικών Βιβλιοθηκών στην Ελλάδα, Πανελλήνιο Συνέδριο δημοτικών Βιβλιοθηκών - 1ο (2008)*. <http://lekythos.library.ucy.ac.cy/handle/10797/11818>

Αθλητισμός στα Μετέωρα. (2015, October 23). [Text]. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ.
<https://www.kalambakalibrary.org/el/node/3621>

Ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες στην Ελλάδα. (2021). In *Βικιπαίδεια*.
https://el.wikipedia.org/w/index.php?title=%CE%91%CE%BA%CE%B1%CE%B4%CE%B7%CE%BC%CE%B1%CF%8A%CE%BA%CE%AD%CF%82_%CE%B2%CE%B9%CE%B2%CE%BB%CE%B9%CE%BF%CE%B8%CE%AE%CE%BA%CE%B5%CF%82_%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD_%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%AC%CE%B4%CE%B1&oldid=8851898

Αλλάζω Σελίδα? Από τη βιβλιοθήκη ? στο σπίτι. – Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Λάρισας. (2020, April 10). <http://vivi-laris.lar.sch.gr/?p=14692>

Ανακαλύπτοντας τον Σκαλκώτα: Μια έκθεση στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών. (2019, October 31). Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος.
<https://www.mmb.org.gr/el/event/anakalyptontas-ton-skalkota-mia-ekthesi-sto-megaro-moysikis-athinon>

Βαρδακώστα, Ι., & Vardakosta, Ι. (2006). Σχέση Πληροφοριακής Παιδείας και εκπαίδευσης χρηστών: η περίπτωση της Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου. *Πληροφοριακή Παιδεία και ελληνική ανώτατη εκπαίδευση: η συμβολή των έργων ΕΠΕΑΕΚ II των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - Επιστημονικό συμπόσιο - 1ο*.
<http://lekythos.library.ucy.ac.cy/handle/10797/11746>

Βιβλιοθήκη. (2021). In *Βικιπαίδεια*.
<https://el.wikipedia.org/w/index.php?title=%CE%92%CE%B9%CE%B2%CE%BB%CE%B9%CE%BF%CE%B8%CE%AE%CE%BA%CE%B7&oldid=8692581>

Βιβλιοθήκη Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών. (2014, December 19).
http://www.library.asfa.gr/askt/site/News/t_docpage?doc=/Documents/ta-nea-tis-bibliothkis/ekdilseis/circus-and-currents&sub_nav=navNewsEvents

Βιβλιοθήκη Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών. (2016, October 17).

http://www.library.asfa.gr/askt/site/News/t_docpage?doc=/Documents/ta-nea-tis-bibliothkis/ekdilseis/nicolas-calas&sub_nav=navNewsEvents

Βιβλιοπαρουσιάσεις οικονομικού περιεχομένου 2018 από το Δίκτυο Οικονομικών Βιβλιοθηκών

(ΔΙ.Ο.ΒΙ.) | *ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΝ. ΠΕΙΡΑΙΩΣ.* (n.d.). Retrieved 20 September 2021, from <https://www.lib.unipi.gr/node/358>

Βλάχου-Χαλκιάτου, Μ. (1996). *Κοινωνική υπόσταση και ιστορική αναδρομή της ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης.* 189–196. <http://eprints.rclis.org/9859/>

Γλωσσιώτης, Γ. (2009). Οι ειδικές βιβλιοθήκες και η πρόσβαση στη γνώση για όλους: Τρόποι: τρόποι προσέγγισης με το ευρύτερο κοινό. *Ο Εορτασμός της Παγκόσμιας Ημέρας Βιβλιοθηκών: μια ελληνική πρωτοβουλία.*

<http://lekythos.library.ucy.ac.cy/handle/10797/12091>

«Γνωρίζω την Ιστορία του τόπου μου». (2020, September 24). *Δημοτική Βιβλιοθήκη Καβάλας «Βασίλης Βασιλικός».* <http://library.kavala.gov.gr/?p=4225>

Γνωριμία με τον Ηλεκτρονικό Κατάλογο και τις υπηρεσίες του. (2020, June 25).

https://www.libver.gr/%CE%93%CE%B5%CE%B3%CE%BF%CE%BD%CF%8C%CF%82/%ce%b3%ce%bd%cf%89%cf%81%ce%b9%ce%bc%ce%af%ce%b1-%ce%bc%ce%b5-%cf%84%ce%bf%ce%bd-%ce%b7%ce%bb%ce%b5%ce%ba%cf%84%cf%81%ce%bf%ce%bd%ce%b9%ce%ba%cf%8c-%ce%ba%ce%b1%cf%84%ce%ac%ce%bb%ce%bf%ce%b3%ce%bf-7/?instance_id=5246

Γνωρίστε την τεχνολογία της 3D εκτύπωσης. (2019).

https://www.libver.gr/%CE%93%CE%B5%CE%B3%CE%BF%CE%BD%CF%8C%CF%82/%ce%b3%ce%bd%cf%89%cf%81%ce%af%cf%83%cf%84%ce%b5-%cf%84%ce%b7%ce%bd-%cf%84%ce%b5%cf%87%ce%bd%ce%bf%ce%bb%ce%bf%ce%b3%ce%af%ce%b1-%cf%84%ce%b7%cf%82-3d-%ce%b5%ce%ba%cf%84%cf%8d%cf%80%cf%89%cf%83-21/?instance_id=4632

Δημόσια βιβλιοθήκη. (2021). In *Βικιπαίδεια*.

https://el.wikipedia.org/w/index.php?title=%CE%94%CE%B7%CE%BC%CF%8C%CF%83%CE%B9%CE%B1_%CE%B2%CE%B9%CE%B2%CE%BB%CE%B9%CE%BF%CE%B8%CE%AE%CE%BA%CE%B7&oldid=8993070

Δήμου, Μ. (2018, April 30). *Στις βιβλιοθήκες έχουμε... Θέμα!* Ταλκ - για γονείς που τα βλέπουν όλα.

<https://www.talcmag.gr/vivlio/stis-vivliothikes-exoume-thema/>

Διαγωνισμός μικροαφηγήματος – Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης. (n.d.). Retrieved 20

September 2021, from <https://library.upatras.gr/activities/shortnovel>

Διάλεξη του κ. Στέφανου Ξενάκη με τίτλο «Πως πετυχαίνεις». (2018, May 7).

https://www.libver.gr/%CE%93%CE%B5%CE%B3%CE%BF%CE%BD%CF%8C%CF%82/%ce%b4%ce%b9%ce%ac%ce%bb%ce%b5%ce%be%ce%b7-%cf%84%ce%bf%cf%85-%ce%ba-%cf%83%cf%84%ce%ad%cf%86%ce%b1%ce%bd%ce%bf%cf%85-%ce%be%ce%b5%ce%bd%ce%ac%ce%ba%ce%b7-%ce%bc%ce%b5-%cf%84%ce%af%cf%84%ce%bb%ce%bf/?instance_id=3694

Εθνική βιβλιοθήκη. (2020). In *Βικιπαίδεια*.

https://el.wikipedia.org/w/index.php?title=%CE%95%CE%B8%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%B2%CE%B9%CE%B2%CE%BB%CE%B9%CE%BF%CE%B8%CE%AE%CE%BA%CE%B7&oldid=8022696

Εθνικό Κέντρο Βιβλίου / Λέσχες Ανάγνωσης. (n.d.). Retrieved 28 September 2021, from

<http://www.ekebi.gr/frontoffice/portal.asp?cnode=165&cpage=NODE>

Ειδική βιβλιοθήκη. (2019). In *Βικιπαίδεια*.

https://el.wikipedia.org/w/index.php?title=%CE%95%CE%B9%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%B2%CE%B9%CE%B2%CE%BB%CE%B9%CE%BF%CE%B8%CE%AE%CE%BA%CE%B7&oldid=7758461

Εισαγωγή στην δημιουργία 3D games με την Unity(Veria). (2019).

<https://www.libver.gr/%CE%93%CE%B5%CE%B3%CE%BF%CE%BD%CF%8C%CF%82/%ce%b5%ce%b9%cf%83%ce%b1%ce%b3%cf%89%ce%b3%ce%ae-%cf%83%cf%84%ce%b7%ce%bd->

%ce%b4%ce%b7%ce%bc%ce%b9%ce%bf%cf%85%cf%81%ce%b3%ce%af%ce%b1-3d-games-%ce%bc%ce%b5-%cf%84%ce%b7%ce%bd-unityveria-2/?instance_id=4564

«Εκδήλωση- Αφιέρωμα στο γαλλόφωνο στοχαστή Κώστα Αξελό». (2019, April 17). serrelib.gr.

<https://serrelib.gr/index.php/el/ekdilosi/ekdilosi-afieroma-sto-gallofono-stohasti-kosta-axelo>

Έκθεση εικαστικού βιβλίου στη Βιβλιοθήκη με θέμα: «Η δυσκολία να δείξεις βιβλία ως έργα τέχνης»

– Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Λάρισας. (2018, April 27). <http://vivi-laris.lar.sch.gr/?p=7143>

Έκθεση ζωγραφικής: «Μια Περιφέρεια....πολλές ομορφιές». (2019, November 22). serrelib.gr.

<https://serrelib.gr/index.php/el/ekdilosi/ekthesi-zografikis-mia-perifereiapolles-omorfies-4>

Έκθεση Τεκμηρίων από τη Συλλογή Τρικόγλου του ΑΠΘ 'Σύμβολα της Επανάστασης του 1821'.

(2021, May 22). [Text]. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης Βιβλιοθήκη.

https://www.lib.auth.gr/el/200_1821_auth

Εκπαιδευτικά Προγράμματα για παιδιά. (2018, June 6). Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος.

<https://mmb.org.gr/el/ekpaideytika-programmata-gia-paidia>

Εκπαιδευτικά Προγράμματα για Σχολεία. (2018, June 19). Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη της

Ελλάδος. <https://mmb.org.gr/el/ekpaideytika-programmata-gia-sholeia>

Ενημερωτική εκδήλωση IFLA. (2019, March 18). [Text]. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Βιβλιοθήκη. https://www.lib.auth.gr/el/IFLA_AUTH

ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ DA CAPO στη ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ

ΒΕΡΟΙΑΣ. (2019, December 17).

<https://www.libver.gr/%ce%b5%ce%bf%cf%81%cf%84%ce%b1%cf%83%cf%84%ce%b9%ce%ba%ce%b7-%cf%83%cf%85%ce%bd%ce%b1%cf%85%ce%bb%ce%b9%ce%b1-%ce%bc%ce%b5-%cf%84%ce%bf%cf%85%cf%83-da-capo-%cf%83%cf%84%ce%b7-%ce%b4%ce%b7%ce%bc%ce%bf/>

«Εργαστήρι Ορθοφωνίας για παιδιά δημοτικού». (2019). serrelib.gr.

<https://serrelib.gr/index.php/el/anakoinosi/ergastiri-orthofonias-gia-paidia-dimotikoy-0>

Ευρωπαϊκή Γιορτή της Μουσικής: Σειρά Εκδηλώσεων για μικρούς και μεγάλους. (2019, May 7).

Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος. <https://www.mmb.org.gr/el/event/eyropaiki-giorti-tis-moysikis-seira-ekdiloseon-gia-mikroys-kai-megalloys>

<https://www.mmb.org.gr/el/event/eyropaiki-giorti-tis-moysikis-seira-ekdiloseon-gia-mikroys-kai-megalloys>

- Η εμπειρία των σπουδών στις ΗΠΑ και τα εκπαιδευτικά προγράμματα ανταλλαγής Fulbright – Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης.* (n.d.). Retrieved 20 September 2021, from <https://library.upatras.gr/event/fulbright>
- Η μαγική γωνιά!* (2014). https://www.libver.gr/%CE%93%CE%B5%CE%B3%CE%BF%CE%BD%CF%8C%CF%82/%ce%b7-%ce%bc%ce%b1%ce%b3%ce%b9%ce%ba%ce%ae-%ce%b3%cf%89%ce%bd%ce%b9%ce%ac-20/?instance_id=1274
- Ημέρα παιχνιδιού XBOX ONE.* (2015, October 22). [Text]. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ. <https://www.kalambakalibrary.org/el/node/3622>
- Ημερίδα: Προσβασιμότητα και τεχνολογίες πληροφορικής.* (2018, December 3). [Text]. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης Βιβλιοθήκη. <https://www.lib.auth.gr/el/AccessibilityandInformation%20Technologies>
- Ημερίδα: προαγωγή ψυχικής υγείας και πρόληψη αυτοκτονιών.* (2019, February 10). serrelib.gr. <https://serrelib.gr/el/ekdilosi/imeridaproagogi-psyhikis-ygeias-kai-prolipsi-aytoktonion>
- Θεατρική παράσταση στο αμφιθέατρο της Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης «Κων/νος Κούμας» – Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Λάρισας.* (2019, June 18). <http://vivi-laris.lar.sch.gr/?p=11616>
- Κατασκευή Ιστοσελίδων WordPress: 7+1 λόγοι για να ξεκινήσετε.* (2020, January 31). InYourCity. <https://inyourcity.gr/kataskevi-istoselidon-wordpress/>
- Κατσαρού, Γ. (2007). *Τα ιστολόγια ως μέσο επιστημονικής επικοινωνίας ανάμεσα σε βιβλιοθήκες και βιβλιοθηκονόμους* (Α. Κατσιρίκου, Ed.; pp. 329–345). <http://eprints.rclis.org/11418/>
- Κεράστα, Α., & Kerasta, E. D. (2014). *Καινά Δαιμόνια και Δημιουργικές Τομές σε μια ελληνική επαρχιακή βιβλιοθήκη: Νέες υπηρεσίες, Καινοτόμες δράσεις. Ημερίδα Δημοτικών Βιβλιοθηκών.* <http://lekythos.library.ucy.ac.cy/handle/10797/14337>
- Κιρπότην, Λ., & Kirpotin, L. (2009). *Λέσχες Ανάγνωσης: η πρώτη κοινωνική δράση της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Ψυχικού. Η δυναμική και οι προοπτικές των Δημοτικών Βιβλιοθηκών στην Ελλάδα, Πανελλήνιο Συνέδριο δημοτικών Βιβλιοθηκών - 1ο (2008).* <http://lekythos.library.ucy.ac.cy/handle/10797/11801>

- Κόκκινος, Δ., Παπαδάτου, Ε., Σισαμάκη, Ν., Kokkinos, D., Sisamaki, N., & Papadatou, E. (2008). Πληροφοριακή Παιδεία και εκπαίδευση χρηστών στην Κεντρική Βιβλιοθήκη ΕΜΠ. *Πληροφοριακή Παιδεία και ελληνική ανώτατη εκπαίδευση: η συμβολή των έργων ΕΠΕΑΕΚ II των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - Επιστημονικό συμπόσιο - 1ο*. <http://lekythos.library.ucy.ac.cy/handle/10797/11051>
- Κορκίδη, Μ. (2003). Ο ρόλος των δημοτικών βιβλιοθηκών και η προσφορά τους στην τοπική κοινωνία: Το παράδειγμα της Δημοτικής Βιβλιοθήκης του Δήμου Κερατσινίου. *Οι βιβλιοθήκες στην υπηρεσία του πολίτη*. <http://lekythos.library.ucy.ac.cy/handle/10797/11136>
- Κουκλοθεατρική παράσταση: «Εγώ κι εσύ μαζί για μια καλύτερη ζωή...στη γη». (2019). serrelib.gr. <https://serrelib.gr/el/ekdilosi/koyklotheatriki-parastasi-ego-ki-esy-mazi-gia-mia-kalyteri-zoisti-gi>
- Κυρκούδης, Θ., & Παπουτσή, Ο. (1999). Ο ρόλος των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών στην εκπαίδευση και πολιτισμική ανέλιξη της κοινωνίας: Το εγχείρημα ανοίγματος της Βιβλιοθήκης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης στην τοπική κοινωνία. 375–380. <http://eprints.rclis.org/9787/>
- Λαμπρινή, Κ. (2013, October 2). Ολοκληρώθηκε η Καλοκαιρινή Εκστρατεία του Future Library. Ειδήσεις - νέα - Το Βήμα Online. <https://www.tovima.gr/2013/10/02/culture/oloklirwthike-i-kalokairini-ekstrateia-toy-future-library/>
- Λαμπρινή, Κ. (2014, November 15). Τρία χρόνια Future Library. Ειδήσεις - νέα - Το Βήμα Online. <https://www.tovima.gr/2014/11/15/books-ideas/tria-xronia-future-library/>
- Λέσχη Ανάγνωσης. (n.d.). Retrieved 21 September 2021, from <http://www.dvivilper.gr/index.php/library/lesxi-anagnosis>
- «Λέσχη ανάγνωσης δασκάλων». (2019). serrelib.gr. <https://serrelib.gr/index.php/el/ekdilosi/leshi-anagnosis-daskalon-1>
- Λουλόπουλος, Δ. (2014, May 29). Εργαστήρια δημιουργικής απασχόλησης στη Βιβλιοθήκη Δράμας – ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΔΡΑΜΑΣ. <http://vivil-dramas.dra.sch.gr/?p=385>

- Λουλόπουλος, Δ. (2016, April 1). *Εκπαιδευτική δράση «Συλλέγω Εμπειρίες» στο πλαίσιο του προγράμματος Ταξίδι προς το Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος. – ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΔΡΑΜΑΣ*. <http://vivl-dramas.dra.sch.gr/?p=1128>
- Μαθήματα υπολογιστών για αρχάριους*. (2019, March 26). serrelib.gr.
<https://serrelib.gr/index.php/el/ekdilosi/mathimata-ypologiston-gia-arhariouys-6>
- Μέσα κοινωνικής δικτύωσης. (2021). In *Βικιπαίδεια*.
https://el.wikipedia.org/w/index.php?title=%CE%9C%CE%AD%CF%83%CE%B1_%CE%BA%CE%BF%CE%B9%CE%BD%CF%89%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%82_%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CF%84%CF%8D%CF%89%CF%83%CE%B7%CF%82&oldid=8995396
- Μπρίντζη, Χ. (2009). Ο δυναμικός ρόλος των βιβλιοθηκών για τη δια βίου κατάρτιση των πολιτών: Εμπειρίες της Βιβλιοθήκης του Ίδρυματος Ευγενίδου. *Η δυναμική και οι προοπτικές των Δημοτικών Βιβλιοθηκών στην Ελλάδα, Πανελλήνιο Συνέδριο δημοτικών Βιβλιοθηκών - 1ο (2008)*. <http://lekythos.library.ucy.ac.cy/handle/10797/11769>
- Νικητάκης, Μ., Βραχλιώτου, Μ., Vrachliotou, Μ., & Nikitakis, Μ. (2006). *Πληροφοριακή Παιδεία: Μέθοδοι και η ελληνική πραγματικότητα στο χώρο των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών*.
<http://lekythos.library.ucy.ac.cy/handle/10797/11969>
- «Οι έξι τελείες στο σύστημα Braille». (2017).
https://www.libver.gr/%CE%93%CE%B5%CE%B3%CE%BF%CE%BD%CF%8C%CF%82/%ce%bf%ce%b9-%ce%ad%ce%be%ce%b9-%cf%84%ce%b5%ce%bb%ce%b5%ce%af%ce%b5%cf%82-%cf%83%cf%84%ce%bf-%cf%83%cf%8d%cf%83%cf%84%ce%b7%ce%bc%ce%b1-braille/?instance_id=2916
- Οι νέες σκέψεις διαμορφώνουν τη Βιβλιοθήκη του Μέλλοντος | LiFO*. (2014, July 16).
<https://www.lifo.gr/culture/vivlio/oi-nees-skepseis-diamorfonoy-n-ti-bibliothiki-toy-mellontos>
- Ολένογλου, Α.-Μ., & Μπάνου, Χ. (2008, September 24). *Προσεγγίζοντας την ποιότητα της αναγνωστικής πολιτικής των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών*. <http://eprints.rclis.org/13245/>
- Ομιλία με θέμα: «Τι σχολείο θέλουμε;»*. (2019, April 15). serrelib.gr.
<https://serrelib.gr/el/anakoinosi/omilia-me-thema-ti-sholeio-theloyme>

Παπανικολάου, Π. (2019). *Πώς να (μην) χαθείτε σε μια σχολική βιβλιοθήκη*. 00:21:01.

Παρουσίαση του βιβλίου «Γιατί πρόδωσα την πατρίδα μου» του Θεόδωρου Γρηγοριάδη. (2019, August 5). serrelib.gr. <https://serrelib.gr/el/ekdilosi/paroyiasia-toy-biblioy-giati-prodosa-tin-patrida-moy-toy-theodoroy-grigoriadi>

Παρουσίαση του παραμυθιού της Σοφία Τσιάμη «Στάσου στο μπόι σου». (2018, May 12). https://www.libver.gr/%CE%93%CE%B5%CE%B3%CE%BF%CE%BD%CF%8C%CF%82/%cf%80%ce%b1%cf%81%ce%bf%cf%85%cf%83%ce%af%ce%b1%cf%83%ce%b7-%cf%84%ce%bf%cf%85-%cf%80%ce%b1%cf%81%ce%b1%ce%bc%cf%85%ce%b8%ce%b9%ce%bf%cf%8d-%cf%84%ce%b7%cf%82-%cf%83%ce%bf%cf%86%ce%af%ce%b1-%cf%84/?instance_id=3698

Παρουσίαση χειρόγραφων χαρτών Βιβλιοθήκης ΑΠΘ από τον ομότιμο καθηγητή Ε.Λιβιεράτο. (2016, May 17). [Text]. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης Βιβλιοθήκη. <https://www.lib.auth.gr/el/maps2016>

Πολιτιστικές Συναντήσεις 2015. (2015). <https://www.vivagiaparaskevi.gr/portal/index.php/politistikes-synantiseis/207-politistikes-synantiseis-2015>

Που πήγαν τα αυγουλάκια; (2014). https://www.libver.gr/%CE%93%CE%B5%CE%B3%CE%BF%CE%BD%CF%8C%CF%82/%cf%80%ce%bf%cf%85-%cf%80%ce%ae%ce%b3%ce%b1%ce%bd-%cf%84%ce%b1-%ce%b1%cf%85%ce%b3%ce%bf%cf%85%ce%bb%ce%ac%ce%ba%ce%b9%ce%b1/?instance_id=1269

Προβολή animation και εργαστήριο – Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Ναυπλίου ‘Ο Παλαμήδης’. (2017, April 2). <https://vivl-nafpl.arg.sch.gr/provoli-animation-ke-ergastirio/>

Προβολή της ταινίας ‘ΑΓΟΡΑ’ του Αλεχάντρο Αμενάμπαρ. (2019, April 11). serrelib.gr. <https://serrelib.gr/index.php/el/anakoinosi/proboli-tis-tainias-agora-toy-alehantroy-amenampar>

Σβήσε το φως! (2018, August 21). Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος.

<https://www.mmb.org.gr/el/event/svise-fos>

Σουηδική Γυμναστική για όλους! (2014).

https://www.libver.gr/%CE%93%CE%B5%CE%B3%CE%BF%CE%BD%CF%8C%CF%82/%cf%83%ce%bf%cf%85%ce%b7%ce%b4%ce%b9%ce%ba%ce%ae-%ce%b3%cf%85%ce%bc%ce%bd%ce%b1%cf%83%cf%84%ce%b9%ce%ba%ce%ae-%ce%b3%ce%b9%ce%b1-%cf%8c%ce%bb%ce%bf%cf%85%cf%82/?instance_id=1113

Σταυρόπουλος, Ν. Α. (1997). Προσέγγιση της αναγκαιότητας προβολής παρουσίασης προώθησης και διαφήμισης των λειτουργιών και υπηρεσιών της ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης. 484–490.

<http://eprints.rclis.org/9847/>

Στις βιβλιοθήκες έχουμε... Θέμα! (2018, April 30). Ταλκ - για γονείς που τα βλέπουν όλα.

<https://www.talcmag.gr/vivlio/stis-vivliothikes-exoume-thema/>

Στρακαντούνα, Β., Φραντζή, Α., Strakantouna, V., & Frantzi, A. (2008, December 11).

Προγράμματα εκπαίδευσης χρηστών σε υπηρεσίες βιβλιοθηκών. Νομικό Σπουδαστήριο και Σπουδαστήριο Κλασικής Φιλολογίας του ΕΚΠΑ User education programs in Law Library and Classics Library of National and Kapodistrian University of Athens.

Συναυλία Saman Project στο Παράρτημα Σάμου | Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Αιγαίου. (2018).

<https://www.lib.aegean.gr/el/synaylia-saman-project-sto-parartima-samoy>

Συναυλία ταλαντούχων και τελειόφοιτων σπουδαστών Εθνικού Ωδείου Νέας Σμύρνης. (2020, January 14). Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος.

<https://www.mmb.org.gr/el/event/synaylia-talantoyhon-kai-teleiofoiton-spoydaston-ethnikoy-odeioy-neas-smyrnis>

Συνέλλη, Κ., & Χαρμπίλα, Β. (1996). Βασικές αρχές για τη λειτουργία μιας πανεπιστημιακής βιβλιοθήκης. 151–157. <http://eprints.rclis.org/9854/>

Σχολική βιβλιοθήκη. (2020). In *Βικιπαίδεια*.

https://el.wikipedia.org/w/index.php?title=%CE%A3%CF%87%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CE%B2%CE%B9%CE%B2%CE%BB%CE%B9%CE%BF%CE%B8%CE%AE%CE%BA%CE%B7&oldid=8362162

«Τα αστέρια, σημεία στον ουρανό». (2017).

https://www.libver.gr/%CE%93%CE%B5%CE%B3%CE%BF%CE%BD%CF%8C%CF%82/%cf%84%ce%b1-%ce%b1%cf%83%cf%84%ce%ad%cf%81%ce%b9%ce%b1-%cf%83%ce%b7%ce%bc%ce%b5%ce%af%ce%b1-%cf%83%cf%84%ce%bf%ce%bd-%ce%bf%cf%85%cf%81%ce%b1%ce%bd%cf%8c/?instance_id=2982

Το BET project στη Βιβλιοθήκη Ναυπλίου – Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Ναυπλίου ‘Ο Παλαμήδης’. (2019, May 4). <https://vivi-nafpl.arg.sch.gr/to-bet-project-sti-vivliothiki-nayplioy/>

To WordPress. (n.d.). WordPress Greek Community. Retrieved 5 September 2021, from <https://wpgreece.org/τι-είναι-to-wordpress/>

Τσάκωνας, Γ., & Tsakonias, G. (2008). Πληροφοριακή εκπαίδευση στις ελληνικές ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες: Παραδείγματα και προβληματισμοί από το Πανεπιστήμιο Πατρών. *Πληροφοριακή Παιδεία και ελληνική ανώτατη εκπαίδευση: η συμβολή των έργων ΕΠΕΑΕΚ II των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών - Επιστημονικό συμπόσιο - 1ο*. <http://lekythos.library.ucy.ac.cy/handle/10797/11808>

Φεβρουάριος 2020—Πρόγραμμα εκδηλώσεων της Κεντρικής Παιδικής Βιβλιοθήκης. (2020). <https://thessaloniki.gr/%cf%86%ce%b5%ce%b2%cf%81%ce%bf%cf%85%ce%ac%cf%81%ce%b9%ce%bf%cf%82-2020-%cf%80%cf%81%cf%8c%ce%b3%cf%81%ce%b1%ce%bc%ce%bc%ce%b1-%ce%b5%ce%ba%ce%b4%ce%b7%ce%bb%cf%8e%cf%83%ce%b5%cf%89%ce%bd/>

Χαραλαμποπούλου, Ν. (2010). Σχολικές βιβλιοθήκες και επικοινωνία: Μέσα και τρόποι επικοινωνίας των Σ.Β. με το κοινό τους. *Περιοδικό Συνεργασία, αρ. 1 (Απρίλης 2010)*. <http://lekythos.library.ucy.ac.cy/handle/10797/12841>

Χωρέμη, Ρ. (2002). Οι βιβλιοθήκες συναντούν την κοινότητα: ο ρόλος των λαϊκών βιβλιοθηκών στην ανάπτυξη της κοινότητας και της παιδείας των πολιτών. *Βιβλιοθήκες και πληροφόρηση - Ένωση Ελλήνων Βιβλιοθηκάρων, τευχ. 15 (2002) σ. 35-45*. <http://lekythos.library.ucy.ac.cy/handle/10797/12316>

